

Årsredovisning 2019

Innehåll

ÅRET I KORTHET	1
VD-ORD	2
DETTA ÄR NCC	6
MEDARBETARE	10

EKONOMISK REDOVISNING

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	12
AFFÄRSOMRÅDEN	13
VINSTDISPOSITION	19
RISK	20
KONCERNENS RESULTATRÄKNING	23
KONCERNENS BALANSRÄKNING	24
MODERBOLAGETS RESULTATRÄKNING	26
MODERBOLAGETS BALANSRÄKNING	27
FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL	28
KASSAFLÖDESANALYSER	30
NOTER	32
REVISIONSBERÄTTELSE	70
FLERÅRSÖVERSIKT	74
KVARTALSDATA	77

HÅLLBARHETSRAPPORT

HÅLLBARHETSSTRATEGI	78
HÅLLBARHETSSTYRNING	82
VÄSENTLIGA ÄMNEN	83
INTRESSENTDIALOG OCH VÄSENTLIGHETSANALYS	91
GRI-INDEX	92

BOLAGSSTYRNING

BOLAGSSTYRNINGSRAPPORT	94
INTERN KONTROLL	98
STYRELSE OCH REVISORER	100
KONCERNLEDNING	102

FINANSIELL INFORMATION/KONTAKT	104
DEFINITIONER/ORDLISTA	105

2214

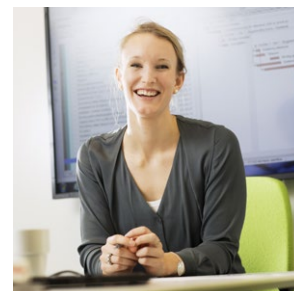
Kassaflöde från den löpande verksamheten (MSEK)

58 048

Orderingång (MSEK)

1 296

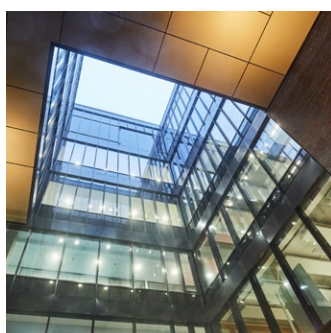
Rörelseresultat (MSEK)

Säkerhet är ett högt prioriterat område inom NCC och vår vision är noll olyckor. Under 2019 minskade olycksfallsfrekvensen för NCC som helhet och utvecklingen gick i rätt riktning i samtliga affärsområden.

7,0

Olycksfallsfrekvens (9,5)

58 234

Nettoomsättning (MSEK)

12 245

Asfalterad väg (KM)

100

Ledningar (KM)

Under 2019 har NCC förnyat närmare 100 km vatten- och avloppsledningar i Norden. Läs mer om schaktfri ledningsförnyelse på sid 90.

KLOK LÄRMILJÖ

2019 hade NCC fler än 70 pågående skolprojekt i Norden. Brogårdaskolan i Bjuv, en innovativ skola med de pedagogiska behoven i främsta rummet är en av dessa. Läs mer på sid 8.

På rätt väg

NCC är ett av Nordens ledande bygg- och fastighetsutvecklingsbolag. Vi står på en stabil och lönsam grund baserad på god efterfrågan, många och ofta långa kundrelationer samt medarbetare med gedigen kompetens, bred erfarenhet och ett starkt tekniskt kunnande. Kärnan i vår verksamhet är att driva och leverera framgångsrika byggprojekt.

Vid sidan av det dagliga arbetet i alla dessa projekt samt i vår industriverksamhet och vår fastighetsutveckling, har 2019 handlat om att skapa förutsättningar för hållbar förbättring av lönsamheten och om att påbörja arbetet med att definiera bolagets framtida strategiska inriktning och verksamhetsmodell. Vi har haft en bra utveckling och förändringstakt under det här året. NCC går in i 2020 som ett starkare bolag med högre lönsamhet.

NCC är ett nordiskt byggföretag med kommersiell fastighetsutveckling och industriell produktion. Företaget är inriktat på både mindre uppdrag och stora komplexa projekt. Vi har fem affärsområden, men i grunden är det tre olika affärer: bygg- och anläggningsverksamhet, industriverksamhet samt kommersiell fastighetsutveckling. Förutsättningarna inom dessa skiljer sig åt liksom prioriteringarna och förväntningarna. Samtidigt finns det starka och viktiga kopplingar mellan alla verksamheter.

Under 2019 har vi genomfört viktiga delar av den handlingsplan som lades fast i slutet av 2018 och vars syfte var att stabilisera NCC och skapa förutsättningar för hållbar förbättring av lönsamheten. Jag kan konstatera att vi gjort betydande förbättringar, och att de finns inom alla affärsområden och i samtliga länder.

- **Tydlig organisation och rätt team**

Vi har förstärkt organisationen på ett antal nyckelpositioner och gjort strukturen tydligare.

- **Gå ur olönsamma affärer**

De flesta av de mindre verksamheter och tillgångar som identifierades för försäljning hösten 2018 är sålda eller nedlagda. Avyttring av verksamheten division Road Services pågår.

- **Program för att vända lönsamheten**

Ett strukturerat åtgärdsarbete pågår på ett antal identifierade avdelningar i bolaget.

- **Kompetenshöjning och förbättrade processer**

De interna processerna för att välja, vinna och genomföra projekt har förstärkts och vi har startat NCC Project Management Academy.

Fokus på projekten

Nu handlar arbetet om att se till att dessa förbättringar blir varaktiga, att utvecklingen fortsätter och att vi bygger en starkare och hållbar lönsamhet för framtiden i hela bolaget. Viktiga beståndsdelar är bland annat ett tydligt fokus på projekten i form av starkare interna processer inför anbud, liksom att satsa på kompetensutveckling och kunskapsöverföring inom och utanför bolaget. Vi har även initierat ett omfattande arbete som rör bolagets framtida IT-arkitektur. Det ska göra det möjligt för NCC att

arbeta mer datadrivet och att kunna använda de möjligheter som ökad digitalisering medför i hela värdekedjan.

Under året påbörjades också ett stort förändringsarbete där vi fokuserar på att skapa en gemensam verksamhetsmodell för NCC på medellång och lång sikt. Ett stort antal medarbetare är engagerade i att identifiera och prioritera aktiviteter och skapa underlag för en tydlig riktning framåt. Det arbetet ska resultera i en tydlig bas för NCC framåt med djup förankring i företaget.

Lönsamhet före volym

För att öka stabiliteten i bolaget har vi varit tydliga med att välja rätt anbud och prioritera lönsamhet före volym. Risker i anbuden balanseras mot intjäningsmöjligheter. Med starkare interna processer för anbudsförloppen bearbetar vi risken i varje projekt och gör tydliga val. Det har funnits intressanta projekt och vi har haft en tillfredställande ordergång. Steg för steg närmar vi oss en högre och mer stabil lönsamhet inom projektverksamheten.

En lägre riskprofil innebär dock inte lägre ambitioner. Vi ska alltid sträva efter att ständigt bli bättre, vi tar oss an komplexa projekt och vi ska vara en professionell partner för våra kunder och den mest attraktiva arbetsgivaren i branschen.

Årets resultat

Under 2019 förbättrades NCC:s resultat. Rörelseresultatet blev 1 296 MSEK vilket motsvarar en rörelsemarginal på 2,2 procent. Det är bättre än föregående år, men vi har en bit kvar till vårt mål som är en rörelsemarginal på ≥ 4 procent. Om man bortser från de omvärderingar och omstruktureringkostnader som belastade tredje och fjärde kvartalen 2018, och som medförde ett kraftigt negativt rörelseresultat 2018, förbättrades rörelseresultatet med 36 procent. Nettoomsättningen ökade något.

Orderingången var något lägre än föregående år för helheten, men med variationer mellan affärsområdena. I den nordiska byggverksamheten ökade orderingången kraftigt, drivet framförallt av stora projekt i Danmark, medan den sjönk något i den svenska. Till följd av medvetna beslut att öka lönsamheten genom selektivt anbudsförfarande har division Road Services, som ska avyttras, en lägre orderingång. Den övriga anläggningsverksamheten var på samma nivå som föregående år, bortsett från den stora order för projekt Centralen som kom under 2018. Industriverksamheten är på samma nivå som tidigare år. Den totala orderstocken är större än för ett år sedan.

Resultatet inom samtliga affärsområden inom bygg- och anläggningsverksamheten påverkas fortsatt av projekt med låg lönsamhet samt av en mer försiktig resultatframtagning i

”Steg för steg närmar vi oss en högre och mer stabil lönsamhet inom projektverksamheten.”

inledningen av projekten. I takt med att projektportföljen omsätts och förnyas samt att åtgärderna för att förbättra lönsamheten får effekt, blir resultaten bättre.

Inom fastighetsutveckling har aktiviteten varit hög. Flera viktiga försäljningar har genomförts under året, bland annat försäljningen i Norge av kontorsprojekten Valle Wood och Valle View samt närliggande byggrätter i området Helsfyr, två kontorsfastigheter i Fredriksberg i Finland samt K12, fastigheten i Järva krog i Solna där NCC har sitt huvudkontor. Uthyrningen har varit på hög nivå.

NCC har den finansiella styrka som krävs för att driva och utveckla verksamheten. Mot slutet av året har bolaget genererat ett starkt kassaflöde. Avkastningen på eget kapital blev 32 procent vilket är över målet om 20 procent. NCC:s nettoskuld består av pensionskuld, leasingskuld samt övrig nettoskuld. Det finansiella

målet är att övrig nettoskuld i förhållande till EBITDA ska vara mindre än 2,5. I slutet av 2019 hade NCC nettokassa d v s ingen nettoskuld alls i denna bemärkelse. NCC:s utdelningspolicy anger att minst 40 procent av årets resultat ska delas ut.

Goda marknadsförutsättningar trots signaler om konjunkturavmattning

Marknaden i Norden är i huvudsak god. Visserligen finns det utmaningar, bland annat en ökad konkurrens från mellanstora företag som växer på lokala marknader, samtidigt som utomnordiska aktörer etablerar sig. Men det finns också stora möjligheter framåt. De nordiska ländernas ekonomier är robusta och vi upplever god efterfrågan generellt, drivet bland annat av befolkningsökning och urbanisering. I Sverige har efterfrågan avtagit

något, från en väldigt hög nivå till en mer normalstark efterfrågan.

På den nordiska bostadsmarknaden har vi under året sett att nivåerna stabiliserats. I Sverige har hyresrätter stått för två tredjedelar av orderingången vilket speglar förändringar på marknaden. Generellt är efterfrågan på renovering och ombyggnad god. I Norge och Sverige driver offentliga satsningar infrastrukturmarknaden, något som innebär att det finns många intressanta projekt. Efterfrågan på asfalt och stenmaterial i Norge och Sverige är stabil och drivs av en stark anläggningsmarknad.

Komplexa marknadsförhållanden påverkar branschen

Behovet av investeringar i till exempel utbyggd infrastruktur är stort i hela Norden och fungerande transportmöjligheter är avgörande för att samhället ska fungera. NCC knyter ihop städer med landsbygd genom smarta, hållbara infrastrukturlösningar. För många av de investeringar som NCC:s erbjudande omfattar är planerings- och beredningshorisonten lång, ofta bortåt 15–20 år och kan sträcka sig över hela konjunkturcykler. Infrastrukturbyggande kan sällan hanteras separat från övrigt byggande. I Stockholm till exempel är utbyggnaden av Östra länken nödvändig för att hantera den växande regionens trafiksituation. Där kan vi tydligt se problematiken med de långa framkörningssträckorna som projekt av den här digniteten har.

Väl underbyggda beslut, kontroller och lagstiftning med syfte att bevara och skydda värdefulla områden är viktigt, men bristen på förutsägbarhet och den utdragna tidsdräkten för beslut både inför och under projekt inverkar negativt på genomförande och färdigställande av stora projekt som är avgörande för ett fungerande samhälle. Detta skapar dels fördröjning i projekten, och föranleder ofta traditionella lösningar som inte ifrågasätts istället för att utforska nya, innovativa möjligheter som driver utvecklingen framåt. Det driver också kostnader. En större långsiktighet hos alla aktörer, både kunder, politiker och byggföretag skulle gynna stabiliteten inom bostadsbyggande och samhällsinfrastruktur.

Byggprojekt präglas av att förutsättningarna ändras under projektets gång, beroende på tekniska faktorer eller andra förändringar och därför behöver projektens planering uppdateras och förändringar regleras. Reglering av dessa förändringar är en naturlig del i branschen och hanteras vanligtvis allteftersom de uppstår. I Norge har marknaden under ett antal år karaktäriserats av en alltför hög konfliktnivå vilket skapar ett klimat som är svårt att bedriva goda affärer i, med oroväckande konsekvenser för de framtida investeringsnivåerna. I Norge har dessutom de affärsmässiga förutsättningarna innehållit andra hinder, till exempel att vid en eventuell kundtvist betalar byggbolaget moms på hela summan innan beloppet ens behandlats, något som kan dröja flera år då konflikter skjuts upp till efter projektavslut.

Vi gläds över att den norska regeringen nu beslutat utreda detta och åt signaler om ett mer samarbetsinriktat klimat.

Digitaliserade arbetsätt för ökad produktivitet och högre kundvärde

Svensk byggsektor är mitt i en omfattande förflyttning avseende digitalisering och vi kommer att se en allt snabbare digital utvecklingstakt framöver. NCC var tidiga i att nyttja den moderna tekniken och har en hög mognadsgrad och förståelse för nyttan med digitalisering. Den riktiga kraften kommer när vi kan använda den data vi integrerar i våra egna projekt och system

kring hur vi bygger framgångsrikt, och återanvänder den i nya projekt. Ett allt mer integrerat och kontrollerat informationsflöde mellan olika processer i byggprojekten bidrar till kortare ledtider, högre kvalitet och produktivitetsförbättringar. Ett arbete med att utveckla vår IT-arkitektur och förnya våra system och våra arbetssätt stöttade av detta har påbörjats. Den processen sträcker sig över flera år framöver och förväntas resultera i ännu bättre beslutsstöd och minskade risknivåer genom ett mer effektivt arbetssätt.

Ett ansvarsfullt företagande innebär att arbeta hållbart

Syftet med NCC:s hållbarhetsarbete är att bidra till goda förutsättningar för människor att arbeta, bo, resa och leva på ett hållbart sätt. NCC stödjer FN:s Global Compact och de tio principerna inom mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och korruption. De ligger till grund för NCC:s framtida utveckling, som vi definierar i vårt hållbarhetsramverk. I vår kommunikation om framsteg beskriver vi våra åtgärder för att integrera Global Compact och dess principer i vår affärsstrategi, kultur och dagliga verksamhet. Vårt hållbarhetsarbete inkluderar också FN:s globala mål för hållbar utveckling. NCC har valt ut fyra globala mål där vi har störst möjlighet att bidra genom olika samhällslösningar, samt identifierat ytterligare elva mål som är grundläggande för verksamheten och våra erbjudanden.

En viktig delmängd i vårt hållbarhetsarbete är att begränsa den miljöpåverkan vår egen verksamhet genererar. Vi arbetar till exempel med återvinning av asfalt, och NCC har hittills konverterat 25 av totalt 28 asfaltverk i Sverige till att eldas med biobränsle istället för med olja.

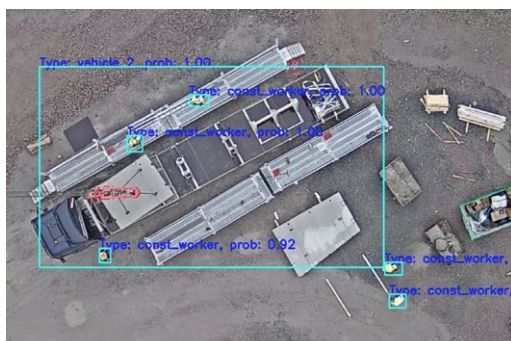
Under året har NCC försett kapitalmarknaden med möjlighet att investera i gröna projekt genom att ge ut gröna obligationer till ett sammanlagt värde av 1,6 miljarder SEK. Pengarna ska finansiera gröna investeringar i framförallt hållbara fastighetsutvecklingsprojekt och ytterligare omvandling till förnyelsebara energikällor vid asfalttillverkning.

Hög säkerhet avgörande för verksamheten

En av våra viktigaste prioriteringar i verksamheten handlar om arbetsmiljö och säkerhet. NCC eftersträvar en arbetsmiljö utan olyckor och vårt mål måste alltid vara hundra procent säkra arbetsplatser. Utvecklingen har gått i rätt riktning under 2019 med lägre olyckstal än tidigare, men här är vi inte nöjda, arbetet måste fortsätta med hög prioritet. Vi har under året förtydligat och decentraliserat säkerhetsansvaret till affärsområdena i högre grad, med färre och tydligare processer. Därigenom uppnår vi ett mer fokuserat arbete med möjlighet att göra riktade insatser kring säkerhetsförebyggande åtgärder där det finns anledning. Det kan handla om allt från utbildning och träning till stabsstöd och ökad chefsnärvaro.

Våra arbetsplatser har en stark säkerhetskultur och nio av tio arbetsplatser var under 2019 helt befriade från olyckor som ledde till frånvaro från arbetet.

Även om säkerhetsmedvetande och omsorg om sig själv och sina arbetskamrater är helt grundläggande för en hög säkerhetsnivå kan modern teknik och digitalisering bidra till att öka säkerhetsnivån ytterligare. NCC testar till exempel hur AI-teknik genom digitala skyddsbarriärer och objektidentifikation kan bidra till säkrare kranlyft genom ökad kontroll av vad som sker direkt under kranen.

Testerna med AI-teknik genom digitala skyddsbarriärer vid Ängströmlaboratoriet i Uppsala har visat att det både går att upptäcka, och i förlängningen också varna, medarbetare som befinner sig i eller är på väg in i en riskzon.

Säkra nyckelkompetenser

De senaste åren har vi sett en tydlig trend i att projekten blir allt mer komplexa och omfattande, något som kräver mycket av medarbetare både hos NCC och hos kunderna, i synnerhet projektledande ingenjörer. Byggbranschen står inför stora utmaningar när det gäller kompetensförsörjning och NCC arbetar på olika sätt för att bidra till utvecklingen med täta kontakter med universitet och högskolor, praktikplatser, lärlingsprogram och andra aktiviteter som ska driva intresset för branschen och för NCC.

Under året har vi också lyft frågor om kompetensutveckling internt i hela bolaget. Medarbetarna erbjuds fortbildning i att driva projekt, men också i form av ledarskapsutbildningar. NCC Project Management Academy är vår plattform för kunskapsutveckling där vi erbjuder vidareutbildning inom många olika inriktningar. NCC Project Management Academys största satsning är initiativet för kompetensinventering och utveckling som syftar till att förbättra projektledarkunskaperna hos företagets drygt 500 projektledare i alla länder. Utifrån resultatet tas skraddarsydda utvecklingsinsatser fram på både individ- och organisationsnivå. Insatserna kan omfatta allt från workshops med expertfunktioner till mentorskap.

Arbete pågår

Under november flyttade vi in i vårt nya huvudkontor beläget mitt i den stadsdel som NCC utvecklar runt Järva Krog. I fokus står en produktiv arbetsmiljö som ska främja hälsa och hållbarhet för både medarbetare och invånare i den nya stadsdelen.

Vi kan se tillbaka på ett år av handlingskraft och uthållighet. De strategiska åtgärder vi genomförde under 2018 och 2019 har börjat visa resultat. Vi har arbetat systematiskt med åtgärdsprogrammet och förändringsarbetet under året och jag är stolt över de framsteg vi gjort. Samtidigt återstår mycket arbete innan åtgärderna ger fullt utslag. Fokus för 2020 blir att hålla den utstakade kursen för att utveckla och stärka NCC som ett av Nordens ledande byggföretag.

Med det vill jag tacka våra medarbetare, kunder, samarbetspartners och aktieägare för året som gått. Jag ser fram emot en fortsatt stabil och hållbar utveckling under 2020.

Solna i mars 2020

Tomas Carlsson
Vd och koncernchef

Vi bygger för framtiden

NCC är ett av de ledande nordiska bygg- och fastighetsutvecklingsföretagen med en omsättning på över 58 miljarder SEK och 15 500 medarbetare. NCC är verksamt inom hela värdekedjan när det gäller att skapa miljöer för arbete, boende och kommunikation.

BYGG OCH ANLÄGGNING

NCC Infrastructure

Bygger infrastruktur för resor, transporter, energi och vatten. Verksamheten omfattar projekt av alla storlekar och spänner över lösningar från vatten- och avloppsrening, dagvattenhantering och vindkraft till vägar, järnvägar, broar och tunnlar. Affärsområdet är nordiskt men störst verksamhet finns i Sverige.

NCC Building Sweden

Bygger och renoverar hållbara bostäder, kontor, vårdbyggnader, skolor, sportanläggningar och offentliga byggnader för offentliga och privata kunder i Sverige. Med hög kompetens inom hållbarhet, digitalisering och partnering utvecklar NCC Building Sweden projekt tillsammans med kunder i tidiga skeden.

NCC Building Nordics

Bygger och renoverar hållbara bostäder, kontor, vårdbyggnader, skolor, sportanläggningar och offentliga byggnader för offentliga och privata kunder i Danmark, Finland och Norge. Renovering av befintliga bostäder och kontor har de senaste åren blivit en allt viktigare del av verksamheten.

INDUSTRI

NCC Industry

Erbjuder produkter och tjänster för bygg- och infrastrukturprojekt i Sverige, Norge, Danmark och Finland. Verksamheten omfattar produktion av stenmaterial och asfaltprodukter, beläggningsuppdrag och grundläggningsarbeten. Dessa delar bildar en naturlig förädlingskedja som är väl integrerad med NCC:s bygg- och anläggningsverksamhet.

UTVECKLING

NCC Property Development

Utvecklar och säljer hållbara kontors-, logistik-, handels- och samhällsfastigheter i bra lägen på definierade tillväxtmarknader i Norden. Verksamheten präglas av nära samarbeten med kunderna för att skapa flexibla, kundanpassade och hälsosamma arbetsplatser.

FINANSIELLA MÅL OCH UTDELNINGSPOLICY

NCC har satt upp följande finansiella mål för koncernen:

Rörelsemarginal: $\geq 4\%$
Utfall 2019: 2,2%

Årlig avkastning på eget kapital efter skatt: $\geq 20\%$
Utfall 2019: 32%

Företagets nettoskuld: $< 2,5$ gånger EBITDA
Utfall 2019: $-0,03$ gånger EBITDA

Utdelningspolicy: $\geq 40\%$ av resultatet efter skatt delas ut till aktieägarna
Utfall 2019: 62%

De tre affärerna och affärsområdena har följande lönsamhets- och avkastningsmål:

Bygg och anläggning
Rörelsemarginal: $\geq 3,5\%$
Utfall 2019
NCC Infrastructure: 1,2%
NCC Building Sweden: 2,5%
NCC Building Nordics: 2,0%

Industri
Rörelsemarginal: $\geq 4\%$
Utfall 2019: 3,9%
Avkastning på sysselsatt kapital: $\geq 10\%$
Utfall 2019: 9,0%

Utveckling
Rörelsemarginal: $\geq 10\%$
Utfall 2019: 10,2%
Avkastning på sysselsatt kapital: $\geq 10\%$
Utfall 2019: 6,2%

1 700

Byggnadsmarknadens totala omsättning i Norden, Mdr SEK¹⁾

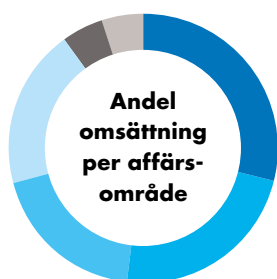
SVERIGE NORGE DANMARK FINLAND

NCC:s geografiska marknader

3 %

NCC:s marknadsandel¹⁾

OMSÄTTNING 2019

- NCC Infrastructure, 29%
- NCC Building Sweden, 23%
- NCC Building Nordics, 19%
- NCC Industry, 19%
- NCC Property Development, 5%
- Road Services (till försäljning), 5%

Andel omsättning per land

- Sverige, 58%
- Norge, 15%
- Danmark, 14%
- Finland, 13%

ANSTÄLLDA 2019

- NCC Infrastructure, 4 967
- NCC Industry, 3 650
- NCC Building Sweden, 3 325
- NCC Building Nordics, 2 582
- NCC Property Development, 109
- Övriga, 640

Antal anställda per land²⁾

- Sverige, 9 163
- Danmark, 2 151
- Norge, 2 120
- Finland, 1 671
- Övriga, 168

FRAMTIDENS KRETSLOPPSANLÄGGNING

Vid Högbytorp, Upplands-Bro kommun i norra Stockholm har NCC byggt en ny kraftvärmeanläggning åt energibolaget E.ON. Kraftvärmeanläggningen är en del av en större kretsloppsanläggning som ska möta behovet av hållbart producerad energi för en växande Stockholmsregion.

Den nya kretsloppsanläggningen kommer att producera el, fjärrvärme och biogas från återvunnen energi. Här ingår dels kraftvärmeanläggningen som NCC byggt, dels en biogasanläggning åt Hitachi Zosen Inova (HZI), för vilken NCC gjort mark- och byggnadsarbeten.

Komplexa anläggningsarbeten

I uppdraget att bygga den nya kraftvärmeanläggningen ingick både tekniskt komplexa bygg- och installationsmoment, och avancerade mark-, betong- och anläggningsarbeten.

Anläggningen tar tillvara hela 99 procent av energin i bränslet. Ur askan som återstår efter förbränningen återvinns metaller medan farliga ämnen tas omhand och fasas ut ur kretsloppet.

Samlad NCC-kompetens ger effekt

Kraftvärmeverket har byggts i partnering mellan E.ON och NCC. Denna samverkansform passar bra i komplexa projekt där den slutliga utformningen inte är given från början. NCC har bidragit med kompetens från mark-, anläggnings- och

husavdelningarna i Stockholm för att skapa en hållbar lösning för vår kund och för samhället i stort.

Högbytorp

- Kund: E.ON
- Byggtid: 2017-2019
- Entreprenadform: Partnering
- Kontraktssumma: 750 MSEK

¹⁾ Källa: Euroconstruct november 2019.
²⁾ Avser medelantal anställda.

Vi utvecklar projekt med målsättningen att hitta nya smarta lösningar för såväl små som stora problem. Läs mer om några nyligen slutförda projekt.

”Boverket lyfte under 2019 fram Brogårdaskolan som ett gott exempel på en ny skolbyggnad”

Nya Brogårdaskolan

- Kund: Bjuvs kommun
- Byggtid: Sommaren 2017–januari 2019
- Entreprenadform: Partnering
- Kontraktssumma: 150 MSEK

Läs mer om projektet i vår digitala årsredovisning.

INNOVATIV SKOLA FÄRDIGSTÄLLD I PARTNERING

Utvecklingen och byggandet av skolor är en viktig samhällsatsning och ett prioriterat område för NCC. Under 2019 färdigställdes nya Brogårdaskolan i Bjuv i Skåne. Arbetet har skett genom partnering och i nära samarbete mellan kommunen, arkitekter och NCC. Skolan har skapats ”inifrån och ut”, med de pedagogiska behoven i främsta rummet. Alla ytor kan användas för pedagogisk verksamhet och skolans utemiljö erbjuder en kompletterande pedagogisk miljö. Dessutom har alla klassrum nära kontakt med omgivande natur.

Verksamhetens behov i fokus

Skolans utformning bygger på ett nytt och innovativt tankesätt om hur en skola ska arbeta, med en miljö där inlärning och högt pedagogiskt värde står i fokus. Den har utvecklats utifrån verksamhetens behov och genom hög delaktighet av både pedagoger och elever. På så sätt håller skolan över tid och verksamheten kan använda den på allra bästa sätt.

Den nya skolan byggdes bredvid den gamla och har plats för 470 elever. Byggnaden har en tredelad huskropp i tegel med mycket dagsljus inomhus och undervisningsytor i norrläge.

Takvegetation bidrar till en mjuk övergång mellan byggnad och landskap och påverkar den lokala miljön positivt, genom att både bibehålla biologisk mångfald och minska volymen av dagvatten.

Falkoner Centret efter renovering.

DB SCHENKER FINLAND, RIKSTÄCKANDE ASFALTERINGSKONTRAKT

NCC och Schenker förnyade 2019 sitt långsiktiga avtal för underhåll av beläggningar för logistikcentra i Finland. Avtalet innebär att NCC tillsammans med terminalansvarig hos DB Schenker gemensamt utarbetar underhållsplaneringen för en anläggning vilket leder till ett mer kostnadseffektivt underhåll. DB Schenkers anläggningar i Finland är delvis belagda med NCC:s specialprodukter NCC Viaco och NCC Strongphalt, båda hållbara beläggningsprodukter och anpassade för tunga fordon. Den mesta av asfalteringen är också utförd med NCC Green Asphalt, en produkt som minskar koldioxidutsläppet med upp till 25 procent.

DB Schenker Lundo

- NCC har utfört arbeten på nyanlagda anläggningar vid Nurmijärvi, Vanda, Björneborg och Lundo, nära Åbo. På Lundo terminalområde utfördes 70 500 m² asfaltering under 2019.

FASTIGHETSUTVECKLING FRÅN START TILL MÅL

NCC har sålt kontorsprojekten Valle Wood och Valle View inklusive resterande byggrätter i området Helsfyr i Oslo till Valle Eiendom Holding AS, ett av Pareto Securities nybildat fastighetsbolag, för närmare 2 miljarder SEK. Utvecklingen, byggandet och försäljningen av Valle Wood och Valle View är goda exempel på NCC:s styrkor som helhetsleverantör inom fastighetsutveckling.

Vitaliserande stadsutveckling

NCC har i detta stadsutvecklingsprojekt varit en aktiv pådrivare för att göra Valle-området till en vital del av den norska huvudstaden. Kontorsprojekten har byggts i etapper där Valle Wood färdigställdes sommaren 2019 och är Norges största kommersiella fastighet i massivträ.

Andra etappen, Valle View, är inledd och merparten är utyrd till norska UDI med planerat färdigställande Q2 2021. Båda projekten planeras att miljöcertifieras enligt BREEAM, nivå Excellent.

Valle Wood och Valle View

- Kund: Valle Eiendom Holding AS
- Byggtid: Valle Wood färdigställt 2019 och Valle View planerat till 2021
- Kontraktssumma: 2 Mdr SEK

Renovering lyfter hela stadsdelen

Efter mer än två år av ombyggnad, renovering och utbyggnad är Falkoner Centret i Frederiksberg, Köpenhamn, färdigt. ATP Ejendomme och NCC har överlåtit ansvaret för byggnaden till Scandic Hotels, som öppnade det renoverade hotell- och konferenscentret i augusti 2019. Renoveringen som genomförts i parallella delprojekt i en komplex byggnad med pågående verksamhet hos flera hyresgäster har blivit lyckad tack vare ett

nära samarbete med utvecklaren, arkitekten och konsulten.

Den renoverade byggnaden ger ett lyft till hela den omgivande stadsdelen till förmån för hyresgäster, användare och grannar.

Falkoner Centret är ett bra exempel på NCC:s långa erfarenhet av stora, komplexa renoveringsprojekt med fokus på tidig involvering och nära samarbete med utvecklaren och konsulten.

Falkoner Centret

- Kund: ATP Ejendomme A/S
- Byggtid: Oktober 2016–juni 2019
- Entreprenadform: Fasindelning (tidig involvering)
- Kontraktssumma: 640 MSEK

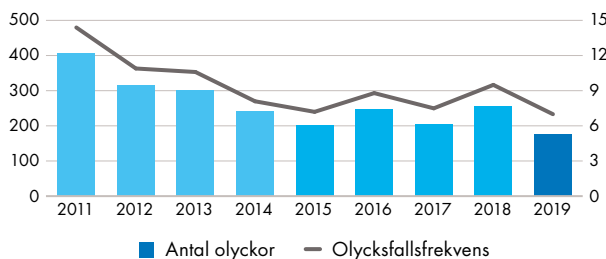

En utvecklande och säker arbetsplats

NCC har som mål att bli det företag som har branschens bästa projektledare. För att nå dit har stora satsningar på kompetensutveckling skett under 2019, bland annat genom en bred kompetenskartläggning, individuell- och organisatorisk utveckling samt anpassade spetsutbildningar för nyckelroller. Kompetenta medarbetare som verkar i en säker miljö är NCC:s viktigaste tillgång.

Säkerhet NCC:s högsta prioritet

Anställda inom bygg- och anläggningsbranschen exponeras för olika typer av risker på arbetsplatserna. Därför är ett högt säkerhetsmedvetande grunden för all verksamhet inom NCC. Under 2019 hade NCC den lägsta olycksfallsfrekvensen någonsin. En av anledningarna är en grundligare analys av data, vilket lett till riktade åtgärder i högriskområden och enheter tillsammans med en ytterligare ökad säkerhetsmedvetenhet. Läs mer om NCC:s säkerhetsarbete i hållbarhetsrapporten på sid 83.

↑
Olycksfallsfrekvens – arbetsplatsolyckor som leder till frånvaro en eller flera dagar från ordinarie arbete per 1 miljon arbetade timmar.

Kontinuerlig kompetensutveckling för en hållbar karriär

NCC verkar i en bransch som just nu tar stora utvecklingskliv, inte minst inom digitalisering och effektiv projektledning. Den utvecklingen vill NCC leda. Därför arbetar NCC aktivt med kompetensutveckling under medarbetarens hela karriär och för att bli en föregångare i att skapa en modern och lärande organisation som anpassar sig till dagens snabba utveckling. NCC:s medarbetare ska kunna utvecklas genom hela sin karriär, från exempelvis snickare till arbetsledare eller från platschef till projektledare för mega-projekt.

Fokus på projektledare genom NCC Project Management Academy

Utöver kontinuerlig kompetensutveckling av medarbetare och chefer har NCC påbörjat en omfattande kompetensutveckling av projektledare, NCC Project Management Academy. Satsningen som startade 2018 ska säkerställa att NCC fortsatt kan leverera lönsamma och värdeskapande projekt till våra kunder och vara en attraktiv

→
"Att gå NCC Mega Project Management Program ger mig en större förståelse för skillnaderna mellan att leda ett stort projekt och ett mega-projekt. Jag får massor med inspiration, ett nätverk med kollegor med samma utmaningar och nya kunskaper" säger Trine Tindborg (projektledare mega projektet Kronløbsøen i Köpenhamn) som började programmet i september 2019.

Könsfördelning anställda

15 %

Kvinnor (14)%

85 %

Män (86)%

Könsfördelning ledningsgrupper¹⁾

32 %

Kvinnor

68 %

Män

¹⁾ Under 2019 ökades antalet ledningsgrupper i mätningen till att inkludera alla ledningsgrupper från koncernledning till avdelningsledning eller motsvarande.

arbetsgivare. Den består av både utbildningar och andra insatser, som kompetenskartläggning och individuella utvecklingsplaner.

Kompetenskartläggning och utveckling

En viktig del av NCC Project Management Academy har under 2019 varit en kompetens- och utvecklingskartläggning som syftar till att stärka projektledarkunskaperna hos företagets drygt 500 projektledare i alla länder. Tester och samtal kartlägger varje projektledares styrkor och förbättringsområden. Resultatet blir skraddarsydda utvecklingsinsatser både på både individ- och organisationsnivå. Insatserna genomförs huvudsakligen lokalt och kan omfatta allt från workshops med expertfunktioner till mentorskap.

Konsten att leda Megaprojekt

Att leda projekt på ett framgångsrikt sätt är kärnverksamheten på NCC och det som möjliggör allt annat vi gör. Riktigt stora projekt är både komplexa och utmanande. NCC:s Mega Project Management Program är ett utvecklingsprogram som vänder sig till projektledare, ansvariga för projekt på 1 miljard och uppåt. Programmet pågår under ett år och hittills har två programomgångar startat med sammanlagt 35 erfarna projektledare. Samtliga deltagare blir tilldelade en mentor under programmet.

Mångfald och inkludering ger effektiva team

NCC är övertygade om att företag och arbetsgrupper som består av medarbetare med olika bakgrund, kön, kompetenser och erfarenheter har större möjlighet att prestera bättre resultat, öka sin innovationskraft och samtidigt leverera större samhällsnytta.

NCC arbetar aktivt med att bredda rekryteringsbasen för att öka mångfalden och få fler intresserade av byggbranschen samt att skapa en inkluderande kultur där våra medarbetare kommer till sin rätt och trivs på sitt arbete.

Workshops om NCC:s värderingar

NCC är ett värderingsstyrt företag. Under 2019 har nästan hälften av medarbetarna inom affärsområdena Infrastructure i Sverige och Building Sweden deltagit i workshops om NCC:s värdegrund. De har letts av 100 interna moderatorer. Genom arbetet har medarbetarna ökat kunskapen om NCC:s värderingar och fått nya insikter om mångfald och inkludering. Satsningen kommer att fortsätta under 2020.

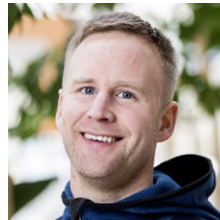
Aktivt arbete för att rekrytera och utveckla kvinnor till branschen

Stella har funnits sedan 1998 och är NCC:s nätverk för kvinnliga ingenjörer och akademiker som syftar till att stötta kvinnor på NCC i att utbyta erfarenheter, utvecklas i sina roller och för att kunna ta ledande positioner i NCC. I produktionen är det fortfarande för få kvinnor – därför finns Stella med sina 500 aktiva medlemmar.

Exempel på aktiviteter för att bredda rekryteringsbasen

NCC är aktivt inom en rad forum och nätverk:

- Tekniksprånget – praktik för att locka fler till ingenjörstudier i Sverige
- Kompetensbygget – praktik för blivande civilingenjörer i Sverige
- Arbetsledarskolan – en tvåårig intern utbildning som vänder sig till yrkesarbetare inom NCC i Sverige som vill gå vidare i karriären som arbetsledare.
- Traineeprogram i Finland och Sverige
- Lärlingar, praktikanter och examensjobb i Sverige, Norge, Finland och Danmark
- Nätverket Diversitas, Norges ledande nätverk för mångfald och jämställdhet i branschen.
- Dansk Byggeris Kvinderåd, ett forum som etablerats för att få in fler kvinnor i branschen.

← Martin Florin har gått Arbetsledarskolan. Det var hans chef som peppade honom att söka. Martin bytte yrke, från träarbetare till arbetsledare. "Det var fantastiskt att få en intern utbildning som gav mig chansen att växa. Annars hade jag nog på sikt sökt jobb på något annat företag. Man vill ju utvecklas och förnya sig."

NCC:s värdegrund

NCC:s värderingar och uppförandekod fungerar som en kompass för både medarbetare och affärspartners. De utgör grunden för hur vi uppträder och handlar i vardagen och ger oss vägledning i våra beslut.

Våra fyra värderingar

- Ärlighet
- Respekt
- Tillit
- Framåtanda

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för NCC AB (publ.), organisationsnummer 556034-5174, med säte i Solna, avger härmed årsredovisning och koncernredovisning för verksamhetsåret 2019.

Om inget annat sägs anges belopp i miljoner svenska kronor (MSEK). Den period som avses är 1 januari–31 december för resultaträkningsrelaterade poster respektive den 31 december för balansräkningsrelaterade poster. Avrundningsdifferenser kan förekomma.

KONCERNFÖRHÅLLANDE

NCC AB var från den 22 januari 2003 fram till den 20 maj 2016 ett dotterföretag till Nordstjernan AB, organisationsnummer 556000-1421. Nordstjernan hade vid utgången av 2019 ett innehav om 48 (47) procent av rösterna i NCC AB och NCC är därmed ett intresseföretag till Nordstjernan.

VERKSAMHET

NCC är ett av de ledande nordiska bygg- och fastighetsutvecklingsföretagen, med Norden som hemmamarknad. NCC är verksamt inom hela värdekedjan – utvecklar kommersiella fastigheter och bygger bostäder, kontor, industrilokaler och offentliga byggnader, vägar och anläggningar samt övrig infrastruktur. NCC erbjuder även insatssvaror för byggproduktion samt tillhandahåller beläggning.

VERKSAMHETEN UNDER ÅRET

Marknaden

Marknadsförutsättningarna fortsätter att långsiktigt vara överlag goda även om det på vissa delmarknader går att notera en mer försiktig hållning, vilket förlänger beslutsprocesserna. Ekonomierna i de nordiska länderna är robusta och NCC upplever att det finns en god efterfrågan. Behovet av samhällsbyggnader som skolor, sjukhus och äldreboenden drivs av växande städer och demografisk utveckling. Efterfrågan på bostäder har stabiliserats. Generellt är efterfrågan på renovering och ombyggnad god.

Offentliga infrastruktursatsningar driver den nordiska infrastrukturmarknaden och innebär fortsatt stark marknad i Norge och Sverige. Konkurrensen är hög såväl från inhemska som internationella aktörer vilket gör att NCC enbart lägger anbud på de projekt som möter den riskprofil och de lönsamhetskrav som NCC ställer upp. Efterfrågan på asfalt och stenmaterial i Norge och Sverige är stabil och driven av en stark anläggningsmarknad.

Låga avkastningskrav från investerare och hög efterfrågan på nya moderna och hållbara lokaler, framförallt runt stora städer, ger goda marknadsförutsättningar på den nordiska fastighetsmarknaden.

Förändringar bland styrelsen och ledande befattningshavare Carola Lavén, affärsområdeschef för NCC Property Development och medlem av koncernledningen, lämnade sin roll den 22 juli 2019. Den 15 maj 2019 meddelades det att Joachim Holmberg utsetts till ny affärsområdeschef för NCC Property Development och medlem av koncernledningen. Han tillträdde sin tjänst den 1 september 2019.

Den 6 december 2019 meddelade NCC att valberedningen i NCC föreslår Alf Göransson till ny styrelseordförande. Vidare föreslås Simon de Château till ny styrelseledamot. Styrelseledamöterna Tomas Billing och Ulla Litzén har avböjt omval. Övriga sex tidigare ledamöter föreslås för omval.

Orderingång

Orderingången uppgick till 58 048 (61 842) MSEK. Minskningen under året var främst hänförlig till att ett större projekt (Centralen) inom NCC Infrastructure orderregistrerades under 2018. I NCC Building Nordics var orderingången högre än föregående år, medan NCC Building Sweden har en lägre orderingång. Valutaeffekter påverkade orderingången med 628 (1 067) MSEK.

Orderstock

Koncernens orderstock uppgick till 57 800 (56 837) MSEK vid årets slut. Den högre orderstocken kommer främst från NCC Building Nordics danska verksamhet som haft hög orderingång under året. Den ökningen motverkades något av lägre orderingång i NCC Building Sweden. Inom NCC Infrastructure orderregistrerades ett stort projekt (Centralen) under 2018. Valutaeffekter påverkade orderstocken med 456 (542) MSEK.

Nettoomsättning

Nettoomsättningen uppgick till 58 234 (57 346) MSEK under 2019. Den högre nettoomsättningen kommer från framför allt NCC Building Nordics och NCC Property Development men även NCC Infrastructure och NCC Industry har en ökning jämfört med föregående år. Endast NCC Building Sweden minskade jämfört med föregående år, beroende på en lägre orderingång från 2018. Valutaeffekter ökade omsättningen med 519 (1 077) MSEK.

Årets resultat

NCC-koncernens rörelseresultat för 2019 uppgick till 1 296 (–74) MSEK. Rörelseresultatet föregående år påverkades starkt av de avsättningar, omvärderingar och nedskrivningar som gjordes i slutet av 2018. Exklusive effekterna av dessa poster har resultatet under

ORDERINGÅNG, ORDERSTOCK, NETTOOMSÄTTNING OCH RESULTAT PER AFFÄRSOMRÅDE

MSEK	ORDERINGÅNG		ORDERSTOCK		NETTOOMSÄTTNING		RÖRELSERESULTAT	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
NCC Infrastructure	16 601	21 271	20 389	21 037	17 425	16 936	212	–743
NCC Building Sweden	12 741	15 075	16 561	18 709	14 851	15 701	364	453
NCC Building Nordics	16 080	11 229	15 807	11 313	11 769	10 753	231	–227
NCC Industry	12 852	12 943	2 967	3 092	12 971	12 968	511	350
NCC Property Development					3 056	2 157	313	–181
Summa	58 274	60 519	55 725	54 152	60 071	58 514	1 631	–347
NCC Road Services	1 617	3 609	2 816	3 749	2 624	2 855	20	–251
Övrigt och eliminerings	–1 843	–2 286	–740	–1 063	–4 461	–4 024	–355	–166
Koncernen	58 048	61 842	57 800	56 837	58 234	57 346	1 296	–764

året förbättrats i fyra av affärsområdena och slutat på samma nivå inom NCC Building Sweden. Fler projekt har resultatavräknats inom NCC Property Development under 2019 jämfört med 2018 vilket bidrar till ett bättre resultat. Inom NCC Building Nordics har förbättrade marginaler inom både pågående och nystartade projekt bidragit till ett förbättrat resultat.

Övrigt och elimineringar uppgick till -355 (-166) MSEK. NCC:s huvudkontor och resultat från mindre dotter- och intresseföretag ingick med -204 (-187) MSEK.

Finansnettot uppgick till -112 (-85) MSEK. Den ökade leasing-skulden till följd av den nya redovisningsprincipen IFRS 16 har påverkat finansnettot med -42 MSEK under året. Resultatet efter

finansiella poster uppgick till 1 184 (-849) MSEK. Periodens resultat efter skatt uppgick till 875 (-750) MSEK.

Årets totalresultat

Årets totalresultat uppgick till 576 (-1 352) MSEK. Förändringen består i huvudsak av årets resultat samt omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner där en mindre sänkning av inflationsantagandet och en större sänkning av diskonteringsräntan har medfört en ökning av pensionsskulden under 2019. Skatteeffekter av ovanstående transaktioner redovisas separat, se även not 24, Skatt på årets resultat, uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder.

AFFÄRSOMRÅDE

NCC Infrastructure (exkl. Road services)

NCC Infrastructures ordergång uppgick till 16 601 (21 271) MSEK där skillnaden jämfört med föregående år förklaras av att projektet Centralen (4,7 Mdr SEK) i Göteborg orderregistrerades i första kvartalet 2018.

Segmentet markarbeten hade störst andel av ordergången, och Sverige utgör fortfarande stor andel av total ordergång. Projekt som orderanmäls under året var bland andra D14 Mindemyren i Norge ca 0,9 Mdr SEK, Västra Länken i Umeå, 0,4 Mdr SEK, och Arninge Resecentrum, Täby för 0,4 Mdr SEK.

Orderstocken minskade jämfört med föregående år och uppgick till 20 389 (21 037) MSEK vid årets slut.

Nettoomsättningen ökade till 17 425 (16 936) MSEK under året. Den högre omsättningen kommer främst från Norge som har stora

pågående projekt. Markarbeten, vägar och järnvägar stod för nästan 70 procent av NCC Infrastructures nettoomsättning.

Sverige är NCC Infrastructures största marknad med 75 (80) procent av omsättningen och därefter följer Norge med 19 (15) procent.

Rörelseresultatet förbättrades och uppgick till 212 (-743) MSEK. Resultatet var bättre i samtliga divisioner med den största resultatförbättringen i Civil Engineering Norway. Den positiva resultatutvecklingen under året är en följd av högre lönsamhet i pågående projekt samt något större volym. Resultatet föregående år påverkades negativt av omvärderingar.

NCC har fattat beslut om att avyttra vägserviceverksamheten Road Services och därför redovisas verksamheten separat i nedanstående tabell och också i not 15, Tillgångar som innehas till försäljning.

NYCKELTAL

NCC Infrastructure exkl. Road Services

MSEK	2019	2018
Ordergång	16 601	21 271
Nettoomsättning	17 425	16 936
Rörelseresultat	212	-743
Rörelsemarginal %	1,2	-4,4
Medelantal anställda	4 462	4 737
Kassaflöde före finansiering	331	-368

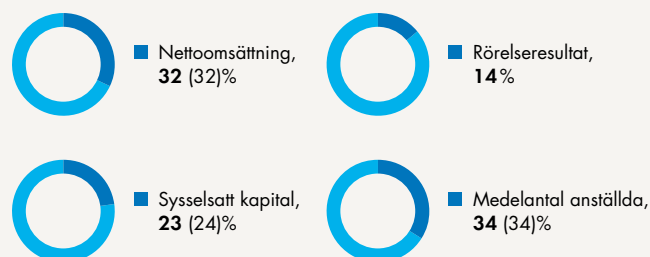
Mål: rörelsemarginal \geq 3,5%

NYCKELTAL

Road Services

MSEK	2019	2018
Ordergång	1 617	3 609
Nettoomsättning	2 624	2 855
Rörelseresultat	20	-251
Rörelsemarginal %	0,7	-8,8
Medelantal anställda	505	549
Kassaflöde före finansiering	2	-113

ANDEL AV NCC TOTALT

AFFÄRSOMRÅDE

NCC Building Sweden

Orderingången för NCC Building Sweden uppgick till 12 741 (15 075) MSEK för 2019. Andelen bostäder har ökat jämfört med föregående år och motsvarade en knapp tredjedel av den totala orderingången under året. Mer än två tredjedelar av detta var hyresrätter.

Ett av de större projekten som orderanmälades under året var nya stadsdelen Masthuggskajen, till ett ordervärde om 1,4 Mdr SEK. Kategorin bostäders andel av orderingången ökade igen efter en minskning under 2018 till 30 (17) procent av orderingången.

Orderstocken minskade och uppgick till 16 561 (18 709) MSEK vid årets slut.

Nettoomsättningen minskade under 2019 jämfört med föregående år och uppgick till 14 851 (15 701) MSEK. Bostäder var fortfarande den enskilt största kategorin med 29 procent, även om det minskat något jämfört med föregående år, följt av renovering och ombyggnation med drygt 20 procent.

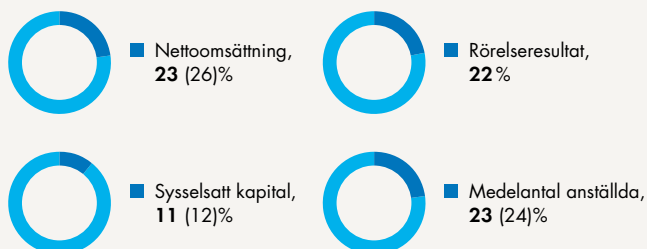
Rörelseresultatet uppgick till 364 (453) MSEK. Resultatet var lägre än föregående år. I detta ingår en avsättning på grund av en tvist relaterad till projekt Rågården. Rörelseresultatet påverkas också av arbetet med att långsiktigt förbättra lönsamheten i vissa delar av verksamheten. Resultatet föregående år påverkades i sin tur negativt av omvärderingar.

NYCKELTAL

MSEK	2019	2018
Orderingång	12 741	15 075
Nettoomsättning	14 851	15 701
Rörelseresultat	364	453
Rörelsemarginal %	2,5	2,9
Medelantal anställda	3 325	3 732
Kassaflöde före finansiering	371	385

Mål: rörelsemarginal \geq 3,5%

ANDEL AV NCC TOTALT

AFFÄRSOMRÅDE

NCC Building Nordics

NCC Building Nordics orderingång uppgick till 16 080 (11 229) MSEK. Danmark fortsätter att ha stark orderingång och ökningen av orderingången för helåret är hänförligt främst till den danska verksamheten. Bostäder står för ungefär en tredjedel av den totala orderingången följt av renovering och ombyggnad som i volym ligger på ungefär samma nivå som föregående år.

Ett av de större projekten som orderanmälades under året var utvecklingen av en ny stadsdel på ön Papirøen i centrala Köpenhamn till ett ordervärde om cirka 1,7 Mdr SEK.

Orderstocken ökade och uppgick till 15 807 (11 313) vid årets slut. NCC Building Nordics nettoomsättning ökade under året till 11 769 (10 753) MSEK. Ökningen hänförs främst till Finland. Kategorierna bostäder samt renovering och ombyggnationer var lika stora 2019, där båda ökade under året. Även kategorin utbildning har ökat under året, medan kontor har minskat under året.

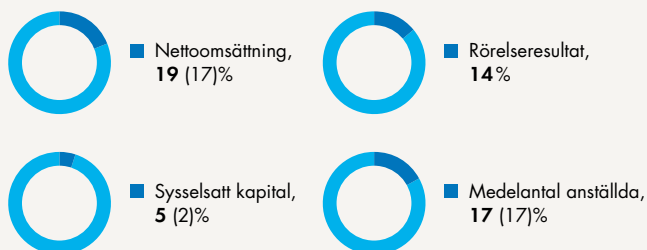
Rörelseresultatet uppgick till 231 (-227) MSEK, där resultatet förbättrades av en bättre marginal för orderingången under året och där samtidigt föregående år påverkades negativt av omvärderingar.

NYCKELTAL

MSEK	2019	2018
Orderingång	16 080	11 229
Nettoomsättning	11 769	10 753
Rörelseresultat	231	-227
Rörelsemarginal %	2,0	-2,1
Medelantal anställda	2 582	2 722
Kassaflöde före finansiering	187	400

Mål: rörelsemarginal \geq 3,5%

ANDEL AV NCC TOTALT

AFFÄRSOMRÅDE

NCC Industry

NCC Industrys nettoomsättning uppgick till 12 971 (12 968) MSEK. Grundläggningsverksamheten inom division Hercules växte till följd av stora projekt i Sverige, Danmark och Norge medan asfalts- och stenmaterialverksamheterna minskade något till följd av att volymerna var något lägre än föregående år. Sålida volymer stenmaterial uppgick till 28 339 (29 275) tusen ton. Nettominskningen förklaras av lägre volymer stenmaterial i Danmark och Norge, men högre i Finland. Asfaltsverksamhetens omsättning var lägre i alla länder

förutom Norge jämfört med föregående år. Sålida volymer asfalt uppgick till 6 100 (6 415) tusen ton.

Rörelseresultatet uppgick till 511 (350) MSEK. Resultatet var högre än föregående år i alla divisioner med stora förbättringar i främst den danska asfaltsverksamheten och Hercules norska verksamhet. Resultatet föregående år påverkades negativt av omvärderingar i tredje kvartalet.

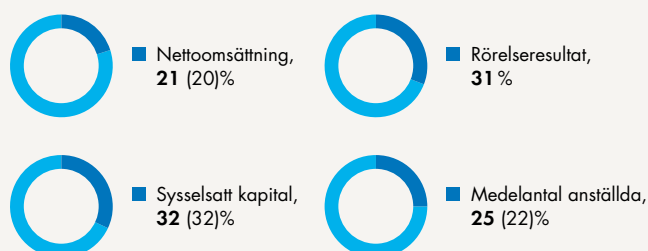
NYCKELTAL

MSEK	2019	2018
Nettoomsättning	12 971	12 968
Rörelseresultat	511	350
Rörelsemarginal %	3,9	2,7
Sysselsatt kapital	5 507	4 902
Avkastning på sysselsatt kapital %	9,0	7,1
Medelantal anställda	3 650	3 768
Tusentals ton stenmaterial ¹⁾	28 339	29 275
Tusentals ton asfalt ¹⁾	6 100	6 415

¹⁾ Sålid volym.

Mål: rörelsemarginal \geq 4%, avkastning på sysselsatt kapital \geq 10%

ANDEL AV NCC TOTALT

AFFÄRSOMRÅDE

NCC Property Development

Omsättningen för NCC Property Development förbättrades under 2019 och uppgick till 3 056 (2 157) MSEK. Rörelseresultatet var högre jämfört med föregående år och uppgick till 313 (-181) MSEK.

Under året har elva (nio) projekt resultatavräknats, varav sju i Danmark, två i Norge och två i Sverige. Resultat från resultatavräknade projekt, mark- och byggrättsförsäljningar samt tidigare försäljningar bidrog till det förbättrade resultatet för året. Driftnettet uppgick till 60 (38) MSEK under 2019.

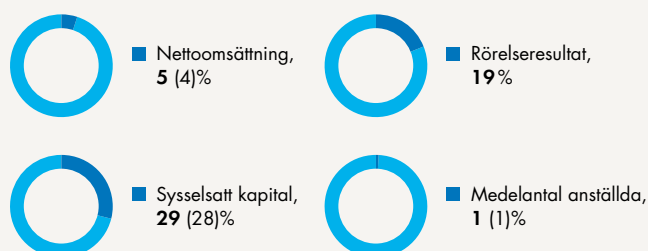
Under året startades åtta (fem) fastighetsprojekt, av vilka sex var kontorsprojekt, ett logistikprojekt samt en skola. Vid utgången av 2019 var 15 (18) projekt pågående eller färdigställda men ännu inte resultatavräknade med en total projektkostnad på 4,4 (2,7) Mdr SEK, vilket motsvarar en färdigställandegrad om 44 (35) procent, medan uthyrningsgraden uppgick till 51 (49) procent. Under året träffades hyresavtal om cirka 98 800 (71 200) kvadratmeter.

NYCKELTAL

MSEK	2019	2018
Nettoomsättning	3 056	2 157
Rörelseresultat	313	-181
Rörelsemarginal, %	10,2	-8,4
Sysselsatt kapital	4 935	4 314
Avkastning på sysselsatt kapital, %	6,2	-3,9
Medelantal anställda	109	94

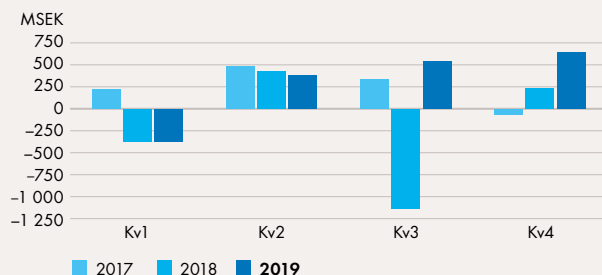
Mål: rörelsemarginal \geq 10%, avkastning på sysselsatt kapital \geq 10%

ANDEL AV NCC TOTALT

RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER

Första kvartalet har generellt en lägre aktivitet som leder till det lägre resultatet. Under tredje kvartalet 2018 resulterade en omfattande genomlysning av verksamheten i omvärderingar som belastade resultatet. I fjärde kvartalet 2018 startade sedan ett antal åtgärder som syftade till att bygga upp en stark bas för verksamheten. Resultatet förbättrades successivt under 2019.

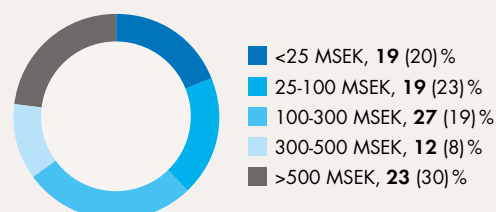

AVKASTNING

Under 2018 påbörjades ett åtgärdsprogram för att förbättra lönsamheten. Avkastningen 2018 minskade då framförallt som en följd av avsättningar, omvärderingar och omstruktureringskostnader i samband med åtgärdsprogrammet. Under 2019 har avkastningen förbättrats.

PROJEKTSTORLEK I ORDERINGÅNG, BYGG & ANLÄGGNING
(NCC INFRASTRUCTURE, NCC BUILDING SWEDEN,
NCC BUILDING NORDICS, NCC ROAD SERVICES)

Orderingången för projekt i storleken 100–500 MSEK har ökat mest under året medan övriga projektstorlekar har minskat. Störst minskning blev det för projekt större än 500 MSEK. Diagrammet avser 47 Mdr SEK av den totala orderingången på 58 Mdr SEK. I koncernens totala orderingång ingår även bl.a. NCC Industry.

STÖRRE PÅGÅENDE PROJEKT

Projekt >500 MSEK	NCC:s andel av ordervärde	Färdigställande per 31 dec 2019, %	Beräknat färdigställande
Järnvägssträcka, Centralen, Göteborg	SE 5 075	24 %	2026
Produktionsanläggning, Gruvöns Bruk	SE 2 909	99 %	2020
Tunnelbyggnation, Färöarna	NO 2 904	46 %	2024
Järnvägstunnel, Korsvägen, Örgryte	SE 2 290	19 %	2026
Riksväg 4, Hadeland	NO 1 785	99 %	2020
Järnvägssträcka Venjar-Eidsvoll Nord, Eidsvoll	NO 1 723	30 %	2023
Tillbyggnad barnsjukhus, Göteborg	SE 1 583	85 %	2021
Universitetssjukhus, Örebro	SE 1 492	85 %	2021
Järnvägssträcka, Lund Arlov	SE 1 430	42 %	2022
Bostäder och lokaler, Aarhus	DK 1 368	6 %	2022
Tunnelbyggnation, Gvammen-Århus	NO 1 349	99 %	2020
Konstgjord ö med bostäder & parkering, Köpenhamn	DK 1 305	3 %	2023
Sjukhusprojekt, Uleåborg	FI 1 265	12 %	2023
Nytt sjukhus för region Hovedstaden, Hillerød	DK 1 245	1 %	2024
Universitetsbyggnader, Uppsala Universitet	SE 956	33 %	2021
Utbyggnad av sjukhus, Ryhov	SE 915	71 %	2021
Upplivshotell, Liseberg	SE 875	1 %	2022
Ombyggnad av kontorshus till Hilton hotell, Köpenhamn	DK 858	21 %	2021
Snabbspårsväg Bybanen, Bergen	NO 846	5 %	2022
Hotell i järnvägsstationen, Helsingfors	FI 782	52 %	2021
Underhållsdepå för tåg, Hässleholm	SE 780	93 %	2020
Trafikplats, Häggvik	SE 774	48 %	2021
Trafikplats, Göteborg	SE 748	95 %	2020
Bostäder Tuborg Havn, Köpenhamn	DK 734	53 %	2021
Sjukhus, Jönköping	SE 729	94 %	2020
Utbyggnad av gater, Landvetters flygplats	SE 720	83 %	2020
Ishockeyhall, Oslo	NO 711	82 %	2020
Bostäder, Uppsala	SE 682	27 %	2023
Trafikplats, Hjulsta	SE 675	66 %	2022
Bostäder, förskola & butiker, Stockholm	SE 659	73 %	2021
Ombyggnad Sergelhuset, Stockholm	SE 610	75 %	2020
Kontor, Hellsfyr, Oslo	NO 589	27 %	2020
Nybyggnad av ägarlägenheter, Köpenhamn	DK 584	20 %	2022
Polishus, Rinkeby, Stockholm	SE 577	84 %	2020
Kulturkvarter, Örebro	SE 571	41 %	2021
Bostadsrenovering, Roskilde	DK 559	1 %	2023
Bostäder, Linköping	SE 543	81 %	2020
Vårdcentrum, Finspång	SE 528	75 %	2020

FINANSIELL STÄLLNING

Avkastning

Avkastning på eget kapital var 32 (–18) procent. Avkastning på sysselsatt kapital var 13 (–9) procent.

Sysselsatt kapital

Sysselsatt kapital uppgick per den 31 december 2019 till 10 382 (7 619) MSEK. Ökningen är en följd av övergången till IFRS 16 Leasingavtal, en större projektportfölj hos NCC Property Development och ökade likvida medel.

Nettoskulden

Nettoskulden uppgick till –4 489 (–3 045) MSEK. Förändringen jämfört med föregående år förklaras främst av den ändrade redovisningsprincipen enligt IFRS 16 Leasingavtal samt en ökad pensionsskuld. Företagets nettoskuld var positiv, dvs nettokassa, vid slutet av året med 83 (–766) MSEK. De räntebärande skuldernas genomsnittliga löptid, exklusive pensionsskuld enligt IAS 19, uppgick till 37 (34) månader vid årets utgång. NCC:s outnyttjade bindande kreditlöften uppgick vid årets utgång till 3,7 (3,6) Mdr SEK med en återstående genomsnittlig löptid på 22 (33) månader.

Soliditet och skuldsättningsgrad

Soliditeten per den 31 december 2019 var 10 (11) procent. Skuldsättningsgraden uppgick till 1,5 (1,0).

KASSAFLÖDE

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 2 214 (–375) MSEK under 2019, vilket har påverkats positivt redovisningsmässigt av den nya redovisningsprincipen IFRS 16, Leasingavtal, med 575 MSEK. Förbättringen förklaras i övrigt av förbättrat resultat och en högre nivå av förskottsbetalningar inom NCC Property Development.

Kassaflödet från investeringsverksamheten uppgick till –701 (–782) MSEK. Investeringar i maskiner och inventarier har skett främst inom NCC Industry.

Kassaflödet från finansieringsverksamheten uppgick till –308 (–717) MSEK. Förändringen beror främst på en lägre utdelning till aktieägarna 2019 jämfört med föregående år.

Totala likvida tillgångar inklusive kortfristiga placeringar med en löptid längre än tre månader uppgick till 2 478 (1 269) MSEK.

SÄSONGSEFFEKTER

NCC Industrys verksamhet och viss verksamhet inom NCC Building Sweden och NCC Building Nordics påverkas av säsongsmässiga svängningar till följd av kall väderlek. Normalt är därför första och sista kvartalet svagare resultatmässigt jämfört med resten av året.

FILIALER I UTLANDET

Moderbolaget har filialer i Norge, Danmark och Finland. I filialerna i Danmark och Finland bedrivs dock ingen verksamhet.

MILJÖPÅVERKAN

Koncernen bedriver tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken i det svenska moderbolaget och i de svenska dotterföretagen.

Koncernens tillstånds- och anmälningspliktiga verksamhet påverkar den yttre miljön huvudsakligen inom NCC Industry, som bland annat bedriver asfalt- och täktverksamhet samt ett antal pålfabriker, men även genom bygg- och anläggningsverksamhet inom NCC Building Sweden, NCC Building Nordics och NCC Infrastructure. Inom NCC Industry är täkter och hamnar tillståndspliktig verksamhet, medan asfaltproduktion och påtillverkning som huvudregel är anmälningspliktig. Tillstånd för täkter förnyas löpande. NCC Industry driver även tillståndspliktiga återvinningsanläggningar. Några av dessa inrymmer deponier, vilka också är tillståndspliktiga. Inga väsentliga förelägganden enligt miljöbalken förekommer.

LAGSTADGAD HÅLLBARHETSRAPPORT

I enlighet med 6 kap 11§ och 7 kap 31 a-c §§ Årsredovisningslagen har NCC valt att upprätta moderbolagets och koncernens lagstadgade hållbarhetsrapport som en från årsredovisningen avskild rapport. Hållbarhetsrapporten omfattar samtliga dotterbolag och definieras på sid. 91.

PERSONAL

Medelantalet anställda i NCC-koncernen var 15 273 (16 523) under 2019.

På samtliga marknader har NCC kollektivavtal som reglerar minimilöner, arbetstider och medarbetarnas rättigheter gentemot arbetsgivaren. Som andra företag i branschen använder NCC vid behov underentreprenörer och konsulter. Underentreprenörer är vanligast hos NCC Building Sweden och NCC Building Nordics men förekommer även i övriga affärsområden.

NCC är ett värderingsstyrt företag och målsättningen är att alla anställda ska kunna fatta beslut och vidta åtgärder baserade på koncernens gemensamma värderingar; Ärlighet, Respekt, Tillit, Framåtanda. Eftersom NCC:s affärspartners har en betydande roll i verksamheten, förväntas att de också ska respektera och leva upp till NCC:s värderingar.

Tillsammans med NCC:s värderingar utgör NCC:s policy för hälsa och säkerhet grunden för att skapa en hälsosam och säker arbetsplats.

Arbetsmiljöincidenter rapporteras till koncernens digitala system Synergi som finns både som webbsystem och app. Systemet används för att rapportera såväl olycksfall och tillbud som negativa och positiva observationer. Enligt Synergi är snubbelolyckor, halkolyckor och arbete med handhållna maskiner de vanligaste olyckorna på NCC. Tre högriskområden för allvarliga skador har identifierats som fokusområden för att säkerställa kompetens, stöd och rutiner i linje med NCC:s nollvision för olyckor; arbete på hög höjd, tunga kranlyft, samt arbete i trafikerad miljö.

Under 2019 har koncernen fortsatt att implementera och förbättra arbetssätt och rutiner inom hälso- och säkerhetsarbetet som utvecklats de senaste åren. Under 2019 hade vi den lägsta olycksfallsfrekvensen hittills.

ERSÄTTNINGAR

En beskrivning av lön, ersättning och anställningsvillkor för vd och andra personer i företaget återfinns i not 5, Antal anställda, personalkostnader och ledande befattningshavares ersättningar, sid. 41–44. De föreslagna riktlinjerna till årsstämman 2020 överensstämmer i huvudsak med de som beslutades av årsstämman 2019 men är omarbetade och anpassade enligt de nya reglerna enligt Aktiebolagslagen (ABL) och Svensk kod för bolagsstyrning, se nedan.

Riktlinjer för bestämmande av lön och annan ersättning till vd och andra personer i bolagets ledning (Koncernledningen) under 2019

Styrelsen har utvärderat tillämpningen av riktlinjerna för bestämmande av lön och annan ersättning till vd och andra personer i bolagets ledning (Koncernledningen) som beslutades av årsstämman 2019 och de gällande ersättningsstrukturerna och ersättningsnivåerna i bolaget. Under 2019 har styrelsen utnyttjat sin rätt att i enskilda fall och av särskilda skäl frångå riktlinjerna, se vidare not 5.

Styrelsens förslag till riktlinjer för bestämmande av lön och annan ersättning till vd och andra personer i bolagets ledning (Koncernledningen)

Vid arbetet med att implementera bolagets affärsstrategi och tillvaratagandet av bolagets långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhet, är det avgörande att bolaget kan rekrytera och behålla kvalificerade medarbetare. För detta krävs att bolaget kan erbjuda konkurrenskraftig ersättning. Dessa riktlinjer möjliggör att ledande befattningshavare kan erbjudas en konkurrenskraftig totalersättning.

I bolaget har inrättats långsiktiga aktierelaterade incitamentsprogram, som är prestationsbaserade. De har beslutats av bolagsstämman och omfattas därför inte av dessa riktlinjer. Av samma skäl omfattas inte heller det långsiktiga aktierelaterade incitamentsprogram som styrelsen föreslagit att årsstämman 2020 ska anta.

Former av ersättning

Ersättningen ska vara marknadsmässig och får bestå av följande komponenter: fast kontantlön, rörlig kontantersättning, pensionsförmåner och andra förmåner. Bolagsstämman kan därutöver – och oberoende av dessa riktlinjer – besluta om exempelvis aktie- och aktiekursrelaterade ersättningar.

Fast ersättning. Vid fastställande av den fasta lönen ska den enskilda befattningshavarens ansvarsområden, erfarenhet och uppnådda resultat beaktas. Den fasta lönen revideras varje år.

Rörlig ersättning. Den kortsiktiga rörliga ersättningen skall vara relaterad till den fasta lönen samt baserad på utfallet i förhållande till uppsatta mål som mäts per verksamhetsår.

Syftet med rörliga ersättningar är att motivera och belöna värdeskapande aktiviteter som stödjer NCC:s långsiktiga affärsstrategi och intressen. Kriterierna för rörlig kontant ersättning överensstämmer därför i huvudsak med koncernens långsiktiga operationella och finansiella mål.

Den rörliga kontanta ersättningen baseras huvudsakligen på finansiella mål (EBIT), med en mindre del på antal arbetsplatsolyckor (med mer än fyra dagars frånvaro från ordinarie arbete per 1 miljon arbetstimmar), anpassade funktionsmål eller verksamhetsmål.

När mätperioden för uppfyllelse av kriterier för utbetalning av rörlig kontantersättning avslutats ska bedömas/fastställas i vilken utsträckning kriterierna uppfyllts. Styrelsen ansvarar för bedömningen av rörlig kontantersättning till vd. När det gäller rörlig kontantersättning till övriga befattningshavare ansvarar vd för bedömningen. Bedömningen av de finansiella målen baseras på årsredovisningen. Utfallet i förhållande till uppsatta mål mäts för rörliga ersättningar efter prestationsperioden, dvs efter verksamhetsårets slut.

Under förutsättningen att ett långsiktigt aktierelaterat incitamentsprogram antas av årsstämman 2020, är den kortsiktiga rörliga ersättningen för vd maximerad till 65 procent av den fasta lönen. För de

övriga i Koncernledningen är den maximerad till 40 procent av den fasta lönen. Den kortsiktiga rörliga ersättningen revideras årligen.

Bolagets åtaganden för kortsiktig rörlig ersättning gentemot berörda personer kan vid fullt utfall beräknas kosta bolaget maximalt cirka 21,5 MSEK inklusive sociala avgifter. Beslutar bolagsstämman inte om ett långsiktigt prestationsbaserat incitamentsprogram är den rörliga ersättningen för vd maximerad till 75 procent av den fasta lönen och för övriga i Koncernledningen maximerad till 50 procent av den fasta lönen, vilket beräknas motsvara en kostnad vid fullt utfall om maximalt cirka 26 MSEK inklusive sociala avgifter.

Den kortsiktiga rörliga ersättningen är pensionsgrundande med undantag för ersättning till vd.

Pension och övriga förmåner. NCC eftersträvar en successiv övergång till premiebaserade lösningar, vilket innebär att NCC betalar premier som utgör en viss procent av den anställdes lön. Vd har premiebestämd pension med ett premielöfte om högst 40 procent av avtalad fast lön. Övriga i koncernledningen, som är verkamma i Sverige och har ett anställningskontrakt enligt svenska villkor, har utöver ITP (den kollektivavtalade pensionen för tjänstemän) även rätt till en premiebestämd tilläggspension på högst 30 procent av pensionsmedförande lönedelar överstigande 30 inkomstbasbelopp. Som pensionsmedförande lön används definitionen av pensionsmedförande lön i enlighet med ITP:s avdelning 2. Medlem i koncernledningen som har anställningskontrakt enligt annat lands villkor har pensionslösning i överensstämmelse med lokal praxis varvid principerna i dessa riktlinjer så långt möjligt ska tillgodoses.

NCC eftersträvar en harmonisering av pensionsåldern för koncernledningen till 65 år.

Övriga förmåner. NCC tillhandahåller övriga förmåner bland annat sjukvårdsförsäkring och bilförmån till medlem i koncernledningen. Det samlade värdet av dessa förmåner ska i förhållande till den totala ersättningen utgöra ett begränsat värde och motsvara vad som i princip är sedvanligt på marknaden, sammanlagt högst 5 procent av den årliga kontantlönen.

Upphörande av anställning

Uppsägningstider och avgångsvederlag. Medlem av koncernledningen som avslutar sin anställning på NCC:s initiativ har i normalfallet 6 månaders uppsägningstid och rätt till avgångsvederlag motsvarande 12 månaders fast lön. Avgångsvederlaget ska avräknas mot ersättning som under nämnda 12 månader utbetalas från ny arbetsgivare. Uppsägningstiden uppgår till 6 månader vid uppsägning på initiativ av medlem i koncernledningen, utan rätt till avgångsvederlag.

Lön och anställningsvillkor för anställda

Vid beredningen av styrelsens förslag till dessa ersättningsriktlinjer har lön och anställningsvillkor för bolagets anställda beaktats genom att uppgifter om anställdas totalersättning, ersättningskomponenter samt ersättningsökning och ökningstakt över tid har utgjort en del av styrelsens beslutsunderlag vid utvärderingen av skäligheten av riktlinjerna och de begränsningar som följer av dessa. Utvecklingen av avståndet mellan de ledande befattningshavarnas ersättning och övriga anställdas ersättning kommer att redovisas i ersättningsrapporten inför nästkommande årsstämma.

Beslutsprocessen för att fastställa, se över och genomföra riktlinjerna

Styrelsen ska upprätta förslag till nya riktlinjer åtminstone vart fjärde år och lägga fram förslaget för beslut vid årsstämman. Riktlinjerna ska gälla till dess att nya riktlinjer antagits av bolagsstämman. Styrelsen ska även följa och utvärdera program för rörliga ersättningar för bolagsledningen, tillämpningen av riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare samt gällande ersättningsstrukturer och ersättningsnivåer i bolaget. Vid styrelsens behandling av och beslut i ersättningsrelaterade frågor närvarar inte vd eller andra personer i bolagsledningen, i den mån de berörs av frågorna.

Frångående av riktlinjerna

Styrelsen får besluta att tillfälligt frånga riktlinjerna helt eller delvis, om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det och ett avsteg är nödvändigt för att tillgodose bolagets långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhet, eller för att säkerställa bolagets ekonomiska bärkraft.

Långsiktigt prestationsbaserat incitamentsprogram

Styrelsen föreslår att årsstämman beslutar inrätta ett långsiktigt prestationsbaserat incitamentsprogram för medlemmar i koncernledningen samt övriga ledande befattningshavare och nyckelpersoner inom NCC-koncernen (LTI 2020). Förslaget överensstämmer i allt väsentligt med det långsiktiga prestationsbaserade incitamentsprogram som årsstämman antog i april 2019. Totalt omfattas 164 befattningshavare av LTI 2019 per årets slut. Det är styrelsens uppfattning att incitamentsprogram av denna form gynnar bolagets långsiktiga utveckling. Syftet med LTI-programmen är att skapa fokus på bolagets långsiktiga lönsamhet och att minimera antalet arbetsplatsolyckor. LTI 2020 föreslås omfatta sammanlagt cirka 180 deltagare inom NCC-koncernen.

Närmare information om förslaget och tidigare långsiktigt incitamentsprogram finns tillgängligt på www.ncc.se. Se även not 5, Antal anställda, personalkostnader och ledande befattningshavares ersättningsar, sid. 41–44.

NCC-AKTIEIN

Per den 31 december 2019 omfattade det registrerade aktiekapitalet 13 209 129 aktier av serie A och 95 226 693 aktier av serie B, varav 530 267 i eget förvar. Aktierna har ett kvotvärde på 8,00 SEK. A-aktierna berättigar till tio röster och B-aktierna till en röst vardera. Alla aktier ger samma rätt till andel i bolagets tillgångar och vinst och berättigar till lika stor utdelning. Aktier av serie A kan på begäran omvandlas till aktier av serie B. Begäran om sådan omvandling ska göras skriftligen till styrelsen och beslut sker löpande. Efter beslut om omvandling anmäls detta till Euroclear Sweden AB för registrering. Omvandlingen är verkställd när registrering skett. Under året har 128 766 A-aktier omvandlats till B-aktier.

NCC har under 2019 återköpt 128 217 B-aktier till snittkursen 150,49 SEK, motsvarande 0,12 procent av aktiekapitalet. Under året har inga aktier sålts eller utskiftats. Bolaget innehar därefter 530 267 B-aktier i eget förvar till snittkursen 186,78 SEK.

Antalet aktieägare i NCC var vid årsskiftet 42 010 (48 863) med Nordstjärnan AB som största enskilda ägare med 17 (17) procent av kapitalet och 48 (47) procent av rösterna. Ingen annan enskild aktieägare äger mer än 10 procent av rösterna. De tio största ägarna svarade tillsammans för 51 (56) procent av kapitalet och 66 (67) procent av rösterna.

Vid årsstämman den 9 april 2019 bemyndigade årsstämman styrelsen, för att täcka åtaganden enligt det långsiktiga prestationsbaserade incitamentsprogrammet LTI 2019, att intill nästa årsstämma, få återköpa högst 867 487 B-aktier samt överlåta högst 300 000 B-aktier till deltagarna i LTI 2019. Återköpen ska ske på Nasdaq Stockholm till ett pris per aktie inom det vid var tid registrerade kursintervallet. Överlåtelse ska även kunna ske av högst 500 000 B-aktier på Nasdaq Stockholm, för att täcka kostnader, i huvudsak för utdelningskompensation, sociala avgifter och betalningar enligt de syntetiska aktierna, med anledning av utestående långsiktiga prestationsbaserade incitamentsprogram (LTI 2016, LTI 2017 och LTI 2018) samt LTI 2019.

BOLAGSSTYRNINGSRAPPORT

Bolagsstyrningsrapporten finns som en separat del i NCC årsredovisning 2019 och utgör inte en del av de formella årsredovisningshandlingarna, se avsnittet Bolagsstyrning på sid. 94–103.

HÄNDELSE EFTER BALANSDAGEN

Catarina Molén-Runnäs tillträdde som affärsområdeschef för NCC Building Nordics den 13 januari 2020. Hon ersatte Klaus Kaae som fortsätter inom NCC som senior rådgivare. Catarina började sin karriär inom NCC och har sedan dess arbetat med fastighetsutveckling inom hela Norden.

MODERBOLAGET

Moderbolagets nettoomsättning avser debitering till koncernbolag. Medelantal anställda uppgick till 58 (71) personer. Nedskrivningar av aktier och andelar uppgick till totalt –50 (–644) MSEK. Resultatet efter finansiella poster var 358 (–445) MSEK. Total utdelning till aktieägarna uppgick till 432 MSEK under 2019.

VINSTDISPOSITION

Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras enligt följande:

	2 240 367 885
Disponeras enligt följande:	
Utdelas till aktieägarna	539 527 775
I ny räkning balanseras	1 700 840 110
Summa SEK	2 240 367 885

Beslut rörande utdelningsförslag fattas med beaktande av bolagets framtida vinster, finansiella ställning, kapitalbehov och de makroekonomiska förutsättningarna.

Styrelsen föreslår för räkenskapsåret 2019 en utdelning på 5,00 SEK per aktie. Utdelningen är uppdelad på två utbetalningstillfällen. Förslag till avstämningsdag för den första utbetalningen om 2,50 SEK är den 3 april 2020 och för den andra utbetalningen om 2,50 SEK föreslås den 2 november 2020. Om årsstämman beslutar enligt förslaget beräknas den första utbetalningen ske via Euroclear Sweden AB den 8 april 2020 och den andra den 5 november 2020. Styrelsens yttrande till utdelningsförslag och förvärv av egna aktier kommer att återfinnas på bolagets webbplats och delas ut på årsstämman.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Hantering av operationella, strategiska och finansiella risker är en grundförutsättning för NCC:s verksamhet och effektiv riskhantering en nödvändighet för ett stabilt och lönsamt företag. Riskhanteringen syftar till att identifiera risker, värdera effektiviteten av befintliga

kontroller samt stärka och utveckla förebyggande åtgärder. NCC har gjort en värdering av bolagets risker och beskriver nedan de risker som anses mest sannolika och som beräknas ha störst potentiell påverkan på NCC:s möjligheter att uppnå mål på kort och lång sikt.

RISKOMRÅDE	BESKRIVNING	KONTROLLAKTIVITETER
OPERATIONELLA- OCH STRATEGISKA RISKER		
KOMPETENSFÖRSÖRJNING OCH LEDARSKAP	Att framgångsrikt anställa, behålla och utveckla nödvändig kompetens är kritiskt för företaget. Utveckling av chefer är nödvändig, dels i syfte att leverera kvalitet i projekt och dels i syfte att behålla personal med önskade kompetenser.	Kompetenskartläggning och utvecklingsplaner görs för nyckelpositioner. Koncerngemensamma kompetensutvecklingsåtgärder på projektledning och ledarskap. Framtida chefer/ledare identifieras och utvecklingsplaner tas fram. Successionsplanering sker inom samtliga affärsområden och stabsfunktioner.
PROJEKTSTYRNING	Inom entreprenadverksamheten är de huvudsakliga operativa riskerna projektselektering och projektstyrning.	NCC prioriterar att lämna anbud med identifierade risker som är hanterbara och kalkylerbara. Olika kontraktsformer och samarbeten med kunder medför att olika risker kan hanteras. Genom NCC:s projektselektering, anbudsprövning och verksamhetsstyrningssystem motverkas dessa operativa risker.
ARBETSMILJÖ	Många arbetsmoment inom koncernen innehåller riskfyllda moment med stora krav på korrekt utbildning och skyddsutrustning samt inte minst en etablerad kultur som sätter medarbetarnas säkerhet och hälsa som högsta prioritet.	Säkerhetsarbetet har högsta prioritet och är ett obligatoriskt inslag på alla ledningsgruppsmöten. På koncernnivå fastställs tydliga riktlinjer för säkerhetsarbetet, och riktlinjer tas fram för respektive affärsområde, allt i syfte att uppnå visionen med noll olyckor på våra arbetsplatser. Alla rapporterade incidenter analyseras i syfte att förbättra det skadeförebyggande arbetet, med extra fokus på att skapa en kultur som uppmuntrar säkert arbete.
LEVERANTÖRSKEDJOR	Bolaget är starkt beroende av leverantörer och underentreprenörer. Därmed följer en risk för att NCC inte skulle kunna få leveranser av kritiskt material som stål och bitumen. Leverantörskedjorna inom byggsektorn medför risk för bristande kontroll av exempelvis arbetsförhållanden hos underentreprenörer. Det finns risk för att underentreprenörer brister när det gäller att följa lagar, regler och affärsetiska principer. Det finns också risker förknippade med kvalitetssäkring av material från nationella och internationella leverantörer.	NCC arbetar systematiskt med att utvärdera och utöka kontrollen av leverantörskedjan samt säkerställa tillgång på kritiskt material. Leverantörernas kvalitet säkerställs främst genom tecknande av centrala ramavtal som måste efterlevas. Även inköp som sker utöver centrala avtal måste följa fastställda processer och framtagna mallar för kvalitetskontroll användas. Verktyg för att säkerställa spårbarheten är exempelvis loggböcker och digital standardiserad identifikation av byggprodukter (GTIN). NCC har en noggrann utvärderingsprocess gentemot leverantörer i riskområden för att förebygga brott mot mänskliga rättigheter.
COMPLIANCE	Som samhällsaktör med bred kund- och leverantörsbas ställs stora krav på att samtlig personal uppträder i enlighet med bolagets uppförandekod. Det finns risker förknippade med om anställda skulle bryta mot interna regler eller mot lag.	NCC arbetar sedan flera år tillbaka kontinuerligt och aktivt med våra värderingar och utbildning i vår uppförandekod. Under 2020 vidareutvecklas bl.a. utbildningsprogrammet om konkurrensrätt.
IT-SÄKERHET	Uppdatering och utveckling av IT-system och applikationer är kritiskt för att effektivisera bolagets processer. Under de kommande åren uppdaterar bolaget flera system.	NCC följer den tekniska utvecklingen, säkerställer långsiktig ledning och styrning av säkerheten i IT-infrastrukturen samt integrering i processer för att stödja och skydda verksamheten.

RISKOMRÅDE	BESKRIVNING	KONTROLLAKTIVITETER
FINANSIELLA RISKER & RAPPORTERING		
RÄNTERISK	Ränterisk utgör risken för att förändringar i marknadsräntor påverkar NCC:s kassaflöden eller det verkliga värdet på finansiella tillgångar och skulder negativt.	NCC:s finanspolicy är beslutad av NCC AB:s styrelse och bildar ett ramverk för riskmandat och limiter inom NCC-koncernen. Koncernens finansverksamhet är centralt organiserad vilket ger god överblick över finansiella positioner och risker. Se vidare not 37.
VALUTARISK	Valutarisk utgör risken för att förändringar i valutakurser påverkar NCC:s resultaträkning, balansräkning och kassaflöden negativt.	
REFINANSIERINGSRISK	Refinansieringsrisk utgör risken för att finansieringsmöjligheterna är begränsade och/eller att kostnaden är högre när lån som förfaller ska refinansieras, vilket kan få en negativ påverkan på NCC:s verksamhet, resultat och finansiella ställning.	
LIKVIDITETSRIK	Med likviditetsrisk avses risken att NCC inte har tillräcklig betalningsberedskap vid ett visst givet tillfälle, vilket kan negativt påverka koncernens förmåga att fullgöra betalningsförpliktelser.	
KREDITRISKER OCH MOTPARTSRISKER I FINANSIELL VERKSAMHET	Med kreditrisk och motpartsrisk i finansiell verksamhet avses risken att en av NCC:s finansiella motparter inte kan fullgöra sina åtaganden gentemot NCC.	
KUNDKREDITRISK	Med kundkreditrisk avses risken att NCC:s kunder inte kan fullgöra sina betalningar till NCC för levererade varor och tjänster.	
SUCCESSIV VINSTAVRÄKNING	I projekt med entreprenadavtal tillämpar NCC successiv vinstavräkning, vilket innebär att resultat tas fram i takt med färdigställande. Om projektets bedömda resultat försämrats under projektets produktionstid, kan det medföra att tidigare redovisat resultat behöver återläggas.	Genom projektstyrning, dvs löpande uppföljning av produktionskalkyler, avstämning av utfört arbete och slutlägesprognoser m.m., säkerställs att informationen är rättvisande.

KÄNSLIGHETS- OCH RISKANALYS

Siffrorna är baserade på utfall 2019.

	Förändring	Resultateffekt efter finansnetto, MSEK (årsbasis)	Påverkan räntabilitet på eget kapital, (%-enheter)	Påverkan räntabilitet på sysselsatt kapital, (%-enheter)	Kommentarer
NCC INFRASTRUCTURE EX ROAD SERVICES					
Volym	+/-5 %	46	1,3	0,5	För NCC Infrastructure har en marginalhöjning på 1 procentenhet en väsentligt större resultateffekt än en volymökning på 5 procent. Det speglar vikten av en selektiv anbudsolicy och riskhantering i tidiga skeden.
Rörelsemarginal	+/-1 %-enhet	174	4,9	1,8	
NCC BUILDING SWEDEN					
Volym	+/-5 %	47	1,4	0,5	För NCC Building Sweden har en marginalhöjning på 1 procentenhet en väsentligt större resultateffekt än en volymökning på 5 procent. Det speglar vikten av en selektiv anbudsolicy och riskhantering i tidiga skeden.
Rörelsemarginal	+/-1 %-enhet	149	4,2	1,5	
NCC BUILDING NORDICS					
Volym	+/-5 %	38	1,1	0,4	För NCC Building Nordics har en marginalhöjning på 1 procentenhet en väsentligt större resultateffekt än en volymökning på 5 procent. Det speglar vikten av en selektiv anbudsolicy och riskhantering i tidiga skeden.
Rörelsemarginal	+/-1 %-enhet	118	3,4	1,2	
NCC INDUSTRY					
Volym	+/- 5 %	49	1,4	0,5	NCC Industrys verksamhet påverkas av bland annat prisnivåer samt producerad och utlagd asfaltvolym. En längre säsong till följd av gynnsam väderlek ger ökad volym och då andelen fasta kostnader är stor är marginaleffekten betydande.
Rörelsemarginal	+/- 1 %-enhet	130	3,7	1,3	
Kapitalrationalisering	+/- 10 %	7	0,2	0,8	
NCC PROPERTY DEVELOPMENT					
Försäljningsvolym, projekt	+/-10 %	55	1,6	0,6	NCC Property Developments resultat styrs till allra största delen av försäljningar. Huruvida ett fastighetsprojekt kan säljas beror till stor del på de hyresavtal som träffats med hyresgästerna. Ökad uthyrningstakt möjliggör en ökad försäljningsvolym. Värdet på en fastighet styrs dessutom av skillnaden mellan driftskostnader och hyresnivåer, vilket innebär att ändrade hyresnivåer eller driftsekonomi i pågående projekt kan ge en värdeförändring.
Försäljningsmarginal, projekt	+/-1 %-enhet	30	0,9	0,3	
KONCERNEN					
Ränteförändring nettoskuld*	+/-1 %-enhet	16	0,5		Nettoskulden uppgick 31 december 2019 till 4 489 (3 045) MSEK.

* Exklusive pensionsskuld enl. IAS 19.

Koncernens resultaträkning

MSEK	Not 1, 4, 20, 33	2019	2018	2019 proforma exkl IFRS 16 ¹⁾
Nettoomsättning	3	58 234	57 346	58 234
Kostnader för produktion	5, 6, 8, 10, 16, 25	-54 134	-55 205	-54 139
Bruttoresultat		4 101	2 140	4 095
Försäljnings- och administrationskostnader	5, 7, 16, 17	-2 811	-2 875	-2 818
Resultat från försäljning av rörelsefastigheter	17	-11	12	-11
Nedskrivningar och återförda nedskrivningar av anläggningstillgångar	8, 16, 17	-22	-82	-22
Resultat från försäljning av koncernföretag	9	18		18
Resultat från andelar i intresseföretag och joint ventures		21	42	21
Rörelseresultat		1 296	-764	1 283
Finansiella intäkter	12	34	36	34
Finansiella kostnader	12	-146	-121	-110
Finansnetto		-112	-85	-76
Resultat efter finansiella poster		1 184	-849	1 208
Skatt på årets resultat	24	-309	99	-314
Årets resultat		875	-750	894
Hänförs till:				
NCC:s aktieägare		873	-756	892
Innehav utan bestämmande inflytande		2	6	2
Årets resultat		875	-750	894
Resultat per aktie				
<i>Före och efter utspädning</i>				
Resultat efter skatt, SEK		8,09	-7,00	8,27
Antal aktier, miljoner				
Totalt antal utgivna aktier		108,4	108,4	108,4
Genomsnittligt antal utestående aktier före och efter utspädning under året		108,0	108,1	108,0
Antal utestående aktier vid årets slut		107,9	108,0	107,9

¹⁾ I proforma är leasingavtal redovisade som operationella leasingavtal under IAS 17. Information enligt proforma har inte reviderats av revisorerna.

Koncernens rapport över totalresultatet

MSEK	Not	2019	2018	2019 proforma exkl IFRS 16 ¹⁾
Årets resultat		875	-750	894
Poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat²⁾				
Årets omräkningsdifferenser vid omräkning av utländska verksamheter		43	90	43
Säkring av valutarisk i utlandsverksamhet			-30	
Skatt hänförlig till säkring av valutarisk i utlandsverksamhet	24		6	
Årets förändringar i verkligt värde på kassaflödessäkringar		-4	-19	-4
Förändringar i verkligt värde på kassaflödessäkringar överfört till årets resultat		12	-11	12
Skatt hänförlig till kassaflödessäkringar	24	-2	6	-2
		49	41	49
Poster som inte kan omföras till årets resultat				
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner	30	-443	-818	-443
Skatt hänförlig till poster som inte kan omföras till periodens resultat		95	175	95
		-348	-643	-348
Årets övrigt totalresultat		-299	-602	-299
Årets totalresultat		576	-1 352	595
Hänförs till:				
NCC:s aktieägare		574	-1 358	594
Innehav utan bestämmande inflytande		2	6	2
Årets summa totalresultat		576	-1 352	595

¹⁾ I proforma är leasingavtal redovisade som operationella leasingavtal under IAS 17. Information enligt proforma har inte reviderats av revisorerna.

²⁾ Se även specifikation av posten reserver i eget kapital sid. 29.

Koncernens balansräkning

MSEK	Not	2019	2018	2019 proforma exkl IFRS 16 ¹⁾
TILLGÅNGAR	1, 20, 33, 37			
Anläggningstillgångar				
Goodwill	16	1 893	1 861	1 893
Övriga immateriella tillgångar	16	368	339	368
Nyttjanderättstillgångar	2, 34	1 579	493	342
Rörelsefastigheter	17	894	915	894
Maskiner och inventarier	17	2 516	2 559	2 516
Långfristiga värdepappersinnehav	19, 21	114	119	114
Långfristiga räntebärande fordringar	23	144	195	144
Övriga långfristiga fordringar		34	119	34
Uppskjutna skattefordringar	24	524	531	518
Summa anläggningstillgångar		8 065	7 133	6 823
Omsättningstillgångar				
Nyttjanderättstillgångar	34	51		
Exploateringsfastigheter	25	1 391	1 633	1 391
Pågående fastighetsprojekt	25	3 042	2 292	3 042
Färdigställda fastighetsprojekt	25	936	308	936
Andelar i intresseföretag	25	263	226	263
Material- och varulager	26	993	902	993
Skattefordringar		50	146	50
Kundfordringar	37	8 674	9 629	8 674
Upparbetade ej fakturerade intäkter	3	1 260	1 276	1 260
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		1 516	1 418	1 575
Kortfristiga räntebärande fordringar		226	163	226
Övriga fordringar	23	555	608	555
Kortfristiga placeringar	21, 36	63	72	63
Likvida medel	36	2 416	1 197	2 416
Tillgångar som innehas till försäljning	15	392		255
Summa omsättningstillgångar		21 826	19 868	21 698
SUMMA TILLGÅNGAR		29 890	27 001	28 521

¹⁾ Proforma visar redovisning av leasingavtal i enlighet med IAS 17 vilket innebär en lägre nettoskuld om 1 252 MSEK per 31 december 2019. Information enligt proforma har inte reviderats av revisorerna.

Koncernens balansräkning, forts.

MSEK	Not	2019	2018	2019 proforma exkl IFRS 16 ¹⁾
EGET KAPITAL	1			
Aktiekapital	27	867	867	867
Övrigt tillskjutet kapital		1 844	1 844	1 844
Reserver		-23	-72	-23
Balanserat resultat inklusive årets resultat		357	292	372
Aktieägarnas kapital		3 044	2 931	3 060
Innehav utan bestämmande inflytande			17	
Summa eget kapital		3 044	2 948	3 060
SKULDER	1, 20, 33, 37			
Långfristiga skulder				
Långfristiga räntebärande skulder	2, 28, 32, 34	3 568	1 342	2 740
Övriga långfristiga skulder	31	52	8	52
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	30	2 840	2 279	2 840
Uppskjutna skatteskulder	24	170	297	170
Övriga avsättningar	29	2 777	2 563	2 777
Summa långfristiga skulder		9 407	6 488	8 579
Kortfristiga skulder				
Kortfristiga räntebärande skulder	28, 32, 34	796	1 051	372
Leverantörsskulder		4 275	5 164	4 275
Skatteskulder		100		100
Fakturerade ej upparbetade intäkter	3	6 254	6 311	6 254
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	32	3 767	3 452	3 767
Avsättningar	29	24	68	24
Övriga kortfristiga skulder	31	1 878	1 520	1 878
Skulder hänförliga till tillgångar som innehas till försäljning	15	344		211
Summa kortfristiga skulder		17 439	17 566	16 882
Summa skulder		26 846	24 054	25 461
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		29 890	27 001	28 521

¹⁾ Proforma visar redovisning av leasingavtal i enlighet med IAS 17 vilket innebär en lägre nettoskuld om 1 252 MSEK per 31 december 2019. Information enligt proforma har inte reviderats av revisorerna.

Moderbolagets resultaträkning

MSEK	Not 1	2019	2018
Nettoomsättning		246	174
Bruttoresultat		246	174
Försäljnings- och administrationskostnader	5, 7, 8	-344	-376
Rörelseresultat		-98	-202
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från andelar i koncernföretag	8, 9	482	-208
Resultat från övriga finansiella anläggningstillgångar		13	12
Resultat från finansiella omsättningstillgångar		3	
Räntekostnader och liknande resultatposter	11	-42	-47
Resultat efter finansiella poster		358	-445
Bokslutsdispositioner	14	577	545
Skatt på årets resultat	24	-102	-101
ÅRETS RESULTAT		833	-1

Moderbolagets rapport över totalresultat

MSEK	2019	2018
Årets resultat	833	-1
Årets summa totalresultat	833	-1

Moderbolagets balansräkning

MSEK	Not	2019	2018	MSEK	Not	2019	2018
TILLGÅNGAR	1, 22, 37			EGET KAPITAL OCH SKULDER	1, 37		
Anläggningstillgångar				Eget kapital			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>				<i>Bundet eget kapital</i>			
Maskiner och inventarier	17	3	24	Aktiekapital	27	867	867
Summa materiella anläggningstillgångar		3	24	Reservfond		174	174
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>				Summa bundet eget kapital		1 041	1 041
Andelar i koncernföretag	18	4 511	5 518	<i>Fritt eget kapital</i>			
Andra långfristiga värdepappersinnehav		45	45	Balanserat resultat		1 407	1 850
Uppskjutna skattefordringar	24	5	8	Årets resultat		833	-1
Summa finansiella anläggningstillgångar		4 562	5 571	Summa fritt eget kapital		2 240	1 850
Summa anläggningstillgångar		4 565	5 595	Summa eget kapital		3 281	2 891
Omsättningstillgångar				<i>Avsättningar</i>			
<i>Kortfristiga fordringar</i>				Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	30		1
Kundfordringar			1	Övriga avsättningar	29	6	7
Fordringar hos koncernföretag		1 032	745	Summa avsättningar		6	8
Övriga kortfristiga fordringar		1	3	<i>Långfristiga skulder</i>			
Skattefordringar		84	110	Skulder till koncernföretag	28		1 044
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		6	17	Långfristiga räntebärande skulder ¹⁾	28	800	1 000
Summa kortfristiga fordringar		1 123	875	Övriga långfristiga skulder		3	1
Tillgodohavanden i NCC Treasury AB	36	164	161	Summa långfristiga skulder		803	2 045
Summa omsättningstillgångar		1 287	1 036	<i>Kortfristiga skulder</i>			
SUMMA TILLGÅNGAR		5 852	6 631	Leverantörsskulder		12	25
				Skulder till koncernföretag	28	1 474	1 232
				Kortfristiga räntebärande skulder ¹⁾	28	200	
				Övriga skulder		18	355
				Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	32	57	75
				Summa kortfristiga skulder		1 761	1 687
				SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		5 852	6 631

¹⁾ Avser lån från NCC-koncernens Pensionsstiftelse.

Förändringar i eget kapital

med kommentarer

KONCERNEN

MSEK	EGET KAPITAL HÄNFÖRLIGT TILL MODERBOLAGETS AKTIEÄGARE					Innehav utan bestämmande inflytande	Summa eget kapital
	Aktiekapital	Övrigt tillskjutet kapital	Reserver	Balanserat resultat	Summa		
Ingående eget kapital 2018-01-01	867	1 844	-113	2 569	5 167	12	5 179
Årets resultat				-756	-756	6	-750
Övrigt totalresultat			41	-643	-602		-602
Summa totalresultat			41	-1 399	-1 358	6	-1 352
Försäljning / Förvärv av egna aktier				-11	-11		-11
Prestationsbaserat incitamentsprogram				-4	-4		-4
Utdelning				-864	-864		-864
Summa transaktioner med koncernens ägare				-879	-879		-879
Utgående eget kapital 2018-12-31	867	1 844	-72	292	2 931	17	2 948
Årets resultat				873	873	2	875
Övrigt totalresultat			49	-348	-299		-299
Summa totalresultat			49	525	574	2	576
Avyttring och utdelning till innehav utan bestämmande inflytande				-15	-15	-18	-33
Försäljning / Förvärv av egna aktier				-19	-19		-19
Prestationsbaserat incitamentsprogram				5	5		5
Utdelning				-432	-432		-432
Summa transaktioner med koncernens ägare				-461	-461	-18	-479
Utgående eget kapital 2019-12-31	867	1 844	-23	357	3 044	0	3 044

Om tidigare principer för redovisning av pensioner enligt IAS 19 hade tillämpats, skulle eget kapital ha varit 3 274 MSEK högre och nettoskulden 2 840 MSEK lägre per 31 december 2019.

OMRÄKNINGSRESERV

Omräkningsreserven innefattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från utländska verksamheter som har upprättat sina finansiella rapporter i en annan valuta än den valuta som koncernens finansiella rapporter presenteras, i NCC:s fall SEK. Vidare består omräkningsreserven av valutakursdifferenser som uppstår vid omvärdering av skulder och valutaterminer som upptagits som säkringsinstrument för en nettoinvestering i en utländsk verksamhet.

VERKLIGT VÄRDERESERV

Verkligt värdereserven inkluderar den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas fram till dess att tillgången säljs eller skrivs ned.

SÄKRINGSRESERV

Säkringsreserven innefattar den effektiva andelen av den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på ett kassaflödessäkringsinstrument hänförligt till säkringstransaktioner som ännu inte har inträffat.

OMVÄRDERINGSRESERV

Omvärderingsreserven uppkommer i samband med successiva förvärv, förvärv i flera steg, det vill säga ökning av verkligt värde på redan tidigare ägd andel av nettotillgångar i samband med successivt förvärv.

Förändringar i eget kapital, forts.

MODERBOLAGET

MSEK	BUNDET EGET KAPITAL		FRITT EGET KAPITAL		Summa eget kapital
	Aktiekapital	Reservfond	Balanserat resultat	Årets resultat	
Ingående eget kapital 2018-01-01	867	174	1 824	903	3 768
Vinstdisposition			903	-903	
Årets summa totalresultat				-1	-1
Försäljning / Förvärv av egna aktier			-11		-11
Utdelning kontant			-864		-864
Prestationsbaserat incitamentsprogram			-4		-4
Utgående eget kapital 2018-12-31	867	174	1 850	-1	2 891
Vinstdisposition			-1	1	
Årets summa totalresultat				833	833
Fusionsvinst			4		4
Försäljning / Förvärv av egna aktier			-19		-19
Utdelning kontant			-432		-432
Prestationsbaserat incitamentsprogram			6		6
Utgående eget kapital 2019-12-31	867	174	1 407	833	3 281

SPECIFIKATION AV POSTEN RESERVER I EGET KAPITAL

KONCERNEN	2019	2018
Omräkningsreserv		
Ingående omräkningsreserv	-43	-109
Årets omräkningsdifferenser vid omräkning av utländska verksamheter	43	90
Vinst/förlust på säkring av valutarisk i utlandsverksamhet		-30
Skatt hänförlig till säkring av valutarisk i utlandsverksamhet		
Omräkningsdifferens hänförlig till avyttrad verksamhet		6
Utgående omräkningsreserv	0	-43
Verkligt värdereserv		
Ingående verkligt värdereserv		
Förändringar i verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas överfört till årets resultat		
Utgående verkligt värdereserv	0	0
Säkringsreserv		
Ingående säkringsreserv	-29	-7
Årets förändringar i verkligt värde på kassaflödessäkringar	-4	-18
Förändringar i verkligt värde på kassaflödessäkringar överfört till årets resultat	12	-11
Skatt hänförlig till kassaflödessäkringar	-2	6
Utgående säkringsreserv	-23	-29
Omvärderingsreserv		
Ingående omvärderingsreserv	1	2
Omföring till balanserade vinstmedel		-1
Utgående omvärderingsreserv	1	1
Summa reserver		
Ingående reserver	-72	-113
Årets förändring av reserver:		
– Omräkningsreserv	43	66
– Verkligt värdereserv		
– Säkringsreserv	6	-23
– Omvärderingsreserv		-1
Utgående reserver	-23	-72

Kassaflödesanalys

MSEK	Not	KONCERNEN			MODERBOLAGET	
		2019	2018	2019 proforma exkl IFRS 16 ¹⁾	2019	2018
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN						
Resultat efter finansiella poster, kvarvarande verksamheter		1 184	-849	1 208	358	-445
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet:						
- Avskrivningar	6	1 407	663	808	2	2
- Nedskrivningar och återförda nedskrivningar	8	22	453	22	50	682
- Kursdifferenser		-13	-17	-13		
- Resultat sålda anläggningstillgångar		-35	-148	-35		
- Förändringar avsättningar	29	318	711	318	-2	-1
- Anteciperad utdelning					-120	-1
- Övrigt		2	-25	2	7	
Summa poster som inte ingår i kassaflödet		1 700	1 637	1 101	-62	683
Betald skatt		-110	-53	-110	-74	-59
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar i rörelsekapitalet		2 774	735	2 199	222	179
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital						
Försäljningar i fastighetsprojekt		2 116	1 436	2 116		
Investeringar i fastighetsprojekt		-3 281	-2 602	-3 281		
Övriga förändringar i rörelsekapital		605	55	605	-35	-9
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital		-560	-1 110	-560	-35	-9
Kassaflöde från den löpande verksamheten		2 214	-375	1 639	187	169
INVESTERINGSVERKSAMHETEN						
Förvärv av dotterföretag / rörelse	36		-59		-80	-1 488
Försäljning av dotterföretag	36		75			
Investeringar byggnader och mark	17	-92	-100	-92		
Försäljning av byggnader och mark		29	35	29		
Investeringar övriga finansiella anläggningstillgångar		-11		-11		
Försäljning av övriga finansiella anläggningstillgångar		4	47	4		
Investeringar övriga anläggningstillgångar		-790	-929	-790		-18
Försäljning av övriga anläggningstillgångar		158	150	158	19	
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-701	-782	-701	-60	-1 506
Kassaflöde före finansiering		1 512	-1 157	938	127	-1 337
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN						
Utbetald utdelning		-450	-864	-450	-432	-864
Förvärv/Försäljning av egna aktier		-19	-11	-19	-19	-11
Koncernbidrag erhållit					545	55
Upptagna lån		2 024	68	2 024	586	385
Amortering av lån		-1 960	-263	-1 385		
Ökning (-) / Minskning (+) av långfristiga räntebärande fordringar		58	380	58		
Ökning (-) / Minskning (+) av kortfristiga räntebärande fordringar		39	-26	39	-804	-30
Ökning (+) av innehav utan bestämmande inflytande m.m.						
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	36	-308	-717	267	-124	-466
Årets kassaflöde		1 204	-1 874	1 204	3	-1 802
Likvida medel vid årets början						
Kursdifferens i likvida medel		15	8	15		
Likvida medel vid årets slut	36	2 416	1 197	2 416	164	161
Kortfristiga placeringar med en löptid längre än tre månader		63	72	63		
Totalt likvida tillgångar vid periodens slut		2 478	1 269	2 478	164	161

¹⁾ I proforma är leasingavtal redovisade som operationella leasingavtal under IAS 17. Information enligt proforma har inte reviderats av revisorerna.

För ytterligare upplysningar se not 36 Kassaflödesanalys

Noter

INNEHÅLLSFÖRTECKNING NOTER

Not 1	Redovisningsprinciper	32
Not 2	Effekter av ändrade redovisningsprinciper	39
Not 3	Intäktsredovisning	39
Not 4	Rapportering av rörelsesegment	40
Not 5	Antal anställda, personalkostnader och ledande befattningshavares ersättningar	41
Not 6	Avskrivningar	44
Not 7	Arvoden och kostnadsersättningar till revisionsföretag	44
Not 8	Nedskrivningar	44
Not 9	Resultat från andelar i koncernföretag	45
Not 10	Rörelsens kostnader fördelade på kostnadsslag	45
Not 11	Räntekostnader och liknande resultatposter	45
Not 12	Finansnetto	45
Not 13	Effekter av valutaförändring i resultaträkningen	45
Not 14	Bokslutsdispositioner	45
Not 15	Tillgångar som innehas till försäljning samt skulder hänförliga till tillgångar som innehas till försäljning	45
Not 16	Immateriella tillgångar	46
Not 17	Materiella anläggningstillgångar	48
Not 18	Andelar i koncernföretag	49
Not 19	Andelar i intresseföretag och joint ventures	49
Not 20	Andelar i gemensamma verksamheter	49
Not 21	Finansiella placeringar	50
Not 22	Finansiella anläggningstillgångar	50
Not 23	Långfristiga räntebärande fordringar och övriga fordringar	51
Not 24	Skatt på årets resultat, uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder	51
Not 25	Omsättningsfastigheter	53
Not 26	Material- och varulager	53
Not 27	Aktiekapital	54
Not 28	Räntebärande skulder	54
Not 29	Övriga avsättningar	55
Not 30	Pensioner	55
Not 31	Övriga skulder	57
Not 32	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	57
Not 33	Transaktioner med närstående	57
Not 34	Leasing	58
Not 35	Ställda säkerheter, borgens-, garanti- och eventalförpliktelser	59
Not 36	Kassaflödesanalys	59
Not 37	Finansiella instrument och finansiell riskhantering	60
Not 38	Uppgifter om moderbolaget	68
Not 39	Händelser efter balansdagen	68
Not 40	Disposition av företagets vinst	68

Not 1 Redovisningsprinciper

NCC-koncernen tillämpar de av EU fastställda International Financial Reporting Standards (IFRS) samt tolkningar utgivna av IFRS Interpretations Committee (IFRIC). Koncernen tillämpar dessutom Årsredovisningslagen samt RFR 1 Kompletterande redovisningsregler. Årsredovisningen och koncernredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 5 mars 2020. Koncernens resultat- och balansräkning och moderbolagets resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman den 1 april 2020.

NYA IFRS SAMT ÄNDRINGAR I IFRS SOM TILLÄMPAS FRÅN 2019

IFRS 16 Leasingavtal har tillämpats från och med 1 januari 2019. IFRS 16 Leasingavtal ersätter den tidigare standarden IAS 17 Leasingavtal. NCC har valt att implementera standarden enligt den förenklade metoden, vilket innebär att framtida leasingbetalningar är diskonterade till nuvärde och redovisade som finansiell leaseingskuld och samma belopp har använts för beräkning av nyttjanderättstillgångarna. Inga jämförelsetal har räknats om för perioder före 2019.

IFRS 16 innebär att begreppen finansiell respektive operationell leasing upphör och istället ska NCC som leasetagare redovisa en nyttjanderättstillgång och en leaseingskuld för alla leasingavtal. Avtal där leasingperioden är kortare än 12 månader och kontrakt av mindre värde, under 50 000 SEK, har undantagits. Nyttjanderättstillgången representerar en rätt att använda den underliggande tillgången och leaseingskulden representerar en skyldighet att betala leasingavgifter.

NCC redovisar nyttjanderättstillgångar med tillhörande leaseingskuld för fordon, tunga produktionsmaskiner, hyrda lokaler och tomträtter/markarrenden. Balansräkningen har utökats med rader för nyttjanderätter redovisade under materiella anläggningstillgångar samt omsättningstillgångar. Tillhörande leaseingskuld ingår bland kort- respektive långfristiga räntebärande skulder. Nyttjanderätterna skrivs av under leasingperioden.

Kostnaderna för dessa leasingavtal har i resultaträkningen redovisats som avskrivning respektive räntekostnad. Leasingbetalningen delas upp i en räntedel och en amorteringsdel. Rörelseresultatet påverkas positivt och finansnettot påverkas negativt. IFRS 16 innebär också att kassaflöde från verksamheten ökar och kassaflöde från finansieringsverksamheten minskar.

Vid diskontering av framtida leasingavgifter avseende de fordon och tunga maskiner som koncernen leasar använder NCC löpande respektive leasingavtals implicita ränta som diskonteringsränta. Vad gäller övriga leasingavgifter såsom hyrda lokaler och tomträtter/markarrenden används respektive dotterbolags marginella upplåningsränta som diskonteringsränta.

Respektive dotterbolags marginella upplåningsränta är baserad på den legala enhetens finansiella styrka, land samt det aktuella leasingavtalets längd. För övergångseffekten se not 2.

NYA IFRS SAMT ÄNDRINGAR I IFRS SOM ÄNNU INTE BÖRJAT TILLÄMPAS

Ett antal nya standarder och tolkningar träder ikraft för räkenskapsår som börjar efter 1 januari 2019 och har inte tillämpats vid upprättandet av denna finansiella rapport. Dessa nya standarder och tolkningar väntas inte ha en väsentlig inverkan på koncernens finansiella rapporter på innevarande eller kommande perioder och inte heller på framtida transaktioner.

MODERBOLAGETS REDOVISNING JÄMFÖRT MED KONCERNREDOVISNINGEN

Moderbolaget har upprättat sin årsredovisning enligt Årsredovisningslagen och enligt RFR 2 Redovisning för juridiska personer. Moderbolaget redovisar erhållna och lämnade koncernbidrag som bokslutsdispositioner vilket är i enlighet med alternativregeln i RFR 2. Rådet för finansiell rapportering har, på grund av skatteskal, medgivit undantag från kravet att noterade moderbolag måste redovisa vissa finansiella instrument till verkligt värde. NCC tillämpar undantagsreglerna och har därmed avstått från att redovisa vissa finansiella instrument till verkligt värde.

Inom nedanstående områden skiljer sig moderbolagets redovisningsprinciper från koncernens:

- Dotterföretag
- Intresseföretag
- Samarbetsarrangemang
- Entreprenader och liknande uppdrag
- Leasing
- Inkomstskatter
- Finansiella instrument
- Pensioner
- Lånekostnader

Skillnaderna framgår av respektive rubrik nedan.

KONCERNREDOVISNING

Koncernredovisningen omfattar moderbolaget samt de företag och verksamheter i vilka moderbolaget, direkt eller indirekt, har ett bestämmande inflytande samt samarbetsarrangemang och intresseföretag.

Förvärvsmetod

Rörelseförvärv redovisas enligt förvärvsmetoden. Metoden innebär att förvärv av ett dotterföretag betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärv dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder. I förvärvsanalysen fastställs det verkliga värdet på förvärvsdagen av förvärvade identifierbara tillgångar och övertagna skulder samt eventuella innehav utan bestämd värde.

Vid rörelseförvärv där överförd ersättning, eventuellt innehav utan bestämmande inflytande och verkligt värde av tidigare ägd andel (vid stegvisa förvärv) överstiger det verkliga värdet av förvärvade tillgångar och övertagna skulder som redovisas separat, redovisas skillnaden som goodwill. När skillnaden är negativ, s.k. förvärv till lågt pris, redovisas denna direkt i årets resultat.

Förvärvade och avyttrade företag ingår i koncernens resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys under innehavstiden.

Dotterföretag

Företag i vilka moderbolaget har ett bestämmande inflytande, normalt genom ett direkt eller indirekt innehav av mer än 50 procent av rösterna, konsolideras i sin helhet. Med bestämmande inflytande menas ett inflytande över företaget, exponering för eller rätt till rörlig avkastning från sitt engagemang i företaget samt möjlighet att använda sitt inflytande över företaget för att påverka avkastningen. Andelar i dotterföretag redovisas i moderbolaget till anskaffningsvärde. Nedskrivning av aktier i dotterföretag sker om återvinningsvärdet är lägre än det verkliga värdet. Som intäkt redovisas erhållen utdelning. För dotterföretag inom NCC, se not 18, Andelar i koncernföretag.

Innehav utan bestämmande inflytande

I ej helägda dotterföretag redovisas innehav utan bestämmande inflytande som utomstående aktieägares andel av dotterföretagets eget kapital. Denna post ingår som en del i koncernens eget kapital. I resultaträkningen ingår andelen hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande. Upplysning om andelen av resultatet hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande redovisas i anslutning till koncernens resultaträkning.

Effekterna av transaktioner med innehavare utan bestämmande inflytande redovisas i eget kapital om de inte medför någon ändring i det bestämmande inflytandet.

Intresseföretag

Med intresseföretag avses företag där koncernen kontrollerar 20–50 procent av rösterna. Som intresseföretag räknas även samtliga företag där koncernen har ett betydande inflytande även om innehavet är lägre än 20 procent av rösterna. För andelar i intresseföretag i koncernen se not 19.

Vid konsolidering av andelar i intresseföretag tillämpas kapitalandelsmetoden.

NCC:s innehav i intresseföretag är av rörelsekaraktär, och andelen av intresseföretagets resultat redovisas i resultaträkningen som resultat från andelar i intresseföretag, vilken är en del av rörelseresultatet. Beloppen redovisas netto efter skatt.

I moderbolaget redovisas intresseföretag till anskaffningsvärde minus eventuella nedskrivningar. Som intäkt redovisas erhållen utdelning.

Samarbetsarrangemang

Samarbetsarrangemang definieras inom NCC som ett projekt i en konsortie-liknande form, där det finns ett gemensamt bestämmande inflytande. Detta kan till exempel ske via samägda bolag med gemensam styrning. Samarbetsarrangemang delas upp i joint ventures, vilka konsolideras enligt kapitalandelsmetoden, eller i gemensamma verksamheter, vilka konsolideras enligt klyningsmetoden. För vidare information se not 19, Andelar i intresseföretag och joint ventures samt not 20, Andelar i gemensamma verksamheter.

I moderbolaget redovisas samarbetsarrangemang till anskaffningsvärde minus eventuella nedskrivningar. Som intäkt redovisas erhållen utdelning.

Eliminering av transaktioner inom koncernen

Fordringar, skulder, intäkter och kostnader samt realiserade vinster och förluster som uppstår när ett koncernföretag säljer en vara eller tjänst till ett annat

koncernföretag elimineras i sin helhet. Orealiserade förluster elimineras på samma sätt som realiserade vinster, men endast i den utsträckning det inte finns något nedskrivningsbehov. Detsamma gäller för samarbetsarrangemang och intresseföretag till den del som motsvaras av koncernens ägarandel. Se not 34, Transaktioner med närstående.

Intern prissättning

Marknadsbaserad prissättning tillämpas vid transaktioner mellan enheter inom koncernen.

Utländska dotterföretag, intresseföretag och samarbetsarrangemang

Utländska dotterföretag, intresseföretag och samarbetsarrangemang tas in med funktionell valuta och räknas om till rapporteringsvaluta. Med funktionell valuta avses, för NCC:s del, den lokala valutatan för den rapporterade enhetens redovisning. Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor. Med rapporteringsvaluta förstås den valuta i vilken koncernens sammanlagda redovisning offentliggörs, i NCC:s fall svenska kronor.

INTÄKTER

NCC:s intäkter redovisas enligt IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder, dvs att intäkter redovisas när kunden får kontroll över sålda varor eller tjänster. Detta kan ske antingen genom att NCC:s prestationsåtagande uppfylls över tid (d.v.s. successivt) eller vid en tidpunkt. NCC:s intäkter består i allt väsentligt av:

- Intäkter från entreprenader och liknande uppdrag
- Intäkter från kommersiell fastighetsutveckling
- Intäkter från försäljning av asfalt och stenmaterial m.m.

Intäkter från entreprenader och liknande uppdrag

Entreprenadavtalen innebär att NCC utför arbete på kundens mark och skapar därmed en tillgång som kunden kontrollerar i takt med att tillgången färdigställs. Detta i sin tur innebär att NCC redovisar intäkten över tid med tillämpning av successiv vinstavräkning.

Vid tillämpning av successiv redovisning av intäkter och vinst framkommer resultatet i takt med projektets färdigställande. För bestämning av det resultat som vid en given tidpunkt har upparbetats krävs uppgifter om följande komponenter:

- Projektintäkt: totala intäkter hänförliga till entreprenaduppdraget.
- Intäkterna ska vara av sådan karaktär att mottagaren kan tillgodogöra sig dem i form av faktiska inbetalningar eller annat vederlag.
- Projektkostnad: totala kostnader hänförliga till entreprenaduppdraget som svarar mot projektintäkten.
- Färdigställandegrad (upparbetningsgrad): bokförda kostnader i förhållande till beräknade totala projektkostnader.

Som grundläggande villkor för successiv vinstavräkning gäller att total projektintäkt och -kostnad vid färdigställande ska kunna kvantifieras på ett tillförlitligt sätt. Effekten av successiv vinstavräkning är att redovisningen direkt avspeglar resultatutvecklingen i pågående projekt. Successiv vinstavräkning innehåller en komponent av osäkerhet. Det inträffar ibland oförutsedda händelser som gör att det slutliga resultatet i projekten kan bli både högre och lägre än förväntat. Svårigheterna att bedöma resultat är särskilt stora i början av projekt och för projekt som är tekniskt komplicerade samt löper över lång tid. För projekt som är svåra att prognosticera redovisas intäkten till motsvarande belopp som den upparbetade kostnaden, det vill säga resultatet tas upp till noll kronor i avvaktan på att resultatbestämning kan göras. Så snart det är möjligt sker övergång till successiv vinstavräkning.

Reservationer har gjorts för befarade förlustkontrakt, och dessa belopp har belastat resultatet respektive år. Reservation för förluster görs så snart dessa är kända.

Avtalsändringar ("contract modifications"), relaterade till ändrings- och tilläggsarbeten, ersättningar för brister i anbudsförutsättningarna och liknande redovisas när ändringarna är verkställbara ("enforceable"). Vid bedömning av om ändringarna är verkställbara beaktas alla relevanta fakta och omständigheter. Om parterna inte är överens om priset redovisas intäkten endast till den del det är mycket sannolikt att en väsentlig återföring av ackumulerade redovisade intäkter inte uppstår när parterna når en överenskommelse.

Balansräkningsposterna, upparbetade ej fakturerade intäkter och fakturerade ej upparbetade intäkter, bruttoredovisas projekt för projekt. De projekt som har mer upparbetade intäkter än fakturerade redovisas som omsättnings-tillgång, medan de projekt som har fakturerat mer än de upparbetade intäkterna klassificeras som en icke räntebärande kortfristig skuld. Se not 3, Intäktsredovisning. Kunden faktureras normalt a-conto under projektets löptid.

Följande exempel illustrerar hur successiv vinstavräkning tillämpas: NCC tecknar den 1/1 år 1 ett kontrakt om uppförande av en byggnad. Projektet beräknas ta två år att färdigställa. Kontraktets belopp är 100 och den beräknade vinsten från projektet är 10. Den 31/12 år 1 är NCC:s kostnader för projektet 45, vilket motsvarar förväntningarna. Eftersom NCC utfört hälften av arbetet och projektet följer den uppställda planen tar NCC upp hälften av den beräknade vinsten på 10 det vill säga 5 i redovisningen för år 1. Vinstavräkning vid färdigställandet redovisas först i slutet av år 2 eller början av år 3, beroende på när slutlig ekonomisk uppgörelse skett med beställaren.

Resultat	År 1	År 2
Vinstavräkning vid färdigställande	0	10
Enligt successiv vinstavräkning	5	5

Avtal som innehåller både en entreprenad och en drifts- och underhållstjänst ska fördela intäkten på respektive del. Den del av avtalet som avser entreprenadtjänsten avräknas successivt. Drifts- och underhållsdelen resultatavräknas jämnt över löptiden eller när förmånerna överförs till NCC.

Intäkter från kommersiell fastighetsutveckling

I NCC:s nettoomsättning ingår intäkter från försäljning av fastigheter som redovisas som omsättningsstillgång. I försäljning ingår både mark och på marken av NCC uppförd byggnad.

I normalfallet utgör försäljningen av mark och uppförande av byggnad ett prestationsåtagande och redovisas tillsammans. Betalning erhålls normalt i samband med tillträde. I sällsynta fall kan, beroende på avtalens utformning och villkor, försäljningen av mark (eller mark med pågående byggnation) utgöra ett prestationsåtagande och uppförande av byggnaden ett annat.

Intäkter redovisas vid den tidpunkt då kontroll överförs till köparen. Kontroll överförs över tid (successivt) om NCC inte har någon alternativ användning av den sålda fastigheten och NCC har rätt till betalning från kunden för vad var tid utfört arbete, och i sådana fall redovisas intäkten med tillämpning av successiv vinstavräkning. Om något av ovanstående kriterium inte är uppfyllt redovisas intäkten vid en tidpunkt, vid färdigställande och överlämnade till kund. Eftersom NCC alltid avtalat om leverans av en viss fastighet till kunden, den kan inte säljas till någon annan, har NCC aldrig någon alternativ användning av den sålda fastigheten. Vad gäller frågan om NCC har rätt till betalning finns i viss lagstiftning faktorer som pekar på att NCC har en sådan rätt, medan annan lagstiftning pekar på att så inte är fallet. Därtill har någon rättspraxis inte utvecklats. NCC:s samlade bedömning är att i normalfallet är osäkerheten kring NCC:s rätt till betalning så stor att intäkten ska redovisas vid en tidpunkt, vid fastighetens färdigställande och överlämnande till kund.

Det förekommer att fastighetsprojekt säljs med garantier om viss uthyrning eller med en klausul om att tilläggsköpeskilling faller ut vid viss uthyrningsgrad. Vid försäljningstidpunkten redovisas eventuella hyresgarantier som en förutbetalad intäkt som sedan intäktsförs i takt med att uthyrning sker. Tilläggsköpeskilling intäktsredovisas när avtalad uthyrningsgrad uppnåtts.

Intäkter från försäljning av asfalt och stenmaterial m.m.

Intäkter från försäljning av asfalt och stenmaterial m.m. redovisas vid en tidpunkt vilket är tidpunkten för leverans till kund.

AVSKRIVNINGAR

Avskrivningar enligt plan sker linjärt efter beräknad nyttjandeperiod med beaktande av eventuellt restvärde vid periodens slut eller efter konstaterad substansvärdeinsänkning i de fall tillgången inte har en obestämbar livslängd. Goodwill och andra tillgångar som har en obestämbar livslängd skrivs inte av utan prövas systematiskt för eventuellt nedskrivningsbehov. NCC tillämpar så kallad komponentavskrivning där varje tillgång med större värde fördelas på ett antal komponenter och dessa skrivs av utifrån respektive nyttjandeperiod.

Avskrivningssatserna varierar enligt tabellen nedan:

Immateriella anläggningstillgångar

Nyttjanderätter	I takt med konstaterad substansvärdeinsänkning
Programvaror	12,5–33 procent
Andra immateriella tillgångar	10–33 procent

Materiella anläggningstillgångar

Rörelsefastigheter	1,4–10 procent
Markanläggningar	3,7–5 procent
Materialtäckter	I takt med konstaterad substansvärdeinsänkning
Inredning i förhyrda lokaler	14–20 procent
Maskiner och inventarier	5–33 procent

Fördelningen av avskrivningar i resultat- och balansräkning finns i kommentarer till resultaträkningen, not 6, Avskrivningar, not 16, Immateriella tillgångar, not 17, Materiella anläggningstillgångar samt not 34, Leasing.

NEDSKRIVNINGAR

Detta avsnitt är inte tillämpligt på nedskrivningar av varulager, tillgångar som uppkommer då entreprenaduppdrag utförs, uppskjutna skattefordringar, finansiella instrument, tillgångar som har koppling till pensioner eller tillgångar som klassificeras som att de innehas för försäljning, eftersom befintliga standarder för dessa typer av tillgångar innehåller specifika krav avseende redovisning och värdering.

NCC prövar vid behov, dock minst en gång årligen, tillgångarnas redovisade värde. Nedskrivningsbehov föreligger när återvinningsvärdet är lägre än redovisat värde. Fördelning av nedskrivning i resultat- och balansräkningarna finns i kommentarer till resultaträkningen, not 8, Nedskrivningar, not 16, Immateriella tillgångar samt not 17, Materiella anläggningstillgångar.

Termen nedskrivning används även i samband med omvärdering av omsättningsfastigheter. Värdering av dessa fastigheter sker enligt lägsta värdets princip och följer IAS 2, Varulager.

LEASING

NCC som leasetagare

IFRS 16 Leasingavtal tillämpas endast i koncernredovisningen. NCC har, i enlighet med RFR2, valt att inte tillämpa IFRS 16 för NCC AB. Samtliga leasingavgifter i NCC AB kostnadsförs löpande.

Koncernens leasingavtal redovisas som nyttjanderättstillgångar och motsvarande leasingkulda, den dagen som den leaseade tillgången finns tillgänglig för användning av koncernen. Avtal där leasingperioden är kortare än 12 månader och kontrakt av mindre värde, under 50 000 SEK, undantas och kostnadsförs därmed löpande.

Nyttjanderättstillgången representerar en rätt att använda den underliggande tillgången och leasingkulden representerar en skyldighet att betala leasingavgifter. NCC har nyttjanderättstillgångar med tillhörande leasingkulda för fordon, tunga produktionsmaskiner, hyrda lokaler och tomträtter/markarrenden. Nyttjanderättstillgångar redovisas under materiella anläggningstillgångar respektive omsättningsstillgångar. Tillhörande leasingkulda ingår bland kort- respektive långfristiga räntebärande skulder. Nyttjanderättstillgångarna skrivs av under leasingperioden, med undantag för tomträtter/markarrenden som inte är föremål för avskrivning. Kostnaderna för dessa kapitaliserade leasingavtal redovisas som avskrivning respektive räntekostnad. Leasingbetalningen delas upp i en räntedel och en amorteringsdel.

Vid diskontering av framtida leasingavgifter avseende merparten av de fordon och tungamaskiner som koncernen leasar använder NCC löpande respektive leasingavtals implicita ränta som diskonteringsränta. Vad gäller övriga leasingavgifter såsom hyrda lokaler och tomträtter/markarrenden används respektive dotterbolags marginella upplåningsränta som diskonteringsränta.

Respektive dotterbolags marginella upplåningsränta är baserad på den legala enhetens finansiella styrka, land samt det aktuella leasingavtalets längd.

Ytterligare upplysningar om leasing med NCC som leasetagare finns i not 34, Leasing.

NCC som leasegivare

En leasegivare ska klassificera sina leasingavtal som antingen operationella eller finansiella leasingavtal. Ett finansiellt leasingavtal är ett leasingavtal enligt vilket de ekonomiska risker och fördelar som är förknippade med att äga en tillgång i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Ett operationellt leasingavtal är ett leasingavtal som inte är ett finansiellt leasingavtal. NCC som leasegivare har endast operationella leasingavtal och inkomster från dessa intäktsförs löpande.

Ytterligare upplysningar om leasing med NCC som leasegivare finns i not 34, Leasing.

Sale-and-leaseback

En sale-and-leaseback transaktion innebär att NCC som säljare överför en tillgång till en köpare samtidigt som NCC som leasetagare ingår ett leasingavtal med köparen. Detta inträffar t.ex. när NCC säljer ett kontorsprojekt och samtidigt tecknar ett hyresavtal omfattande hela eller delar av fastigheten.

När NCC:s försäljning uppfyller kraven för resultaträkning enligt IFRS 15 ska NCC som säljare och leasetagare värdera nyttjanderättstillgången hänförlig till leasingavtalet till den andel av det bokförda värdet vid försäljningstidpunkten som är hänförlig till den nyttjanderättstillgång som behålls av NCC. Detta innebär samtidigt att NCC endast kan redovisa en försäljningsvinst på den del av nyttjanderättstillgången som inte behålls av NCC.

SKATTER

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Skatter redovisas i resultaträkningen förutom då underliggande transaktion redovisas i övrigt

totalresultat varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat. Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas för det aktuella året. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt redovisas för temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder och på skattemässiga underskottsavdrag. För skatt på årets resultat och uppskjutna skattefordringar och skulder, se not 24.

Uppskjuten skattefordran och skuld beräknas med utgångspunkt från den beslutade skattesatsen för närmast påföljande år i respektive land. Vid ändring av skattesatser redovisas förändringen över årets resultat i koncernen eller i övrigt totalresultat för de skatteposter som ingår där.

I moderbolaget redovisas obeskattade reserver vilket är en skattepliktig temporär skillnad på grund av det samband som finns mellan redovisning och beskattning i juridisk person. Obeskattade reserver redovisas brutto i balansräkningen och förändringen brutto i resultaträkningen, som bokslutsdisposition. Erhållna och lämnade koncernbidrag redovisas i moderbolagets resultaträkning som bokslutsdisposition.

RAPPORTERING FÖR RÖRELSESEGMENT

Ett rörelsesegment är en del av koncernen som bedriver verksamhet från vilken den genererar intäkter och ådrar sig kostnader och för vilka det finns fristående finansiell information tillgänglig. Ett rörelsesegments resultat följs upp av den högste verkställande beslutsfattaren, i NCC:s fall vd, för att utvärdera resultatet samt för att kunna allokera resurser till rörelsesegmentet. Rapporteringen av rörelsesegment överensstämmer med den rapportering som lämnas till vd. Se vidare not 4, Rapportering av rörelsesegment.

RESULTAT PER AKTIE

Beräkning av resultat per aktie baseras på årets resultat i koncernen hänförligt till moderbolagets aktieägare och på det vägda genomsnittliga antalet aktier utestående under året. Beräkningen av resultat per aktie påverkas ej av preferensaktier eller konvertibla skuldebrev, då sådana saknas. Aktierätter inom det långsiktiga incitamentsprogrammet LTI kan orsaka utspädning.

IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningskostnader minus ackumulerade av- och nedskrivningar.

Goodwill uppkommer som en del vid förvärv av företag och verksamheter. Avskrivning på goodwill sker inte men prövas årligen för nedskrivning. Goodwill i utländska verksamheter värderas i respektive funktionell valuta och räknas om från den funktionella valutan till koncernens rapporteringsvaluta med balansdagens valutakurs.

Nyttjanderätter består främst av rätten att utnyttja berg- och grustäkter. Dessa skrivs av i takt med konstaterad substansvärdeinsnkning, baserat på volym uttaget berg och grus. För fördelning av värden se även not 16, Immateriella tillgångar. Denna typ av nyttjanderätter omfattas inte av IFRS 16 Leasingavtal.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

NCC:s fastighetsinnehav redovisas med uppdelning på:

- Rörelsefastigheter
- Omsättningsfastigheter

Omsättningsfastigheter innehas för utveckling och försäljning i rörelsen. Principer för rubricering, värdering och resultatredovisning av omsättningsfastigheter framgår av avsnittet Omsättningstillgångar nedan.

Rörelsefastigheter

Rörelsefastigheter innehas för att användas i den egna verksamheten såsom produktion, tillhandahållande av tjänster eller administration. De redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Mark skrivs inte av. Se även not 17, Materiella anläggningstillgångar.

Maskiner och inventarier

Maskiner och inventarier redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Finansiella anläggningstillgångar upptas till verkligt värde eller upplupet anskaffningsvärde. Nedskrivning sker om verkligt värde understiger anskaffningskostnaden. Se vidare avsnittet Finansiella instrument nedan. För uppgifter om värde och typ av tillgång se not 22, Finansiella anläggningstillgångar. Hos moderbolaget är andelar i dotterföretag upptagna till anskaffningskostnad, i förekommande fall med hänsyn tagen till upp- och nedskrivningar.

OMSÄTTNINGSFÄRDIGHETER

Koncernens fastighetsinnehav som rubriceras som fastighetsprojekt värderas som varulager då avsikten är att sälja fastigheterna efter färdigställandet. Fastighetsinnehaven värderas till det lägsta av anskaffningsvärde och nettoförsäljningsvärde. Anskaffningsvärdet inkluderar skälig andel av indirekta kostnader. Fastighetsprojekt avser innehav av fastigheter för utveckling och försäljning inom NCC Property Development.

Fastighetsprojekt

Fastighetsprojekt inom NCC Property Development redovisas med uppdelning på:

- Exploateringsfastigheter
- Pågående fastighetsprojekt
- Färdigställda fastighetsprojekt

För fördelning av värden se not 25, Omsättningsfastigheter.

Exploateringsfastigheter

Exploateringsfastigheter är NCC:s innehav av mark- och byggrätter för framtida fastighetsutveckling och försäljning. En fastighet med uthyrda byggnader rubriceras som exploateringsfastighet om avsikten är att byggnaden ska rivras eller byggas om.

Pågående fastighetsprojekt

Exploateringsfastighet rubriceras om till pågående fastighetsprojekt när ett definitivt beslut om byggstart fattats samt när aktiviteter för att färdigställa fastighetsprojektet har påbörjats. Faktisk byggstart behöver inte ha skett.

Pågående fastighetsprojekt omfattar fastigheter som är föremål för ny-, till- eller ombyggnation.

Pågående fastighetsprojekt rubriceras om till färdigställda fastighetsprojekt när fastigheten är klar för inflyttning, exklusive hyresgästanpassningar i de fall lokalerna inte är fullt uthyrda. Omrubricering sker senast vid godkänd slutbesiktning. I de fall ett projekt är indelat i etapper ska omrubricering ske etappvis. Minsta enhet som kan rubriceras om är en hel byggnad, vilken kan säljas separat.

Färdigställda fastighetsprojekt

Färdigställda fastighetsprojekt kan endast tas bort ur balansräkningen vid en försäljning.

Värdering av fastighetsprojekt

I anskaffningsvärdet för fastighetsprojekt ingår utgifter för markanskaffning och projektering/fastighetsutveckling samt utgifter för ny-, till- eller ombyggnation. Utgifter för länekostnader aktiveras för pågående projekt. Övriga länekostnader kostnadsförs löpande. Fastighetsutveckling innebär att utvecklarens, NCC Property Developments, insatser är koncentrerade till de aktiviteter som inte avser själva byggnationen. Dessa aktiviteter avser utvärdering av projektidéer, markanskaffning, detaljplanearbete, projektutveckling, uthyrning och försäljning. Aktiviteterna genomförs av egna anställda och utomstående arkitekter och andra tekniska konsulter. Utvecklingskostnader aktiveras när de avser mark eller fastigheter som NCC äger eller har kontroll över.

Fastighetsprojekt redovisas fortlöpande i balansräkningen till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet, det vill säga försäljningsvärdet (marknadsvärdet) efter avdrag för beräknade kostnader för färdigställande och direkta försäljningskostnader.

Marknadsvärdet för färdigställda fastighetsprojekt beräknas enligt direktavkastningsmetoden, vilket innebär att fastighetens löpande avkastning (driftsnetto) vid full uthyrning divideras med projektets bedömda direktavkastningskrav. Outhyrd area utöver normalvakans beaktas i form av ett avdrag på värdet beräknat utifrån en antagen uthyrningstakt.

Marknadsvärdet för pågående fastighetsprojekt beräknas som värdet i färdigställt skick, enligt ovan, med avdrag för beräknade återstående kostnader för att färdigställa projektet.

Exploateringsfastigheter som ingår i projektportföljen, det vill säga innehas för utveckling och försäljning, värderas normalt på samma sätt som ett pågående projekt enligt ovan. Exploateringsfastigheter i övrigt värderas med utgångspunkt från ett värde per kvadratmeter byggrätt eller till ett värde per kvadratmeter mark.

VARULAGER

Varulagret värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. För fördelning av lagervärde se not 26, Material- och varulager.

FINANSIELLA INSTRUMENT

Förvärv och avyttringar av finansiella instrument redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då bolaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan likvida medel, lånefordringar, kundfordringar, finansiella placeringar samt derivat. På skuldsidan återfinns leverantörsskulder, låneskulder samt derivat. Som finansiellt instrument räknas även finansiella garantier som borgensförbindelser med mera.

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när bolaget blir part till instrumentets avtalsmässiga villkor. Kundfordringar tas upp i balansräkningen när faktura har skickats. Leverantörsskulder tas upp när faktura har mottagits.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserats eller förfallit. Detsamma gäller för del av finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgjorts eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av finansiell skuld.

Finansiella instrument klassificeras i följande kategorier för värdering:

- Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen,
- Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat (eget kapitalinstrument),
- Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde,
- Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen,
- Derivat som används i säkringsredovisning samt
- Övriga skulder.

En finansiell tillgång klassificeras vid första redovisningen utifrån NCC:s affärsmodell för hantering av den finansiella tillgången och de förväntade kassaflödenas karaktär. Omklassificering av finansiella tillgångar görs endast om affärsmodellen för tillgången har förändrats. En finansiell skuld redovisas till upplupet anskaffningsvärde förutom derivat som redovisas till verkligt värde.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

I denna grupp ingår koncernens derivat med positivt verkligt värde samt räntebärande värdepapper där NCC:s affärsmodell är att maximera avkastningen på tillgången inom givna risklimit. Förändringar i verkligt värde redovisas i resultaträkningens finansnetto. Ett derivat som är ett identifierat och effektivt säkringsinstrument ingår inte i denna grupp. För redovisning av säkringsinstrument, se Derivat som används i säkringsredovisning nedan.

Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde

Här ingår kundfordringar och lånefordringar samt investeringar i räntebärande värdepapper där målet med affärsmodellen är att erhålla de avtalsenliga kassaflödena fram till förfall. Kassaflödena erhålles vid bestämda tidpunkter och är endast betalning av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet. Investeringar i räntebärande värdepapper som hålles till förfall med en återstående löptid överstigande tolv månader efter balansdagen redovisas som långfristig räntebärande fordran. Övriga redovisas som kortfristiga placeringar.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat (eget kapitalinstrument)

Innehav i aktier och andelar som inte redovisas som dotterföretag, intresseföretag eller samarbetsarrangemang redovisas här. Tillgångarna värderas till verkligt värde.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

I denna grupp ingår koncernens derivat med negativt verkligt värde med undantag för derivat som är ett identifierat och effektivt säkringsinstrument, se Derivat som används i säkringsredovisning nedan. Förändringar i verkligt värde redovisas i finansnettot.

Derivat som används i säkringsredovisning

Derivat som används i säkringsredovisning redovisas till verkligt värde i balansräkningen. Värdeförändringen på ett effektivt säkringsinstrument redovisas mot säkringsreserven i eget kapital över övrigt totalresultat.

Övriga finansiella skulder

Lån samt övriga finansiella skulder, till exempel leverantörsskulder ingår i denna kategori. Skulderna värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Nedskrivning

NCC bedömer förväntade kreditförluster på framtidsinriktad information för de finansiella tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde och verkligt värde via övrigt totalresultat. Förlustrerivering görs enligt något av följande sätt:

- bokas för förlusthändelser som kan förväntas inträffa inom 12 månader
- bokas för förlusthändelser som kan förväntas inträffa under tillgångens hela livstid.

Förlustriskreservering för tillgångens hela livstid görs om kreditrisken för den finansiella tillgången på rapportdagen har ökat signifikant sedan initial redovisning gjordes och förlustriskreservering inom 12 månader görs om så inte är fallet.

För kundfordringar och kontraktstillgångar med och utan betydande finansieringskomponent görs alltid förlustriskreservering för tillgångens hela livstid. Varje faktura värderas individuellt, men fakturor som varit förfallna mer än 60 dagar reserveras om inte särskilda omständigheter föreligger.

Säkringsredovisning

NCC tillämpar säkringsredovisning inom följande kategorier: säkring av valutarisk i transaktionsflöden, säkring av koncernens räntebindning samt säkring av prisrisk i bitumen och el. Om säkringen inte längre uppfyller kriterierna för säkringsredovisning eller säkringsinstrumentet är sålt, förfallet, avvecklat eller inlöst upphör säkringsredovisningen framåtriktat. När säkringsredovisningen för kassaflödessäkringar har upphört behålls beloppet som har ackumulerats i säkringsreserven i eget kapital till dess:

- den inkluderas i den icke-finansiella postens anskaffningsvärde vid första redovisningstillfället (gäller för säkring av en transaktion som resulterar i redovisning av en icke-finansiell post) eller
- den omklassificeras till resultatet i samma period eller perioder som det säkrade förväntade kassaflödet påverkar resultatet (gäller för andra kassaflödessäkringar).

Om det säkrade kassaflödet inte längre förväntas uppstå, omklassificeras beloppet som har ackumulerats i säkringsreserven omedelbart till resultatet.

Säkring av valutarisk i transaktionsflöden

Valutaexponering avseende framtida flöden säkras genom valutaterminkontrakt. Valutaterminen som skyddar detta kassaflöde redovisas i balansräkningen till verkligt värde. Förändringen i verkligt värde hänförlig till terminkursförändringar på valutaterminen redovisas, efter beaktande av skatteeffekt, i övrigt totalresultat och ackumuleras i säkringsreserven då säkringsredovisning tillämpas. Eventuell ineffektivitet redovisas i resultaträkningen. Omföring görs av belopp från säkringsreserven mot det redovisade värdet av inköpet, så att detta redovisas till terminkursen. De säkrade flödena kan vara både kontrakterade och prognostiserade transaktioner.

Säkring av koncernens räntebindning

För hantering av ränterisk används räntederivat. Säkringsredovisning sker där effektiva säkringssamband kan bevisas. Värdeförändringar redovisas, efter beaktande av skatteeffekt, i övrigt totalresultat och ackumuleras i säkringsreserven. Eventuell ineffektivitet redovisas i finansnettot. Med säkringen av ränta uppnår NCC att rörlig ränta på delar av NCC:s finansiering blir fast ränta.

Säkring av prisrisker i bitumen och el

NCC Industry säkrar prisrisken för bitumen vid större kontrakt som ska utföras senare än två månader efter order genom upptagande av oljeterminer. Dessa oljeterminer klassificeras som kassaflödessäkringar och uppfyller kraven för effektivitet varvid samtliga förändringar på grund av ändrade priser redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i säkringsreserven.

För att jämna ut variationerna på den svenska elmarknaden har NCC valt att genom elderivat successivt över en treårsperiod bygga upp volymen elkontrakt till respektive leveranstidpunkt. Förändringar i effektiva säkringar redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i säkringsreserven och vid ineffektivitet redovisas förändringarna i rörelseresultatet.

Fordringar och skulder i utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta omvärderas till balansdagens kurs.

Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av fordringar och skulder gällande den operativa verksamheten redovisas i rörelseresultatet medan valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella tillgångar och skulder redovisas i finansnettot.

Finansiella instrument i moderbolaget

För finansiella instrument i moderbolaget sker redovisning till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar och med hänsyn tagen till upplupna resultat effekter vid bokslutstillfället. Då koncernen tillämpar gemensam riskhantering hänvisas, vad beträffar kvalitativ och kvantitativ riskinformation, till de upplysningar som lämnas för koncernen ovan.

LIKVIDA MEDEL

Likvida medel består av kassa, bank och kortfristiga placeringar med en löptid understigande tre månader vid förvärvstillfället.

EGET KAPITAL

Redovisning av koncernbidrag och aktieägartillskott

Redovisning av koncernbidrag och aktieägartillskott i moderbolaget sker efter sin ekonomiska innebörd. Mottagna och lämnade koncernbidrag redovisas som bokslutsdispositioner. Lämnade aktieägartillskott redovisas som en del i investeringen i dotterföretaget och är föremål för sedvanlig nedskrivningsprövning.

Återköpta aktier

Återköp av aktier har förts direkt mot balanserade vinstmedel, inklusive de kostnader som återköpet medfört. Avyttring av dessa aktier har på motsvarande sätt medfört en ökning av balanserade vinstmedel. För återköpta aktier se även not 27, Aktiekapital.

ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA

Aktierelaterad ersättning

Instrument som utfärdas under NCC-koncernens aktierelaterade ersättningsprogram utgörs av aktierätter och syntetiska (kontantreglerade) aktier.

Det verkliga värdet på tilldelade aktierätter redovisas som en personalkostnad med en motsvarande ökning av eget kapital. Det verkliga värdet beräknas vid tilldelningstidpunkten med justering för diskonterat värde av framtida utdelningar som deltagarna i programmet inte kommer att få del av.

Syntetiska aktier ger upphov till ett åtagande gentemot den anställde vilket värderas till verkligt värde och redovisas som en kostnad med motsvarande ökning av skulder. De syntetiska aktiernas verkliga värde utgörs av marknadspriset på NCC:s B-aktie vid respektive rapporttillfälle med justering för diskonterat värde av framtida utdelningar som deltagarna inte kommer att få del av.

Moderbolaget gör vid varje rapporttillfälle en bedömning av sannolikheten för att prestationsmålen kommer att uppnås. Kostnader beräknas med utgångspunkt från det antal aktier och syntetiska aktier som beräknas regleras vid intjäningsperiodens slut.

När reglering av aktierätter och syntetiska aktier sker ska sociala avgifter betalas för värdet av de anställdas förmån. Dessa är olika i de länder som NCC verkar i. Under perioden då tjänsterna utförs görs avsättningar för dessa beräknade sociala avgifter baserat på aktierätternas respektive de syntetiska aktiernas verkliga värde vid rapporttillfället.

För att fullgöra NCC AB:s åtagande i enlighet med optionsprogrammen har NCC AB återköpt B-aktier. Dessa aktier redovisas i eget förvar som en minskning av eget kapital.

För beskrivning av NCC-koncernens aktierelaterade ersättningsprogram, se not 5.

Ersättning efter avslutad anställning

NCC gör åtskillnad mellan avgiftsbestämda pensionsplaner och förmånsbestämda pensionsplaner. Avgiftsbestämda pensionsplaner definieras som planer där företag betalar fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och inte har någon förpliktelse att betala ytterligare avgifter även om den juridiska enheten inte har tillräckliga tillgångar för att betala de ersättningar till anställda som hänför sig till tjänstgöring fram till balansdagen. Andra pensionsplaner är förmånsbestämda.

Land	Förmånsbestämda pensionsåtaganden	Avgiftsbestämda pensionsåtaganden
Sverige	●	●
Danmark		●
Finland		●
Norge	●	●
Övriga länder		●

Inom koncernen finns ett flertal såväl avgifts- som förmånsbestämda pensionsplaner, varav vissa med tillgångar i särskilda stiftelser eller motsvarande. Pensionsplanerna finansieras genom inbetalningar från respektive koncernföretag. Beräkningen av förmånsbaserade pensionsplaner sker enligt den så kallade Projected Unit Credit Method. Metoden innebär att varje tjänstgöringsperiod anses ge upphov till en tillkommande enhet av den totala slutliga förpliktelsen. Varje enhet beräknas separat och tillsammans utgör de den totala förpliktelsen på balansdagen. Avsikten med principen är att kostnadsföra pensionsbetalningarna linjärt under anställningstiden. Beräkningen görs årligen av oberoende aktuarier. När det finns en skillnad mellan hur pensionskostnaden fastställs i juridisk person och koncernen, redovisas för svenska pensionsplaner en avsättning eller fordran avseende särskild löneskatt baserat på denna skillnad. Den förmånsbestämda skulden värderas därvid till nuvärdet av förväntade framtida utbetalningar med användande av en diskonteringsränta, som motsvarar räntan vilken anges i not 30, Pensioner. För svenska pensionsplaner ligger räntan på förstklassiga bostadsobligationer till grund för diskonteringsräntan. Svenska förmånsbaserade pensionsåtaganden är fonderade i NCC-koncernens Pensionsstiftelse. För fonderade planer minskas det framräknade åtagandet med det verkliga värdet på förvaltningstillgångarna. Förändringar i förvaltningstillgångar och åtaganden som härrör sig från erfarenhetsbaserade justeringar och/eller förändringar i aktuariella antaganden, så kallade aktuariella vinster och förluster, redovisas i övrigt totalresultat direkt i den period de uppkommer.

Redovisningen tillämpas beträffande alla identifierade förmånsbestämda pensionsplaner i koncernen. Koncernens utbetalningar avseende avgiftsbestämda pensionsplaner redovisas som en kostnad under den period de anställda utfört de tjänster som avgiften avser.

Moderbolaget omfattas av ITP-planen som inte förutsätter några inbetalningar från de anställda. Skillnaden jämfört med koncernens principer för redovisning av pensionsskuld är främst hur diskonteringsräntan fastställs, att beräkningen av den förmånsbestämda förpliktelsen sker utifrån nuvarande lönenivå utan antagande om framtida löneökningar samt att alla aktuariella vinster och förluster redovisas i resultaträkningen när de uppstår.

Ersättningar vid uppsägning

En avsättning redovisas i samband med uppsägningar av personal endast om företaget bevisligen är förpliktigt att avsluta en anställning före den normala tidpunkten eller när ersättningar lämnas som ett erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång. I det fall företaget säger upp personal upprättas en detaljerad plan som minst innehåller arbetsplats, befattningar och ungefärligt antal berörda personer samt ersättningar för varje personalkategori eller befattning och tiden för planens genomförande.

AVSÄTTNINGAR

Avsättningar skiljer sig från andra skulder genom att det råder osäkerhet om när betalning sker eller beloppets storlek för att reglera avsättningen. En avsättning redovisas i balansräkningen när det finns en legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse, och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt att en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Garantiåtaganden

Avsättning för framtida kostnader på grund av garantiåtaganden redovisas till det uppskattade belopp som krävs för att reglera åtagandet på balansdagen. Uppskattningen baseras på kalkyler, företagsledningens bedömning samt erfarenheter av liknande transaktioner.

Övriga avsättningar

Avsättningar för återställandekostnader görs där sådan förpliktelse finns. Avsättning görs dels för den del som berör återställandet för uppstart av en täkt och uppförande av anläggning vid materialtäkter och dels löpande när det är kopplat till ytterligare utvinning av materialtäkter.

En avsättning för omstrukturering redovisas när det finns en fastställd utförlig och formell omstruktureringsplan, och omstruktureringen har antingen påbörjats eller blivit offentligt tillkännagiven. Ingen avsättning görs för framtida rörelsekostnader.

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR SOM INNEHAS FÖR FÖRSÄLNING OCH AVVECKLADE VERKSAMHETER

Anläggningstillgångar som innehas för försäljning samt tillgångar och skulder hänförliga till avvecklade verksamheter särredovisas i balansräkningen bland omsättningstillgångar respektive kortfristiga skulder.

LÅNEKOSTNADER

Lånekostnader som är hänförliga till s.k. kvalificerade tillgångar aktiveras som en del av den aktiverade tillgångens anskaffningsvärde när den totala lånekostnaden uppgår till väsentliga belopp. En kvalificerad tillgång är en tillgång som med nödvändighet tar en betydande tid, i NCC:s fall över ett år, i anspråk att färdigställas. Inom NCC är aktivering av lånekostnader främst aktuell vid uppförande av fastighetsprojekt. Övriga lånekostnader kostnadsförs löpande i den period de uppstår. I moderbolaget kostnadsförs lånekostnader i sin helhet i den period som de uppkommer.

STÄLLDA SÄKERHETER

Som ställd säkerhet redovisas vad NCC ställt som säkerhet för bolagets eller gruppens skulder och/eller förpliktelser. Dessa kan vara skulder, avsättningar som finns i balansräkningen eller förpliktelser som inte redovisas i balansräkningen. Säkerheterna kan vara knutna till tillgångar i balansräkningen eller inteckningar. Tillgångar tas upp till sitt redovisade värde och inteckningar till nominellt värde. Aktier i koncernföretag tas upp till dess värde i koncernen.

För typ av säkerhet, se not 35, Ställda säkerheter, borgens-, garanti- och eventalförpliktelser.

KASSAFLÖDESANALYS

Indirekt metod tillämpas vid upprättande av kassaflödesanalys i enlighet med IAS 7, Kassaflödesanalys. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar. För effekter på kassaflödet av förvärvade och sålda dotterföretag se not 36, Kassaflödesanalys.

KRITISKA UPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Uppskattningar och bedömningar som påverkar koncernens räkenskaper har gjorts utifrån vad som är känt vid årsredovisningens avgivande. Dessa uppskattningar och bedömningar kommer, per definition, sällan att motsvara det verkliga utfallet. Detta måste speciellt beaktas i en konjunktur med stor osäkerhet både när det gäller byggmarknaden och den globala finansmarknaden vilket har varit rådande under senare år. De för NCC mest väsentliga bedömningarna redovisas nedan.

Successiv vinstavräkning av projekt

Ett grundläggande villkor för att kunna bedöma den successiva vinstavräkningen är att projektintäkter och projektkostnader kan fastställas på ett tillförlitligt sätt. Tillförlitligheten bygger bland annat på att NCC:s system för projektstyrning följs och att projektledningen har nödvändiga kunskaper.

Bedömningen av projektintäkter och projektkostnader baseras på ett antal uppskattningar och bedömningar som är beroende av projektledningens erfarenheter och kunskaper om projektstyrning, utbildning, och tidigare ledning av projekt. Bedömningselementet innebär att det slutliga resultatet kan komma att avvika från det successivt upparbetade resultatet. För redovisade uppgifter, se not 3, Intäktsredovisning.

Intäktsredovisning av fastighetsutvecklingsprojekt

Fastighetsförsäljningar redovisas per den tidpunkt då kontroll överförs till köparen. Tidpunkten är i första hand beroende av bedömningen av vid vilken tidpunkt NCC har rätt till betalning. Detta inträffar normalt först vid färdigställande och överlämnade till kund och intäkten redovisas då i sin helhet vid denna tidpunkt. Bedömningar görs dock från avtal till avtal.

Värdering av omsättningsfastigheter

NCC:s omsättningsfastigheter redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet

Bedömningen av nettoförsäljningsvärdet baseras på en rad antaganden som till exempel försäljningspriser, produktionskostnader, markpriser, hyresnivåer, avkastningskrav samt möjliga tidpunkter för produktionsstart och/eller försäljning. NCC följer löpande marknadsutvecklingen och prövar kontinuerligt gjorda antaganden.

Skillnaden mellan bokfört värde och bedömt nettoförsäljningsvärde är i vissa fall av mindre värde. En förändring i gjorda antaganden kan leda till ytterligare nedskrivningsbehov.

Värdering av goodwill

Goodwill värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och återvinningsvärdet.

Flera antaganden och uppskattningar görs om framtida förhållanden vilka beaktas vid beräkning av det diskonterade kassaflöde som ligger till grund för bedömt återvinningsvärde. Viktiga antaganden är förväntad tillväxt, marginaler och diskonteringsränta. Om dessa antaganden ändras kan värdet på kvarvarande goodwill påverkas, se not 16, Immateriella tillgångar, för antaganden och uppskattningar.

Värdering av fordringar

NCC:s kundfordringar inklusive fordringar för sålda fastighetsprojekt värderas till upplupet anskaffningsvärde, det vill säga till det belopp som förväntas inflyta efter avdrag för osäkra fordringar. Se även avsnittet Finansiella instrument/nedskrivningar ovan och not 37.

Garantiåtagande

Avsättning för framtida kostnader på grund av garantiåtaganden redovisas till det uppskattade belopp som krävs för att reglera åtagandet på balansdagen. Uppskattningen baseras på kalkyler, företagsledningens bedömning samt erfarenheter från tidigare transaktioner, se not 29, Övriga avsättningar.

Pensionsförpliktelser

Redovisade värden påverkas av förändringar i de aktuariella antaganden som ligger till grund för beräkningarna av förvaltningstillgångarna och pensionsförpliktelserna. I not 30, Pensioner, anges de aktuariella antagandena liksom en känslighetsanalys.

Borgens- och garantiförpliktelser, rättstvister med mera

Inom ramen för NCC:s ordinarie affärsverksamhet är NCC från tid till annan part i tvister eller rättsliga processer. I dessa fall görs en bedömning av NCC:s åtaganden och sannolikheten för ett för NCC negativt utfall. NCC:s bedömning görs utifrån den information och kunskap NCC har i dagsläget. Bedömningarna är i flera fall svåra och slutligt utfall kan bli annat än det nu bedömda.

Vid värdering av leasingavtal

Vid värdering av leasingavtal enligt IFRS 16 så använder NCC en diskonteringsränta, antingen vid värdering av fordon och tunga maskiner respektive leasingavtals implicita ränta eller vid hyrda lokaler samt tomträtter/markarrenden respektive dotterbolags marginella upplåningsränta. Vid förändring av dessa diskonteringsräntor så kommer de framtida leasingbetalningarna i form av leasingsskuld att värderas om och medför då redovisningsmässiga effekter för koncernen som helhet.

Not 2 Effekter av ändrade redovisningsprinciper

IFRS 16 Leasingavtal har tillämpats från och med 1 januari 2019.

Vid övergången till IFRS 16 redovisar koncernen leasingkulder hänförliga till leasingavtal som tidigare klassificerats som operationella leasingavtal i enlighet med reglerna i IAS 17 Leasingavtal. Dessa skulder har värderats till nuvärdet av framtida minimileaseavgifter. Vid beräkningen har respektive leasingavtals eller respektive leasetagares implicita ränta använts, beroende på

vilken tillgång som leasas. Koncernens vägda genomsnittliga marginella låneränta som tillämpas för leasingkulder per 1 januari 2019 var 2,18 procent.

Nedanstående visar effekterna av övergången från IAS 17 Leasingavtal till redovisning enligt IFRS 16 Leasingavtal.

Övrig information om Leasing, se not 34.

BALANSRÄKNING

MSEK	Rapporterad balansräkning 2018-12-31	Justering 2019-01-01	Justerad balansräkning 2019-01-01
TILLGÅNGAR			
Nyttjanderättstillgångar	493	1 494	1 987
Övriga anläggningstillgångar	6 640		6 640
Summa omsättningstillgångar	19 868	-80	19 788
Summa tillgångar	27 001	1 414	28 415
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	2 948		2 948
Räntebärande leasingkund	493	1 414	1 907
Räntebärande skulder	2 393		2 393
Övriga skulder	21 167		21 167
Summa eget kapital och skulder	27 001	1 414	28 415

BRYGGA FRÅN OPERATIONELL LEASE TILL REDOVISNING ENLIGT IFRS 16

Åtaganden för operationella leasingavtal per den 31 december 2018	1 612
Diskontering med koncernens marginella låneränta	-244
Tillkommer: skulder för finansiella leasingavtal per 31 dec 2018	493
Tillkommer: effekt på grund av förändringar i index	126
Leasingkund redovisad per 1 januari 2019	1 987

Not 3 Intäktsredovisning

	NCC Infrastructure	NCC Building Sweden	NCC Building Nordics	Delsumma bygg- och anläggning	NCC Industry	NCC Property Development	Övrigt och eliminerings	Koncernen
Orderstock 31 december 2019	23 205	16 561	15 807	55 572	2 967		-739	57 800
Extern nettomsättning 2019	19 637	13 697	10 864	44 197	11 036	2 998	3	58 234
Extern nettomsättning 2018	19 347	14 800	9 861	44 008	11 209	2 113	15	57 346

TIDPUNKT FÖR INTÄKTSREDOVISNING

Över tid (successivt)	●	●	●	●				
Vid en tidpunkt					●	●		

Intäkterna i bygg- och anläggningsverksamheterna redovisas successivt över tid, i takt med färdigställandegraden (bokförda kostnader i relation till beräknade totala projektkostnader). Fakturering sker löpande enligt överenskomelse under projektets gång. Detsamma gäller i delar av NCC Industrys verksamhet. Huvuddelen av NCC Industrys intäkter redovisas dock vid en tidpunkt i samband med leverans till kund av asfals- och stenmaterial, något som återspeglas i kundbetalningar. Även inom NCC Property Development redovisas intäkterna normalt vid en tidpunkt (vid fastighetens färdigställande) vilket normalt också sammanfaller med inbetalning från kunden.

Orderstocken i bygg- och anläggningsverksamheterna förväntas i allt väsentligt intäktsföras under de kommande 24 månaderna med tyngdpunkt under det kommande året. NCC Industrys orderstock förväntas i allt väsentligt komma att intäktsföras under det kommande året. För information om NCC Property Developments ännu ej uppfyllda prestationsåtaganden, se not 25. För information om orderingsgången, se sid 12.

UPPARBETADE EJ FAKTURERADE INTÄKTER

KONCERNEN	2019	2018
Upparbetade intäkter pågående entreprenader	24 462	26 683
Fakturering pågående entreprenader	-23 101	-25 407
Omklassificeringar ¹⁾	-100	
Summa	1 260	1 276

FAKTURERADE EJ UPPARBETADE INTÄKTER

KONCERNEN	2019	2018
Fakturering pågående entreprenader	56 444	53 494
Upparbetade intäkter pågående entreprenader	-50 090	-47 182
Omklassificeringar ¹⁾	-100	
Summa	6 254	6 311

¹⁾ Hänförliga till tillgångar som innehas till försäljning. Se vidare not 15

Upparbetade intäkter i pågående projekt inklusive redovisade vinster med avdrag för redovisade förlustreservationer uppgår till 74 552 (73 865) MSEK.

Under 2019 redovisade intäkter som hör från arbete utfört 2018 eller tidigare bedöms inte uppgå till väsentliga belopp.

Fakturerade ej upparbetade intäkter per 31 december 2018 eller tidigare bedöms i allt väsentligt ha upparbetats under 2019.

Not 4 Rapportering av rörelsesegment

NCC:s verksamhet delas upp i fem rörelsesegment baserat på vilka delar av verksamheten som vd och koncernchefen, den högste verkställande beslutsfattaren, följer upp. Varje rörelsesegment har en chef som är ansvarig för den dagliga verksamheten och som regelbundet rapporterar utfallet av rörelsesegmentets prestationer till koncernledningen. Det är utifrån denna interna rapportering som följande segment har identifierats:

NCC Infrastructure levererar hela infrastrukturprojekt (bl a tunnlar, vägar och järnvägar) från design och konstruktion till produktion och service.

NCC Building Sweden och NCC Building Nordics bygger framförallt bostäder och kontor men också offentliga lokaler som till exempel skolor, sjukhus och kommersiella lokaler såsom butiker och lagerbyggnader.

NCC Industry vars verksamhet är uppbyggd kring produktion av stenmaterial och asfalt samt pålning och asfaltbeläggning.

NCC Property Development utvecklar och säljer kommersiella fastigheter i storstadsregionerna i Sverige, Norge, Danmark och Finland.

Samtliga transaktioner mellan de olika segmenten sker på marknadsmässiga villkor.

I segmentrapporteringen redovisas de svenska pensionskostnaderna med tillämpning av svensk redovisningssed och justering till IFRS sker i "Övrigt och eliminerings". Från tid till annan kan bland "Övrigt och eliminerings" också vissa poster redovisas, främst nedskrivningar och avsättningar, hänförliga till den i segmenten bedrivna verksamheten. I Övrigt och eliminerings ingår även moderbolaget.

KONCERNEN, 2019	NCC Infrastructure	NCC Building Sweden	NCC Building Nordics	NCC Industry	NCC Property Development	Summa segment	Övrigt och eliminerings	Koncernen
Extern nettoomsättning	19 637	13 697	10 864	11 036	2 998	58 231	3	58 234
Intern nettoomsättning	412	1 154	905	1 935	59	4 465	-4 465	
Total nettoomsättning	20 049	14 851	11 769	12 971	3 056	62 696	-4 462	58 234
Avskrivningar	-411	-55	-132	-710	-14	-1 322	-84	-1 407
Nedskrivningar och återförda nedskrivningar				-22		-22		-22
Andel i intresseföretags resultat		11		6	4	21		21
Rörelseresultat	232	364	231	511	313	1 651	-355	1 296
Finansnetto								-112
Resultat efter finansiella poster								1 184
Sysselsatt kapital				5 507	4 935			

KONCERNEN, 2018	NCC Infrastructure	NCC Building Sweden	NCC Building Nordics	NCC Industry	NCC Property Development	Summa segment	Övrigt och eliminerings	Koncernen
Extern nettoomsättning	19 347	14 800	9 861	11 209	2 113	57 331	15	57 346
Intern nettoomsättning	444	900	891	1 758	45	4 038	-4 038	
Total nettoomsättning	19 791	15 701	10 753	12 968	2 157	61 369	-4 023	57 346
Avskrivningar	-245	-31	-21	-439	-6	-742	-43	-785
Nedskrivningar och återförda nedskrivningar	-44			-2	-368	-413	-39	-453
Andel i intresseföretags resultat		-1		6	36	42		42
Rörelseresultat	-993	453	-227	350	-181	-597	-166	-764
Finansnetto								-85
Resultat efter finansiella poster								-849
Sysselsatt kapital				4 902	4 314			

ÖVRIGT OCH ELIMINERINGAR

	EXTERN NETTOOMSÄTTNING		RÖRELSERESULTAT	
	2019	2018	2019	2018
NCC:s huvudkontor, resultat från mindre dotter- och intresseföretag samt resterande del av NCC International	3	15	-204	-187
Elimineringar av internvinster			-24	11
Övriga koncernjusteringar (i allt väsentligt bestående av skillnad i redovisningsprincip mellan segment och koncern, bl.a. avseende pensioner)			-126	10
Summa	3	15	-355	-166

Not 4 Rapportering av rörelsesegment, forts.

GEOGRAFISKA OMRÅDEN

	ORDERINGÅNG		ORDERSTOCK		NETTOOMSÄTTNING		ANLÄGGNINGSTILGÅNGAR ¹⁾	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019 ²⁾	2018
Sverige	31 693	38 218	33 596	36 501	33 979	35 489	3 034	2 628
Danmark	13 114	5 939	10 032	4 496	8 421	8 062	1 932	1 621
Finland	6 646	8 512	6 837	7 661	7 400	6 989	521	413
Norge	6 595	9 173	7 335	8 179	8 435	6 807	2 000	1 480
S:t Petersburg								27

¹⁾ Avser anläggningstillgångar (inkl. nyttjanderättstillgångar enligt not 34), som inte är finansiella instrument, uppskjutna skattefordringar, tillgångar avseende ersättningar efter avslutad anställning och rättigheter som uppkommer enligt försäkringsavtal.

²⁾ Varav -237 MSEK omklassificeringar hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning, se not 15.

Not 5 Antal anställda, personalkostnader och ledande befattningshavares ersättningar

MEDELANTAL ANSTÄLLDA

	2019		2018		Andel kvinnor, %	2019	2018
	Antal anställda	varav män	Antal anställda	varav män			
Moderbolaget							
Sverige	58	24	71	36			
Dotterföretag							
Sverige	9 105	7 775	9 826	8 502			
Norge	2 120	1 936	2 190	1 984			
Finland	1 671	1 352	1 796	1 482			
Danmark	2 151	1 876	2 256	1 962			
Polen	40	28	351	340			
Övriga länder	128	100	33	28			
Totalt i dotterföretag	15 215	13 067	16 452	14 298			
Koncernen totalt	15 273	13 091	16 523	14 334			

	2019	2018
Könsfördelning inom styrelse och koncernledning på balansdagen		
– Styrelse	36,4	45,5
– Styrelse av årsstämman valda ledamöter	50,0	62,5
– Koncernledningen	25,0	37,5
– Koncernledningen, anställd i moderbolaget	66,7	66,7

Styrelsen avser moderbolagets styrelse. Endast moderbolagets styrelse och koncernledningen inkl. verkställande direktör anses vara ledande befattningshavare. Definitionen har ändrats jmf med 2018 och jämförelsetal ovan har räknats om.

LÖNER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR FÖRDELADE MELLAN STYRELSE OCH LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE¹⁾ SAMT ÖVRIGA ANSTÄLLDA

	2019			2018		
	Styrelse och ledande befattningshavare (varav tantiem o.d.)	Övriga anställda	Totalt	Styrelse och ledande befattningshavare (varav tantiem o.d.)	Övriga anställda	Totalt
Moderbolaget						
Sverige	31	84	115	46	62	108
Sociala kostnader			72			70
– varav pensionskostnad	6	22	28	8	21	29
Pensionsåtagande	1			6		
Koncernen	60	9 332	9 392	102	9 726	9 828
	(7,4)			(4,1)		
Sociala kostnader			2 902			2 968
– varav pensionskostnad			828			950
Pensionsåtagande	3			15		

¹⁾ Ledande befattningshavare avser 3 (4) personer i moderbolaget och 6 (27) personer i dotterföretag. Definitionen ledande befattningshavare avser endast moderbolagets styrelse samt koncernledningen inkl. vd fr.o.m. 2019. Jämförelsetalen ovan har inte räknats om.

LEDANDE BEFATTNINGSHAVARES VILLKOR OCH ERSÄTTNINGAR

Till styrelsens ordförande och övriga årsstämموvalda ledamöter utgår arvode enligt årsstämman beslut för styrelse- och utskottsarbete. Inga pensioner utgår till styrelsen. Något arvode för valberedningen utgår ej.

Verkställande direktörens ersättningar föreslås av ordföranden och fastställs av styrelsen. Ersättningar till övriga befattningshavare i koncernledningen föreslås av verkställande direktören och godkänns av styrelsens ordförande.

Ersättning till verkställande direktören och övriga ledande befattningshavare utgörs av fast och rörlig ersättning, övriga förmåner samt pension. Med övriga ledande befattningshavare avses de personer som tillsammans med verkställande direktören utgör koncernledningen.

FAST ERSÄTTNING FÖR VD

Vd Tomas Carlsson har en fast lön om 750 000 SEK per månad.

RÖRLIG ERSÄTTNING

För vd Tomas Carlsson är den kortsiktiga rörliga ersättningen maximerad till 65 procent av fast ersättning och baseras på utfallet av uppsatta mål vilka i huvudsak är finansiella. För andra ledande befattningshavare är den kortsiktiga rörliga ersättningen för 2019 maximalt 40 procent av fast ersättning. De maximala procentsatserna ovan för vd och övriga ledande befattningshavare är justerade nedåt med tio procentenheter för de personer som deltagit i LTI 2019. Under 2019 har styrelsen utnyttjat sin rätt att i ett enskilt fall och av särskilda

Not 5 Antal anställda, personalkostnader och ledande befattningshavares ersättningar, forts.

skäl frångå riktlinjerna i det att en nyanställd ledande befattningshavare erhållit en fast bonus vilken uppgår till 53 procent av fast lön under den tid personen varit anställd. Styrelsens skäl till att frångå riktlinjerna har varit att kunna rekrytera den person styrelsen bedömt vara bäst lämpad för befattningen.

PENSIONSVELLOR FÖR VD

Vd Tomas Carlsson har under år 2019 haft en premiebestämd pension med ett premielöfte om högst 40 procent av avtalad fast lön. Tomas Carlssons pensionsålder är 65 år.

PENSIONSVELLOR FÖR ÖVRIGA LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Övriga ledande befattningshavare som är anställda i Sverige omfattas av förmånsbestämd ITP med 65 års pensionsålder samt, i enlighet med gällande policy, av ett kompletterande premiebestämt pensionsåtagande på 30 procent av pensionsmedförande ersättning överstigande 30 inkomstbasbelopp. För övriga ledande befattningshavare med anställning i andra länder gäller olika pensionsvillkor beroende på anställningsland.

AVGÅNGSVILLKOR

Vd Tomas Carlsson har sex månaders uppsägningstid från NCC:s sida och sex månader på egen begäran. Vid uppsägning från NCC:s sida utgår avgångsvederlag under arton månader. Avgångsvederlaget är inte pensionsgrundande och ger inte rätt till semesterlön eller andra förmåner. Under sex månader efter uppsägningstiden har vd ut, för det fall NCC gör det gällande, iakttagna konkurserförbud. Under en sådan period uppbär vd ersättning motsvarande fast månadslön. Ersättning utgår inte för tid som vd uppbär avgångsvederlag. Övriga ledande befattningshavare har sex till tolv månaders uppsägningstid från NCC, alternativt sex månaders uppsägningstid vid uppsägning på befattningshavarens egen begäran.

Avgångsvederlag utgår efter uppsägning från NCC med i normalfallet tolv månader. Avgångsvederlaget ska, med ett undantag, reduceras med eventuell ersättning från ny arbetsgivare eller inkomst från egen verksamhet. Ledande befattningshavare får ej tillträda en befattning hos annan arbetsgivare eller bedriva egen verksamhet utan skriftligt tillstånd från NCC under uppsägningstiden.

AKTIERELATERADE ERSÄTTNINGAR

Förutsättning och villkor för tilldelningen framgår nedan.

LÅNGSIKTIGT INCITAMENTSPROGRAM

Årsstämman beslöt i april 2019 i enlighet med styrelsens förslag att inrätta ett långsiktigt prestationsbaserat incitamentsprogram för ledande befattningshavare och nyckelpersoner inom NCC-koncernen (LTI 2019). Syftet med LTI 2019 är att skapa fokus på bolagets långsiktiga lönsamhet och tillväxt, samt att minimera antalet svåra arbetsplatsolyckor och skapa förutsättningar för att behålla och rekrytera nyckelpersoner.

LTI 2019 är ett treårigt prestationsbaserat program som innebär att deltagarna vederlagsfritt erhållit prestationsbaserade aktierätter, vilka ger rätt till B-aktier, samt prestationsbaserade syntetiska aktier som ger rätt till kontant ersättning. Deltagare bosatta i Danmark erhåller enbart aktierätter och inte några syntetiska aktier. Med anledning av införandet av LTI 2019 har den maximala kortsiktiga rörliga ersättningen för deltagarna justerats ned med fem eller tio procentenheter av grundlönen. LTI 2019 löper parallellt med och är i alla väsentliga avseenden likt det LTI-program som godkändes på årsstämman 2018.

Prestationsmål

Det antal aktier och det kontantbelopp som slutligen kommer att tilldelas/utbetalas är beroende av i vilken utsträckning vissa förutbestämda mål uppnås under prestationsperioden (1 januari 2019 till och med 31 december 2021).

De grundläggande förutsättningarna för utfall från LTI 2019 är att NCC-koncernen uppvisar ett positivt resultat före skatt under programperioden 2019–2021 samt under programmets sista år (dvs. 2021).

De mål som fastställts för LTI 2019 utgörs av lönsamhet under intjänandeperioden, samt minskning av antalet svåra arbetsplatsolyckor vid utgången av 2021. För det finansiella målet utbetalas 100 procent om sammanlagd rörelsemarginal uppnår eller överstiger 4,0 procent. Måluppfyllnad mäts för treårsperioden (2019–2021). 0 procent tilldelas/utbetalas om måluppfyllelse inte når upp till 2,5 procent sammanlagd rörelsemarginal. Inom målintervallen sker linjär tilldelning/utbetalning. För det andra målet används ett för branschen internationellt etablerat jämförelsetal baserat på antalet arbetsplatsolyckor med mer än fyra dagars frånvaro från ordinarie arbete per en miljon arbetstimmar. Tilldelning/utbetalning sker med 100 procent om talet för 2021 understiger 3,5 och 0 procent tilldelas/utdelas om det överstiger 6,0. Mellan 3,5 och 6,0 sker linjär tilldelning/utbetalning. Vid utgången av 2019 var NCC:s jämförelsetal 4,1.

ERSÄTTNINGAR, AVSÄTTNINGAR OCH ÖVRIGA FÖRMÅNER UNDER 2019

TSEK	Summa ersättningar och förmåner ¹⁾	varav förväntade	varav rörlig ersättning ²⁾	varav avsatt/återfört för aktierelaterad ersättning ³⁾	Pensionskostnad	Pensionsåtagande
Styrelsens ordförande Tomas Billing	1 100					
Styrelseledamot Viveca Ax:son Johnson	500					
Styrelseledamot Carina Edblad ⁴⁾	171					
Styrelseledamot Geir Magne Aarstad	600					
Styrelseledamot Mats Jönsson	625					
Styrelseledamot Birgit Nørgaard	500					
Styrelseledamot Ulla Litzén	675					
Styrelseledamot Angela Langemar Olsson	625					
Styrelseledamot Alf Göransson ⁵⁾	454					
Vd Tomas Carlsson	17 453	98	2 841	1 410	3 600	484
Övriga ledande befattningshavare ⁶⁾	8 615	135	1 236	363	1 901	928
Summa moderbolaget	31 318	233	4 077	1 773	5 501	1 412
Övriga ledande befattningshavare i dotterbolag ⁷⁾	28 494	477	3 341	997	5 846	1 100
Totalt ledande befattningshavare	59 811	710	7 418	2 770	11 346	2 512

¹⁾ Ersättningar och förmåner inkluderar utskottsarvodet och avser semesterersättning, arbetstidsförkortning, tjänstebilar och i förekommande fall avgångsvederlag.

²⁾ Rörlig ersättning avser för respektive verksamhetsår kostnadsfört belopp, vilket kan avvika från framtida utbetalda belopp.

³⁾ Belopp avsatt/återfört under året för avslutat LTI-program 2016 samt för pågående LTI-program 2017, 2018 samt 2019.

⁴⁾ Carina Edblad avgick ur styrelsen vid årsstämman 9 april 2019.

⁵⁾ Alf Göransson valdes (nyval) vid årsstämman 9 april 2019.

⁶⁾ Här ingår befattningarna Ekonomi- och finansdirektören samt Chef för Development & Operations Services för hela året 2019.

⁷⁾ Här ingår chefsbefattningarna för NCC Infrastructure, NCC Building Sweden, NCC Building Nordics, NCC Industry för hela året 2019. Tidigare chefen för NCC Property Development, Carola Lavén, ingick t.o.m. 22 juli 2019 och nuvarande chefen för NCC Property Development ingår från 1 september 2019.

Not 5 Antal anställda, personalkostnader och ledande befattningshavares ersättningar, forts.

ERSÄTTNINGAR, AVSÄTTNINGAR OCH ÖVRIGA FÖRMÅNER UNDER 2018

TSEK	Summa ersättningar och förmåner ¹⁾	varav förmåner	varav rörlig ersättning ^{2, 9)}	varav avsatt/ återfört för aktierelaterad ersättning ³⁾	Pensionskostnad	Pensionsåtagande
Styrelsens ordförande Tomas Billing	1 134					
Styrelseledamot Viveca Ax:son Johnson	500					
Styrelseledamot Carina Edblad	591					
Styrelseledamot Geir Magne Aarstad	573					
Styrelseledamot Mats Jönsson	625					
Styrelseledamot Birgit Nørgaard	500					
Styrelseledamot Ulla Litzén	675					
Styrelseledamot Angela Langemar Olsson ⁴⁾	454					
Vd Tomas Carlsson ⁵⁾	9 145	55	2 643	270	2 400	181
Tidigare tillförordnad vd Håkan Broman ^{5, 10)}	4 138	22		-255	412	
Övriga ledande befattningshavare ⁶⁾	9 700	131	731	-1 154	2 384	5 808
Övriga ledande befattningshavare, avgångsersättning ⁷⁾	17 556	208			2 660	
Summa moderbolaget	45 590	417	3 373	-1 139	7 856	5 989
Övr. ledande befattningshavare anställda i dotterföretag ⁸⁾	22 524	393	2 066	-570	3 484	1 285
Totalt ledande befattningshavare	68 114	810	5 439	-1 709	11 340	7 274

¹⁾ Ersättningar och förmåner inkluderar utskottsarvodet och avser semesterersättning, arbetstidsförkortning, tjänstebil och i förekommande fall avgångsvederlag.

²⁾ Rörlig ersättning avser för respektive verksamhetsår kostnadsfört belopp.

³⁾ Belopp avsatt/återfört under året för pågående LTI-program 2015, 2016, 2017 resp. 2018.

⁴⁾ Angela Langemar Olsson valdes (nyval) vid årsstämman 11 april 2018.

⁵⁾ Håkan Broman har haft befattningen som tillförordnad vd t.o.m. 6 maj 2018. Tomas Carlsson tillträdde som vd per 7 maj 2018.

⁶⁾ Håri ingick befattningarna Ekonomi- och finansdirektör för hela 2018 och chef Development & Operations Services fr.o.m. 8 oktober. Befattningarna chefsjurist, chef Corporate Relations och inköpschef ingick t.o.m. 28 augusti.

⁷⁾ Avser tidigare chefsjurist, Ekonomi- och finansdirektör och chef Corporate Relations.

⁸⁾ Håri ingick för hela året chefsbefattningarna för NCC Building Nordics (och tidigare NCC Building), NCC Industry, NCC Infrastructure och NCC Property Development. Befattningen chef NCC Building Sweden ingick fr.o.m. 1 oktober. En av befattningshavarna arbetade på konsultbasis och ersättningen utgjordes av konsultarvode.

⁹⁾ Fem övriga ledande befattningshavare erhöll under 2018 en diskretionär bonus avseende insatser under 2017.

¹⁰⁾ NCC:s pensionsåtagande för Håkan Broman redovisades på raden för övriga ledande befattningshavare då han inte kommer att pensioneras i rollen som tillförordnad vd.

Fördelning

Deltagarna är indelade i tre kategorier; vd, koncernledning samt affärsområdesledningar och andra nyckelpersoner. Tilldelningsvärdet för vd uppgår till 50 procent av årslönen, för koncernledningen 30 procent och för övriga nyckelpersoner till 15 procent eller 30 procent av årslönen.

Den aktiekurs som ligger till grund för beräkningen av antalet aktierätter och syntetiska aktier motsvarar den genomsnittliga betalkursen under en period av de första tio handelsdagarna efter årsstämman.

Programmets omfattning och kostnader

Vid ett antagande om en aktiekurs om 137,80 kronor och maximalt utfall, det vill säga fullt uppfyllande av prestationsmålen, av både aktier och kontanta belopp, beräknas kostnaden för LTI 2019, inklusive kostnader för sociala avgifter, uppgå till cirka 79,9 miljoner kronor, vilket motsvarar värdet av cirka 0,53 procent av totala antalet aktier i bolaget.

Värdet som en deltagare kan erhålla vid maximal tilldelning av B-aktier och utbetalning är begränsat till ett belopp per aktie som motsvarar 400 procent av aktiekursen beräknad som genomsnittlig betalkurs under en period av de första tio handelsdagarna efter årsstämman.

Återköp av egna aktier

I syfte att täcka åtagandena enligt LTI 2019, det vill säga säkerställa kostnader för leverans av B-aktier, inklusive kostnader för sociala avgifter och betalningar enligt de syntetiska aktierna, beslutade årsstämman att bemyndiga styrelsen att under tiden fram till nästa årsstämma, vid ett eller flera tillfällen, fatta beslut om att återköpa sammanlagt högst 867 487 B-aktier. Förvärv av aktier ska ske på NASDAQ Stockholm och får då endast ske till ett pris inom det vid var tid registrerade kursintervallet, varmed avses intervallet mellan högsta köpkurs och lägsta säljkurs. Betalning för aktierna ska erläggas kontant. Styrelsen beslutade att återköpa B-aktier för att täcka åtaganden enligt bolagets långsiktiga incitamentsprogram, och 128 217 B-aktier återköptes under andra kvartalet 2019.

Överlåtelse av egna aktier

I syfte att säkerställa leverans av B-aktier enligt LTI 2019 beslutade årsstämman att överlåtelse av högst 300 000 B-aktier ska kunna ske till deltagarna av LTI 2019. Förutsättning och villkor för tilldelning framgår ovan, enligt vilka

samtliga aktierätter regleras genom fysisk leverans av aktier. Årsstämman beslutade även att överlåtelse av högst 500 000 B-aktier ska kunna ske för att täcka kostnader, i huvudsak kostnader för utdelningskompensation, sociala avgifter och betalningar enligt de syntetiska aktierna, som uppkommer till följd av tidigare utestående långsiktiga prestationsbaserade incitamentsprogram (LTI 2016, LTI 2017 och LTI 2018) samt LTI 2019.

LTI 2016

Prestationsperioden avseende LTI 2016 löpte ut den 31 december 2018. De grundläggande kraven för utfall, att NCC-koncernen uppvisar ett positivt resultat före skatt beräknat totalt för hela programperioden 2016–2018, samt under programmets sista år 2018, var inte uppfyllda, och prestationsmålen för programmet uppnåddes inte heller. Några aktier delades därför inte ut och någon kontant utbetalning gjordes inte.

LTI 2017

Ett nytt LTI-program lanserades under 2017 i enlighet med årsstämmans beslut. Programmet är i dess väsentliga delar likt tidigare års LTI-program. För det finansiella prestationsmålet används den sammanlagda rörelsemarginalen och årlig tillväxt för perioden. Prestationsperioden avseende LTI 2017 löpte mellan den 1 januari 2017 till och med den 31 december 2019. Då utfallet inte uppnåddes under prestationsperioden så kommer ingen utdelning att ske.

LTI 2018

Ett nytt LTI-program lanserades under 2018 i enlighet med årsstämmans beslut. Programmet är i dess väsentliga delar likt tidigare års LTI-program. För det finansiella prestationsmålet används den sammanlagda rörelsemarginalen för perioden. Prestationsperioden avseende LTI 2018 löper mellan den 1 januari 2018 till och med den 31 december 2020.

LTI 2019

Ett nytt LTI-program lanserades under 2019 i enlighet med årsstämmans beslut. Programmet är i dess väsentliga delar likt tidigare års LTI-program. För det finansiella prestationsmålet används den sammanlagda rörelsemarginalen för perioden. Prestationsperioden avseende LTI 2019 löper mellan den 1 januari 2019 till och med den 31 december 2021.

Not 5 Antal anställda, personalkostnader och ledande befattningshavares ersättningar, forts.

Antal	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	Aktierätter	Syntetiska optioner	Aktierätter	Syntetiska optioner
Utestående vid periodens början	304 832	304 832	47 540	47 540
Tilldelade under perioden	221 666	153 778	35 992	35 992
Inlösen under perioden	-78 440	-78 440	-13 780	-13 780
Förverkade under perioden	-28 833	-28 833	-1 267	-1 267
Utestående vid periodens utgång	419 225	351 337	68 485	68 485
Inlösningsbara vid periodens slut	0	0	0	0

Samtliga aktierätter och syntetiska optioner har lösenpris noll kronor.

Utestående aktierätter och syntetiska optioner har en kvarvarande återstående avtalsenlig löptid på två och ett halvt år till ett halvt år.

VERKLIGT VÄRDE OCH ANTAGANDEN AKTIERÄTTER LTI 2017

	2019		2018	
	Koncernen	Moderbolaget	Koncernen	Moderbolaget
Verkligt värde vid värderingstidpunkten, TSEK	0	0	3 081	318
Aktiepris, SEK	225,48	225,48	225,48	225,48
Lösenpris, SEK	0	0	0	0
Optionernas löptid, år	0,5	0,5	1,5	1,5
Risfri ränta, %	1,77	1,77	1,67	1,67

AKTIERÄTTER LTI 2018

	2019		2018	
	Koncernen	Moderbolaget	Koncernen	Moderbolaget
Verkligt värde vid värderingstidpunkten, TSEK	3 838	720	1 546	270
Aktiepris, SEK	157,30	157,30	157,30	157,30
Lösenpris, SEK	0	0	0	0
Optionernas löptid, år	1,5	1,5	2,5	2,5
Risfri ränta, %	1,77	1,77	1,67	1,67

AKTIERÄTTER LTI 2019

	2019	
	Koncernen	Moderbolaget
Verkligt värde vid värderingstidpunkten, TSEK	6 509	1 072
Aktiepris, SEK	151,14	151,14
Lösenpris, SEK	0	0
Optionernas löptid, år	2,5	2,5
Risfri ränta, %	1,77	1,77

Utdelning har beräknats som ett femårsnitt av NCC AB:s utdelningar. Samtliga verkliga värden och antaganden är lika för alla deltagare i programmet.

PERSONALKOSTNADER FÖR AKTIERELATERADE ERSÄTTNINGAR

	2019		2018	
	Koncernen	Moderbolaget	Koncernen	Moderbolaget
Aktierätter	6	1	-4	-1
Syntetiska aktier	5	1	-3	-2
Sociala kostnader	3	1	-2	-1
Total personalkostnad för aktierelaterad ersättning	14	3	-9	-4
Totalt redovisat värde avseende skuld för syntetiska aktier	8	2	8	1
Skuldens totala realvärde avseende intjänade förmåner	8	2	8	1

Beloppen under 2018 är återförda, krediterade, kostnader.

Not 6 Avskrivningar

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2019	2018	2019	2018
Immateriella tillgångar	-59	-65		
Rörelsefastigheter	-58	-40		
Rörelsefastigheter, nyttjanderättsstillgångar	-270			
Maskiner och inventarier	-559	-559	-2	-2
Maskiner och inventarier, nyttjanderättsstillgångar	-461	-122		
Summa avskrivningar	-1 407	-785	-2	-2

Not 7 Arvoden och kostnadsersättningar till revisionsföretag

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2019	2018	2019	2018
Revisionsföretag				
PwC				
Revisionsuppdrag	16	18	3	7
Revision utöver revisionsuppdraget	2	0	2	
Skattekonsultationer		0		
Övriga tjänster	1	1	1	0
Övriga revisorer				
Revisionsuppdrag	0	0		
Revision utöver revisionsuppdraget		0		
Skattekonsultationer		0		
Summa arvoden och kostnadsersättningar till revisorer och revisionsföretag	19	19	6	7

PwC har under 2019 tillhandahållit icke-revisionstjänster om ca 1 MSEK. Tjänsterna avser främst olika typer av konsultationer inom redovisning och hållbarhetsfrågor, men inga värderingstjänster.

Revisionsuppdrag uppgår till 16 MSEK varav 9 MSEK till PwC Sverige. Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget uppgår till 2 MSEK varav 2 MSEK till PwC Sverige. PwC Sverige har inte utfört någon skatterådgivning till NCC. Övriga tjänster uppgår till 1 MSEK varav 1 MSEK till PwC Sverige.

Not 8 Nedskrivningar

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2019	2018	2019	2018
Nedskrivningar av omsättningstillgångar				
Exploateringsfastigheter		-130		
Färdigställda fastigheter		-240		
Summa nedskrivningar av omsättningstillgångar		-370		
Nedskrivningar av andelar i dotterföretag				
Aktier i dotterföretag			-50	-644
Summa nedskrivningar av andelar i dotterföretag			-50	-644
Nedskrivningar av övriga anläggningstillgångar				
Rörelsefastigheter	-13	-3		
Maskiner och inventarier	-8	-2		
Goodwill inom NCC Infrastructure		-36		
Övriga immateriella tillgångar	-1	-41		-38
Nedskrivningar av övriga anläggningstillgångar	-22	-82		-38
Summa nedskrivningar	-22	-453	-50	-682

Not 9 Resultat från andelar i koncernföretag

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2019	2018	2019	2018
Utdelning			533	435
Realisationsresultat vid försäljning	18			
Nedskrivningar			-50	-644
Summa	18	0	482	-208

Not 10 Rörelsens kostnader fördelade på kostnadslag

KONCERNEN	2019	2018
Produktionsrelaterade varor och tjänster samt råvaror och förnödenheter	43 153	43 943
Lagerförändringar	91	138
Personalkostnader	12 295	12 762
Avskrivningar	1 407	785
Nedskrivningar	22	453
Summa kostnader för produktion samt försäljnings- och administrationskostnader	56 967	58 080

Not 11 Räntekostnader och liknande resultatposter

MODERBOLAGET	2019	2018
Räntekostnader koncernföretag	-17	-1
Räntekostnader till kreditinstitut	-18	-17
Finansiell del av pensionskostnad	-3	-3
Räntekostnader övriga	-4	
Andra finansiella poster		-25
Summa	-42	-47

Not 12 Finansnetto

KONCERNEN	2019	2018
Ränteintäkter på finansiella tillgångar som innehas för handelsändamål	2	
Ränteintäkter på investeringar som hålles till förfall	1	1
Ränteintäkter på låne- och kundfordringar	9	12
Ränteintäkter på banktillgodohavanden	2	1
Nettovinst på finansiella tillgångar som kan säljas	13	13
Nettovinst på finansiella tillgångar/skulder som innehas för handelsändamål	2	1
Netto valutakursförändringar	2	5
Övriga finansiella intäkter	3	2
Finansiella intäkter	34	36
Räntekostnader på finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	-129	-96
Räntekostnader på finansiella skulder som innehas för handelsändamål		-9
Övriga finansiella kostnader	-17	-16
Finansiella kostnader¹⁾	-146	-121
Finansnetto	-112	-85
Varav värdeförändringar uppskattade med hjälp av värderingsteknik	4	6

¹⁾ Räntor om 53 (29) MSEK har kapitaliserats.

Not 13 Effekter av valutaförändring i resultaträkningen

KONCERNEN	2019 valutakurser 2018 ¹⁾	2019	Valuta- effekt
Nettoomsättning	57 715	58 234	519
Rörelseresultat	1 283	1 296	13
Resultat efter finansiella poster	1 173	1 184	11
Årets resultat	866	875	9

¹⁾ 2019 års siffror omräknade till 2018 års kurser

Land	SEK	Valuta	GENOMSNIITTSKURS JAN-DEC		BALANSKURS 31 DEC	
			2019	2018	2019	2018
Danmark	100	DKK	141,83	137,61	140,04	137,41
Euroland	1	EUR	10,59	10,26	10,46	10,26
Norge	100	NOK	107,47	106,83	105,97	102,70
Ryssland	1	RUR	0,15	0,14	0,15	0,13

Not 14 Bokslutsdispositioner

MODERBOLAGET	2019	2018
Erhållna koncernbidrag	577	545
Summa	577	545

Not 15 Tillgångar som innehas till försäljning

NCC har fattat beslut om att avyttra vägserviceverksamheten Road Services inom affärsområdet Infrastructure. Därför redovisas divisionen separat från och med fjärde kvartalet 2018. Verksamheten hade 2019 en nettoomsättning på 2 624 MSEK och ett rörelseresultat på 20 MSEK. Nedan visas verksamhetens andel i koncernens balansräkning.

KONCERNEN	2019
Nyttjanderättstillgångar	137
Rörelsefastigheter	4
Maskiner och inventarier	96
Summa anläggningstillgångar	237
Material- och varulager	15
Upparbetade ej fakturerade intäkter	100
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	40
Summa omsättningstillgångar	155
SUMMA TILLGÅNGAR	392
Balanserat resultat inklusive årets resultat	47
Långfristiga skulder	
Långfristiga räntebärande leasingkulder	82
Kortfristiga skulder	
Kortfristiga räntebärande leasingkulder	52
Fakturerade ej upparbetade intäkter	100
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	111
Summa kortfristiga skulder	263
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	392

Not 16 Immateriella tillgångar

2019	KONCERNEN				MODERBOLAGET
	FÖRVÄRVADE IMMATERIELLA TILLGÅNGAR				Utvecklingsutgifter
	Goodwill	Nyttjanderätter	Övrigt	Summa övriga	
Redovisat anskaffningsvärde vid årets början	2 092	264	594	858	38
Investeringar		2	22	24	
Avyttringar och utrangeringar		-6		-6	
Omklassificeringar		18	44	62	
Årets omräkningsdifferens	35	4	5	9	
Redovisat anskaffningsvärde vid årets slut	2 127	282	665	947	38
Ackumulerade avskrivningar vid årets början	-1	-170	-294	-464	
Avyttringar och utrangeringar		5	1	5	
Årets omräkningsdifferens	-1	-2	-2	-4	
Årets avskrivning enligt plan		-10	-49	-59	
Ackumulerade avskrivningar vid årets slut	-2	-177	-344	-522	
Ackumulerade nedskrivningar vid årets början	-229	-15	-40	-56	-38
Årets omräkningsdifferens	-3				
Årets nedskrivningar		-1		-1	
Ackumulerade nedskrivningar vid årets slut	-232	-16	-40	-57	-38
Restvärde vid årets början	1 861	79	260	339	0
Restvärde vid årets slut	1 893	89	280	368	0

2018	KONCERNEN				MODERBOLAGET
	FÖRVÄRVADE IMMATERIELLA TILLGÅNGAR				Utvecklingsutgifter
	Goodwill	Nyttjanderätter	Övrigt	Summa övriga	
Redovisat anskaffningsvärde vid årets början	2 041	292	478	770	38
Investeringar		4	74	78	
Ökning genom förvärv av rörelse			46	46	
Avyttringar och utrangeringar		-45	-9	-54	
Omklassificeringar		7		7	
Årets omräkningsdifferens	51	6	5	11	
Redovisat anskaffningsvärde vid årets slut	2 092	264	594	858	38
Ackumulerade avskrivningar vid årets början	-1	-171	-246	-417	
Avyttringar och utrangeringar		8	8	16	
Omklassificeringar		8		8	
Årets omräkningsdifferens		-2	-3	-5	
Årets avskrivning enligt plan		-12	-53	-65	
Ackumulerade avskrivningar vid årets slut	-1	-170	-294	-464	
Ackumulerade nedskrivningar vid årets början	-191	-16	-2	-18	
Avyttringar och utrangeringar			2	2	
Årets omräkningsdifferens	-2	1		1	
Årets nedskrivningar	-36		-41	-41	-38
Ackumulerade nedskrivningar vid årets slut	-229	-15	-40	-56	-38
Restvärde vid årets början	1 848	105	230	335	38
Restvärde vid årets slut	1 861	79	260	339	0

Not 16 Immateriella tillgångar, forts.

NEDSKRIVNINGSPRÖVNING FÖR GOODWILL I KASSAGENERERANDE ENHETER

Goodwill i NCC:s balansräkning fördelar sig på NCC:s affärsområden, segmenten, enligt följande:

Rörelsesegment	2019	2018
NCC Infrastructure	257	255
NCC Building Sweden	233	233
NCC Building Nordics	343	334
NCC Industry	1 060	1 039
NCC-koncernen	1 893	1 861

NCC följer i sin interna styrning upp goodwill på affärsområdesnivå och goodwill prövas för nedskrivningsbehov på denna nivå.

Den årliga nedskrivningsprövningen genomförs i samband med tredje kvartalet utifrån enheternas framtida kassaflöde med hänsyn till marknadens avkastningskrav och enheternas riskprofil. I de flesta fall bedöms risken för nedskrivning vara låg och prövningen sker i dessa fall med en förenklad modell där följande viktiga antaganden har använts:

Långsiktig tillväxt: I samtliga värderingar har antagits en långsiktig uthållig tillväxttakt bortom prognosperioden på 2,0 (2,0) procent, vilken bedöms spegla marknadens långsiktiga tillväxt.

Rörelsemarginal: Förväntad rörelsemarginal har satts till ett treårigt genomsnitt. Antagandet har baserats på tidigare erfarenheter.

Rörelsekapital- och återinvesteringsbehov: Behovet har antagits ligga i linje med 2019, med en tillväxttakt lika med den långsiktiga uthålliga tillväxttaket. Antagandet har sin grund i tidigare erfarenheter och bedömning om framtida behov.

Diskonteringsränta: Den vägda kapitalkostnaden, WACC, beräknas för respektive enhet utifrån betavärde samt lokala förutsättningar avseende marknadsräntor och skatt samt för respektive verksamhet en marknadsmässig kapitalstruktur. Den sistnämnda baseras på rörelserisken och möjligheten att skuldsätta verksamheten. Diskonteringsräntorna varierar mellan de olika kassagenererande enheterna men uppgår i NCC:s scenario som helhet till 8,9 (7,3) procent före skatt och 7,0 (6,1) procent efter skatt.

Nedskrivning och riskanalys

Årets nedskrivningsprövning har baserats på en kassaflödesprognos för perioden 2020–2021. Den genomsnittliga tillväxttakten under prognosperioden motsvarar för samtliga affärsområden cirka 2 procent.

Förväntad prognostiserad rörelsemarginal är baserat på senast tillgängliga prognos för respektive affärsområde.

Årets nedskrivningsprövning visade att inga nedskrivningsbehov förelåg för något av segmenten vid en ökning av diskonteringsräntan med en halv procentenhet. Inte heller förelåg något nedskrivningsbehov vid minskning av rörelsemarginalen med en halv procentenhet eller en minskning av nettoomsättningen med en procentenhet.

ÖVRIGA IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

I nyttjanderätter ingår rätten att utnyttja grus- och bergtakter under en bestämd period. Perioderna kan variera, men rätterna avser oftast längre perioder.

Avskrivning av takter sker i takt med konstaterad substansvärdeminskning, baserat på volym uttaget grus och berg. Övrigt består till största delen av programvaror och licenser.

Nyttjandeperioden för dessa är mellan tre och fem år och avskrivning sker linjärt.

AVSKRIVNINGAR INGÅR I FÖLJANDE RADER I RESULTATRÄKNING

	KONCERNEN	
	2019	2018
Kostnader för produktion	-59	-65
Summa	-59	-65

Not 17 Materiella anläggningstillgångar

2019	KONCERNEN			MODERBOLAGET
	Rörelsefastigheter	Maskiner och inventarier	Summa	Maskiner och inventarier
Redovisat anskaffningsvärde vid årets början	1 524	7 937	9 461	82
Investeringar	100	810	909	33
Omklassificering till materiella anläggningstillgångar som innehas till försäljning	-4	-96	-100	
Avyttringar och utrangeringar	-59	-583	-642	
Omklassificeringar	-9	-403	-412	-52
Årets omräkningsdifferens	20	92	112	
Redovisat anskaffningsvärde vid årets slut	1 571	7 757	9 328	62
Ackumulerade ned- och avskrivningar vid årets början	-609	-5 400	-6 008	-57
Avyttringar och utrangeringar	7	461	468	
Omklassificeringar	3	295	298	
Årets omräkningsdifferens	-8	-51	-59	
Årets nedskrivningar ¹⁾	-13	-8	-21	
Årets avskrivningar	-58	-559	-617	-2
Ackumulerade ned- och avskrivningar vid årets slut¹⁾	-677	-5 262	-5 938	-59
Ackumulerade uppskrivningar vid årets början		21	21	
Ackumulerade uppskrivningar vid årets slut		21	21	
Restvärde vid årets början	915	2 559	3 474	24
Restvärde vid årets slut	894	2 516	3 410	3
¹⁾ Ackumulerade nedskrivningar vid årets slut	-36	-55	-91	

2018	KONCERNEN			MODERBOLAGET
	Rörelsefastigheter	Maskiner och inventarier	Summa	Maskiner och inventarier
Redovisat anskaffningsvärde vid årets början	1 445	7 568	9 012	63
Investeringar	100	887	987	18
Ökning genom förvärv		14	14	
Avyttringar och utrangeringar	-42	-661	-703	
Omklassificeringar	-5	-1	-7	
Årets omräkningsdifferens	26	131	157	
Redovisat anskaffningsvärde vid årets slut	1 524	7 937	9 461	82
Ackumulerade ned- och avskrivningar vid årets början	-565	-5 295	-5 859	-55
Avyttringar och utrangeringar	18	543	561	
Omklassificeringar	-8		-8	
Årets omräkningsdifferens	-12	-85	-97	
Årets nedskrivningar ¹⁾	-3	-2	-6	
Årets avskrivningar	-40	-559	-598	-2
Ackumulerade ned- och avskrivningar vid årets slut¹⁾	-609	-5 400	-6 008	-57
Ackumulerade uppskrivningar vid årets början		21	21	
Ackumulerade uppskrivningar vid årets slut		21	21	
Restvärde vid årets början	880	2 294	3 173	8
Restvärde vid årets slut	915	2 559	3 474	24
¹⁾ Ackumulerade nedskrivningar vid årets slut	-23	-46	-69	

Not 18 Andelar i koncernföretag

Namn, Organisationsnummer, Säte	Kapitalandel, % ¹⁾	Antal andelar ²⁾	REDOVISAT VÄRDE	
			2019	2018
Fastighetsföretag:				
NCC Property Development Nordic AB, 556743-6232, Solna	100	1	962	962
Summa andelar fastighetsföretag			962	962
Övriga företag:				
Eeg-Henriksen AB, 556399-2642, Stockholm ⁴⁾				1
JCC Johnson Construction Company AB, 556113-5251, Solna ⁴⁾				
NCC Danmark A/S, 69 89 40 11, Danmark	100	400	132	116
NCC Norge AS, 911 274 426, Norge	100	17 500	1 119	1 119
NCC Sverige AB, 556613-4929, Solna	100	500	413	412
NCC Försäkrings AB, 516401-8151, Solna	100	500	78	78
NCC Industries AB, 556001-8276, Stockholm ⁴⁾				22
NCC International AB, 556033-5100, Solna	100	1 000	4	41
NCC Nordic Construction Company AB, 556065-8949, Solna ⁴⁾				1 018
NCC Purchasing Group AB, 556104-9932, Stockholm	100	2	1	1
NCC Suomi Oy, 1765514-2, Finland	100	4	94	94
NCC Industry Nordic AB, 556144-6732, Solna	100	275	1 641	1 640
NCC Skakt Aps, 36 95 64 88, Danmark ³⁾				
NCC Treasury AB, 556030-7091, Solna	100	120	16	16
Nordic Road Services Holding AB, 559172-2227, Solna	100	50	52	
8Industries AB, 559149-5550, Solna	100	500		
Summa andelar övriga företag			3 549	4 557
Summa andelar i koncernföretag			4 511	5 518

¹⁾ Ägarandel överensstämmer med kapitalandel.

²⁾ Antal aktier i 1 000-tal.

³⁾ Andel har under året sålts till dotterbolag i NCC-koncernen.

⁴⁾ Företaget fusionerats in i NCC AB i december 2019.

NCC äger i allt väsentligt samtliga dotterföretag till 100 procent varvid dessa konsolideras i sin helhet enligt förvärvsmetoden. NCC:s bedömning är att inget bestämmande inflytande finns i innehav där ägarandelen uppgår till 50 procent eller mindre.

Endast direkt ägda dotterbolag specificeras. Antalet indirekt ägda dotterbolag uppgår till 137 (132) stycken. Bolag där kapitalandel och antal andelar inte anges har avyttrats, fusionerats eller likviderats under året, alternativt blivit indirekt ägda dotterbolag i NCC:s nuvarande struktur.

Not 19 Investeringar i intresseföretag och joint ventures

Namn, Organisationsnummer, Säte	Kapitalandel % ¹⁾	Antal andelar ²⁾	REDOVISAT VÄRDE	
			2019	2018
Asfalt & Maskin AS, 960 585 593, Norge	50		7	7
Hercules-Trevi Foundation AB, 556185-3788, Stockholm	50	1	2	10
Oraser AB, 556293-2722, Stockholm	50	1	5	5
Sjaellands Emulsionsfabrik I/S, 18004968, Danmark	50		6	7
SHH Invest nr 49 AB, 556889-3746, Stockholm	50	1	16	8
Östhammarkrossen KB, 916673-1365, Uppsala	50		5	5
Övriga NCC-ägda intressebolag 10 (10) st			1	1
Summa			40	42

¹⁾ Ägarandelen överensstämmer med andel av rösterna för totalt antal aktier.

²⁾ Antal aktier i 1 000-tal.

Not 20 Gemensamma verksamheter

I koncernens finansiella rapporter ingår nedanstående poster som utgör koncernens ägarandel i gemensamma verksamheters nettoomsättning, kostnader, tillgångar och skulder.

KONCERNEN	2019	2018
Intäkter	860	465
Kostnader	-823	-478
Resultat	37	-13
Anläggningstillgångar	33	2
Omsättningstillgångar	1 462	494
Summa tillgångar	1 495	496
Långfristiga skulder	15	7
Kortfristiga skulder	1 370	406
Summa skulder	1 385	413
Nettotillgångar	110	83

Till gemensamma verksamheter räknas även så kallade delägda entreprenader där NCC har ett, i avtal, reglerat gemensamt inflytande med övriga delägare.

FÖRTECKNING ÖVER GEMENSAMMA VERKSAMHETER

KONCERNEN	Ägd andel, %
Arandur OY	33
ARC konsortiet	50
Handelsbolag NCC-DPR Data Centre	50
HNB Fjernvarme	70
Holding Big Apple Housing Oy	50
Kiinteistö Oy Polaristonntti 2	50
Kiinteistö Oy Polaristonntti 3	50
Milman Miljöuddring	50
NCC-LHR Gentoft Konsortiet	65
NCC-OHL Lund-Arlöv, fyra spår	50
NCC-SMET konsortiet	50
NCC-SMET konsortiet Østerbro Tunnel Konsortiet	50
NCC-W&F West Link Contractors	60
NFO konsortiet I/S	50
Polaris Business Park Oy	50

Not 21 Finansiella placeringar

KONCERNEN	2019	2018
Finansiella placeringar som är anläggningstillgångar		
<i>Verkligt värde via övrigt totalresultat, eget kapitalinstrument</i>		
Ej börsnoterade värdepapper	74	77
Summa	74	77
Kortfristiga placeringar som är omsättningstillgångar		
<i>Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde</i>		
Räntebärande värdepapper	10	72
<i>Investeringar som hålls till förfall</i>		
Räntebärande värdepapper	52	
Summa	63	72

Investeringar som hålles till förfall har en fastställd ränta mellan -0,4 (-0,4) procent och 0,7 (0,7) procent samt har en förfallotidpunkt mellan 11 månader och 45 månader.

Under året har finansiella anläggningstillgångar skrivits ned med 0 (0) MSEK.

Not 22 Finansiella anläggningstillgångar

MODERBOLAGET, 2019	Andelar koncernföretag	Andra långfristiga värdepapper	Andra långfristiga fordringar ¹⁾	Summa
Redovisat anskaffningsvärde vid årets början	13 924	45	8	13 977
Tillkommande tillgångar	70			70
Överfört inom koncernen	14			14
Omklassificeringar	-3 618			-3 618
Avgående tillgångar	-3 842		-2	-3 844
Redovisat anskaffningsvärde vid årets slut	6 548	45	5	6 599
Akkumulerade uppskrivningar vid årets början				
Akkumulerade uppskrivningar vid årets slut				
Akkumulerade nedskrivningar vid årets början	-8 406			-8 406
Omklassificeringar	3 618			3 618
Avgående tillgångar	2 801			2 801
Årets nedskrivningar	-50			-50
Akkumulerade nedskrivningar vid årets slut	-2 037			-2 037
Restvärde vid årets slut	4 511	45	5	4 562
MODERBOLAGET, 2018				
Redovisat anskaffningsvärde vid årets början	12 440	45	6	12 491
Tillkommande tillgångar	1 484		2	1 486
Redovisat anskaffningsvärde vid årets slut	13 924	45	8	13 977
Akkumulerade uppskrivningar vid årets början				
Akkumulerade uppskrivningar vid årets slut				
Akkumulerade nedskrivningar vid årets början	-7 762			-7 762
Årets nedskrivningar	-644			-644
Akkumulerade nedskrivningar vid årets slut	-8 406			-8 406
Restvärde vid årets slut	5 518	45	8	5 571

¹⁾ Posten innefattar även uppskjutna skattefordringar.

Not 23

Långfristiga räntebärande fordringar
och övriga fordringar

KONCERNEN	2019	2018
Långfristiga räntebärande fordringar som är anläggningstillgångar		
Fordringar på intresseföretag och joint ventures	5	
Räntebärande värdepapper ¹⁾	128	184
Övriga långfristiga fordringar	11	11
Långfristiga räntebärande fordringar som är anläggningstillgångar	144	195
Övriga fordringar som är omsättningstillgångar		
Fordringar på intresseföretag och joint ventures	7	11
Fordringar från sålda fastighets- och bostadsprojekt	101	45
Förskott till leverantörer		1
Derivat som innehas för säkring	60	160
Övriga kortfristiga fordringar	386	390
Övriga fordringar som är omsättningstillgångar	555	608

¹⁾ För förfallotidpunkter, se not 21 Finansiella placeringar.

NCC:s dotterbolag NCC Försäkring AB måste, i egenskap av försäkringsbolag, ha placeringstillgångar som täcker försäkringstekniska skulder för egen räkning. Under 2019 och 2018 har dessa krav uppfyllts. Dessa placeringstillgångar avser Räntebärande värdepapper enligt ovan.

Not 24

Skatt på årets resultat, uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2019	2018	2019	2018
Skatt på årets resultat				
Aktuell skattekostnad	-320	-48	-99	-102
Uppskjuten skatteintäkt/kostnad	12	147	-2	2
Totalt redovisad skatt på årets resultat	-309	99	-102	-101

	KONCERNEN				MODERBOLAGET			
	2019		2018		2019		2018	
Effektiv skatt	Skatt, %	Resultat	Skatt, %	Resultat	Skatt, %	Resultat	Skatt, %	Resultat
Resultat före skatt		1 184		-849		935		100
Skatt enligt gällande skattesats för bolaget	-21 %	-253	-22 %	187	-21 %	-200	-22 %	-22
Effekt av andra skattesatser för utländska bolag	0 %	-5	-1 %	10				
Ändrad skattesats ¹⁾			2 %	-17				
Andra icke avdragsgilla kostnader	-3 %	-30	16 %	-140	-1 %	-13		-157
Ej skattepliktiga intäkter	9 %	105	-12 %	101	13 %	118	100 %	100
Skatteeffekt till följd av ej aktiverade underskottsavdrag			0 %	-3			2 %	2
Skatt hänförlig till tidigare år	-4 %	-52	5 %	-38	0 %	1	-24 %	-24
Övrigt		-74	0 %	-2	-1 %	-7		
Redovisad skatt	-26 %	-309	-12 %	99	-11 %	-102	-101 %	-101

¹⁾ Från och med 2019 ändrades skattesatsen i Sverige från 22 procent till 21,4 procent och i Norge från 23 procent till 22 procent.

Aktuell skatt har beräknats utifrån den nominella skatt som råder i respektive land. I det fall som skattesatsen ändrats för kommande år används den för uppskjuten skatt.

Not 24 Skatt på årets resultat, uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder, forts.

SKATTEPOSTER SOM REDOVISAS DIREKT I ÖVRIGT TOTALRESULTAT

	KONCERNEN	
	2019	2018
Aktuell skatt på säkringsinstrument		6
Uppskjuten skatt på kassaflödessäkringar	-2	6
Uppskjuten skatt hänförlig till omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner	95	175
Summa	93	187

FÖRÄNDRING AV UPPSKJUTEN SKATT I TEMPORÄRA SKILLNADER OCH UNDERSKOTTSAVDRAG

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2019	2018	2019	2018
Ingående bokfört värde	234	-100	8	6
Förvärv dotterföretag		13		
Redovisad skatt på årets resultat	12	164	-2	2
Ändrad skattesats ¹⁾		-17		
Skatteposter som redovisas i övrigt totalresultat	-2	6		
Skattepost omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner som visas i övrigt totalresultat	95	175		
Omräkningsdifferenser	14	-8		
Övrigt	2	1		
Utgående bokfört värde	354	234	5	8

¹⁾ Från och med 2019 ändrades skattesatsen i Sverige från 22 procent till 21,4 procent och i Norge från 23 procent till 22 procent.

KONCERNEN	TILLGÅNGAR		SKULDER		NETTO	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Materiella anläggningstillgångar	10			-12	10	-12
Finansiella anläggningstillgångar				-1		-1
Ej avslutade projekt			-948	-989	-948	-989
Exploateringsfastigheter			36	-1	36	-1
Obeskattade reserver			-172	-187	-172	-187
Avsättningar	266	462			266	462
Personalförmåner/Pensionsavsättningar	621	500			621	500
Underskottsavdrag ¹⁾	487	411			487	411
Övrigt	43	70	12	-19	55	51
Uppskjuten skattefordran /uppskjuten skatteskuld	1 427	1 443	-1 072	-1 209	354	234
Kvittning	-903	-912	903	912		
Netto skattefordran /uppskjuten skatteskuld	524	531	-170	-297	354	234

¹⁾ Av koncernens uppskjutna skattefordringar avseende underskottsavdrag på totalt 487 (411) MSEK avser 475 (398) MSEK verksamhet i Norge. De skattemässiga underskottsavdragen kan nyttjas mot framtida vinster, utan tidsbegränsning och NCC bedömer att det finns faktorer som övertygande talar för att så kommer att ske. Verksamheterna har historiskt gått med överskott, marknadsförutsättningarna är goda och redovisade förluster är en funktion av strukturella och projektspecifika svårigheter. För att hantera dessa har NCC initierat och påbörjat ett omfattande åtgärdsprogram som löper enligt plan.

MODERBOLAGET	TILLGÅNGAR		SKULDER		NETTO	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Avsättningar	5	4			5	4
Övrigt		4				4
Netto skattefordran /uppskjuten skatteskuld	5	8			5	8

Temporär skillnad mellan redovisat och skattemässigt värde på direktägda andelar uppkommer normalt ej för näringsbetingade ägda andelar av svenska bolag. Detta är ej heller aktuellt för andra andelar som ägs av NCC-bolag i andra länder.

Not 25 Omsättningsfastigheter

KONCERNEN, 2019	Exploa- terings- fastigheter	Pågående fastighets- projekt	Färdig- ställda fastighets- projekt	Summa fastighets- projekt ¹⁾	Exploa- terings- fastigheter bostäder	Färdig- ställda bostäder	Andelar i intresse- företag	Summa
Redovisat anskaffningsvärde vid årets början	1 751	2 303	403	4 457		63	226	4 745
Investeringar	530	2 666	52	3 248			33	3 281
Avyttringar och utrangeringar	-213	-1 174	-821	-2 208				-2 208
Omklassificeringar	-631	-761	1 391		51		5	56
Årets omräkningsdifferens	32	19	8	58	-2			56
Redovisat anskaffningsvärde vid årets slut	1 469	3 053	1 033	5 555	49	63	263	5 930
Akkumulerade nedskrivningar vid årets början	-118	-11	-95	-225		-63		-287
Avyttringar och utrangeringar	43			43				43
Omklassificeringar					-51			-51
Årets omräkningsdifferens	-3		-2	-5	2			-3
Akkumulerade nedskrivningar vid årets slut	-78	-11	-97	-186	-49	-63		-298
Restvärde vid årets början	1 633	2 292	308	4 233	0	0	226	4 459
Restvärde vid årets slut	1 391	3 042	936	5 369	0	0	263	5 632

¹⁾ Avser främst omsättningsfastigheter redovisade i NCC Property Development.

KONCERNEN, 2018	Exploa- terings- fastigheter	Pågående fastighets- projekt	Färdig- ställda fastighets- projekt	Summa fastighets- projekt ¹⁾	Färdig- ställda bostäder	Andelar i intresse- företag	Summa
Redovisat anskaffningsvärde vid årets början	1 693	1 039	916	3 649	150		3 797
Investeringar	670	1 652	55	2 378		224	2 602
Avyttringar och utrangeringar	-219	-190	-1 260	-1 668	-91		-1 760
Omklassificeringar	-430	-210	647	7		2	9
Årets omräkningsdifferens	36	11	45	92	4		96
Redovisat anskaffningsvärde vid årets slut	1 751	2 303	403	4 457	63	226	4 745
Akkumulerade nedskrivningar vid årets början	3		-46	-43	-150		-193
Avyttringar och utrangeringar	3		193	196	91		287
Omklassificeringar	-5			-5			-5
Årets omräkningsdifferens			-2	-2	-4		-6
Årets nedskrivningar	-119	-11	-240	-370			-370
Akkumulerade nedskrivningar vid årets slut	-118	-11	-95	-225	-63	0	-287
Restvärde vid årets början	1 696	1 039	870	3 605	0	0	3 605
Restvärde vid årets slut	1 633	2 292	308	4 233	0	226	4 459

¹⁾ Avser främst omsättningsfastigheter redovisade i NCC Property Development.

Pågående fastighetsprojekt består av 13 projekt varav 6 projekt, med ett bokfört värde om 990 MSEK, är sålda men ännu inte resultatavräknade. Resultatavräkningen sker under 2020 och 2021 i samband med färdigställande och överlämnande till kund.

Not 26 Material- och varulager

KONCERNEN	2019	2018
Stenmaterial	649	581
Byggmaterial	167	140
Övrigt	192	181
Omklassificeringar ¹⁾	-15	
Summa	993	902

¹⁾ Hänförliga till tillgångar som innehas till försäljning, se vidare not 15.

Not 27 Aktiekapital

Förändringar i aktiekapitalet		Antal aktier	Aktiekapital, MSEK
2018	Vid årets slut	108 435 822	867
2019	Vid årets slut	108 435 822	867

B-aktier i eget förvar		Antal aktier
2017	Vid årets slut	353 232
2018	Försäljning	-31 952
2018	Utskiftning av aktier till deltagare i incitamentsprogram	-20 343
2018	Återköp	101 022
2018	Vid årets slut	402 050
2019	Återköp	128 217
2019	Vid årets slut	530 267

Aktiekapitalet är fördelat på 108 435 822 aktier med ett kvotvärde av 8 SEK per aktie. Under året har 128 766 (48 373) A-aktier omvandlats till B-aktier.

Uppdelningen på de olika aktieslagen är följande:

	A-aktier	B-aktier	Summa
Antal	13 209 129	95 226 693	108 435 822

A-aktierna berättigar till tio röster och B-aktierna till en röst vardera. En specifikation av förändringen i eget kapital finns på s. 28.

A- OCH B-AKTIER

	A-aktier	B-aktier	Totalt A- och B-aktier
Antal aktier per 31/12 2017	13 386 268	94 696 231	108 082 499
Omvandling av A-aktier till B-aktier 2018	-48 373	48 373	
Återköpta aktier 2018		-101 022	-101 022
Försäljning av återköpta aktier 2018		31 952	31 952
Utskiftning av aktier till deltagare i incitamentsprogram, 2018		20 343	20 343
Antal aktier per 31/12 2018	13 337 895	94 695 877	108 033 772
Omvandling av A-aktier till B-aktier 2019	-128 766	128 766	
Återköpta aktier 2019		-128 217	-128 217
Utskiftning av aktier till deltagare i incitamentsprogram, 2019			
Antal aktier per 31/12 2019	13 209 129	94 696 426	107 905 555
Antal röster	132 091 290	94 696 426	226 787 716
Procent av röster (%)	58	42	100
Procent av kapital (%)	12	88	100
Slutkurs 31/12 2019	154,50	153,20	
Börsvärde, MSEK	2 041	14 507	16 548

Not 28 Räntebärande skulder

KONCERNEN	2019	2018
Långfristiga skulder		
Skulder till kreditinstitut och investerare ¹⁾	2 504	1 006
Leasingskulder	1 140	321
Övriga långfristiga lån	5	15
Omklassificering till tillgångar som innehas till försäljning	-82	
Summa	3 568	1 342
Kortfristiga skulder		
Kortfristig del av skulder till kreditinstitut och investerare ¹⁾	200	778
Skulder till intressebolag	12	25
Leasingskulder, kortfristig del	592	173
Övriga kortfristiga skulder	45	75
Omklassificering till tillgångar som innehas till försäljning	-52	
Summa	796	1 051
Totalt räntebärande skulder	4 364	2 393

¹⁾ Lån från NCC-koncernens Pensionsstiftelse ingår med 1 000 (1 000) MSEK, varav 200 (0) MSEK är kortfristigt.

För återbetalningstider och villkor se not 37, Finansiella instrument och finansiell riskhantering.

Räntebärande långfristiga skulder avseende pensioner redovisas i balansräkningen under Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser.

MODERBOLAG	2019	2018
Långfristiga skulder		
Lån från NCC-koncernens Pensionsstiftelse	800	1 000
Summa	800	1 000
Kortfristiga skulder		
Koncernföretag	1 470	1 231
Lån från NCC-koncernens Pensionsstiftelse	200	
Övriga kortfristiga skulder		350
Summa	1 670	1 581
Totalt räntebärande skulder	2 470	2 581

För återbetalningstider och villkor se not 37, Finansiella instrument och finansiell riskhantering.

Not 29 Övriga avsättningar

KONCERNEN, 2019	Garantier	Övrigt	Totalt
Ingående balans	1 335	1 296	2 631
Årets avsättning	519	475	994
Årets utnyttjande	-418	-398	-816
Återförd, ej utnyttjad avsättning	-60	-6	-66
Omklassificering		38	38
Omräkningsdifferenser	13	7	20
Utgående balans	1 389	1 412	2 801

KONCERNEN, 2018	Garantier	Övrigt	Totalt
Ingående balans	1 078	835	1 913
Årets avsättning	541	762	1 303
Årets utnyttjande	-298	-291	-589
Återförd, ej utnyttjad avsättning	-3	-18	-21
Omräkningsdifferenser	18	8	26
Utgående balans	1 335	1 296	2 631

MODERBOLAGET, 2019	Garantier	Övrigt	Totalt
Ingående balans		7	7
Årets utnyttjande		-1	-1
Utgående balans		6	6

MODERBOLAGET, 2018	Garantier	Övrigt	Totalt
Ingående balans		8	8
Årets utnyttjande		-1	-1
Utgående balans		7	7

SPECIFIKATION ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR OCH GARANTIER

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2019	2018	2019	2018
Återställningsreserv	198	200		
Omstruktureringskostnader	24	68		-1
Övrigt	1 190	1 028	6	8
Övriga avsättningar	1 412	1 296	6	7
Garantiåtaganden	1 389	1 335		
Summa	2 801	2 631	6	7

GARANTIÅTAGANDEN

Garantiavsättningarna avser förmodade utgifter i framtiden. För att beräkna en framtida garantikostnad görs en individuell bedömning från projekt till projekt. Schablonmässiga procentsatser används för beräkningen av den framtida kostnadens storlek, där schablonen är varierande beroende på projektets karaktär. För att eliminera risker görs avsättning för garantianspråk i den takt de beräknas uppkomma efter att de identifierats. Garantikostnaden avsätts initialt för varje projekt. Detta innebär att kostnaden avräknas och redovisas successivt för varje projekt. Den längsta löptiden på garantiavsättning är tio år medan majoriteten löper cirka två till tre år.

ÅTERSTÄLLNINGRESERV

Återställningsreserven är hänförlig till NCC Industry. Avsättningarna är ämnade för framtida kostnader gällande återställning av täkter inom sten- och bergmaterial. Avsättningarna görs kontinuerligt efter det att framtida kostnader har identifierats. Således upplöses reserven i samma takt som iordningställandet sker.

ÖVRIGT

Avsättningarna består av tillkommande kostnader samt avser osäkerheter i projekt liksom utestående tvister och rättsärenden. En del av avsättningarna är för projektförluster i verksamheten och löses upp efter hand som projektet upparbetas.

Not 30 Pensioner

NCC-koncernen har förmånsbestämda pensionsplaner i Sverige och Norge.

I Sverige består NCC:s pensionsåtagande till större delen av ITP-planen som omfattar anställda födda före 1979. Planen ger en slutlönebaserad ålderspension och är fonderad i NCC-koncernens Pensionsstiftelse. Antalet fribrevshavare och pensionärer utgör cirka 70 procent av det totala beståndet. Utöver detta finns fem mindre förmånsbestämda planer av vilka samtliga är stängda för nyintjäning. Fyra av dessa planer är fonderade i NCC-koncernens Pensionsstiftelse och den femte är försäkrad i ett livförsäkringsbolag.

NCC-koncernens Pensionsstiftelses styrelse består av lika antal företrädare för NCC-koncernen som för de anställda vilka omfattas av ITP-planen. Styrelsen sammanträder fyra gånger per år och avhandlar bland annat Stiftelsens kvartalsbokslut, investeringsstrategi, referensportfölj samt känslighetsanalyser. NCC-koncernen kan under vissa förutsättningar begära gottgörelse från Stiftelsen för pensionsutbetalningar. Det finns inga minimifonderingskrav för ITP2-planen.

De risker som är förknippade med de svenska pensionsplanerna är:

- Rännerisk: med lägre räntenivå och därmed sänkt diskonteringsränta ökar skulden.
- Löneökningrisk: med ökade löneökningar ökar skulden.
- Tillgångars volatilitet: portföljen innehåller till stor del aktiefonder vilka på kort sikt kan både stiga och sjunka kraftigt, men på lång sikt är avsikten att portföljen ska ge bästa möjliga avkastning.
- Livslängdsantagande: ju längre de personer som omfattas av planen lever, desto högre blir åtagandet.

I Norge består åtagandet av två mindre pensionsordningar avseende tilläggs-pensioner vilka inte är fonderade och där ingen nyintjäning sker. Eftersom planerna är små och ingen nyintjäning sker så är riskerna i dessa planer betydligt mindre än vad som beskrivits ovan.

PENSIONS-KOSTNAD

KONCERNEN	2019	2018
<i>Förmånsbestämda planer:</i>		
Kostnader avseende tjänstgöring under innevarande period	236	226
Räntekostnad	169	160
Beräknad avkastning på förvaltningsstillgångar	-121	-129
Summa kostnad förmånsbestämda planer	284	257
Summa kostnad avgiftsbestämda planer	544	693
Löneskatt och avkastningsskatt	-107	-167
Total kostnad för ersättningar efter avslutad anställning	721	783

Årets kostnad avseende tjänstgöring under innevarande period redovisas i rörelseresultatet och räntekostnad. Beräknad avkastning på förvaltnings-tillgångar redovisas i finansnettot.

Åtaganden för sjukpension och familjepension för tjänstemän i Sverige tryggs hos NCC genom en försäkring i Alecta. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 10, Redovisning av pensionsplanen ITP2 som finansieras genom försäkring i Alecta, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. För räkenskapsåret 2019 har NCC inte haft tillgång till information för att kunna redovisa sin proportionella andel av planens förpliktelser, förvaltningsstillgångar och kostnader, vilket inte gör det möjligt att redovisa dessa planer som förmånsbestämda. Pensionsplanen enligt ITP som tryggs genom en försäkring i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. NCC-koncernens andel av totala sparpremier för ITP2 i Alecta är 0,19 (0,20) procent.

Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas försäkringstekniska metoder och åtaganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19. Den kollektiva konsolideringsnivån ska normalt tillåtas variera mellan 125 och 155 procent. Om Alectas kollektiva konsolideringsnivå understiger 125 procent eller överstiger 155 procent ska åtgärder vidtas i syfte att skapa förutsättningar för att konsolideringsnivån återgår till normalintervallet. Vid låg konsolidering kan en åtgärd vara att höja det avtalade priset för nyteckning och utökning av befintliga förmåner. Vid hög konsolidering kan en åtgärd vara att införa premie-reduktioner. Vid utgången av 2019 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 148 (142) procent.

Not 30 Pensioner, forts.

FÖRMÅNSBESTÄMDA FÖRPLIKTELSER OCH VÄRDET AV FÖRVALTNINGSTILLGÅNGAR

KONCERNEN	2019	2018
Helt eller delvis fonderade förpliktelser:		
Nuvärdet av förmånsbestämda förpliktelser	8 159	7 044
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde	5 871	5 207
Netto helt eller delvis fonderade förpliktelser	2 288	1 837
Särskild löneskatt/Arbetsgivaravgifter	552	442
Nettobelopp i balansräkningen (förpliktelse +, tillgång -)	2 840	2 279
Nettobeloppet redovisas i följande poster i balansräkningen:		
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	2 840	2 279
Nettobelopp i balansräkningen (förpliktelse +, tillgång -)	2 840	2 279
Nettobeloppet fördelar sig på planer i följande länder:		
Sverige	2 829	2 264
Norge	11	15
Nettobelopp i balansräkningen (förpliktelse +, tillgång -)	2 840	2 279

FÖRÄNDRING AV FÖRPLIKTELSE FÖR FÖRMÅNSBESTÄMDA PLANER

KONCERNEN	2019	2018
Förpliktelse för förmånsbestämda planer den 1 januari	7 044	6 388
Utbetalda ersättningar	-200	-188
Kostnad för tjänstgöring innevarande år samt räntekostnad	403	386
Aktuariella vinster och förluster på ändrade erfarenhetsbaserade antaganden	112	102
Aktuariella vinster och förluster på ändrade finansiella antaganden	798	355
Valutakursdifferenser		
Förpliktelse för förmånsbestämda planer den 31 december	8 158	7 044

Planernas vägda genomsnittliga löptider är 21 (22) år.

FÖRÄNDRING AV FÖRVALTNINGSTILLGÅNGAR

KONCERNEN	2019	2018
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde den 1 januari	5 208	5 254
Avgifter från arbetsgivaren	5	44
Gottgörelse	-18	-18
Beräknad avkastning	122	129
Aktuariella vinster och förluster	555	-201
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde den 31 december	5 871	5 208
Förvaltningstillgångarna består av:		
Svensk aktiemarknad, noterade	1 131	741
Utländsk aktiemarknad, noterade	1 098	1 134
Hedgefonder, noterade	774	726
Räntebärande värdepapper, noterade	1 857	1 593
Räntebärande värdepapper, onoterade	1 011	1 013
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde den 31 december	5 871	5 208

Någon effekt av lägsta fonderingskrav eller tillgångstak finns inte.

AKTUARIELLA ANTAGANDEN, VÄGDA SNITTVÄRDEN, %

KONCERNEN	2019	2018
Diskonteringsränta, %	1,60	2,35
Framtida löneökningar, %	2,80	3,00
Förväntad inflation, %	1,80	2,00
Livslängdsantagande vid 65 års ålder, år	22,5	22,4

I Sverige tillämpas DUS14.

KÄNSLIGHETSANALYS; PROCENTUELL PÅVERKAN PÅ ÅTAGANDETS STORLEK PER 31 DECEMBER 2019

KONCERNEN	Ökning, %	Minskning, %
Diskonteringsränta, 0,5 procentenheters förändring	-8,7	9,1
Framtida löneökningar, 0,5 procentenheters förändring	3,2	-3,0
Förväntad inflation, 0,5 procentenheters förändring	7,6	-7,3
Livslängdsantagande vid 65 år, 1 års förändring	4,3	-4,4

Ovanstående känslighetsanalys utgör inte en prognos från företaget utan är endast en matematisk beräkning.

Känslighetsanalysen baseras på en förändring i ett antagande medan alla andra antaganden hålls konstanta. I praktiken är det osannolikt att detta inträffar och några förändringar i antagandena kan vara korrelerade.

Vid beräkningen av känslighetsanalysen har samma metod använts som vid beräkningen av pensionsskulden i balansräkningen.

Koncernen uppskattar att 0 MSEK blir betalda under 2020 till fonderade och ofonderade förmånsbestämda planer.

KOSTNAD AVSEENDE PENSIONER

MODERBOLAGET	2019	2018
<i>Pensioner i egen regi</i>		
Kostnader exklusive räntekostnad i egen regi	12	10
Räntekostnad	3	3
Kostnader för pensionering i egen regi	15	13
<i>Pensioner genom försäkring</i>		
Försäkringspremier	18	21
Delsumma	33	34
Särskild löneskatt på pensionskostnader	3	4
Årets pensionskostnad	36	38

KAPITALVÄRDE AV PENSIONS FÖRPLIKTELSER

MODERBOLAGET	2019	2018
Kapitalvärde av pensionsförpliktelser som avser pensioner i företagets egen regi vid ingången av året	181	177
Kostnad exklusive räntekostnad som belastar resultatet	12	10
Räntekostnad	3	3
Utbetalning av pensioner	-9	-9
Kapitalvärde av pensionsförpliktelser som avser pensioner i företagets egen regi vid utgången av året	188	181

VERKLIGT VÄRDE AVSEENDE SÄRSKILT AVSKILDA TILLGÅNGAR

MODERBOLAGET	2019	2018
Verkligt värde vid ingången av året avseende särskilt avskilda tillgångar	216	218
Avkastning på särskilt avskilda tillgångar	12	8
Betalning från pensionsstiftelse	-10	-10
Överlåtna förmåner till NCC Sverige AB		
Verkligt värde vid utgången av året avseende särskilt avskilda tillgångar	218	216
<i>Verkligt värde avseende särskilt avskilda tillgångar fördelar sig på:</i>		
Aktier	83	78
Fonder	28	30
Räntebärande fordringar	107	108
Verkligt värde vid utgången av året avseende särskilt avskilda tillgångar	218	216

NCC-koncernens Pensionsstiftelse har en räntebärande fordran på NCC AB om 1 000 (1 000) MSEK.

I övrigt innehar stiftelserna inga finansiella instrument utgivna av företaget eller tillgångar som används av företaget.

Not 30 Pensioner, forts.

NETTO PENSIONSFRÖPLIKTELSE

MODERBOLAGET	2019	2018
Kapitalvärde av pensionsförpliktelser som avser pensioner i företagets egen regi vid utgången av året	188	181
Verkligt värde vid utgången av året avseende särskilt avskilda tillgångar	218	216
Överskott i särskilt avskilda tillgångar	30	36
Netto redovisat avseende pensionsförpliktelser	0	1

ANTAGANDEN FÖR FÖRMÅNSBESTÄMDA FÖRPLIKTELSE

MODERBOLAGET	2019	2018
Diskonteringsränta per 31 december	1,60	2,35

Pensionsberäkningarna bygger i övrigt på löne- och pensionsnivån på balansdagen.

Not 31 Övriga skulder

KONCERNEN	2019	2018
Övriga långfristiga skulder		
Derivat som innehas för säkring	1	5
Övriga långfristiga skulder	51	3
Summa	52	8
Övriga kortfristiga skulder		
Förskott från kunder	853	536
Skulder till intresseföretag	7	5
Derivat som innehas för säkring	73	50
Skulder fastighetsförvärv	1	2
Övriga kortfristiga skulder	943	926
Summa	1 878	1 520

Not 32 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2019	2018	2019	2018
Lönerelaterade kostnader	2 327	2 111	38	60
Finansiella kostnader	1	1		
Förutbetalda hyresintäkter	2	3		
Förutbetalda intäkter hyresgarantier	92	47		
Projektrelaterade kostnader	1 022	912		
Administrationskostnader	102	23	12	8
Drifts- och försäljningskostnader	298	302	3	3
Övriga kostnader	33	52	4	4
Omklassificeringar ¹⁾	-111			
Summa	3 767	3 452	57	75

¹⁾ Hänförliga till tillgångar som innehas till försäljning, se vidare not 15.

Not 33 Transaktioner med närstående

Som närstående till NCC-koncernen rubriceras i första hand NCCs dotterföretag, intresseföretag och samarbetsarrangemang.

Moderbolaget har en närståenderelation med sina dotterföretag, se not 18, Andelar i koncernföretag. För NCC:s ledande befattningshavare, se not 5, Antal anställda, personalkostnader och ledande befattningshavares ersättningar. För mellanhavanden med NCC-koncernens Pensionsstiftelse, se not 30 och 37.

Transaktioner som genomförts med NCC:s intressebolag och gemensamma verksamheter har varit av produktionskaraktär. Transaktionerna har skett på marknadsmässiga villkor.

KONCERNEN	2019	2018
Transaktioner med intresseföretag och samarbetsarrangemang		
Försäljning till intresseföretag och samarbetsarrangemang	66	45
Inköp från intresseföretag och samarbetsarrangemang	24	18
Utdelning från intresseföretag	5	1
Långfristiga fordringar hos intresseföretag och samarbetsarrangemang	5	
Kortfristiga fordringar hos intresseföretag och samarbetsarrangemang	20	24
Räntebärande skulder till intresseföretag och samarbetsarrangemang	12	25
Rörelseskulder till intresseföretag och samarbetsarrangemang	11	9
MODERBOLAGET	2019	2018
Transaktioner med koncernföretag		
Inköp från koncernföretag		58
Ränteintäkter från koncernföretag	3	1
Räntekostnader till koncernföretag	17	1
Utdelning från koncernföretag	533	435
Kortfristiga fordringar hos koncernföretag	1 196	906
Räntebärande skulder till koncernföretag	1 470	1 226
Rörelseskulder till koncernföretag	4	1 050
Borgens- och garantiförpliktelser för koncernföretag	21 087	19 309

Not 34 Leasing

From 1 januari 2019 har den nya redovisningsprincipen IFRS 16 Leasingavtal tillämpats. Denna innebär att nyttjanderättstillgångar redovisas med tillhörande leasingkulda för de ramavtal för leasing som koncernen har gällande personbilar, lastbilar, tunga produktionsmaskiner, rörelsefastigheter som tex hyrda lokaler samt tomträtter/markarrenden.

I resultaträkningen har kostnader för dessa leasingavtal redovisats som avskrivning respektive räntekostnad. Leasingbetalningen har delats upp i en ränte- och en amorteringsdel. Rörelseresultatet har påverkats positivt och finansnettot negativt. Kassaflödet från den löpande verksamheten har ökat och kassaflödet från finansieringsverksamheten har minskat i större omfattning efter införandet av den nya redovisningsstandarderna.

KONCERNEN	2019
Resultaträkning	
Avskrivningar på nyttjanderättstillgångar	-731
Räntekostnader för leasingkulder	-42
Totala kostnader aktiverade leasingavtal	-773
Leasingavtal av lågt värde och med kortare livslängd	-1 695
Totala kostnader från icke-aktiverade leasingavtal	-1 695
Totala kostnader från leasingavtal	-2 468

KASSAFLÖDET

Det totala kassaflödet gällande leasingavtal under 2019 var -748 MSEK.

KONCERNEN – SKULDER FÖR LEASINGAVTAL

	2019	2018
Kortfristiga leasingkulder	540	173
Långfristiga leasingkulder	1 058	320
Totala leasingkulder	1 598	493

För leasingsskuldens löptidsanalys, se not 37.

NYTTJANDERÄTTSTILLGÅNGAR

2019	Rörelsefastigheter	Maskiner & Inventarier	Markarrenden	Summa
Redovisat anskaffningsvärde vid årets början		800		800
Årets ökning av leasingavtal	120	496		615
Övergångseffekt IFRS 16	-3	1 497		1 494
Överföring inom NCC-koncernen	945	-996	51	0
Omklassificeringar ¹⁾	-22	-180		-202
Avyttringar och utrangeringar	-14	-48		-62
Årets omräkningsdifferens	-9	-48	-2	-58
Redovisat anskaffningsvärde vid årets slut	1 017	1 521	49	2 588
Akkumulerade avskrivningar vid årets början		-307		-307
Överföring inom NCC-koncernen	1	-1		0
Omklassificeringar ¹⁾	10	55		65
Avyttringar och utrangeringar	8			8
Årets omräkningsdifferens	2	3	2	7
Årets avskrivningar	-270	-461		-731
Akkumulerade avskrivningar vid årets slut	-249	-710	2	-958
Restvärde vid årets början		493		493
Restvärde vid årets slut	768	811	51	1 630

¹⁾ Omklassificeringar avser omföring till Tillgångar som innehas för försäljning om netto -137 MSEK, se not 15.

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2019	2018	2019	2018
Leasegivare				
Framtida leasingbetalningar				
<i>Fördelade på förfalloperioder:</i>				
Leasingbetalningar under året	27			
<i>Ej diskonterade framtida leasingbetalningar som löper ut:</i>				
Inom 1 år	45	17		47
Inom mer än 1 år men mindre än 5 år	150	78		63
Efter 5 år	62	12		
MODERBOLAGET			2019	2018
Leasetagare				
Framtida leasingbetalningar				
<i>Ej diskonterade leasingkontrakt som löper ut:</i>				
Inom 1 år			8	52
Efter 1 men mindre än 5 år			2	70
Senare än 5 år				
Totala framtida ej diskonterade leasingbetalningar			10	122

Kostnadsförda leasingavgifter för moderbolaget uppgick till 60 (62) MSEK.

Not 35**Ställda säkerheter, borgens-, garanti- och eventalförpliktelser**

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2019	2018	2019	2018
Ställda säkerheter				
<i>För egna skulder:</i>				
Tillgångar belastade med äganderättsförbehåll m.m.	479	493		
Spärrade bankmedel				
Summa	479	493		
Övriga ställda säkerheter	8	9		
Totalt ställda säkerheter	487	502		
Borgens- och garantiförpliktelser				
<i>Egna förbindelser:</i>				
Borgensförbindelser för koncernbolags räkning			21 087	19 309
Övriga borgens- och ansvarsförbindelser	459	455	369	368
<i>Solidariskt med andra företag:</i>				
Skulder i konsortier, handels- och kommanditbolag	184	147		
Summa borgens- och garantiförpliktelser¹⁾	643	602	21 456	19 678

¹⁾ På grund av att borgensåtaganden för av NCC AB tidigare helägda dotterbolag inom Bonavakoncernen inte elimineras, redovisas de borgensåtaganden som NCC AB fortfarande har utestående för Bonavabolags räkning i denna post (för koncernen 367 (367) och för moderbolag 367 (367)). Kvarstående volym avser bl.a säkerhet avseende exploateringsavtal och har förmånstagare i form av kommuner och privata företag och kommer vidare hanteras under 2020. Genom avtal, NCC AB och Bonava AB emellan, hålls NCC AB skadelös av Bonava AB för alla åtaganden. Dessutom har NCC AB erhållit säkerhet från kreditförsäkringsbolag för de åtaganden som fortfarande är utestående för räkning, numera helägda Bonavabolag.

TILLGÅNGAR BELASTADE MED ÄGANDERÄTTSFÖRBEHÅLL

Avser leasad utrustning i form av personbilar och lastbilar.

BORGENSFÖRBINDELSER FÖR KONCERNBOLAGS RÄKNING

Borgensförbindelser för koncernbolags räkning har i huvudsak utfärdats som säkerhet för:

- utnyttjade garantilimiten hos banker och försäkringsbolag
- NCC Treasury AB:s upplåning
- fullgörande av entreprenadavtal.

EVENTALFÖRPLIKTELSE M.M.

Twister och rättsliga processer

NCC blir i den löpande affärsverksamheten från tid till annan involverad i tvister eller rättsliga processer. Inom ramen för framförallt entreprenadverksamheterna har NCC framfört vad NCC anser vara berättigade krav på beställaren men som beställaren, helt eller delvis, bestrider. I många fall har beställaren också framfört motkrav. I andra ärenden har beställare framfört krav på NCC för t.ex. påstådda brister i NCC:s utförande av det beställda arbetet. De sammanlagda beloppen är betydande. NCC:s redovisning speglar NCC:s bästa bedömning av utfallet men det kan inte uteslutas att slutligt utfall kan avvika, i vissa fall väsentligt, från nu gjorda bedömningar.

Konkurrensfrågor

I kölvattnet av den finländska asfaltkartellen (1994–2002) vilken vad gäller konkurrensskadeavgifter avgjordes 2009, har tidigare kunder riktat krav om cirka 71 MEUR mot NCC solidariskt med övriga byggbolag. I Helsingfors tingsrätts dom i fem av målen 2013 ålades NCC att erlägga cirka 1 MEUR. 2016 ändrade Hovrätten domen, innebärande att NCC inte skall utge något skadestånd.

I flera mål har motparterna ansökt om prövningstillstånd hos Högsta domstolen (HD) vilken har meddelat den kommer att pröva ett av målen där NCC är svarande. Prövningen är begränsad till frågor om preskription samt om principen om ekonomisk succession ska tillämpas inom skadeståndsrätten. HD begärde yttrande från EU-domstolen som meddelade dom i mars 2019. Denna öppnar för möjligheten att kräva skadestånd av NCC. Högsta domstolen i Finland har där efter beslutat att målet skall återförvisas till hovrätten för prövning i sak.

Tillståndspliktiga verksamheter

NCC bedriver tillståndspliktig verksamhet i form av t.ex. asfalts- och täktverksamhet, fabriker och deponier. Från tid till annan för NCC en dialog med

berörda myndigheter rörande efterlevnad av villkoren för verksamhetens bedrivande. Sådana frågor hanteras inom ramen för den löpande verksamheten. Skulle NCC mot förmodan befinnas ha brutit mot gällande tillstånd utan att kunna vidta erforderliga åtgärder, kan det komma att medföra betydande kostnader.

Not 36**Kassaflödesanalys****LIKVIDA MEDEL**

KONCERNEN	2019	2018
Kassa och bank	2 416	1 197
Summa likvida medel	2 416	1 197
Kortfristiga placeringar med en löptid längre än tre månader	63	72

MODERBOLAGET	2019	2018
Tillgodohavanden i NCC Treasury AB	164	161
Summa enligt kassaflödesanalys	164	161

Kortfristiga placeringar har klassificerats som likvida medel/kassa och bank med följande utgångspunkt:

- De har obetydlig risk för värdefluktuationer.
- De kan lätt omvandlas till kassamedel.
- De har en löptid om högst tre månader vid anskaffningstidpunkten.

FÖRVARV AV ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Koncernen

Under året förvärvades immateriella och materiella anläggningstillgångar, exklusive nyttjanderättstillgångar leasing, för 934 (1 089) MSEK varav 0 (0) MSEK har lånefinansierats.

Förvärv av innehav utan bestämmande inflytande om 0 (3) MSEK har gjorts, varav 0 (0) MSEK ej medfört kassaflöde. Försäljning av dotterföretag och innehav utan bestämmande inflytande har skett med 15 (75) MSEK varav 15 (0) MSEK ej medfört kassaflöde.

Moderbolaget

Under året förvärvades immateriella och materiella anläggningstillgångar för 33 (18) MSEK, varav 0 (0) lånefinansierats.

Moderbolaget har endast obetydliga likvida medel i utländsk valuta, varför några kursdifferenser i likvida medel ej uppkommer.

UPPLYSNINGAR OM ERHÅLLNA OCH BETALDA RÄNTOR

Koncernen

Under perioden erhållen ränta uppgick till 14 (14) MSEK. Under perioden betald ränta uppgick till 136 (128) MSEK.

Moderbolaget

Under perioden erhållen ränta uppgick till 3 (1) MSEK. Under perioden betald ränta uppgick till 42 (21) MSEK.

KASSAFLÖDE HÄNFÖRLIGT FRÅN ANDELAR I GEMENSAMMA VERKSAMHETER

KONCERNEN	2019	2018
Löpande verksamhet	82	81
Förändring av rörelsekapital	39	163
Investeringsverksamhet	-38	-2
Finansieringsverksamhet	42	-135
Summa kassaflöde	125	107

LIKVIDA MEDEL SOM INTE ÄR TILLGÄNGLIGA FÖR ANVÄNDNING

KONCERNEN	2019	2018
Likvida medel i gemensamma verksamheter	128	154
Summa likvida medel som inte är tillgängliga för användning	128	154

TRANSAKTIONER SOM INTE MEDFÖR BETALNINGAR

KONCERNEN	2019	2018
Ökning nyttjanderättstillgångar leasing	2 110	227

Not 36 Kassaflödesanalys, forts.

ICKE KASSAFLÖDESPÅVERKANDE FÖRÄNDRINGAR I FINANSIERINGSVERKSAMHETEN

KONCERNEN	EJ KASSAFLÖDESPÅVERKANDE POSTER					UB 2019
	UB 2018	Kassaflöden	Nya leasingavtal	Ränteuppräknig	Valutakurs-differenser	
Räntebärande skulder	1 908	770			7	2 685
Räntebärande fordringar	-429	97			-101	-433
Leasingskulder	493	-706	1 980	-42	7	1 732
Summa skulder finansieringsverksamheten	1 972	161	1 980	-42	-88	3 983
Utdelning		-450				
Förvärv av egna aktier		-19				
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-308				

MODERBOLAGET	EJ KASSAFLÖDESPÅVERKANDE POSTER				UB 2019
	UB 2018	Kassaflöden	Koncernbidrag 2019	Valutakurs-differenser/övrigt	
Räntebärande skulder	2 577	-107			2 470
Långfristiga räntefria skulder	1 045	-1 042			3
Summa skulder i finansieringsverksamheten	3 622	-1 149			2 473
Räntebärande fordringar	-744	318	-577		-1 003
Summa finansieringsverksamheten	2 878	-831	-577		1 470

ÖVRIGA FÖRÄNDRINGAR I RÖRELSEKAPITAL

MSEK	KONCERNEN	
	2019	2018
Ökning (-) / Minskning (+) av varulager	-97	-127
Ökning (-) / Minskning (+) av fordringar	950	-573
Ökning (+) / Minskning (-) av skulder	-248	755
Övriga förändringar i rörelsekapital	605	55

NETTOSKULDENS UTVECKLING

KONCERNEN, MSEK	2019 Jan-dec	2018 Jan-dec
Nettoskuld ingående balans	-3 045	-149
Kassaflöde före finansiering	1 512	-1 157
Leasing IFRS16	-1 942	
Förvärv/försäljning av egna aktier	-19	-11
Förändring av pensionskuld	-561	-872
Valutakursdifferenser i likvida medel	15	8
Betald utdelning	-450	-864
Nettoskuld utgående balans	-4 489	-3 045

Not 37 Finansiella instrument och finansiell riskhantering

FINANSPOLICY (PRINCIPER FÖR RISKHANTERING)

Koncernen är genom sin verksamhet utsatt för finansiella risker. Med finansiella risker avses refinansieringsrisker, likviditetsrisker, ränterisker, valutarisker, kreditrisker, motpartsrisker och garantikapacitetsrisker. NCC:s finanspolicy för hantering av finansiella risker har beslutats av NCC AB:s styrelse och bildar ett ramverk av riktlinjer och regler i form av riskmandat och limiter för finansverksamheten.

Inom NCC-koncernens decentraliserade organisation är finansverksamheten centraliserad till NCC Group Treasury, dels för att kunna bevaka koncernens sammanlagda finansiella riskpositioner, dels för att kunna uppnå kostnadseffektivitet, stordriftsfördelar, kompetensuppbyggnad och tillvarata koncerngemensamma intressen. I NCC hanteras koncernens ränte-, valuta-, kredit-, refinansierings-, motparts- och likviditetsrisk samt prISRISKEN i oljeprodukter genom koncernens internbank, NCC Treasury AB. PrISRISKEN i elprodukter samt kundkreditriskerna hanteras i respektive affärsområde.

AVTALSVILLKOR

NCC har en finansiell nyckeltalsrestriktion i form av skuldsättningsgrad knuten till den syndikerade kreditfaciliteten som tecknats med en grupp banker om 325 (325) MEUR med en kvarvarande löptid på två år. NCC uppfyller kraven för den finansiella nyckeltalsrestriktionen.

REFINANSIERINGSRISK

Refinansieringsrisk definieras som risKEN att NCC inte ska kunna erhålla finansiering vid en given tidpunkt eller att kreditgivarna ska få svårigheter att infria sina utfästelser. NCC eftersträvar en riskspridning mellan olika finansieringskällor (marknadsfinansieringsprogram, banklån och andra låneformer) för att trygga koncernens långsiktiga försörjning av lånat kapital.

NCC:s policy för refinansieringsrisk är att företagets skuldportfölj¹⁾ ska ha en förfallostruktur som minimerar koncernens exponering ur perspektivet refinansieringsrisk. Skuldportföljens förfall ska vara spridd över tiden. Fördelningsnormen innebär att den vägda genomsnittliga återstående löptiden ska vara minst 18 månader. Per 31 december uppgick kapitalbindningen för företagets skuldportfölj¹⁾, 2 766 (2 392) MSEK, till 37 (34) månader.

¹⁾ Räntebärande skulder exklusive pensionskuld enligt IAS 19 samt exklusive leasingkuld enligt IFRS 16. Jämförelsesiffror inkluderar finansiell leasingkuld enligt IAS 17.

FÖRFALLOSTRUKTUR KAPITALBINDNING¹⁾²⁾

Förfallotid	2019 ³⁾		2018 ⁴⁾	
	Belopp	Andel %	Belopp	Andel %
2019			1 051	44
2020	256	9	146	6
2021	209	8	112	5
2022	1 050	38	55	2
2023	300	11	1 029	43
2024	950	34		
Totalt	2 766	100	2 392	100

¹⁾ Lån från NCC-koncernens Pensionsstiftelse 1 000 (1 000) MSEK.

²⁾ Exklusive pensionskuld enligt IAS 19.

³⁾ Exklusive leasingkuld enligt IFRS 16.

⁴⁾ Inklusive finansiell leasingkuld om 493 MSEK enligt IAS 17.

Not 37 Finansiella instrument och finansiell riskhantering, forts.

NCC har följande investorerrelaterade marknadsfinansieringsprogram:

MARKNADSFINANSIERINGSPROGRAM

	Ram	Utnyttjat Nom MSEK
Commercial paper (CP) program i Finland	300 MEUR	
Commercial paper (CP) program i Sverige	4 000 MSEK	
Medium Term Note (MTN) i Sverige ¹⁾	5 000 MSEK	1 700
Totalt		1 700

Av NCC:s totala räntebärande företagsskuld utgjordes 61 (28)²⁾ procent av marknadsfinansieringsprogram.

¹⁾ Gröna obligationer varav noterade på Nasdaq Stockholm om nominellt 1 600 MSEK.

²⁾ Inklusive finansiell leasingsskuld om 493 MSEK enligt IAS 17.

LIKVIDITETSRISKER

Med likviditetsrisk avses risken att NCC inte har tillräcklig betalningsberedskap vid ett visst givet tillfälle, vilket kan negativt påverka koncernens förmåga att fullgöra betalningsförpliktelser. För att erhålla god flexibilitet och kostnadseffektivitet samt säkerställa tillgången på framtida finansieringsbehov anger NCC:s finanspolicy att koncernens betalningsberedskap ska uppgå till minst 7 procent av koncernens årsomsättning, varav minst 5 procent ska bestå av outnyttjade bindande kreditlöften. Betalningsberedskapen definieras som koncernens likvida medel, kortfristiga placeringar och outnyttjade bindande kreditfaciliteter minskat med förfallande marknadsfinansieringsprogram som har en kvarvarande löptid kortare än tre månader. Volymen outnyttjade bindande kreditlöften uppgick vid årsskiftet till 3 654 (3 587) MSEK med en återstående genomsnittlig löptid på 1,8 (2,8) år. Tillgängliga likvida medel placeras i bank eller räntebärande instrument med god kreditvärdighet och likvid andrahandsmarknad. Koncernens likvida medel samt kortfristiga placeringar per den 31 december uppgick till 2 478 (1 268) MSEK. Betalningsberedskapen uppgick per den 31 december till 11 (8) procent av omsättningen.

Nedanstående tabell visar koncernens finansiella skulder (inklusive räntebetalningar) samt netto reglerade derivat som utgör finansiella skulder. Finansiella instrument med rörlig ränta har beräknats med den ränta som förelåg på balansdagen. Belopp i utländsk valuta har omräknats till SEK med balansdagens kurs. Beloppen i tabellen är de avtalsenliga odiskonterade kassaflödena.

LÖPTIDANALYS (BELOPP INKLUSIVE RÄNTA)¹⁾

	2019						2018				
	Totalt	<3 mån	3 mån– 1 år	1–3 år	3–5 år	>5 år	Totalt	<3 mån	3 mån– 1 år	1–3 år	3–5 år
Lån från NCC-koncernens Pensionsstiftelse	1 026	200	10	413	403		1 090		18	36	1 036
Räntebärande skulder	1 837	51	24	894	868		903	621	261	21	
Leasingskulder	1 882		633	776	269	204	502		176	241	85
Ränteswappar							2	2			
Oljeterminer	1	1					8	2	6		
Leverantörsskulder	4 275	4 275					5 164	5 164			
Totalt	9 021	4 527	667	2 083	1 540	204	7 669	5 789	461	298	1 121

¹⁾ Exklusive pensionsskuld enligt IAS 19.

Nedanstående tabell visar koncernens bruttoreglerade derivat. Beloppen i tabellen är de avtalsenliga, odiskonterade kassaflödena.

LÖPTIDANALYS (BELOPP INKLUSIVE RÄNTA)

	2019				2018			
	Totalt	<3 mån	3 mån– 1 år	>1 år	Totalt	<3 mån	3 mån– 1 år	>1 år
Valutaterminer								
– utflöde	–8 833	–7 466	–1 242	–125	–6 064	–4 205	–1 714	–145
– inflöde	8 809	7 444	1 239	126	6 148	4 277	1 729	142
Nettoflöde från bruttoreglerade derivat	–24	–22	–3	1	84	72	15	–3

RÄNTERISKER

Ränterisk utgör risken för att förändringar i marknadsräntor påverkar NCC:s kassaflöden eller det verkliga värdet på finansiella tillgångar och skulder negativt. NCC:s finansieringskällor utgörs i huvudsak av eget kapital, kassaflöde från den operativa verksamheten samt upplåning. NCC:s policy för ränterisk är att den vägda genomsnittliga återstående räntebindningen för företagets skuldportfölj¹⁾ när exponeringen reducerats med räntebindningen för likvida medel²⁾ i normalfallet ska vara 12 månader med ett avvikelsemmandat på ±6 månader samt att skuldportföljens ränteomsättningsstruktur ska vara spridd över tiden. I de fall tillgänglig upplåningsform inte motsvarar önskvärd räntestruktur på låneportföljen används i huvudsak ränteswappar för att anpassa strukturen. I redovisningen tillämpas säkringsredovisning när en effektiv koppling finns mellan säkrat lån och ränteswappen. Vid bedömning av effektivitet säkerställer NCC att det ekonomiska sambandet mellan ränteswap och underliggande lån är uppfyllt genom att ränteswappen är upptagen i samma valuta samt att löptid, tidpunkt för räntebetalningar, nominellt belopp samt räntebas överensstämmer med underliggande lån. Ränteswappen har samma kvantitet som underliggande lån. Ineffektivitet kan uppstå om tidpunkter för kassaflödet i ränteswappen respektive i underliggande lån inte helt överensstämmer.

Den genomsnittliga räntebindningstiden på företagets skuldportfölj¹⁾ reducerad med räntexponeringen i likvida medel²⁾ var 15 (5) månader inklusive ränteswappar knutna till skuldportföljen. Likvida medel²⁾ uppgick till 2 478 (1 268) MSEK och den genomsnittliga räntebindningstiden på dessa tillgångar var 0,5 (2) månader.

Per årsskiftet uppgick NCC:s räntebärande företagsskuld¹⁾ till 2 766 (2 392) MSEK och den genomsnittliga räntebindningstiden var 14 (6) månader.

Per den 31 december 2019 hade NCC ränteswappar knutna till företagets skuldportfölj¹⁾ med ett nominellt värde på 590 (100) MSEK. Ränteswapparnas verkliga värde uppgick per den 31 december 2019 netto till 7 (–2) MSEK bestående av långfristiga fordringar om 7 (0) MSEK samt övriga kortfristiga skulder om 0 (2) MSEK. Ränteswapparna har en förfallotidpunkt på mellan 2,5 (0,2) och 4,8 (0,2) år med en genomsnittlig fast ränta på –0,03 (1,58) procent. En höjning av räntenivån med en procentenhet skulle medföra en förändring av årets resultat med 12 (–2) MSEK givet de räntebärande tillgångar och skulder samt inklusive ränteswappar som finns per balansdagen. En höjning av räntenivån med en procentenhet skulle medföra en förändring av årets resultat med 4 (0) MSEK samt övrigt totalresultat med 11 (0) MSEK avseende förändring av verkligt värde på koncernens ränteswappar.

¹⁾ Räntebärande skulder exklusive pensionsskuld enligt IAS 19 samt exklusive leasingsskuld enligt IFRS16, inklusive ränteswappar knutna till skuldportföljen. Jämförelsesiffror inkluderar finansiell leasingsskuld enligt IAS 17.

²⁾ Likvida medel och kortfristiga placeringar.

Not 37 Finansiella instrument och finansiell riskhantering, forts.

FÖRFALLOSTRUKTUR RÄNTEBINDNING¹⁾

Förfallotid	2019 ²⁾		2018 ³⁾	
	RÄNTEBÄRANDE SKULDER INKL. RÄNTESWAPPAR			
	Belopp	Andel %	Belopp	Andel %
2019			2 368	99
2020	2 161	78		
2021	15	1	24	1
2022	290	10		
2023	100	4		
2024	200	7		
Totalt	2 766	100	2 392	100

¹⁾ Exklusive pensionsskuld enligt IAS 19.

²⁾ Exklusive leasingsskuld enligt IFRS 16.

³⁾ Inklusive finansiell leasingsskuld om 493 MSEK enligt IAS 17.

VALUTARISKER

Valutarisker utgör risken att förändringar i valutakursen negativt påverkar koncernens resultaträkning, balansräkning och kassaflöden.

TRANSAKTIONSEXPONERING

I enlighet med finanspolycyn ska transaktionsexponeringen elimineras så snart den är känd. Säkring sker av kontrakterade samt sannolika prognostiserade flöden. Detta sker huvudsakligen via valutaterminskontrakt. Kontrakterad bruttoexponering i respektive valuta ska kurssäkras till 100 procent. Prognostiserad exponering säkras successivt över tiden, vilket innebär att de kvartal som ligger närmast i tiden säkras i högre grad än efterföljande kvartal. Varje kvartal säkras därmed vid flera tillfällen och omfattas av flera säkringsavtal som har ingåtts vid olika tidpunkter. Riktvärdet är att säkra 90 procent av prognos för innevarande kvartal, 70 procent av prognos för nästkommande kvartal, följt av 50 procent, 30 procent samt 10 procent. I redovisningen tillämpas säkringsredovisning när kraven för säkringsredovisning är uppfyllda. Valutaterminer som säkrar flödet är upptaget i samma valuta, har samma belopp samt har samma förfallotidpunkt som det säkrade kassaflödet. Ineffektivitet kan uppstå om det sker en förändring av tidpunkten för när det framtida kassaflödet kommer att inträffa eller om det blir en förändring av kontrakterat eller prognostiserat flöde.

Följande tabell visar summan av koncernens bruttoinflöden och bruttoutflöden i olika valutor, säkrad andel under året samt valutarisken för respektive valuta på osäkrade valutaflöden. Valutarisken visar förändringen av årets resultat om den svenska kronan förändras med fem procent i förhållande till varje enskild valuta som en följd av förluster vid omräkning av osäkrade leverantörsskulder/kundfordringar.

Motvärde i MSEK	2019				2018			
	Brutto in- och utflöde	Säkrad andel MSEK	Säkrad andel %	Valutarisk 5 % efter skatt på osäkrad andel	Brutto in- och utflöde	Säkrad andel MSEK	Säkrad andel %	Valutarisk 5 % efter skatt på osäkrad andel
EUR	2 085	1 767	85	13	2 210	1 607	73	24
DKK	171	34	20	5	269	54	20	8
NOK	287	163	57	5	245	101	41	6
PLN	73	67	92		153	142	93	
Övriga	36	11	30	1	42	38	89	
Totalt	2 652	2 041	77	24	2 919	1 942	67	38

Terminskontrakten som används för säkring av kontrakterade samt prognostiserade transaktioner är klassificerade som kassaflödessäkringar. Under 2019 var det inga kassaflödessäkringar som avslutades på grund av att det förväntade kassaflödet ej längre var sannolikt att inträffa.

PROGNOSTISERADE VALUTAFLÖDEN (NETTO)

Nedanstående tabell visar de prognostiserade valutaflödena under 2020 (2019) till och med Q1 2021 (Q1 2020), utestående säkringsposition vid årsskiftet samt säkrad andel.

Motvärde i MSEK (2019)	Q1 2020			Q2 2020			Q3 2020			Q4 2020			Q1 2021			TOTALT		
	Netto-utflöde	Säkringsposition	Säkrad andel %	Netto-utflöde	Säkringsposition	Säkrad andel %	Netto-utflöde	Säkringsposition	Säkrad andel %	Netto-utflöde	Säkringsposition	Säkrad andel %	Netto-utflöde	Säkringsposition	Säkrad andel %	Netto-utflöde	Säkringsposition	Säkrad andel %
EUR	156	141	90	169	118	70	150	75	50	136	41	30	135	13	10	745	388	52
Riktvärde %	90			70			50			30			10					

Motvärde i MSEK (2018)	Q1 2019			Q2 2019			Q3 2019			Q4 2019			Q1 2020			TOTALT		
	Netto-utflöde	Säkringsposition	Säkrad andel %	Netto-utflöde	Säkringsposition	Säkrad andel %	Netto-utflöde	Säkringsposition	Säkrad andel %	Netto-utflöde	Säkringsposition	Säkrad andel %	Netto-utflöde	Säkringsposition	Säkrad andel %	Netto-utflöde	Säkringsposition	Säkrad andel %
EUR	226	203	90	219	153	70	181	91	50	139	42	30	139	14	10	904	503	56
Riktvärde %	90			70			50			30			10					

KONTRAKTERADE VALUTAFLÖDEN (BRUTTO)

Nedanstående tabell visar den utestående säkringspositionen vid årsskiftet avseende summan av kontrakterade bruttoinflöden och bruttoutflöden per valuta.

Motvärde i MSEK	2019				2018			
	Totalt	<3 mån	3 mån-1 år	>1 år	Totalt	<3 mån	3 mån-1 år	>1 år
EUR	598	295	257	46	662	147	438	77
NOK	178	175	3		349	298		51
PLN	2	1	1		71	45		26
CZK	111	2	43	67				
Övriga	6	3	3					
Totalt	895	476	306	113	1 082	490	464	128

Säkringarna uppfyller kraven för effektivitet vilket innebär att samtliga förändringar på grund av ändrad valutakurs redovisas i övrigt totalresultat. Det verkliga värdet på valutaterminer som använts för säkring av transaktionsexponering uppgick till netto -9 (-32) MSEK. Härav är i balansräkningen redovisat som övriga långfristiga fordringar 1 (0) MSEK samt övriga fordringar 4 (9) MSEK och som övriga långfristiga skulder 0 (5) MSEK samt övriga kortfristiga skulder 13 (37) MSEK.

Not 37 Finansiella instrument och finansiell riskhantering, forts.

TOTAL SÄKRINGSPOSITION

Nedanstående tabeller visar summan av prognostiserade nettoutflöden samt kontrakterade bruttointflöden och bruttoutflöden, utestående säkringsposition vid årsskiftet, säkrad andel samt genomsnittliga terminspriser per valuta i SEK.

	2019				2018			
	Totalt	<3 mån	3 mån-1 år	>1 år	Totalt	<3 mån	3 mån-1 år	>1 år
Summan av prognostiserat nettoutflöde samt kontrakterade bruttointflöden och bruttoutflöden motvärde MSEK	1 640	632	760	248	1 986	716	1 003	267
Total säkringsposition motvärde MSEK	1 283	617	540	126	1 585	693	750	142
Säkrad andel (%)	78	98	71	51	80	97	75	53
Genomsnittlig terminskurs i SEK avseende total säkringsposition:								
EUR valutaterminer	10,58	10,54	10,62	10,58	10,07	10,07	10,05	10,22
NOK valutaterminer	1,06	1,06	1,03		1,06	1,06		1,07
PLN valutaterminer	2,45	2,47	2,43		2,26	2,29	2,20	
CZK valutaterminer	0,40	0,41	0,40	0,40				

VALUTFÖRDELNING AV FINANSIERING

Enligt NCC:s finanspolicy ska koncernens tillgångar finansieras i lokal valuta. Extern och intern upplåning i NCC-koncernen sker främst genom den centrala treasuryenheten och överförs sedan till affärsområden och dotterbolag i form av interna lån. Utlåningen sker i lokal valuta, medan den externa finansieringen till stor del sker i SEK och EUR. Via valutaderivat omvandlas delar av koncernens lån och likviditet till de valutor som koncernens tillgångar är upptagna till. Följande tabeller visar NCC:s finansiering samt finansieringsvalutaswappar. Angivna värden inkluderar underliggande kapitalbelopp.

RÄNTEBÄRANDE SKULDER¹⁾

Motvärde i MSEK	2019 ²⁾		2018 ³⁾	
	Belopp	Andel %	Belopp	Andel %
EUR	15	1	24	1
NOK	4		105	4
SEK	2 747	99	2 263	95
Totalt	2 766	100	2 392	100

¹⁾ Exklusive pensionskuld enligt IAS 19.

²⁾ Exklusive leasingkuld enligt IFRS 16.

³⁾ Inklusive finansiell leasingkuld om 493 MSEK enligt IAS 17.

FINANSIERING VIA VALUTADERIVAT¹⁾

Motvärde i MSEK	2019	2018
Köp +/Sälj – DKK	1 617	337
Köp +/ Sälj – EUR	391	421
Köp +/ Sälj – NOK	-2 677	-2 876
Köp +/ Sälj – PLN	27	
Köp +/ Sälj – RUB		-32
Netto	-641	-2 150

¹⁾ Valutaswappar.

OMRÄKNINGSEXPONERING

Enligt NCC:s finanspolicy ska inte koncernens omräkningsexponering valutakurssäkras.

KONCERNENS NETTOINVESTERINGAR I UTLÄNDSKA DOTTERBOLAG

Nedanstående tabell visar koncernens nettoinvesteringar i utländska dotterbolag samt valutarisken på omräkningsexponeringen. Per den 31 december 2019 skulle en försvagning av den svenska kronan gentemot andra valutor med fem procent medföra en förändring av årets resultat med 0 (0) MSEK samt av övrigt totalresultat med 129 (106) MSEK, se tabellen nedan.

Motvärde i MSEK	2019		2018	
	Nettoinvestering	Valutarisk 5 %	Nettoinvestering	Valutarisk 5 %
DKK	1 660	83	1 339	67
EUR	312	16	283	14
NOK	604	30	499	25
RUB	2		-3	
Totalt	2 578	129	2 118	106

Not 37 Finansiella instrument och finansiell riskhantering, forts.

PRISRISKER

Prisrisker i bitumen

En del av försäljningen av beläggningsentreprenader i NCC Industry sker till indexreglerat pris där index mot kund överensstämmer med det index som leverantören använder för prissättning av bitumen vilket innebär att NCC Industry inte löper någon risk vid förändring av bitumenpriset. Det förekommer också kontrakt med fast pris utan index där Industry löper risk vid förändring av bitumenpriset. Prisrisken i inköpet hanteras av NCC Treasury via oljeterminer. I och med en förändring av indexbasen för prissättning av bitumen hos NCCs största leverantör, så förekommer fr.o.m 2020, även kontrakt till indexreglerat pris där index mot kund inte överensstämmer med det index som leverantören använder för prissättning av bitumen. Detta innebär att NCC Industry löper risk att de två indexen utvecklas på olika sätt. Risken hanteras av NCC Treasury via oljeterminer både på kund- och leverantörssidan. Policy är att hedga större

kundkontrakt när arbetet ska utföras senare än två månader från order. NCC säkerställer att oljederivatet prissätts med samma underliggande index som gäller mot leverantör/kund samt att antal inköpta/sålda ton bitumen per månad överstiger antal säkrade ton bitumen per månad. Ineffektivitet kan uppstå om tidpunkten för inköp av bitumen avviker från derivatens förfalltidpunkt.

Nedanstående tabell visar koncernens inköp av bitumen samt säkrad andel via oljeterminer under året.

Ton	2019			2018		
	Inköp bitumen	Säkrad andel ton	Säkrad andel via oljeterminer %	Inköp bitumen	Säkrad andel ton	Säkrad andel via oljeterminer %
Totalt	284 214	58 495	21	310 057	41 676	13

Nedanstående tabell visar koncernens prognostiserade volym inköp av bitumen, utestående säkringsposition vid årsskiftet samt säkrad andel via oljeterminer. Säkringarna uppfyller kraven för effektivitet vilket innebär att samtliga förändringar på grund av ändrat pris redovisas i övrigt totalresultat. Termiskontrakten som används för säkring av prognostiserade inköp av bitumen är klassificerade som kassaflödessäkringar.

	2019				2018			
	Totalt	<3 mån	3 mån -1 år	>1år	Totalt	<3 mån	3 mån -1 år	>1 år
Prognostiserad volym inköp av bitumen (ton)	885 145	7 859	316 992	560 294	649 701	7 859	316 992	324 850
Säkringsposition via oljeterminer (ton)	19 139	4 783	6 638	7 718	29 719	2 960	22 146	4 613
Säkrad andel (%)	2	61	2	1	5	38	7	1
Säkringsposition motvärde MSEK	51	11	17	23	79	11	58	10
Säkrat pris per ton (genomsnittligt pris i SEK)	2 663	2 300	2 606	2 937	2 663	3 585	2 629	2 233

Det verkliga värdet på oljeterminer som använts för säkring av prisrisken i bitumen uppgick till netto 1 (-4) MSEK. Härav är i balansräkningen redovisat som övriga fordringar 2 (3) MSEK och övriga långfristiga skulder 0 (1) MSEK samt övriga kortfristiga skulder 1 (7) MSEK.

Givet utestående oljeterminer på balansdagen skulle en ökning av bitumenpriset med 10 procent per 31 december 2019 innebära en förändring av övrigt totalresultat med 3 (5) MSEK och av årets resultat med 0 (0) MSEK. Känslighetsanalysen grundar sig på att alla andra faktorer förblir oförändrade.

Prisrisker i el

I ett led att säkerställa kalkylerbara kostnader för el har NCC valt att genom elderivat jämna ut prisvariationer som förekommer på elmarknaden. NCC säkrar successivt upp till tre år och bygger upp volymen elkontrakt till respektive leveranstidpunkt.

Säkringarna uppfyller kraven för effektivitet vilket innebär att samtliga förändringar på grund av ändrat pris redovisas i övrigt totalresultat. Termiskontrakten som används för säkring av kontrakterade inköp av el är klassificerade som kassaflödessäkringar.

Den utestående volymen elderivat uppgick vid årsskiftet till 41 (43) MSEK, varav 4 (4) MSEK förfaller inom 3 månader, 19 (18) MSEK förfaller om 3–12 månader samt 18 (21) MSEK förfaller efter 1 år.

Det verkliga värdet på elterminer som använts för säkring av prisrisken på el uppgick till netto 0 (21) MSEK. Härav är i balansräkningen redovisat som övriga fordringar 0 (21) MSEK och som skulder 0 (0) MSEK.

KREDITRISKER

Kreditrisker och motpartsrisiker i finansiell verksamhet

NCC:s placeringsreglemente för finansiella kreditrisker revideras kontinuerligt och karaktäriseras av försiktighet. Transaktioner sker endast med kreditvärda motparter med lägst rating A- (Standard & Poor's) eller motsvarande internationell rating samt lokala banker med en rating lägst motsvarande landets kreditvärdighet där NCC bedriver verksamhet. ISDA:s (International Swaps and Derivatives Association) ramavtal om netting med alla motparter avseende derivathandel används. I placeringsreglementet anges maximal kreditexponering samt löptid för olika motparter.

Den sammanlagda motpartsexponeringen avseende derivat, beräknad som nettofordran per motpart, uppgick till 127 (210) MSEK vid utgången av 2019. Nettofordran per motpart beräknas enligt marknadsvärderingsmetoden, dvs marknadsvärdet på derivatet med tillägg av riskförändring (1 procent på nominellt belopp). Beräknad bruttoexponering för motpartsrisiker avseende likvida medel och kortfristiga placeringar uppgick till 2 478 (1 268) MSEK.

Kreditrisker i kundfordringar

Risken att koncernens kunder inte uppfyller sina åtaganden, d.v.s att betalning inte erhålls från kunderna, utgör en kreditrisk. Koncernens kunder kreditkontrolleras varvid information om kundernas finansiella ställning inhämtas från olika kreditupplysningsföretag. För större kundfordringar begränsas risken för kreditförluster genom olika typer av säkerheter. Dessa kan till exempel vara bankgarantier, spärr i byggnadskreditiv, moderbolagsgarantier samt övriga betalningsgarantier.

Not 37 Finansiella instrument och finansiell riskhantering, forts.

ÅLDERSANALYS KUNDFORDRINGAR INKLUSIVE FORDRINGAR FÖR SÅLDA FASTIGHETSPROJEKT

	2019		2018	
	Brutto	Reserv för osäkra fordringar	Brutto	Reserv för osäkra fordringar
KONCERNEN				
Ej förfallna kundfordringar	6 033		6 960	
Förfallna kundfordringar 1–30 dagar	1 005		1 020	
Förfallna kundfordringar 31–60 dagar	44	–1	310	
Förfallna kundfordringar 61–180 dagar	459	–12	280	–6
Förfallna kundfordringar >180 dagar	3 230	–1 890	2 437	–1 230
Summa	10 771	–1 903	11 007	–1 236

Säkerheter för kundfordringar har erhållits till ett belopp av 0 (0) MSEK.

Fordringar förfallna >180 dagar är i allt väsentligt orsakade av pågående diskussioner/tvister med beställaren och inte en fråga om beställarens kreditvärdighet.

Reserv för osäkra fordringar förfallna >180 dagar hänför sig i allt väsentligt till tidigare tvister och avser inte bedömd betalningsförmåga. Förutom dessa tvister är kundförlusterna låga vilket ger låga reserver.

RESERV FÖR OSÄKRA FORDRINGAR

KONCERNEN	2019	2018
Ingående balans	–1 236	–902
Årets reservering	–791	–371
Återföring av tidigare gjorda nedskrivningar	111	34
Omräkningsdifferenser	12	4
Utgående balans	–1 903	–1 236

REDOVISAT VÄRDE OCH VERKLIGT VÄRDE FÖR FINANSIELLA INSTRUMENT

Nedanstående tabeller visar redovisat värde och verkligt värde för finansiella instrument. I NCC:s balansräkning är det huvudsakligen kortfristiga placeringar (som innehas för handelsändamål) samt derivat som värderas till verkligt värde. Kortfristiga placeringar värderas enligt priser noterade på en väl fungerande andrahandsmarknad för samma instrument.

Värderingen till verkligt värde på valutaterminer, oljeterminer samt elterminer baseras på vedertagna modeller med observerbar inputdata såsom räntor, valutor och råvarupriser. Värderingen av ränteswappar baseras på terminsräntor framtagna utifrån observerbara yieldkurvor. Diskonteringen ger inte någon väsentlig påverkan på värderingen av derivaten.

För finansiella instrument som redovisas till upplupet anskaffningsvärde; kundfordringar, kortfristiga räntebärande fordringar, övriga fordringar och likvida medel, leverantörsskulder och andra räntefria skulder bedöms det verkliga värdet inte väsentligt avvika från det redovisade värdet. För långfristiga räntebärande fordringar samt kortfristiga placeringar som hålles till förfall baseras det verkliga värdet på priser noterade på en väl fungerande andrahandsmarknad. För korta samt långa obligationslån noterade på Nasdaq Stockholm har verkligt värde beräknats enligt priser noterade på en väl fungerande andrahandsmarknad. Verkligt värde för onoterade långa obligationer och långa skulder till kreditinstitut har beräknats genom att framtida kassaflöden har diskonterats med aktuella marknadsräntor för liknande finansiella instrument. Verkligt värde för övriga lång- och kortfristiga räntebärande skulder bedöms inte väsentligt avvika från redovisat värde.

Not 37 Finansiella instrument och finansiell riskhantering, forts.

Följande tabell visar redovisat och verkligt värde för finansiella instrument.

KLASSIFICERING AV FINANSIELLA INSTRUMENT

KONCERNEN, 2019	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen ¹⁾	Derivat som används i säkringsredovisning	Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat, eget kapitalinstrument	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen ¹⁾	Övriga skulder	Summa redovisat värde	Summa verkligt värde
Långfristiga värdepappersinnehav				74			74	74
Långfristiga räntebärande fordringar			144				144	144
Övriga långfristiga fordringar	1	7					8	8
Kundfordringar			8 674				8 674	8 674
Kortfristiga räntebärande fordringar			226				226	226
Övriga fordringar	55	5	108				168	168
Kortfristiga placeringar	10		52				63	63
Likvida medel			2 416				2 416	2 416
Summa tillgångar	66	12	11 620	74			11 773	11 773
Långfristiga räntebärande skulder ²⁾						3 568	3 568	3 569
Övriga långfristiga skulder		1				51	52	52
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser						2 840	2 840	2 840
Kortfristiga räntebärande skulder ³⁾						796	796	797
Leverantörsskulder						4 275	4 275	4 275
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter						1	1	1
Övriga kortfristiga skulder		13			60	8	81	81
Skulder hänförliga till tillgångar som innehas till försäljning						133	133	133
Summa skulder		14			60	11 673	11 747	11 749

¹⁾ Obligatoriskt värderade till verkligt värde.

²⁾ Lån från NCC-koncernens Pensionsstiftelse ingår om 800 MSEK.

³⁾ Lån från NCC-koncernens Pensionsstiftelse ingår om 200 MSEK.

KONCERNEN, 2018	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen ¹⁾	Derivat som används i säkringsredovisning	Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat, eget kapitalinstrument	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen ¹⁾	Övriga skulder	Summa redovisat värde	Summa verkligt värde
Långfristiga värdepappersinnehav				77			77	77
Långfristiga räntebärande fordringar			195				195	196
Övriga långfristiga fordringar			96				96	96
Kundfordringar			9 629				9 629	9 629
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			1				1	1
Kortfristiga räntebärande fordringar			163				163	163
Övriga fordringar	127	33	56				216	216
Kortfristiga placeringar	72						72	72
Likvida medel			1 197				1 197	1 197
Summa tillgångar	199	34	11 337	77			11 647	11 647
Långfristiga räntebärande skulder ²⁾						1 342	1 342	1 343
Övriga långfristiga skulder		5				3	8	8
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser						2 279	2 279	2 279
Kortfristiga räntebärande skulder						1 051	1 051	1 051
Leverantörsskulder						5 164	5 164	5 164
Övriga kortfristiga skulder		46			4	8	58	58
Summa skulder		51			4	9 846	9 902	9 902

¹⁾ Obligatoriskt värderade till verkligt värde.

²⁾ Lån från NCC-koncernens Pensionsstiftelse ingår om 1 000 MSEK.

Not 37 Finansiella instrument och finansiell riskhantering, forts.

MODERBOLAGET, 2019	Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat, eget kapitalinstrument	Övriga skulder	Summa redovisat värde	Summa verkligt värde
Andra långfristiga värdepappersinnehav		45		45	45
Kortfristiga fordringar hos koncernföretag	1 032			1 032	1 032
Tillgodohavanden i NCC Treasury AB	164			164	164
Summa tillgångar	1 197	45		1 242	1 242
Långfristiga räntebärande skulder ¹⁾			800	800	800
Övriga långfristiga skulder			3	3	3
Leverantörsskulder			12	12	12
Kortfristiga räntebärande skulder ¹⁾			200	200	200
Kortfristiga skulder till koncernföretag			1 474	1 474	1 474
Summa skulder			2 489	2 489	2 489

¹⁾ Lån från NCC-koncernens Pensionsstiftelse ingår om 1 000 MSEK.

MODERBOLAGET, 2018	Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat, eget kapitalinstrument	Övriga skulder	Summa redovisat värde	Summa verkligt värde
Andra långfristiga värdepappersinnehav		45		45	45
Kundfordringar	1			1	1
Kortfristiga fordringar hos koncernföretag	745			745	745
Tillgodohavanden i NCC Treasury AB	161			161	161
Summa tillgångar	907	45		952	952
Långfristiga räntebärande skulder ¹⁾			1 000	1 000	1 000
Långfristiga skulder till koncernföretag			1 044	1 044	1 044
Övriga långfristiga skulder			1	1	1
Leverantörsskulder			25	25	25
Kortfristiga skulder till koncernföretag			1 232	1 232	1 232
Övriga kortfristiga skulder			350	350	350
Summa skulder			3 652	3 652	3 652

¹⁾ Lån från NCC-koncernens Pensionsstiftelse ingår om 1 000 MSEK.

Klassificeringskategorierna Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen och Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen är ej tillämpliga för moderbolaget. Inga omklassificeringar av finansiella tillgångar och skulder mellan ovanstående kategorier har gjorts under året. Verkligt värde för moderbolagets finansiella instrument bedöms inte avvika materiellt från redovisat värde.

I kommande tabeller lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestäms för de finansiella instrument som löpande värderas till verkligt värde samt de finansiella instrument som inte redovisas till verkligt värde i NCC:s balansräkning.

Upplösning av hur verkligt värde bestäms ska göras utifrån tre nivåer. Under perioden har inga förflyttningar gjorts mellan nivåerna och inga signifikanta ändringar har gjorts vad avser värderingssätt, använd data eller antaganden.

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument.

Denna kategori är inte aktuell för moderbolaget.

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1. Denna kategori är inte aktuell för moderbolaget.

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden.

KONCERNEN	2019				2018			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
<i>Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde</i>								
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen								
Kortfristiga placeringar	10			10	72			72
Derivatinstrument		56		56		127		127
Derivatinstrument som används i säkringsredovisning		12		12		34		34
<i>Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat</i>								
Eget kapitalinstrument			74	74			77	77
<i>Finansiella tillgångar som inte redovisas till verkligt värde</i>								
Långfristiga räntebärande fordringar	144			144	196			196
Kortfristiga placeringar	52			52				
Summa tillgångar	206	68	74	348	268	161	77	506
<i>Finansiella skulder värderade till verkligt värde</i>								
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen								
Derivatinstrument		60		60		4		4
Derivatinstrument som används i säkringsredovisning		14		14		51		51
<i>Finansiella skulder som inte redovisas till verkligt värde</i>								
Övriga räntebärande skulder	1 600	2 898		4 498	79	2 315		2 394
Summa skulder	1 600	2 972		4 572	79	2 370		2 449

Not 37 Finansiella instrument och finansiell riskhantering, forts.

KVITTNING AV FINANSIELLA INSTRUMENT

NCC har bindande ramavtal (ISDA-avtal) om nettning med alla motparter avseende derivathandel, vilket innebär att NCC kan kvitta fordringar mot skulder i händelse av motpartens obestånd eller annan händelse. Nedanstående tabell visar redovisade finansiella tillgångar och skulder brutto samt belopp som är möjliga att kvitta. NCC har inte kvittat några belopp i balansräkningen.

KONCERNEN	2019		2018	
	Finansiella tillgångar	Finansiella skulder	Finansiella tillgångar	Finansiella skulder
Redovisade bruttobelopp ¹⁾	68	74	161	55
Belopp som omfattas av avtal om nettning	-46	-46	-52	-52
Nettobelopp efter avtal om nettning	22	28	109	3

¹⁾ I det redovisade bruttobeloppet för finansiella tillgångar ingår derivat som värderas till verkligt värde via resultaträkningen i övriga långfristiga fordringar med 1 (0) MSEK och i övriga fordringar med 55 (127) MSEK samt derivat som används i säkringsredovisning i övriga långfristiga fordringar med 7 (0) MSEK och i övriga fordringar med 5 (33) MSEK. I det redovisade bruttobeloppet för finansiella skulder ingår derivat som värderas till verkligt värde via resultaträkningen i övriga långfristiga skulder med 0 (0) MSEK, i övriga kortfristiga skulder med 60 (4) MSEK samt derivat som används i säkringsredovisning i övriga långfristiga skulder med 1 (5) MSEK och övriga kortfristiga skulder med 13 (46) MSEK.

Moderbolaget har inga utestående derivat.

Not 38 Uppgifter om moderbolaget

NCC AB, organisationsnummer 556034-5174 är ett svensktregistrerat aktieföretag och har sitt säte i Solna. NCC AB:s aktier är marknadsnoterade på Nasdaq Stockholm, listan för Large cap.

Huvudkontorets adress är NCC AB, Herrjärva Torg 4, 170 80 Solna.

Koncernredovisningen för år 2019 består av moderbolaget och dess dotterföretag, tillsammans benämnd koncernen. I koncernen ingår även andel av innehaven i intresseföretag och joint venture-företag.

Ägarandelen för Nordstjärnan AB uppgick per den 31 december 2019 till 17 procent av kapitalet och 48 procent av rösterna i NCC AB. Nordstjärnan AB, organisationsnummer 556000-1421, har sitt säte i Stockholm.

Not 39 Händelser efter balansdagen

Catarina Molén-Runnäs tillträdde som affärsområdeschef för NCC Building Nordics den 13 januari 2020. Hon ersatte Klaus Kaae som fortsätter inom NCC som senior rådgivare.

Not 40 Disposition av företagets vinst

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel	2 240 367 885
Disponeras enligt följande:	
Ordinarie utdelning till aktieägarna 5,00 SEK per aktie ¹⁾	539 527 775
I ny räkning balanseras	1 700 840 110
Summa SEK	2 240 367 885

¹⁾ Den föreslagna utdelningens totalbelopp är beräknat baserat på antalet utestående aktier per 5 mars 2020.

Fastställelse

Styrelsen och verkställande direktören försäkras härmed att koncern- och årsredovisningen har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarder IFRS, sådana de antagits av EU, respektive god redovisningssed och ger en rättvisande bild av koncernens och moderbolagets ställning och resultat. Förvaltningsberättelsen för koncernen respektive moderbolaget ger en rättvisande översikt över koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 5 mars 2020. Koncernens resultat- och balansräkning och moderbolagets resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman den 1 april 2020.

Solna den 5 mars 2020

Tomas Billing
Styrelseordförande

Geir Magne Aarstad
Styrelseledamot

Viveca Ax:son Johnson
Styrelseledamot

Alf Göransson
Styrelseledamot

Mats Jönsson
Styrelseledamot

Angela Langemar Olsson
Styrelseledamot

Ulla Litzén
Styrelseledamot

Birgit Nørgaard
Styrelseledamot

Karl-Johan Andersson
*Styrelseledamot
arbetstagarrepresentant*

Karl G Sivertsson
*Styrelseledamot
arbetstagarrepresentant*

Harald Stjernström
*Styrelseledamot
arbetstagarrepresentant*

Tomas Carlsson
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 6 mars 2020

PricewaterhouseCoopers AB

Ann-Christine Hägglund
*Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor*

Erik Bergh
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i NCC AB (publ), org.nr 556034-5174

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN OCH KONCERNREDOVISNINGEN

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för NCC AB för år 2019. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 12–69 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderbolagets revisionsutskott i enlighet med revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Vår revisionsansats

Revisionens inriktning och omfattning

Vi utformade vår revision genom att fastställa väsentlighetsnivå och bedöma risken för väsentliga felaktigheter i de finansiella rapporterna (årsredovisningen). Vi anpassade vår revision för att utföra en ändamålsenlig granskning i syfte att kunna uttala oss om års- och koncernredovisningen som helhet, med hänsyn tagen till NCC koncernens struktur, redovisningsprocesser och kontroller samt den bransch inom vilken NCC verkar.

Vi beaktade särskilt de områden där verkställande direktören och styrelsen gjort subjektiva bedömningar, till exempel viktiga redovisningsmässiga uppskattningar som har gjorts med utgångspunkt från antaganden och prognoser om framtida händelser, vilka till sin natur är osäkra. Liksom vid alla revisioner har vi också beaktat risken för att styrelsen och verkställande direktören åsidosätter den interna kontrollen, och bland annat övervägt om det finns belägg för systematiska avvikelser som givit upphov till risk för väsentliga felaktigheter till följd av oegentligheter.

Vi anpassade vår revision för att utföra en ändamålsenlig granskning i syfte att kunna uttala oss om de finansiella rapporterna som helhet, med hänsyn tagen till koncernens struktur, redovisningsprocesser och kontroller samt den bransch i vilken koncernen verkar.

I en verksamhet som NCC:s är det framförallt den stora påverkan av styrelsens och ledningens uppskattningar och bedömningar på den finansiella rapporteringen som påverkar vår riskbedömning. Vi har bedömt den enskilt största risken för fel i årsredovisningen vara den successiva vinstavräkningen i vissa av de pågående projekten inom NCC Building Sweden, NCC Building Nordics och NCC Infrastructure. Därutöver har vi identifierat ett antal andra risker som även de i många fall speglar inslag av uppskattningar och bedömningar, till exempel garantiavsättningar och tvister. Liksom vid alla revisioner har vi också beaktat risken för att styrelsen och verkställande direktören åsidosätter den interna kontrollen och bland annat övervägt om det finns belägg för systematiska avvikelser som givit upphov till risk för väsentliga felaktigheter till följd av oegentligheter. Baserat på riskbedömningen har det centrala revisionsteamet utarbetat en revisionsstrategi enligt vilken koncernrevisionen speglar NCC:s organisation och tar sin utgångspunkt i en granskning av de fem affärsområdena. Inom ramen för denna strategi har revisionen fokuserat på de största enheterna inom respektive affärsområde, för vilka genomförs en s.k. full revision. Det centrala revisionsteamet ansvarar för granskningen av moderbolaget och koncernredovisningen och lämnar, med utgångspunkt i den fastställda revisionsstrategin, instruktioner till revisionsteamet inom respektive affärsområde. Vi genomför också en central granskning av bland annat utvalda kontroller inom de finansiella processer som hanteras av NCC:s koncernövergripande s.k. shared service centre samt av relevanta kontroller över NCC:s koncerngemensamma informationssystem. Resultaten av dessa granskningar delas sedan med lokala revisionsteam.

Väsentlighet

Revisionens omfattning och inriktning påverkades av vår bedömning av väsentlighet. En revision utformas för att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida de finansiella rapporterna innehåller några väsentliga felaktigheter. Felaktigheter kan uppstå till följd av oegentligheter eller misstag. De betraktas som väsentliga om enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användarna fattar med grund i de finansiella rapporterna.

Baserat på professionellt omdöme fastställde vi vissa kvantitativa väsentlighetstal, däribland för den finansiella rapportering som helhet. Med hjälp av dessa och kvalitativa överväganden fastställde vi revisionens inriktning och omfattning och våra granskningsåtgärders karaktär, tidpunkt och omfattning, samt att bedöma effekten av enskilda och sammantagna felaktigheter på de finansiella rapporterna som helhet.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

SÄRSKILT BETYDELSEFULLT OMRÅDE

HUR VÅR REVISION BEAKTADE DET SÄRSKILT
BETYDELSEFULLA OMRÅDET

Redovisning av intäkter och resultat i entreprenadprojekt

2019 års intäkter i NCC:s bygg- och anläggningsverksamhet uppgår till ca 44 (44) Mdr SEK. I allt väsentligt härrör intäkterna från entreprenadprojekt och redovisas över tid, d.v.s. med tillämpning av successiv vinstavräkning. Det innebär att redovisade intäkter och kostnader i entreprenadprojekt baseras på antaganden och bedömningar om framtida utfall dokumenterade i projektens slutlägesprognoser. Prognoserna innehåller bedömningar av kostnader för t.ex. arbetskraft, material, underentreprenörer och garantiåtaganden. De senare kan från tid till annan kräva uppdaterade bedömningar även för avslutade projekt. I förekommande fall ingår även bedömningar av till kunden framförda krav för t.ex. ändrings och tilläggsarbeten och bristande anbudsförutsättningar. Inslagen av antaganden och bedömningar innebär att slutliga resultat kan komma att avvika från nu redovisade. Givet det stora inslaget av uppskattningar och bedömningar utgör detta ett för revisionen särskilt betydelsefullt område.

Se avsnitten "Intäkter från entreprenader och liknande uppdrag", "Kritiska uppskattningar och bedömningar" (delavsnitten "Successiv vinstavräkning av projekt", "Garantiåtagande" och "Borgens- och garantiförpliktelser, rättstvister med mera") i not 1 Redovisningsprinciper samt not 3 Intäktsredovisning not 29 Övriga avsättningar och not 35 Ställda säkerheter, borgens- garanti- och eventualförpliktelser (delavsnittet "Eventualförpliktelser m.m.)."

Vi har utvärderat och på stickprovsbasis testat utvalda nyckelkontroller i s.k. beslutsgrindar i NCC:s projektprocess, från kalkylering till löpande projektrapportering. Vi har även utvärderat processer, rutiner och metodik för projektavslut. Vi har utfört analytisk granskning av redovisade intäkter och marginaler och utvärderat ledningens rutiner för uppföljning av projektens finansiella resultat och även diskuterat de senare med ledningen. På stickprovsbasis har vi granskat intäkter och de redovisade projektkostnader som ligger till grund för bestämmande av upparbetningsgrad. Vi har även testat den matematiska riktigheten i beräkningen av den successiva vinstavräkningen.

Inom NCC Infrastructure och NCC Building Sweden har vi för vissa projekt genomfört platsbesök. Vi har med NCC diskuterat de principer, metoder och antaganden på vilka bedömningar baseras, innefattande även de som ligger till grund för garantiavsättningar för redan avslutade projekt. För utvalda projekt har vi utfört fördjupade granskningsåtgärder innefattande exempelvis läsning av avtalsutdrag, genomgång av slutlägesprognoser och diskussioner med projektledare och controllers kring bedömningar, antaganden och uppskattningar. Vi har för utvalda tvister även inhämtat utlåtanden från NCC:s juridiska ombud.

Vi har fört en dialog även med företagsledningen och revisionsutskottet kring NCC:s bedömningar och de principer, metoder och antaganden på vilka dessa baseras. Sammantaget är vår uppfattning att NCC:s antaganden och uppskattningar ligger inom ett acceptabelt intervall. Vi har dock kommunicerat att det rör sig om många gånger svåra bedömningsfrågor och att slutliga utfall kan komma att avvika från nu gjorda antaganden, uppskattningar och bedömningar.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1–11, 74–93 samt 104–105. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS, så som de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är

ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för NCC AB för år 2019 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försumelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

PricewaterhouseCoopers AB, 113 97 Stockholm, utsågs till NCC ABs revisor av bolagsstämman den 9 april 2019 och har varit bolagets revisor sedan 5 april 2017.

Stockholm den 6 mars 2020
PricewaterhouseCoopers AB

Ann-Christine Hägglund
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Erik Bergh
Auktoriserad revisor

Flerårsöversikt

RESULTATRÄKNING, MSEK	2012	IAS 19 2012	2013	2014	2015	Exklusive Bonava 2015	2016	2017	IFRS 15 2017	2018	2019
Nettoomsättning	57 227	57 227	57 823	56 867	62 495	53 116	52 934	54 608	54 441	57 346	58 234
Kostnader för produktion	-51 724	-51 731	-52 027	-51 176	-56 009	-48 683	-48 484	-50 460	-50 460	-55 205	-54 134
Bruttoresultat	5 503	5 495	5 796	5 691	6 486	4 432	4 450	4 148	3 981	2 140	4 101
Försäljnings- och administrationskostnader	-2 978	-2 988	-3 130	-3 117	-3 405	-2 765	-2 912	-2 933	-2 933	-2 875	-2 811
Resultat från försäljning av rörelsefastigheter	3	3	6	20	7	7	-10	1	1	12	-11
Nedskrivningar av anläggningstillgångar	-2	-2	7		-40	-39	-97	-7	-7	-82	-22
Resultat från försäljning av koncernföretag	6	6		3			2	21	21		18
Resultat från andelar i intresseföretag	5	5	1	8	-9	26	20	11	11	42	21
Rörelseresultat	2 537	2 519	2 679	2 604	3 039	1 661	1 453	1 242	1 075	-764	1 296
Finansiella intäkter	74	74	75	46	50	39	26	39	39	36	34
Finansiella kostnader	-348	-315	-354	-416	-433	-78	-138	-130	-130	-121	-146
Finansnetto	-274	-241	-279	-370	-383	-39	-112	-91	-91	-85	-112
Resultat efter finansiella poster	2 263	2 277	2 400	2 234	2 656	1 623	1 341	1 150	983	-849	1 184
Skatt	-364	-367	-411	-396	-536	-302	-225	-141	-106	99	-309
Periodens resultat	1 899	1 910	1 989	1 838	2 120	1 321	1 116	1 009	877	-750	875
Hänförs till:											
NCC:s aktieägare	1 894	1 905	1 986	1 835	2 113	1 315	1 113	1 004	872	-756	873
Innehav utan bestämmande inflytande	5	5	3	3	6	6	3	5	5	6	2
Periodens resultat	1 899	1 910	1 989	1 838	2 120	1 321	1 116	1 009	877	-750	875

ÄNDRADE REDOVISNINGSPRINCIPER

– IAS 19. JÄMFÖRELSETALEN FÖR 2012 HAR OMRÄKNATS.

Förändring har skett i redovisningen av ersättningar till anställda, för vilka den reviderade IAS 19 tillämpas från och med 1 januari 2013. Jämförelsetal för 2012 har justerats. Förändringen av IAS 19 innebär i korthet att möjligheten att använda den så kallade korridormetoden tas bort vilket betyder att uppkomna aktuariella vinster och förluster ska redovisas direkt mot övrigt totalresultat i den period de uppkommer. Vidare ska avkastningen på förvaltningstillgångar beräknas med samma räntesats som diskonteringsräntan för pensionsåtagandet. Räntekomponenten i pensionsåtagandet samt den förväntade avkastningen på förvaltningstillgångar redovisas numera i finansnettot.

ÄNDRADE REDOVISNINGSPRINCIPER

– IFRS 15, JÄMFÖRELSETALEN FÖR 2017 HAR OMRÄKNATS

I årsredovisningen har jämförelsetalen för 2017 omräknats på grund av att IFRS 15 tillämpas från och med 1 januari 2018. Detta gäller för alla tabeller och sifferuppgifter avseende 2017 om inte annat framgår. Förändringen innebär i korthet att kraven har skärpts när det gäller att redovisa intäkter som avser avtalsförändringar ("contract modifications") relaterade till ändrings- och tilläggsarbeten, ersättningar för brister i anbudsförutsättningarna och liknande. Förändringarna berör affärsområdena Building Sweden, Building Nordics och Infrastructure.

BALANSRÄKNING, MSEK	2012	IAS 19 2012	2013	2014	2015	Exklusive Bonava 2015	2016	2017	IFRS 15 2017	2018	2019
TILLGÅNGAR											
<i>Anläggningstillgångar</i>											
Goodwill	1 827	1 827	1 802	1 865	1 792	1 770	1 851	1 848	1 848	1 861	1 893
Övriga immateriella tillgångar	204	204	267	389	439	377	275	335	335	339	368
Nyttjanderättstillgångar										493	1 579
Rörelsefastigheter	662	662	704	774	826	776	814	880	880	915	894
Maskiner och inventarier	2 395	2 395	2 502	2 487	2 417	2 356	2 569	2 712	2 712	2 559	2 516
Långfristiga värdepappersinnehav					97	92	125	129	129	119	114
Långfristiga räntebärande fordringar					354	271	361	575	575	195	144
Övriga långfristiga fordringar					307	203	62	26	26	119	34
Uppskjutna skattefordringar					204		97	239	338	531	524
Andelar i intresseföretag	9	9	9	52							
Andra långfristiga värdepappersinnehav	158	158	131	156							
Långfristiga fordringar	1 859	615	496	671							
Summa anläggningstillgångar	7 114	5 870	5 910	6 395	6 435	5 845	6 154	6 743	6 843	7 133	8 065
<i>Omsättningstillgångar</i>											
Nyttjanderättstillgångar											51
Exploateringsfastigheter					2 050	2 050	1 780	1 696	1 696	1 633	1 391
Pågående fastighetsprojekt					2 013	2 013	1 440	1 039	1 039	2 292	3 042
Färdigställda fastighetsprojekt					367	367	808	870	870	308	936
Exploateringsfastigheter bostäder					3 749		16				
Andelar i intresseföretag										226	263
Aktiverade projektutvecklingskostnader					969						
Pågående bostadsprojekt i egen regi					6 987						
Färdigställda bostäder					583						
Fastighetsprojekt	5 321	5 321	5 251	5 059							
Bostadsprojekt	11 738	11 738	12 625	13 246							
Material- och varulager	655	655	673	746	696	691	713	764	764	902	993
Skattefordran					33	13	42	241	241	146	50
Kundfordringar	7 725	7 725	7 377	7 178	7 083	6 619	7 682	8 882	8 882	9 629	8 674
Upparbetade ej fakturerade intäkter	782	782	918	1 066	1 400	1 394	1 737	1 671	1 554	1 276	1 260
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 544	1 544	1 325	1 415	1 262	936	1 061	1 170	1 170	1 418	1 516
Kortfristiga räntebärande fordringar					106	1 752	152	167	167	163	226
Övriga fordringar	1 277	1 277	1 024	1 048	1 301	901	446	687	687	608	555
Kortfristiga placeringar	168	168	143	242	190	190	190	41	41	72	63
Likvida medel	2 634	2 634	3 548	2 592	4 177	3 592	3 093	3 063	3 063	1 197	2 416
Tillgångar som innehas till försäljning											392
Summa omsättningstillgångar	31 844	31 844	32 883	32 592	32 967	20 518	19 161	20 292	20 174	19 868	21 826
SUMMA TILLGÅNGAR	38 958	37 713	38 793	38 987	39 402	26 363	25 315	27 035	27 018	27 001	29 890
EGET KAPITAL											
Aktieägarnas kapital	8 974	7 634	8 658	8 847	9 691	4 962	5 553	5 516	5 168	2 931	3 044
Innehav utan bestämmande inflytande	15	15	17	20	23	20	13	12	12	17	
Summa eget kapital	8 988	7 649	8 675	8 867	9 714	4 982	5 566	5 528	5 179	2 948	3 044
SKULDER											
<i>Långfristiga skulder</i>											
Långfristiga räntebärande skulder	7 102	7 102	7 029	6 957	5 887	3 865	2 288	1 669	1 669	1 342	3 568
Övriga långfristiga skulder	841	841	299	548	609	158	54	54	54	8	52
Uppskjutna skatteskulder	725	436	414	268	322	456	407	438	438	297	170
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	9	393	125	585	338	338	1 008	1 407	1 407	2 279	2 840
Övriga avsättningar	2 435	2 435	2 070	2 017	1 970	1 612	1 686	1 889	1 889	2 563	2 777
Summa långfristiga skulder	11 113	11 208	9 937	10 376	9 126	6 429	5 443	5 456	5 456	6 488	9 407
<i>Kortfristiga skulder</i>											
Kortfristiga räntebärande skulder	2 141	2 141	2 515	2 526	3 154	1 900	723	919	919	1 051	796
Leverantörsskulder	4 659	4 659	4 096	3 960	4 694	4 176	4 427	5 179	5 179	5 164	4 275
Skatteskulder	122	122	58	117	287	135	115	95	95		100
Fakturerade ej upparbetade intäkter	4 241	4 241	4 264	4 408	4 244	4 239	4 355	5 574	5 905	6 311	6 254
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	3 748	3 748	3 888	3 952	4 012	3 172	3 205	3 207	3 207	3 452	3 767
Avsättningar					59	59	21	24	24	68	24
Övriga kortfristiga skulder	3 945	3 945	5 360	4 782	4 112	1 270	1 460	1 052	1 052	1 520	1 878
Skulder hänförliga till tillgångar som innehas till försäljning											344
Summa kortfristiga skulder	18 855	18 856	20 181	19 745	20 562	14 951	14 306	16 051	16 382	17 566	17 439
Summa skulder	29 968	30 063	30 118	30 120	29 688	21 380	19 749	21 507	21 838	24 054	26 846
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	38 958	37 713	38 793	38 987	39 402	26 363	25 315	27 035	27 018	27 001	29 890

NYCKELTAL	2012	IAS 19 2012	2013	2014	Exklusive Bonava 2015	2016	2017	IFRS 15 2017	2018	2019
Räkenskaper, MSEK										
Nettoomsättning ³⁾	57 227	57 227	57 823	56 867	53 116	52 934	54 608	54 441	57 346	58 234
Rörelseresultat ³⁾	2 537	2 519	2 679	2 604	1 661	1 453	1 242	1 075	-764	1 296
Resultat efter finansiella poster ³⁾	2 263	2 277	2 400	2 234	1 623	1 341	1 150	983	-849	1 184
Periodens resultat ³⁾	1 899	1 910	1 989	1 838	1 321	1 116	1 009	877	-750	875
Investeringar i anläggningstillgångar	1 345	1 345	1 055	987	1 092	1 406	1 238	1 238	1 669	2 992
Investeringar i fastighetsprojekt	2 692	2 692	3 890	2 255	1 858	1 612	1 152	1 152	2 602	3 281
Investeringar i bostadsprojekt ¹⁾	8 997	8 997	7 912	9 712	9 725	3 154				
Kassaflöde, MSEK										
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-26	-26	2 532	1 345	4 061	1 170	2 158	2 158	-375	2 214
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-906	-906	-870	-771	-730	-1 181	-797	-797	-782	-701
Kassaflöde före finansiering	-932	-932	1 661	574	3 331	-11	1 361	1 361	-1 157	1 512
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	2 774	2 774	-741	-1 515	-1 713	-1 087	-1 392	-1 392	-717	-308
Förändring av likvida medel	1 838	1 838	914	-956	1 586	-1 084	-30	-30	-1 866	1 219
Avkastningsmått										
Avkastning på eget kapital, % ⁶⁾	23	28	26	22	26	19	18	17	-18	32
Avkastning på eget kapital, % ⁷⁾	23	28	26	22	26	118	18	17	-18	32
Avkastning på sysselsatt kapital, % ⁶⁾	15	17	15	14	17	13	13	12	-9	13
Avkastning på sysselsatt kapital, % ⁷⁾	15	17	15	14	17	63	13	12	-9	13
Finansiella mått vid periodens utgång, MSEK										
EBITDA % ⁶⁾	5,6	5,6	5,9	5,8	6,2	4,7	3,6	3,3	0,8	4,7
EBITDA % ⁷⁾	5,6	5,6	5,9	5,8	6,2	17,0	3,6	3,3	0,8	4,7
Räntetäckningsgrad, ggr ⁶⁾	7,0	7,5	7,8	6,4	7,1	6,6	9,8	8,5	-6,0	9,1
Räntetäckningsgrad, ggr ⁷⁾	7,0	7,5	7,8	6,4	7,1	31,1	9,8	8,5	-6,0	9,1
Soliditet, %	23	20	22	23	25	22	20	19	11	10
Räntebärande skulder/balansomslutning, %	24	26	25	26	24	16	15	15	17	25
Nettokassa +/Nettoskuld -	-6 061	-6 467	-5 656	-6 836	-4 552	-222	-149	-149	-3 045	-4 489
Skuldsättningsgrad, ggr	0,7	0,8	0,7	0,8	0,5	0,0	0,0	0,0	1,0	1,5
Sysselsatt kapital vid periodens slut	18 241	17 285	18 345	18 935	19 093	9 585	9 523	9 174	7 619	10 382
Sysselsatt kapital, snitt	16 632	15 755	18 005	18 531	18 672	13 474	9 418	9 138	8 780	9 936
Kapitalomsättningshastighet, ggr	3,4	3,6	3,2	3,1	3,3	4,1	5,8	6,0	6,5	5,9
Andel riskbärande kapital, %	25	21	23	23	25	24	22	21	12	11
Utgående ränta, % ²⁾	3,6	3,6	3,3	2,8	2,8	2,6	2,0	2,0	1,3	1,1
Genomsnittlig räntebindningstid, år ²⁾	1,1	1,1	1,2	1,1	0,9	0,9	0,6	0,6	0,5	1,2
Orderläge, MSEK										
Orderingång ³⁾	55 759	55 759	56 979	61 379	51 492	56 506	56 990	56 777	61 842	58 048
Orderstock ³⁾	45 833	45 833	47 638	54 777	41 538	47 940	51 806	51 734	56 837	57 800
Aktiedata per aktie, SEK										
Resultat efter skatt, före och efter utspädning ⁶⁾	17,51	17,62	18,40	17,01	19,59	11,61	9,29	8,07	-7,00	8,09
Resultat efter skatt, före och efter utspädning ⁷⁾	17,51	17,62	18,40	17,01	19,59	73,81	9,29	8,07	-7,00	8,09
Kassaflöde från den löpande verksamheten, efter utspädning	-0,24	-0,24	23,46	12,47	37,65	10,88	19,97	19,97	-3,47	20,50
Kassaflöde före finansiering, efter utspädning	-8,61	-8,61	15,40	5,32	30,88	-0,05	12,59	12,59	-10,71	14,01
P/E-tal, före utspädning ⁶⁾	8	8	11	15	13	19	17	19	-20	19
P/E-tal, före utspädning ⁷⁾	8	8	11	15	13	3	17	19	-20	19
Utdelning ordinarie	10,00	10,00	12,00	12,00	3,00	8,00	8,00	8,00	4,00	5,00 ⁴⁾
Direktavkastning, %	7,3	7,3	5,7	4,9	1,1	3,5	5,1	5,1	2,9	3,3
Eget kapital, före och efter utspädning	82,97	70,58	80,24	82,04	89,85	51,39	51,04	47,81	27,13	28,21
Börskurs/eget kapital, %	164	193	262	301	293	439	308	329	508	543
Börskurs vid periodens slut, NCC B	136,20	136,20	209,90	246,80	263,00	225,40	157,30	157,30	137,80	153,20
Antal aktier, miljoner										
Totalt antal utgivna aktier ⁵⁾	108,4	108,4	108,4	108,4	108,4	108,4	108,4	108,4	108,4	108,4
Återköp av aktier vid periodens slut	0,4	0,4	0,6	0,6	0,6	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5
Antal utestående aktier före utspädning vid periodens slut	108,0	108,0	107,8	107,8	107,9	108,1	108,1	108,1	108,0	107,9
Genomsnittligt antal utestående aktier före utspädning under perioden	108,2	108,2	107,9	107,8	107,9	108,1	108,1	108,1	108,1	107,9
Börsvärde, före utspädning, MSEK	14 706	14 706	22 625	26 574	28 369	24 325	16 997	16 997	14 896	16 548
Personal										
Medelantal anställda	18 175	18 175	18 360	17 669	17 872	16 793	17 762	17 762	16 523	15 273

¹⁾ Investeringar i osåld andel pågående bostadsprojekt i egen regi samt nedlagda kostnader före projektstart ingår.

⁶⁾ Vid beräkning av nyckeltalet har resultateffekten 6 724 MSEK som uppkom vid utdelningen av Bonava exkluderats.

²⁾ Exklusive skulder hänförliga till svenska bostadsrättsföreningar och finländska bostadsaktiebolag samt pensionsskuld enligt IAS 19.

⁷⁾ Vid beräkning av nyckeltalet har resultateffekten 6 724 MSEK som uppkom vid utdelningen av Bonava inkluderats.

³⁾ Från och med 2015 är Bonava exkluderat.

Definitioner av nyckeltal, se sid 105.

⁴⁾ Utdelning 2019 avser styrelsens förslag till årsstämman.

⁵⁾ Samtliga utgivna aktier i NCC är stamaktier.

Kvartalsdata

MSEK	KVARTALSVÄRDEN, 2019				HELÅR	KVARTALSVÄRDEN, 2018				HELÅR
	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	2019	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	2018
Koncernen										
Orderingång	15 501	16 070	12 769	13 708	58 048	17 521	13 834	12 738	17 750	61 842
Orderstock	61 370	63 027	61 658	57 800	57 800	58 851	58 741	56 587	56 837	56 837
Nettoomsättning	11 434	14 610	13 951	18 239	58 234	10 894	14 349	14 269	17 832	57 346
Rörelseresultat	-352	411	568	670	1 296	-364	452	-1 108	256	-764
Resultat efter finansiella poster	-370	380	536	639	1 184	-372	427	-1 133	229	-849
Resultat efter skatt	-314	322	459	408	875	-296	341	-955	160	-750
Resultat per aktie efter utspädning, SEK	-2,88	2,85	4,21	3,91	8,09	-2,73	3,12	-8,87	1,47	-7,00
Kassaflöde före finansiering	-140	-1 109	-814	3 575	1 512	-815	-1 710	-574	1 942	-1 157
Soliditet %	10	8	7	10	10	18	15	11	11	11
Nettokassa +/Nettoskuld -	-4 844	-6 352	-8 124	-4 489	-4 489	-1 011	-3 084	-4 169	-3 045	-3 045
NCC Infrastructure										
Orderingång	4 840	3 428	4 466	3 868	16 601	9 497	3 740	5 423	6 220	24 880
Orderstock	22 460	21 770	22 002	20 389	20 389	25 195	24 118	24 923	24 786	24 786
Nettoomsättning	3 649	4 192	4 213	5 371	17 425	4 294	4 990	4 515	5 992	19 791
Rörelseresultat	8	81	46	78	212	-11	51	-883	-150	-993
Rörelsemarginal, %	0,2	1,9	1,1	1,4	1,2	-0,3	1,0	-19,6	-2,5	-5,0
NCC Building Sweden										
Orderingång	2 579	2 368	3 687	4 107	12 741	3 677	3 111	2 394	5 893	15 075
Orderstock	17 619	16 261	16 717	16 561	16 561	19 367	18 422	17 435	18 709	18 709
Nettoomsättning	3 669	3 726	3 192	4 264	14 851	3 649	4 057	3 380	4 614	15 701
Rörelseresultat	110	76	75	103	364	111	147	86	109	453
Rörelsemarginal, %	3,0	2,0	2,4	2,4	2,5	3,0	3,6	2,6	2,4	2,9
NCC Building Nordics										
Orderingång	4 187	6 210	2 683	3 001	16 080	1 915	3 349	2 488	3 477	11 229
Orderstock	13 132	16 738	16 694	15 807	15 807	10 384	11 501	11 110	11 313	11 313
Nettoomsättning	2 567	2 803	2 914	3 485	11 769	2 299	2 571	2 720	3 162	10 753
Rörelseresultat	34	46	53	99	231	11	34	-193	-78	-227
Rörelsemarginal, %	1,3	1,6	1,8	2,8	2,0	0,5	1,3	-7,1	-2,5	-2,1
NCC Industry										
Orderingång	3 372	3 991	2 450	3 040	12 852	2 867	4 106	2 913	3 058	12 943
Orderstock	5 188	5 487	3 631	2 967	2 967	4 855	5 380	3 940	3 092	3 092
Nettoomsättning	1 265	3 721	4 311	3 674	12 971	1 165	3 625	4 301	3 876	12 968
Rörelseresultat	-385	322	387	187	511	-411	324	283	155	350
Rörelsemarginal, %	-30,5	8,6	9,0	5,1	3,9	-35,3	8,9	6,6	4,0	2,7
Sysselsatt kapital	5 409	6 397	6 393	5 507	5 507	4 456	5 733	5 540	4 902	4 902
NCC Property Development										
Nettoomsättning	411	321	335	1 989	3 056	285	115	397	1 361	2 157
Rörelseresultat	-20	40	19	273	313	16	-16	-326	144	-181
Sysselsatt kapital	4 746	5 534	6 107	4 935	4 935	4 591	4 985	4 383	4 314	4 314
Rörelsemarginal, %	-4,8	12,5	5,6	13,7	10,2	5,5	-13,9	-82,1	10,6	-8,4
NCC Road Services										
Orderingång	849	268	388	112	1 617					
Orderstock	4 013	3 697	3 481	2 816	2 816					
Nettoomsättning	662	635	592	735	2 624					
Rörelseresultat	-5	6	4	14	20					

Till följd av att asfalt- och anläggningsverksamhet påverkas av kallt väder har NCC Industry samt även delar av NCC Building-enheterna och NCC Infrastructure säsongsmässiga variationer i sin produktion. Normalt är första kvartalet svagare jämfört med resten av året.

Beslut har tagits om att avyttra vägserviceverksamheten NCC Road Services inom NCC Infrastructure, varför divisionen presenteras separat från och med 2019.

Hållbarhetsrapport

NCC är ett av Nordens ledande bygg- och fastighetsutvecklingsföretag och är verksamt inom hela värdekedjan för att skapa miljöer för arbete, boende och kommunikation. Byggbranschens miljöpåverkan är stor och NCC spelar en viktig roll i omställningen mot ett mer hållbart samhälle. Vår ambition är att proaktivt bidra till att minska användningen av icke förnybara resurser, öka värdet för samhället och utveckla nya tekniska lösningar, produkter och arbetsmetoder som främjar en hållbar utveckling såväl för kunderna som för koncernen och samhället i stort.

För NCC:s del handlar det om att ta hänsyn till nuvarande och framtida generationers behov, öka konkurrenskraften och förmågan till lönsam tillväxt samt att ta ett långsiktigt ansvar i den dagliga verksamheten. Vår vision är att förnya vår bransch och erbjuda de bästa hållbara lösningarna.

Fem affärsområden i samverkan för minskad klimatpåverkan

Med fem affärsområden som kompletterar varandra i en bred verksamhet har NCC möjlighet att både minska klimatpåverkan från den egna materialtillverkningen och produktionen, liksom från drift och underhåll av de färdiga produkterna. NCC Industrys asfaltproduktion står för majoriteten av koncernens egna koldioxidutsläpp. Genom att övergå från fossila till förnyelsebara bränslen har klimatpåverkan minskat de senaste åren. NCC Building och NCC Infrastructure har utvecklat standardlösningar, prefabrikat och processer, där mer precisa materialmängder beställs, för att minska avfall som genereras på byggarbetsplatser. NCC prioriterar hållbara material och produkter samt möjliggör återvinning och återanvändning av det avfall som skapas i byggprocessen. NCC är ledande i att bygga kommersiella fastigheter och bostäder med lågt energibehov och genom affärsområdet NCC Property Development kan vi vara ett stöd i stadsplaneringen kring hur människor ska utvecklas och må bra i både kontorsbyggnader och omgivande miljöer.

Framtida trender och krav på NCC:s förmågor

Under 2019 har omvärldens medvetenhet om klimatutmaningar accelererat. De nordiska länderna har satt upp ambitiösa klimatmål som kommer att påverka industrin och de lösningar som krävs de närmaste åren. I branschens strävan att nå de utsläppsmål som satts upp kommer vi att se ett ökat fokus på renovering av befintliga byggnader och infrastruktur, på energianvändningen på byggarbetsplatser samt på den energi som krävs för att producera byggnadsmaterial. Vi ser också ett ökat marknadskrav på cirkulära processer, återbruk och återvinning av material.

NCC behöver därmed arbeta proaktivt med hur koncernen kan producera och använda material än mer effektivt, liksom att i ännu högre utsträckning kartlägga och mäta klimatutsläppen för både den egna och leverantörernas produkttillverkning och energianvändning.

De globala målen och NCC:s hållbarhetsramverk

FN:s agenda 2030 visar på NCC:s möjlighet att påverka
FN och världens ledare har förbundet sig till 17 mål och 169 delmål för att hantera de mest brådskande sociala, ekonomiska och miljömässiga utmaningarna fram till år 2030.

Utifrån dessa mål kan vi utvärdera om NCC är på rätt väg avseende erbjudanden. Agendans mål kan också användas för att förutse vilka krav som kommer att ställas på NCC framöver. Agenda 2030 och de globala målen bidrar därmed till att säkerställa att NCC:s affärsstrategier långsiktigt skapar värde för bolaget såväl som för de samhällen där bolaget är verksamt genom att skapa förändring där den behövs som mest.

NCC har valt ut fyra globala mål där koncernen har störst möjlighet att bidra genom olika samhällslösningar samt identifierat ytterligare elva mål som är grundläggande för verksamheten och koncernens erbjudanden. NCC har också utvärderat de globala målen på delmålsnivå och valt ut cirka 50 av de 169 delmålen som relevanta och vägvisande för NCC. NCC avser fortsätta implementeringen av de globala målen i verksamheten, bland annat genom att utveckla nya lösningar och involvera fler funktioner i koncernen.

NCC:s positiva påverkan genom kärnaffären

NCC:s expertis, kunskap och lösningar kommer att vara avgörande för att hållbar utveckling ska äga rum där människor arbetar, bor, reser och lever. Därför spelar NCC en viktig roll i det nordiska bidraget till mål 7, 9, 11 och 12. Det innefattar bland annat att skapa inkluderande samhällen genom att bygga bostäder och infrastruktur som alla kan ha råd med och som bryter fysiska och mentala barriärer i städer. Det handlar också om att vara resurseffektiv genom att skapa cirkulära materialflöden och ett oberoende av fossila bränslen samt att bygga motståndskraftiga samhällen som kan hantera klimatförändringar såsom exempelvis skyfall och värme.

NCC:s hantering av resurser

NCC har länge varit proaktiv i arbetet med att ta fram erbjudanden och arbetsmetoder som förbättrar situationen för människor och miljö. Därför ser NCC mål 3, 6, 13, 14 och 15 som en grundläggande del av verksamheten och en förutsättning för en långsiktig tillgång till de naturresurser som NCC behöver.

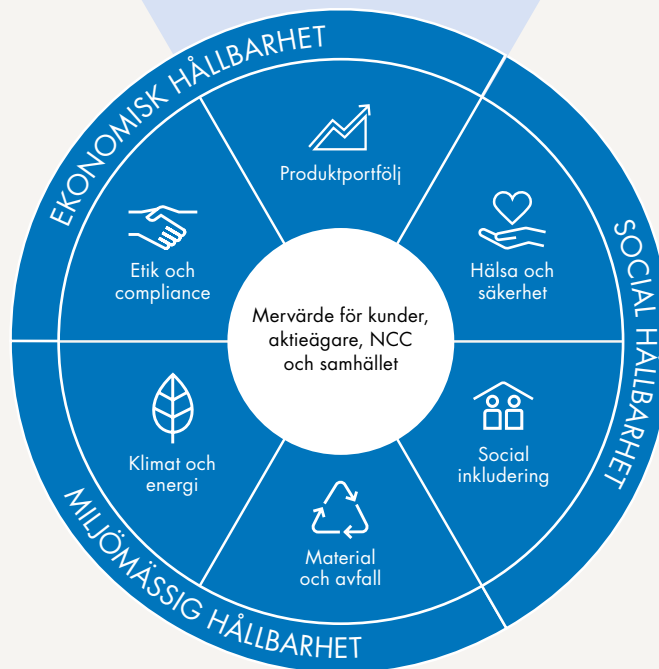
Med smarta byggnader och hållbar infrastruktur kan människors hälsa och välbefinnande främjas. Genom att integrera gröna områden i urbana miljöer och gynna olika arter i våra takter, bidrar NCC också till en förbättrad biologisk mångfald och hållbara ekosystem.

Även om Norden har relativt god tillgång till rent vatten idag så anser NCC att rent vatten, hav och marina resurser är viktiga mål att främja, exempelvis genom ekosystemtjänster och vatteneffektivisering i hela värdekedjan.

NCC:s positiva påverkan genom kärnaffären

Långsiktig hållbarhetsmålsättning
Vi erbjuder de bästa hållbara lösningarna

Långsiktig hållbarhetsmålsättning
Vi är en pålitlig partner som agerar med höga etiska normer och transparens

Långsiktig hållbarhetsmålsättning
Vi arbetar i en miljö utan olyckor

Långsiktig hållbarhetsmålsättning
Vi är klimatneutrala

Långsiktig hållbarhetsmålsättning
Vi är en drivande partner i ett inkluderande samhälle

NCC:s hantering av resurser

NCC:s utgångspunkter

Långsiktig hållbarhetsmålsättning
Vi sluter materialflöden

NCC:s utgångspunkter

NCC är ett värderingsstyrt företag och kan i den egenskapen bidra till mål 4, 5, 8, 10, 16 och 17. Vi höjer kunskap och kompetens i samhället exempelvis genom de skolor vi bygger och de utbildningar vi tillhandahåller till medarbetare, vilket bidrar till mål 4. NCC följer principer för jämställdhet, minskad ojämlikhet samt anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, som direkt kopplas till mål 5, 8 och 10. Bolaget ska dessutom fortsätta främja sysselsättningen av unga, säkerställa en säker arbetsmiljö och proaktivt jobba mot all typ av diskriminering. Samarbete och partnerskap med olika intressenter är nyckeln för att ställa om mot en hållbar värld år 2030, vilket avspeglas i mål 16 och 17.

Läs mer på www.ncc.se/globalamalen.

Hållbarhetsramverket

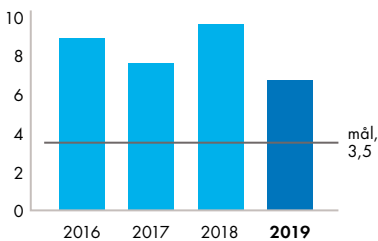
NCC:s hållbarhetsarbete är grunden för koncernens framtida utveckling. Syftet med hållbarhetsarbetet är att skapa förutsättningar för människor att arbeta, bo, resa och leva på ett hållbart sätt samt att öka värdet för såväl aktieägare och kunder som för samhället i stort. NCC:s hållbarhetsramverk åskådliggör de mest betydelsefulla områdena för vårt hållbarhetsarbete: Hälsa och säkerhet, Social inkludering, Material och avfall, Klimat och energi, Etik och compliance samt Produktportfölj. Områdena knyter väl an till de globala målen för hållbar utveckling och visar att NCC har en viktig roll att spela i samhällsomställningen.

NCC har satt mål för samtliga områden i ramverket för perioden 2016–2020. Målen samt årets utfall rapporteras på sidan 81. För varje område finns dessutom en långsiktig hållbarhetsmålsättning som knyter an till de förändrade förutsättningarna på marknaden, visar vägen framåt och ger riktning och stabilitet till koncernens hållbarhetsarbete på lång sikt.

FOKUSOMRÅDE	BESKRIVNING SAMT EXEMPEL PÅ DELOMRÅDEN	LÅNGSIKTIG HÅLLBARHETSMÅLSÄTTNING
Hälsa och säkerhet 	<ul style="list-style-type: none"> • Trygga och säkra arbetsplatser • Design och materialval som främjar god hälsa hos alla intressenter i värdekedjan 	<p>Vi arbetar i en miljö utan olyckor</p>
Social inkludering 	<ul style="list-style-type: none"> • Bättre livskvalitet för anställda, kunder och samhället • Mångfald och jämställdhet bland anställda • Ökad social hållbarhet vid upphandling • Stärka lokalsamhällets inflytande 	<p>Vi är en drivande partner i ett inkluderande samhälle</p>
Material och avfall 	<ul style="list-style-type: none"> • Hållbara materialval • Cirkulära flöden • Resurseffektivitet och minimering av avfall 	<p>Vi sluter materialflöden</p>
Klimat och energi 	<ul style="list-style-type: none"> • Minskad energianvändning och mindre utsläpp av växthusgaser • Klimatanpassning • Ökad biologisk mångfald 	<p>Vi är klimatneutrala</p>
Etik och compliance 	<ul style="list-style-type: none"> • Sunda affärer och ingen korruption • Större transparens och kontroll av leverantörskedjor • Hållbara inköp 	<p>Vi är en pålitlig partner som agerar med höga etiska normer och transparens</p>
Produktportfölj 	<ul style="list-style-type: none"> • Leverera de bästa hållbara lösningarna till samhället 	<p>Vi erbjuder de bästa hållbara lösningarna</p>

MÅL 2020 OCH UTFALL 2019

Olycksfallsfrekvens

Mål till 2020

50% ≤ 3,5

minskning av olyckor jämfört med 2015.

Olycksfallsfrekvens¹⁾¹⁾ Arbetsplatsolyckor som leder till frånvaro i en eller fler dagar från ordinarie arbete per 1 miljon arbetade timmar.

Utfall 2019

7,0

Olycksfrekvensen har minskat från 9,5 2018 till 7,0 2019, vilket är den lägsta nivån sedan mätningarna påbörjades. Ett proaktivt arbete med förbättrad analys och långsiktigt fokus har bidragit till det positiva resultatet. Arbetsmiljö och hälsa är fortsatt ett av våra främsta fokusområden för 2020 och vårt långsiktiga mål att halvera olyckor från 2015 fram till 2020 kvarstår.

Mål, kön:

Ett kön utgör högst 70% av ett team¹⁾

Utfall 2019

45%

¹⁾ Ledningsgrupp

Mål, mångfald:

Teamet speglar samhället.

Utfall 2019

46%

Mål, ålder:

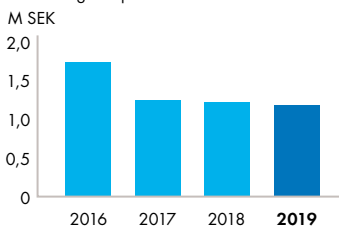
En åldersgrupp (≤34 år, 35–49 år, ≥50 år) utgör högst 70% av ett affärsområde.

Utfall 2019

På affärsområdesnivå uppfylls målet. NCC strävar även efter att uppfylla målet för åldersmångfald i teamen ute i våra verksamheter, vilket respektive affärsområde följer upp.

Från 2019 har vi utökat antal ledningsgrupper i mätningen, den inkluderar nu ledningsgrupper från koncernledning till avdelningsledning eller motsvarande. NCC har även haft en positiv utveckling under året vad gäller etnicitet.

Ton bygg- och konstruktionsavfall per omsättning i miljon kronor

Mål till 2020

70%

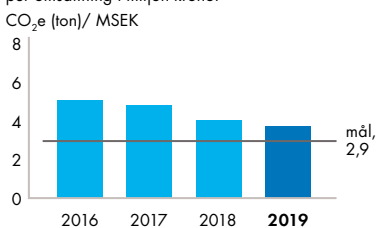
av NCC:s bygg- och konstruktionsavfall återanvänds eller materialåtervinns 2020. Ton bygg- och konstruktionsavfall per miljon omsatta kronor minskar.

Utfall 2019

56%

Genom riktade insatser och ett engagemang i organisationen har mängden bygg- och konstruktionsavfall minskat under 2019, både i absoluta tal och relativt den byggande verksamhetens omsättning. Den totala mängden avfall har minskat med 25 procent jämfört med 2015 och 7 procent jämfört med 2018. Mängden avfall per omsättning i miljoner kronor har minskat från 1,64 ton avfall/MSEK år 2015 till 1,14 ton avfall/MSEK år 2019, en minskning med 31 procent.

Växthusgasutsläpp från NCCs egna verksamhet per omsättning i miljon kronor

Mål till 2020

50%

minskning av CO₂-utsläppen jämfört med 2015

Utfall 2019

37%

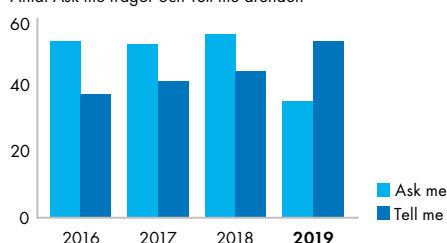
Koldioxidutsläppen, både relaterat till inköpta bränslen samt till el, fjärrvärme och fjärrkyla, har minskat sedan basåret 2015. Anledningen är energieffektiviseringar, ökad användning av förnybara bränslen samt övergång till el från förnybara källor. Relativt omsättningen har NCC:s växthusgasutsläpp från den egna verksamheten minskat med 37 procent sedan 2015.

KULTUR Vårt mål är att ha en stark efterlevnadskultur i NCC, och ett mycket aktivt compliancearbete.

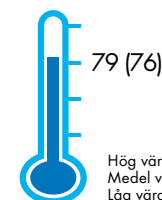
PERCEPTION Vi följer upp våra medarbetares uppfattning av vår efterlevnadskultur i medarbetarundersökningen NCC Pulse, i syfte att avsevärt öka indexvärdet under perioden 2016–2020.

TRANSPARENS Vi redovisar antal Tell Me-ärenden och Ask Me-frågor i vår årsredovisning.

Antal Ask me-frågor och Tell me-ärenden

Indexvärde i NCC Pulse

För att kunna följa NCC:s produktutveckling i linje med marknadens ökande efterfrågan på hållbara produkter och tjänster, mäter NCC hur företagets produktportfölj utvecklas genom att följa nettoförsäljningen av hållbara produkter, tjänster och koncept. Arbete med att utveckla en styrande uppföljningsprocess för hållbara erbjudanden pågår.

Hållbarhetsstyrning

Hållbarhetsarbetet i NCC styrs bland annat av koncernens ramverk för hållbarhet samt uppförandekoden och andra policyer som en hållbarhetspolicy med miljöpolicy, hälso- och säkerhetspolicy samt mångfaldspolicy.

NCC stödjer FN-initiativet Global Compact och tar därmed ställning i frågor som rör mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och korruption. NCC följer också FN:s deklaration om mänskliga rättigheter, ILO:s deklaration om grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet, OECD:s principer och normer för multinationella företag, samt Riodeklarationen om försiktighetsprincipen som innebär att NCC förbinder sig att arbeta förebyggande och riskminimerande inom miljöområdet.

Uppförandekod

NCC:s uppförandekod beskriver det förväntade beteendet hos alla berörda parter – anställda, chefer, styrelse och affärspartners och grundar sig på NCC:s värderingar och frivilliga initiativ som koncernen antagit, till exempel World Economic Forums Partnering Against Corruption Initiative (PACI) och FN:s Global Compact. I dessa initiativ anges principer för mänskliga rättigheter, arbetsmetoder, miljö och antikorrupktion. Alla medarbetare utbildas regelbundet i uppförandekodens grunder, och förväntas följa dess principer i sitt dagliga arbete.

NCC:s koncernledning ansvarar för att uppförandekoden efterlevs, vilket följs upp kontinuerligt inom ramen för den löpande verksamheten. Medvetenheten om uppförandekoden i NCC är mycket god. Enligt NCC:s medarbetarundersökning, NCC Pulse, upplever medarbetarna i ökad grad att NCC:s värderingar och uppförandekod är vägledande för deras arbete.

NCC:s uppförandekod för leverantörer

NCC:s affärspartner har en viktig roll i verksamheten och NCC förväntar sig att även de ska respektera och leva upp till koncernens värderingar. Under 2019 har NCC implementerat en uppförandekod anpassad till leverantörer. Den gäller för alla som förser NCC med produkter, personal eller tjänster, inklusive direkta och indirekta leverantörer, tjänsteleverantörer, underleverantörer, mellanhänder och agenter samt i förekommande fall även anställda hos leverantören och dess underleverantörer och agenter.

NCC Compass

Som ett stöd till chefer och medarbetare i det dagliga arbetet, och för att göra det enklare att ta rätt beslut, finns NCC Compass. Verktyget finns lättillgängligt på bolagets intranät och innehåller förutom krav, riktlinjer och allmänna råd även en Ask Me- och en Tell Me-funktion.

Ask Me-funktionen har inrättats för att hjälpa medarbetarna att fatta rätt beslut. Funktionen hanteras av 55 specialutbildade medarbetare, så kallade Navigatörer, som finns tillgängliga i hela företaget och svarar på frågor på det lokala språket. Alla frågor dokumenteras och följs upp så att rutiner och riktlinjer kan förtydligas och utvecklas där det råder oklarhet.

Tell Me-funktionen är en whistleblower-funktion där medarbetare och andra intressenter, anonymt om så önskas, kan anmäla misstankar om beteenden eller ageranden som bryter mot NCC:s värderingar och uppförandekod. Alla anmälningar utreds på ett sakligt och noggrant sätt av särskilt utbildade interna resurser och vid behov tillsammans med extern expertis, för att garantera en rättssäker hantering.

Ask Me-funktionen fick in 35 (55) frågor under året, vilket är färre än föregående år. Minskningen beror främst på att antalet frågor relaterade till den vardagliga löpande verksamheten har minskat. Många frågor handlade om representation och gåvor. De vanligaste frågorna finns samlade i NCC Compass. Under 2019 rapporterades 30 (27) misstänkta fall till Tell Me-funktionen, vilket ligger i linje med föregående år. Ett antal incidenter har också anmälts på andra sätt. Totalt resulterade detta i 53 (44) ärenden som hade grund för utredning. Incidenterna gällde exempelvis bedrägeri och stöld, intressekonflikter och andra avsteg från NCC:s uppförandekod. Av de ärenden som avslutades under året ledde 3 till uppsägningar och 21 till andra åtgärder, som exempelvis att anställda valde att sluta sin anställning, att rutiner och processer förändrades eller att riktade kommunikationsinsatser genomfördes.

Information om hur koncernen hanterar personuppgifter och eventuella förfrågningar och incidenter i enlighet med GDPR finns tillgängligt både på NCC:s externa webbplats och intranät.

NCC utbildar löpande medarbetare i Compliance och antikorrupktion samt GDPR. Under året har 1 900 medarbetare utbildats inom Compliance och antikorrupktion, och 1 500 i GDPR.

Hållbarhetsorganisation

Verkställande direktören är ytterst ansvarig för NCC:s hållbarhetsarbete. Hållbarhetsarbetet styrs av koncernens hållbarhetschef i samverkan med hållbarhetscheferna för respektive affärsområde. Gruppen träffas regelbundet och sätter gemensamma mål samt följer upp utvecklingen av hållbarhetsarbetet. För genomförandet ansvarar hållbarhetschefen, som till sin hjälp har en stab som dagligen arbetar med hållbarhetsfrågor. Det operativa hållbarhetsarbetet bedrivs i NCC:s affärsområden. Samarbete sker också med andra funktioner i organisationen, exempelvis inköp- och HR-funktioner. NCC:s arbete med compliancerelaterade frågor sker via NCC Group Compliance Officer tillsammans med utvalda representanter inom varje affärsområde och koncernstab.

NCC:S POLICYER

Område	Antikorrupktion	Miljö	Sociala frågor inkl. personal och mänskliga rättigheter
Policyer	<ul style="list-style-type: none"> Uppförandekod Uppförandekod för leverantörer NCC Compass 	<ul style="list-style-type: none"> Uppförandekod Uppförandekod för leverantörer Hållbarhetspolicy med miljöpolicy 	<ul style="list-style-type: none"> Uppförandekod Uppförandekod för leverantörer NCC Compass Policy för hälsa och säkerhet Mångfaldspolicy Direktiv om alkohol och droger
Huvudområden	<ul style="list-style-type: none"> Affärsetik Efterlevnad och verktyg för affärsetik 	<ul style="list-style-type: none"> Miljöansvar Produkt- och tjänsteutveckling Försiktighetsprincipen 	<ul style="list-style-type: none"> Mänskliga rättigheter Hälsa och säkerhet i arbetet Rekrytering Utbildning

Medarbetare

NCC har kollektivavtal som reglerar minimilöner, arbetstider och medarbetarnas rättigheter gentemot arbetsgivaren på samtliga marknader. 93 procent av NCC:s medarbetare omfattas av kollektivavtal. I Sverige och Norge omfattas alla medarbetare av kollektivavtal. I Danmark och Finland är det färre som omfattas av kollektivavtal, istället tillämpas lokala avtal. Som andra företag i branschen använder NCC vid behov underentreprenörer och konsulter. Underentreprenörer är vanligast hos NCC Building Sweden och NCC Building Nordics men förekommer även i övriga affärsområden.

UE-kedja för tydlig bild av underentreprenörer

NCC har tillsammans med företaget Infobric tagit fram UE-kedja, en digital tjänst som gör det enklare att överblicka vilka underentreprenörer som är verksamma på byggarbetsplatser, och vem som anlitat vem. Tjänsten har testats på ett antal projekt med goda resultat. NCC har fortsatt tät dialog med Infobric och implementeringen fortsätter under nästkommande år.

ANSTÄLLNINGSFORMER 2019

ANTAL ANSTÄLLDA	TILLSVIDAREANSTÄLLNING		VISSTIDSANSTÄLLNING		
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	
Sverige	7 469	1 347	288	48	
Norge	1 319	154	50	11	
Danmark	1 912	275	34	7	
Finland	1 169	281	45	6	
Totalt NCC	11 869	2 057	417	72	14 415

ANSTÄLLNINGSFORMER TJÄNSTEMÄN, 2019

ANTAL ANSTÄLLDA	HELTID		DELTID	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Sverige	3 411	1 262	42	65
Norge	492	127	3	7
Danmark	725	221	11	30
Finland	727	241	25	11
Totalt NCC	5 355	1 851	81	113

Medarbetardata i tabellerna ovan avser antalet anställda vid utgången av 2019 och har samlats in från koncernens HR- och lönesystem.

Hälsa och säkerhet

GRI 403 Hälsa och säkerhet på arbetsplatsen samt GRI 404 Utbildning.

Hälsa och säkerhet innefattar såväl trygga och säkra arbetsplatser för koncernens medarbetare och underentreprenörer som goda arbetsvillkor och en bra balans mellan arbete och fritid. Hälsa och säkerhet genomsyrar även de produkter och tjänster NCC erbjuder, exempelvis mer hälsosamma byggnader, förbättrat inomhusklimat och välplanerade utemiljöer.

Hälsa och säkerhet på arbetsplatsen

Hälsa- och säkerhetsarbetet på NCC:s arbetsplatser styrs av koncernens policy för hälsa och säkerhet. Under året har arbetsmiljöarbetet förtydligats ytterligare genom ett koncerndirektiv för hälsa och säkerhet som anger vad som är obligatoriskt på NCC:s arbetsplatser.

NCC har under de senaste åren utvecklat processer och verktyg samt förbättrat säkerhetskulturen för att nå visionen om noll olyckor. Dock är det omöjligt att helt undvika mänskliga felbeteenden och därför fortsätter arbetet med att utveckla säkerhetsbarriärer mellan människa och risken för en olycka. NCC har identifierat tre högriskområden; arbete på hög höjd, tunga kranlyft samt arbete i trafikerad miljö. Under 2019 har NCC infört ytterligare ett mätetal för att stärka fokus på de allvarliga incidenterna med längre frånvaro. Vidare har tester av digitala säkerhetsbarriärer, för att minska risken mellan människa och tunga kranlyft, genomförts tillsammans med externa leverantörer. Genom kameror som fästs på tornkranens bom samlas bilder in som sedan bearbetas i en dator placerad i kranhytten. Detta för att omedelbart varna kranföraren och eventuella människor på marken och därmed förebygga en riskfylld situation.

NCC har även identifierat ett antal riskområden för koncernens medarbetare och underentreprenörer, som kan leda till sjukdom, såsom arbete med asbest, belastningsskador, och arbete med kvarts-haltigt damm.

Viktiga händelser 2019

- Koncerndirektiv för hälsa och arbetsmiljö
- Test av digitala skyddsbarriärer på arbetsplatser
- Invigning av Sveriges första fysiska säkerhetspark

Arbetsmiljöincidenter rapporteras i koncernens digitala system Synergi som finns både som webbsystem och app. Systemet används för att rapportera och följa upp olycksfall, tillbud samt negativa och positiva observationer. Sedan införandet av Synergi syns en ökning avseende rapportering och idag finns en kvalitativ mängd data som möjliggör detaljerade och precisa analyser i det förebyggande arbetsmiljöarbetet.

Aktiviteter under året

NCC genomför varje år ett antal aktiviteter för att öka medvetenheten om hälsa och säkerhet på arbetsplatsen. I maj genomfördes Hälsa- och säkerhetsveckan där samtliga arbetsplatser avsatte tid för aktiviteter kopplade till arbetsmiljö och hälsa. På kontoren runt om i Norden låg fokus i första hand på den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Den 4 september genomfördes Awareness Day för nionde året i rad med fokus på säkert beteende, värderingar och hur de påverkar hälso- och säkerhetsarbetet. Arbetet avstannade klockan 09.00 på samtliga arbetsplatser på NCC. En gemensam diskussion hölls på arbetsplatserna där medarbetarna reflekterade och kom med tankar och idéer om

SJUKFRÅNVARO¹⁾, NCC ANSTÄLLDA

	Sjukfrånvaro, % Alla typer av sjukdom och ohälsa		Lost day rate ²⁾ Sjukfrånvaro på grund av skador	
	2019	2018	2019	2018
Sverige	2,9	3,7	18,39	21,63
Norge	4,7	4,8	15,01	16,52
Danmark	3,6	4,1	27,03	38,54
Finland	3,8	3,6	52,83	59,59
Totalt	3,1	3,8	23,08	27,44

¹⁾ Insamlat via Synergi och Lönesystem.

²⁾ Antalet förlorade arbetsdagar under året per 100 heltidsanställda medarbetare.

TILLBUD OCH OBSERVATIONER, NCC ANSTÄLLDA OCH UNDERENTERPRENÖRER

	2019	2018
Sverige	8 413	6 494
Norge	5 290	5 012
Danmark	6 440	8 385
Finland	17 825	14 412
Totalt	37 969	34 303

Vi ser en fortsatt positiv trend av rapporteringsnivå och kvalitet i NCC:s rapportering och analysystem Synergi, vilket är en god grund för NCC:s strategiska arbetsmiljöarbete.

ARBETSRELATERADE SKADOR, SKADEFREKVENNS OCH DÖDSOLYCKOR

		Skador ¹⁾ Skador med en dags sjukfrånvaro eller mer		Skadefrekvens Skador med en dags sjukfrånvaro eller mer per en miljon arbetade timmar		Skador Skador med fyra dagars sjukfrånvaro eller mer		Skadefrekvens Skador med fyra dagars sjukfrånvaro eller mer per en miljon arbetade timmar		Arbetsrelaterade dödsolyckor	
		2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Sverige	NCC anställda	116	148	7,5	9,5	65	86	4,2	5,5	0	0
	Underentreprenör	133	113	14,4	12,8					1	0
Norge	NCC anställda	10	20	3	5,4	7	16	2,1	4,3	0	0
	Underentreprenör	4	10	0,6	2,8					0	0
Danmark	NCC anställda	28	44	8	13,4	12	26	3,4	8	0	0
	Underentreprenör	28	32	8,9	9,5					0	0
Finland	NCC anställda	20	34	7,2	11,6	17	21	6,1	7,2	0	0
	Underentreprenör	53	39	13,3	14,5					0	0
Totalt	NCC²⁾	176	257	7,0	9,5	103	156	4,1	5,8	0	0
	Underentreprenör	218	194	9,5	9,7					1	0

¹⁾ Kläm-/skärskador och snubbla/halka är de vanligaste skadorna.

²⁾ Totalt NCC Anställda, inkluderar även Safida Montage

hur den egna arbetsplatsen kan bli säkrare och hur man som enskild individ kan bidra till att skapa en bra säkerhetskultur.

Den 7 oktober invigdes Sveriges första fysiska säkerhetspark, där NCC är en av samarbetsparterna. Den branschgemensamma säkerhetsparken möjliggör för anställda i byggbranschen att träna och vidareutveckla säkerhetsmedvetandet i verkliga miljöer, något som stärker säkerhetskulturen. Den svenska säkerhetsparken bygger på ett koncept från Finland där man idag har tre säkerhetsparker. NCC är en flerårig samarbetspartner till det finska konceptet, som har haft god effekt på bolagets säkerhetskultur.

Kompetensutveckling

En viktig fråga i branschen är att attrahera, utveckla och behålla medarbetare så att rätt kompetens finns tillgänglig i framtiden. Idag ligger mycket fokus på digitalisering och effektiv projektledning, vilka är områden som NCC vill vara ledande inom. NCC jobbar på olika sätt med att skapa en hållbar karriär för våra medarbetare genom kontinuerlig kompetensutveckling. Medarbetare erbjuds löpande kompetensutveckling, både i form av traditionell undervisning, e-learning och genom utvecklingsinsatser anpassade till individens önskemål och NCC:s behov. Under året har NCC gjort flera satsningar för att ytterligare stärka kompetensen hos nyckelpersoner i produktionspersonalen. Bland annat en omfattande kompetenskartläggning av projektledare för att anpassa kompetensutvecklingen på individ- och gruppnivå, en ny utbildning i generell projektledning och fortsättning av gemensam utbildning av projektledare för megaprojekt i samtliga nordiska länder.

Hållbarhetsutbildning för medarbetare

Hållbarhet är ett prioriterat område och sedan en hållbarhetsutbildning lanserades 2017 har drygt 4 500 tjänstemän på NCC genomgått, eller påbörjat, en digital, interaktiv utbildning i hållbarhet som omfattar de sex delarna i NCC:s hållbarhetsramverk.

UTBILDNINGSTIMMAR

	2019			2018
	Kvinnor	Män	Totalt	
Utbildningstimmar, Sverige				
Tjänstemän	16,1	23,1	21,2	34,8
Yrkesarbetare	15,2	9,0	9,1	13,7
Utbildningstimmar, Norden				
Tjänstemän	13,4	17,8	16,6	27,5
Yrkesarbetare	6,3	6,6	6,6	8,7

En stor del av utbildningsverksamheten hanteras och administreras lokalt i respektive land och projekt därför ingår dessa inte i redovisningen ovan.

Social inkludering

GRI 405 Mångfald och jämställdhet samt GRI 406 Icke-diskriminering.

NCC strävar efter att vara en drivande partner i ett inkluderande samhälle. Genom samarbeten med andra samhällsaktörer, och en ökad medborgardialog, möjliggör NCC byggnation av hälsosamma, trygga och inkluderande miljöer. Ett exempel är NCC:s koncept "Socialt hållbara projekt" som definierar och ger tydlighet till projekten i arbetet med sociala frågor.

Mångfald och jämställdhet

Mångfald och jämställdhet är en viktig del i NCC:s arbete med att erbjuda en inkluderande arbetsplats där medarbetarna presterar, utvecklas och trivs. Det är också en central fråga för att möta NCC:s rekryterings- och kompetensbehov. Det styrande ramverket för arbetet med att främja mångfald och jämställdhet är koncernens mångfaldspolicy, mångfaldsmål för perioden 2016–2020 (läs mer på sidan 81) samt NCC:s uppförandekod och NCC Compass.

NCC:s mångfaldspolicy grundar sig i övertygelsen om att mångfald bidrar till en ökad affärsnytta och till att NCC blir en bättre samarbetspartner för kunder om företaget speglar det samhälle NCC är med och bygger. Uppförandekod och NCC Compass förtydligar hur NCC stödjer och respekterar internationella konventioner om mänskliga rättigheter. Lika behandling och samma möjligheter ska gälla oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, trosuppfattning, funktionsvariation eller ålder. NCC accepterar ingen form av diskriminering och agerar kraftfullt när incidenter rapporteras.

Initiativ för ökad mångfald

NCC driver ett antal proaktiva initiativ för att öka mångfald och jämställdhet, både inom byggbranschen och i koncernen. Genom NCC:s råd för mångfaldsfrågor, Diversity Council, sprids goda exempel avseende mångfald för att få till stånd en verklig mångfaldsökning i koncernen.

NCC har under året arbetat systematiskt med värderingsarbete. Närmare hälften av medarbetarna inom NCC Infrastructure i Sverige och NCC Building Sweden har genomfört värderingsworkshops. 100 moderatorer från respektive affärsområde har utbildats i att hålla i dessa workshops och agerar därefter ambassadörer i värderingsarbetet samtidigt som de sprider och ökar kunskapen om NCC:s värderingar, mångfald och inkludering inom organisationen. Satsningen kommer att fortsätta under 2020.

NCC:s kvinnliga nätverk Stella är pådrivande för en mer jämställd norm i byggbranschen och verkar för fler kvinnliga chefer. Nätverket har även drivit praktiska frågor som föräldralön, ökad flexitid, förbud mot diskriminerande bilder på arbetsplatsen, arbetskläder för kvinnor, successionsplanering och påverkat uppstarten av en mångfaldskommitté inom NCC. Idag har nätverket runt 500 medlemmar och erbjuder nätverksträffar, föreläsningar och workshops.

Under 2019 startade ett pilotprojekt i Rinkeby inom ramen för NCC:s partnerskap med Fryshuset. Partnerskapet är en del i NCC:s roll som samhällsutvecklare och NCC ser att partnerskapet kan leda till inkluderande byggarbetsplatser, stimulera unga till utbildning och främja integration i samhället.

NCC deltog med start under 2019 i Tekniksprånget, ett praktiskt program där Sveriges arbetsgivare tillsammans med regeringen satsar för att säkra branschens framtida kompetensförsörjning genom att locka fler ungdomar till högre tekniska utbildningar.

Med fokus på dialog och tvärvetenskapligt samarbete inom området klimat och hållbarhet arrangerade CONCITO, Center for byggnadsvård i Raadvad, och NCC Vinterakademien för femte året i rad. Eventet, som sker i samarbete med NCC och Center for Byggnadsbevaring, hölls i Köpenhamn under mars månad och temat var byggande, bostäder och hållbarhet. Vinterakademiens vision är att samarbeta med och utbilda ungdomar genom möten mellan studenter och olika yrkesgrupper i samhället.

Viktiga händelser 2019

- Värderingsworkshops
- Deltagande i Tekniksprånget
- Socialt hållbara projekt

KÖNSFÖRDELNING PÅ NCC

ANDEL, %	2019		2018	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Styrelse	50	50	63	37
Koncernledning	25	75	38	62
Ledningsgrupper	32	68	40	60
Chefer	17	83	14	86
Anställda	15	85	14	86
Tjänstemän	26	74	26	74
Yrkesarbetare	2,4	97,6	2,6	97,4

Från 2019 har antalet ledningsgrupper i mätningen utökats till att nu inkludera ledningsgrupper från koncernledning till avdelningsledning eller motsvarande.

ÅLDERSFÖRDELNING PÅ NCC

ANDEL, %	2019			2018		
	≤34 år	35–49 år	≥50 år	≤34 år	35–49 år	≥50 år
Styrelse	0	13	87	0	13	87
Koncernledning	0	38	62	0	38	62
Ledningsgrupper	4	51	45	3	43	54
Chefer	9	49	42	10	46	43
Anställda	29	34	37	29	34	37
Tjänstemän	25	40	35	25	40	35
Yrkesarbetare	32	29	39	34	28	38

Icke-diskriminering

Inga konstaterade fall av kränkningar av mänskliga rättigheter har rapporterats under året. I NCC:s medarbetarundersökning NCC Pulse uppgav 5 (6) procent av de svarande att de upplevt diskriminering på grund av kön eller ålder, trakasserier eller mobbing under 2019, vilket är en minskning från föregående år. NCC har en framtida handlingsplan avseende trakasserier, diskriminering och kränkande särbehandling. Diskrimineringsfrågan lyfts även i samband med värderingsworkshops i ledningsgrupper och i workshops i verksamheten. NCC:s Ask Me/Tell Me-funktion finns tillgänglig för alla typer av ärenden, externa som interna, där händelser som inte upplevs vara i linje med NCC:s uppförandekod kan rapporteras anonymt.

NCC har även tagit fram en e-learning utbildning, Värderingskollen, som syftar till att hjälpa medarbetare att reflektera kring hur NCC:s värderingar kan användas i det vardagliga arbetet för att bidra till ett arbetsklimat där alla trivs och känner sig inkluderade.

Risker för brott mot mänskliga rättigheter finns även i NCC:s värdekedja och skulle kunna förekomma i inköpsledet i riskområden. NCC har en noggrann process för utvärdering av leverantörer i tredje land som bl.a. värderar och säkerställer att vi inte handlar med leverantörer som inte respekterar mänskliga rättigheter. Inga överträdelser har rapporterats under året. Se vidare under risker sid 20.

Material och avfall

GRI 301 Material samt GRI 306 Effluenter och avfall.

Byggprocessen är materialintensiv och det krävs stora mängder resurser för att färdigställa en byggnad eller konstruktion. Det är därför av stor vikt att resurserna används så effektivt som möjligt. NCC:s långsiktiga målsättning är att sluta materialflöden genom att prioritera hållbara material och produkter, minimera och ansvarsfullt hantera det avfall som skapas i byggprocessen samt projektera och konstruera för att möjliggöra återvinning och återanvändning. Målet för perioden 2016–2020 är att öka andelen material som går till återanvändning eller materialåtervinning samtidigt som den totala mängden avfall minskar. Läs mer på sidan 81.

Spårbarhet genom produktionskedjan

NCC:s ambition är att producera byggnader och anläggningar som är varudeklarerade och endast innehåller produkter som är miljö- och hälsomässigt sunda. På sikt är målet att byggnader i högre grad kan utformas så att allt ingående material kan återanvändas när byggnadens livslängd uppnåtts. Förutom att tillämpa de regelverk som EU satt upp, bland annat REACH, använder sig NCC av olika verktyg och databaser som ger vägledning för hur de mest skadliga ämnena kan fasas ut. Ett viktigt led i övergången till sunda och återvinningsbara produkter är att ställa rätt leverantörskrav och att arbeta med spårbarhet genom hela produktionskedjan.

Cirkulära initiativ

Det finns stor potential i det byggspill som genereras på byggarbetsplatserna eftersom det kan användas i andra projekt. Genom att samarbeta både tvärfunktionellt inom NCC och med leverantörer utvecklas nya sätt att minska byggspillet och återinföra det i produktionen. NCC har bland annat lanserat en plattform, Resused by NCC, som möjliggör för projekt att dela med sig av överblivet material till andra projekt inom koncernen. Andra exempel på bidrag till ett cirkulärt flöde är NCC Buildings ökade användning av golvbranschens retursystem för installationspill. Genom uppdatering av avtalsmallar och information till avdelningarna ökas medvetenheten och tydligare processer skapas. Tillsammans med golvbranschen har NCC även utvecklat ett spårbarhetssystem för golvspill, vilket möjliggör en större kontroll över returflöden inom plast för branschen.

Tillsammans med Axfood, H&M, Houdini, IKEA, SSAB, Tarkett och Återvinningsindustrierna har NCC startat företagsforumet Circular Sweden. Syftet är att driva politik och utveckling framåt för att skapa mer cirkulära materialflöden. Utgångspunkten är att ett resurseffektivt samhällsansvar är en viktig del av lösningen i klimatomställningen och att ett skifte från linjära till cirkulära materialflöden är nödvändigt för att bibehålla välfärden i framtiden.

I Danmark har NCC varit aktiv i projektet "Gentræ", ett branschgemensamt innovationsprojekt inom ramen för "Circular Construction Challenge - Rethink Waste". Projektet innebär att överblivet trä från byggarbetsplatserna samlas in för återförsäljning som återvunnet trä.

NCC förbättrar också kontinuerligt kapaciteten för återvinning i allt fler asfaltfabriker, vilket ger en mer kretsloppsanpassad verksamhet. Under 2019 bestod den totala mängden av den producerade varm-asfalten av 25 (21) procent återvunnet asfaltgranulat.

NCC samarbetar tätt med koncernens avfallspartners inom ett flertal olika områden för att återvinna eller återanvända material. Som exempel kan nämnas att återvunnen betong används som konstruktionsmaterial i förstärknings- och bärlager, trädgårdsavfall blir till ny matjord, metallskrot återvinns till ny metall, wellpapp blir till nytt papper och krympplast används i nyproduktion av plast. NCC bidrar även till forskningsprojekt i samarbete med andra aktörer avseende återvinning av planglas, betong, plast och gips samt är en aktiv partner i strategiska innovationssatsningar som Smart Built Environment, InfraSweden2030 och Re:Source.

Viktiga händelser 2019

- Omfattande arbeten med standardisering av produkter
- Ökat användande av golvbranschens återvinningssystem för installationspill samt utveckling av spårbarhetssystem för golvspill
- Fortsatt ökad sorteringsgrad samt retur av pallar för återbruk

AVFALLSMÄNGD PER TYP OCH HANTERINGSMETOD

	2019		2018	
	total vikt, ton	%	total vikt, ton	%
Icke farligt avfall				
Sortering (blandat avfall)	9 802	19	11 083	21
Energiåtervinning (brännbart avfall)	8 894	18	12 112	22
Deponi	2 887	6	3 863	7
Återanvändning/ materialåtervinning	27 662	55	26 548	49
Specialbehandling (farligt avfall)	813	2	629	1
Total mängd avfall	50 058		54 054	

Uppgifterna har samlats in från NCC:s avfallspartners.

Genom riktade insatser och ett engagemang i organisationen har mängden bygg- och konstruktionsavfall minskat under 2019, både i absoluta tal och relativt den byggande verksamhetens omsättning. Den totala mängden avfall har minskat med 25 procent jämfört med 2015 och 7 procent jämfört med 2018. Mängden avfall per omsättning i miljoner kronor har minskat från 1,64 ton avfall/MSEK år 2015 till 1,14 ton avfall/MSEK år 2019. Arbetet fortsätter för att säkerställa att mängden avfall minskar och att sorteringsgraden fortsätter att öka under år 2020. Statistiken täcker traditionellt byggspill. Jord-, sten- och fyllnadsmassor, som är direkt beroende av projektens geografi, sorteras separat och återanvänds i hög grad och ingår inte i statistiken i tabellen.

Byggpallar till återvinning

NCC hanterar varje år stora mängder byggpallar som ibland slängs i containrar på byggarbetsplatserna för förbränning. NCC Building Sweden och NCC Infrastructure har genomfört en satsning för att öka andelen pallar som återsäljs till Retursystem Byggpall, ett branschinitiativ som syftar till att samla in och återvinna byggpallar. Initiativet bidrar till ekonomiska besparingar genom minskade containerkostnader och ersättning för pallarna vid returnering, men minskar också mängden avfall på byggarbetsplatserna och koldioxidutsläpp från nyproduktion av pallar. Under 2019 returnerade NCC drygt 41 000 pallar.

STANDARDISERING GENOM PRODUKTIONSKEDJAN

En viktig komponent i en mer hållbar materialanvändning är ökad standardisering. Idag sker en stor del av arbetet med artiklar manuellt, vilket ofta leder till höga kostnader och svårigheter att optimera byggande och förvaltning utifrån hållbarhetsaspekter.

Den svenska byggbranschen var först i världen att enas om en systematik i namngivningen av produkter i form av Global Trade Item Number, GTIN, i avsikt att möta framtidens krav på en digitaliserad, spårbar och hållbar byggprocess. Varje unik produkt tilldelas ett GTIN som kan omsättas i en streckkod och läsas av med skanner. Den unika identifikationen skapar spårbarhet och ger förutsättningar för ett obrutet informationsflöde kring byggprodukterna från tillverkning, projektering, byggande, förvaltning och rivning.

NCC har även engagerat sig i arbetet med att ta fram ett öppet system som beskriver hållbarhetsinformation kring en artikel i ett standardiserat och internationellt gängbart format. Tillgänglig artikelinformation möjliggör bland annat underlättad upphandling på hållbarhetsparametrar, minskat spill, ökad livslängd på byggnader, ökat återbruk och återvinning samt bättre mätning och redovisning av klimatpåverkan.

Klimat och energi

GRI 302 Energi och GRI 305 Utsläpp.

Byggbranschen står för stora utsläpp av växthusgaser och klimatfrågan är därför en prioriterad fråga för NCC. Med hjälp av bland annat ny teknik minskar utsläppen från såväl produktion som drift och underhåll av färdiga produkter. NCC kan därmed bidra till lägre klimatpåverkan genom hela värdekedjan.

Mot fossilfrihet

En effektivare energianvändning, interna processförbättringar, mer resurseffektiva produkter och en övergång från fossila bränslen till mer miljöanpassade energislag står högt på NCC:s agenda för att minska koncernens klimatpåverkan. Dessa åtgärder bidrar även till ökad konkurrenskraft och minskade kostnader för koncernens kunder. NCC arbetar också för att påverka externa aktörer i syfte att förbättra branschens hållbarhetsarbete, till exempel genom att stödja utveckling inom upphandling, livscykelanalyser och utbildning. Sedan 2018 är NCC anslutet till Fossilfritt Sverige. Initiativet utgör en plattform för samverkan och dialog mellan fler än 300 aktörer som vill göra Sverige fossiloberoende. I april 2018 lämnade bygg- och anläggningsbranschen in en gemensam färdplan till regeringen för hur branschen med befintlig teknik kan halvera sina utsläpp till 2030, undertecknad av NCC. Arbetet med uppföljningen av färdplanen har fortsatt under 2019 och internt arbetar NCC med en handlingsplan som beräknas vara färdig under första halvan av 2020. I Finland pågår ett liknande färdplansarbete och även där är NCC delaktiga.

Från och med december 2019 medverkar NCC, genom deltagande i tre arbetsgrupper, till den danska regeringens klimatarbete med syfte att leverera ett antal rekommendationer för hur byggsektorn ska minska sina utsläpp av växthusgaser i linje med regeringens mål om en 70 procentig minskning till 2030.

NCC:s asfaltproduktion står för strax över 60 procent av koncernens egna koldioxidutsläpp. En stor del av koldioxidutsläppen kommer från förbränning av fossila bränslen vid de 63 stationära verken som producerar varmasfalt. Genom att övergå till förnyelsebar energi i form av "grön el", pellets och bioolja samt minska andelen fukt i stenmaterial och asfaltgranulat, har klimatpåverkan minskat de senaste åren. I Sverige har NCC konverterat 27 av totalt 32 stationära och mobila asfaltverk till biobränsle. NCC strävar också efter att utveckla mer miljöanpassade produkter, bland annat genom att öka andelen återvunnen asfalt i produktionen. Ett annat exempel på miljöåtgärder

Viktiga händelser 2019

- Ledarskapsnivå i CDP för klimatarbetesredovisning
- Ny process för miljövarudeklarationer framtagen
- Tjänst för schaktmassor för lägre klimatpåverkan utvecklad tillsammans med Volvo Lastvagnar

är NCC Green Asphalt, en varmasfalt som framställs i en produktionsmetod med väsentligt lägre koldioxidutsläpp jämfört med traditionell varmasfalt. NCC har idag ett sextiototal verk som kan producera NCC Green Asphalt, vilket motsvarar drygt 80 procent av verken. Återvinningsgraden av asfalt, RAP, är 25 (21) procent. För att minska övriga egna koldioxidutsläpp arbetar NCC:s affärsområden med en mängd olika initiativ såsom energieffektiviseringar, ökad inblandning av förnybart bränsle i arbetsmaskiner, energieffektiva arbetsbodar samt fortsatt övergång till miljömärkt el. I Norge ligger stort fokus på fossilfria arbetsplatser, vilket innebär att endast fossilfritt bränsle eller maskiner som drivs av el används på arbetsplatsen. Under 2019 var sex av NCC:s arbetsplatser i Norge fossilfria.

NCC deltar årligen i CDP Climate Change, där ytterligare detaljer kring koncernens energianvändning och utsläpp redovisas. Under 2019 placerade sig NCC på ledarskapsnivå för andra året i rad, vilket är högre än medel både inom byggsektorn och för de totalt 8 400 företag som svarat på enkäten.

Definitioner

För beräkning av utsläpp har omräkning från förbrukning till utsläpp skett enligt Greenhouse Gas Protocols riktlinjer. Beräkningsmetodiken "market-based" används för att beräkna växthusgasutsläppen från el och uppvärmning. NCC använder inte klimatkompensation. Information om inköpta volymer av bränslen, el och uppvärmningsenergi samlas in från NCC:s leverantörer. Stödsystemet Credit360 har använts för sammanställning av statistiken.

ELANVÄNDNING INOM ORGANISATIONEN

MWh	2019	Förändring jämfört med basåret 2015, %	2018	2017	2016
Elektricitet från förnybara källor ¹⁾	157 204	54	152 259	118 754	108 927
Övrig elektricitet	13 535	-90	18 559	55 259	102 861
Elektricitet, totalt	170 736	-27	170 817	174 013	211 787

¹⁾ Vattenkraft och vindkraft.

En viktig del i arbetet mot målet att halvera växthusgasutsläppen till år 2020, är energieffektivisering samt att ersätta fossilbaserad energi med energi från förnybara källor. Under 2019 var 92 procent av all el som köptes av NCC antingen miljömärkt med Bra Miljöval eller ursprungsmärkt med hjälp av ursprungsgarantier. Mängden köpt fossilbaserad el har minskat med 90 procent sedan 2015.

FJÄRRVÄRME/FJÄRRKYLAANVÄNDNING INOM ORGANISATIONEN

MWh	2019	Förändring jämfört med basåret 2015, %	2018	2017	2016
Fjärrkyla	598	187	624	22	1 286
Fjärrvärme	42 508	-14	29 156	29 207	48 933
Fjärrvärme/fjärrkyla, totalt	43 106	-13	29 780	29 229	50 219

Behovet av fjärrvärme och fjärrkyla varierar från år till år. Hur mycket fjärrvärme och fjärrkyla som köpts beror till stor del på de projekt som pågått under året, var de varit placerade samt i vilken fas de befunnit sig.

Mätning av koldioxidutsläpp i tre scope

NCC mäter verksamhetens koldioxidanvändning i scope 1 och 2, där scope 1 är utsläpp relaterat till förbrukning av bränslen i asfaltverk samt från egna fordon och maskiner, och scope 2 står för utsläpp relaterat till produktionen av den el, fjärrvärme och fjärrkyla verksamheten använder. Scope 3 avser indirekta utsläpp från inköpt material och externa tjänster, resor, underleverantörers fordon och maskiner, transporter, samt rivning av koncernens produkter och avfall. I många branscher finns de största utsläppen i scope 3 och det är därför viktigt att mäta och målsätta även dessa. Inom bygg och anläggning finns stora indirekta utsläpp kopplade till viktiga insatsmaterial som t.ex. betong, stål och transporter. NCC har påbörjat kartläggningen av dessa utsläpp och kommer successivt att genomföra relevanta åtgärder i syfte att minska klimatavtrycket i scope 3. Under 2019 har NCC bland annat implementerat ett nytt system för att samla in och mäta koldioxidutsläpp på ett mer effektivt sätt i syfte att få en ökad förståelse för olika materialvals betydelse för klimatet. Avsikten är att leverantörer ska kunna rapportera in sina data direkt i systemet framöver och därmed belysa scope 3 på ett tydligare sätt.

Betongens klimatpåverkan

NCC Infrastructure har tillsammans med data från leverantörer beräknat betongens klimatpåverkan och tagit fram statistik på betonganvändning för 2017 och 2018. Affärsområdet har satt upp målet att sänka sin klimatpåverkan med 10 procent till och med år 2020 jämfört med 2018, bland annat genom utbildning av medarbetare för att därigenom skapa förutsättningar för mer hållbara betongval.

Risker och möjligheter

Klimatförändringar väntas påverka både samhällen och människor, och kan kopplas till både risker och möjligheter för NCC. Koncernen hanterar detta genom riskbedömningar, klimatanpassning av verk-

TCFD

NCC stödjer rekommendationerna som TCFD (Task Force on Climate-related Financial Disclosures) har tagit fram kring rapportering av klimatrelaterad information. Genom att arbeta med klimatrelaterade risker ökar kunskapen och därigenom även möjligheterna att ta välgrundade beslut, utveckla nya produkter och tjänster, hantera kommande regelverk och bli mer konkurrenskraftiga.

BRÄNSLEANVÄNDNING INOM ORGANISATIONEN

MWh	2019	Förändring jämfört med basåret 2015, %	2018	2017	2016
Förnybara bränslen	137 273	31	111 879	114 206	87 893
Fossila bränslen	854 982	-17	889 356	951 544	906 966
Bränslen totalt	992 255	-13	1 001 234	1 065 750	994 859

NCC fortsätter att minska sin användning av fossila bränslen. Sedan 2015 har användningen minskat med 17 procent, till stor del på grund av den fortsatta konverteringen till biobränslen i de svenska asfaltverken.

VÄXTHUSGASUTSLÄPP FRÅN NCC:S VERKSAMHET

MARKET-BASED	2019	Förändring jämfört med basåret 2015, %	2018	2017	2016
Växthusgasutsläpp ¹⁾ CO _{2e} (tusen ton)	216	-31	227	260	267
- varav scope 1 ²⁾	209	-18	217	234	223
- varav scope 2 ³⁾	7	-88	10	26	44
Nettoomsättning, MSEK	58 234	10	57 346	54 608	52 934
CO _{2e} (ton)/MSEK	3,7	-37	4,0	4,8	5,0

¹⁾ Växthusgaserna N₂O, CH₄ och CO₂ inkluderas i beräkningarna.

²⁾ Avser direkta utsläpp från NCC:s verksamhet, varav -0,6 (tusen ton) från förbränning av biomassa (år 2019).

³⁾ Avser indirekta utsläpp från el och uppvärmning.

Koldioxidutsläppen, både relaterat till inköpta bränslen samt till el, fjärrvärme och fjärrkyla, har minskat sedan basåret 2015. Anledningen är energieffektivisering, ökad användning av förnybara bränslen samt övergång till el från förnybara källor. Relativt omsättningen har NCC:s växthusgasutsläpp från den egna verksamheten minskat med 37 procent sedan 2015.

samheten samt ett målinriktat arbete för att minska NCC:s klimatpåverkan. Även efterfrågan på nya affärsmodeller växer i takt med att kunderna blir mer medvetna om möjligheter som till exempel digitalisering och delningstjänster kan ge.

Hållbara produkter och tjänster

I takt med en ökad medvetenhet om klimatförändringarna, samt de förändringar de innebär i städer och samhällen, kan kundernas krav och efterfrågan på NCC:s erbjudande förändras till förmån för mer hållbara produkter och tjänster. Genom att strategiskt arbeta med hållbarhet och produktutveckling säkerställer koncernen att erbjudandena möter kundernas krav. NCC har bland annat utvecklat NCC Dränstabil – en stenmaterialprodukt som förebygger översvämningar genom att vattnet snabbt och lätt tränger ner i marken. NCC arbetar även med plats- och projektanpassade lösningar av utemiljöer, där exploatering och byggande förenas med en bibehållen mångfald av naturliga tjänster, såsom temperaturreglering, bullerdämpning, dagvattenhantering, estetik och möjlighet till rekreation. NCC ser även över sina produktionsprocesser och arbetar med att effektivisera dessa så att den negativa miljöpåverkan minskar över tid.

NY TJÄNST FÖR SCHAKTMASSOR FÖR LÄGRE KLIMATPÅVERKAN

NCC och Volvo Lastvagnar har tillsammans utvecklat en digital tjänst för att effektivisera lastning och bortforsling av schaktmassor. Genom att koppla upp grävmaskiner och lastbilar som forslar bort lera, jord och sten mot en digital väg kan fordonens lastkapacitet nyttjas maximalt för varje transport. Tjänsten har under året testats på NCC:s arbetsplats vid delprojekt Centralen i Västlänken och beräkningar tyder på att antalet lastbilstransporter kan minskas med upp till 8 000 stycken motsvarande 1 000 ton lägre koldioxidutsläpp under projektet.

Interna processer

NCC är beroende av en stor mängd råmaterial, bränsle och andra resurser för att bedriva sin verksamhet. Förändringar i tillgång, pris och tillhandahållande av dessa varor på grund av klimatförändringar, samt framtida skatter relaterade till bränslen, energi eller koldioxid skulle kunna påverka NCC:s kostnadsbas. För att minimera påverkan strävar NCC efter att långsiktigt minska sin klimatpåverkan, fasa ut fossila bränslen och röra sig mot en mer cirkulär användning av råmaterial. Klimatförändringar som exempelvis extremt väder och översvämningar skulle också kunna leda till förändrade byggprocesser och förändrade förutsättningar för att bedriva bygg- och anläggningsverksamhet. Risken för översvämningar, erosion och jordskred skulle kunna påverka medarbetarnas säkerhet, såväl som förvaringen av material på byggnadsarbetsplatser negativt. NCC hanterar risken genom riskbedömningar för samtliga projekt.

Miljövarudeklarationer och LCA

En miljövarudeklaration beskriver en produkts eller en tjänsts miljöpåverkan och bidrar till att en kund kan göra ett mer informerat produktval. NCC har utvecklat en process för att själva kunna göra miljövarudeklarationer för sten- och asfaltprodukter från affärsområde NCC Industry. Processen certifierades i november 2019 av

Bureau Veritas. Med kunskap om en produkts miljöprestanda kan NCC arbeta systematiskt för att minska produktens miljöpåverkan. Den metod NCC använder för att ta fram miljövarudeklaration är livscykelbedömningar, LCA. Genom LCA-beräkningar kan NCC simulera och därefter genomföra förändringar i produktionen som leder till lägre miljöpåverkan. I Finland har NCC, under en tioårsperiod, använt sig av ett egenutvecklat beräkningsverktyg för att beräkna koldioxidfotavtryck.

Miljövarudeklarationer är ett viktigt steg i NCC:s strävan att öka transparensen och innebär även att NCC kan leverera efterfrågad scope 3-information till sina kunder, något som få leverantörer i branschen kan idag.

Externa förväntningar på klimatkalkyler

Externa leverantörer som till exempel Trafikverket ställer krav på klimatkalkyler för alla projekt med ett projektvärde över 50 miljoner. Det innebär att NCC redan i anbudsskedet utreder och erbjuder olika alternativ för att säkerställa att de mål som sätts uppnås i projektet. De ökade kraven påverkar därmed verksamhetens arbetsverktyg redan i anbudsskedet och är en anpassning under uppbyggnad.

Etik och compliance

GRI 205 Antikorruption, GRI 206 Konkurrens, GRI 305 Leverantörsutvärdering – miljö och GRI 414 Leverantörsutvärdering – socialt.

NCC ska alltid vara en pålitlig partner som agerar med höga etiska normer och transparens. Koncernens uppförandekod är en viktig del av arbetet med compliance, både som intern kompass för att beskriva hur NCC ska agera och som extern kommunikation för att tydliggöra NCC:s förväntningar på sina leverantörer och affärspartners. Uppförandekoden utgör en del av NCC:s avtal med leverantörer. Övriga intressenter informeras om uppförandekoden genom NCC:s hemsida, kontrakt och avtal. NCC arbetar kontinuerligt för att säkerställa att uppförandekoden följs i alla samarbeten som koncernen har, och att inga överträdelser sker exempelvis när det gäller konkurrenssituationer och affäretik. NCC är medlem i Transparency International Supplies Forum Sweden, och följer Näringslivskoden från Institutet mot mutor och har policy och riktlinjer för sitt antikorrupsionsarbete. NCC samarbetar även med branschkollegor för att främja sunda affärer. Tillsammans med flertalet branschaktörer i Sverige har en gemensam policy, "Överenskommelse för att motverka mutor och korruption", tagits fram. NCC har även medverkat i bildandet av ett svenskt Ethical Trading Initiative (ETI), ett aktörsöverskridande initiativ för att främja goda arbetsvillkor i produktionsländer.

Genom analys utifrån risken att NCC:s uppförandekod inte efterföljs, har tre områden identifierats som speciellt viktiga för NCC: mutor och korruption, konkurrensrätt samt intressekonflikter. NCC har under året hanterat 7 fall av misstänkt korruption gällande bland annat trolöshet mot huvudman, bedrägeri samt förskingring. Även 6 misstänkta fall av intressekonflikter gällande affärer med egna bolag, organisationer och närstående som inte ligger i linje med NCC:s regler har hanterats under året.

Hållbara inköp

Att utveckla hållbara och konkurrenskraftiga inköp är en nyckelfråga för NCC. Koncernens uppförandekod är grunden till inköpsarbetet och NCC arbetar systematiskt för att minimera risker och öka kontrollen. Under 2019 har NCC implementerat en uppförandekod för leverantörer. Läs mer under Hållbarhetsstyrning, sidan 82.

NCC har samarbeten med flera tusen leverantörer genom inköp av allt från byggmaterial och underentreprenörer till resor och kontorsmaterial. Den stora merparten av NCC:s leverantörer är nordiska, men NCC har även leverantörer i andra regioner som exempelvis Polen, Baltikum och Kina. Leverantörsbasen består av ramavtalsleverantörer,

Viktiga händelser 2019

- Uppförandekod för leverantörer implementerad
- Medverkan vid framtagandet av ett svenskt Ethical Trading Initiative (ETI)

internationella leverantörer samt nordiska projektinköpsleverantörer. Arbetet med att minska antalet leverantörer pågår och en del i detta arbete är att öka andelen inköp som görs genom ramavtal. Syftet är att sänka NCC:s inköpskostnader samt att möjliggöra en ökad kontroll. För att hantera NCC:s behov av bemanning under arbetstoppar har NCC utvecklat ett eget bemanningsföretag, Safida Montage. Safida Montage har i uppgift att säkra NCC:s kapacitet och kompetensförsörjning av yrkesarbetare samt att genom transparens kunna visa att rätt lön och villkor säkerställs. Detta initiativ minimerar risker för NCC och stärker samtidigt kontroll och en sund konkurrenskraft i branschen.

NCC arbetar ständigt med kvalitetsutveckling avseende uppföljningen av koncernens leverantörer. Enligt NCC:s inköpsprocesser görs en bedömning av en ny leverantör innan ett samarbete inleds. Omfattningen av denna bedömning varierar beroende på typ av leverantör. NCC har dock inga kvantitativa data att redovisa ännu när det gäller uppföljningen av leverantörsutvärderingar (sett till hela koncernen). För att bedöma, följa upp och utveckla utomnordiska leverantörer arbetar NCC specifikt med revisioner för socialt ansvar, kvalitet, miljö och arbetsmiljö. För att säkerställa efterlevnad av NCC:s krav samt utveckling inom dessa områden har NCC en en- till treårig revisionscykel avseende leverantörsbedömningar och leverantörsutveckling. Avvikelser som noteras under leverantörsbedömningen, och som inte justerats enligt handlingsplan, kan leda till uppsägning av samarbetet med leverantören. För leverantörer i riskländer (enligt amfori BSCI:s definition) kombineras revisioner utförda av egen personal, med tredjepartsrevisioner, utförda med hjälp av externa experter.

Produktportfölj

GRI G4 Construction and Real Estate Sector Supplement: Märkning av produkter och tjänster.

I koncernens produktportfölj samlas ett brett utbud av hållbara produkter, koncept och tjänster som skapar värde för NCC:s intressenter men som också bidrar till att koncernen når sina långsiktiga hållbarhetsmålsättningar, stärker sin konkurrenskraft och förmåga att skapa en långsiktig lönsam tillväxt.

Hållbarhetscertifierade projekt

NCC erbjuder kunderna alla tillgängliga typer av miljöcertifieringar av både byggnader och anläggningar. För bostads- och infrastrukturprojekt samt stadsdelar används Svanen, Miljöbyggnad, CEEQUAL, BREEAM, LEED, DGNB samt Citylab. I de projekt NCC själva utvecklar används BREEAM och DGNB.

NCC har även utvecklat ett eget certifieringsystem kallat Sustainable sites, eller Hållbar arbetsplats, som är en gemensam grund att utgå ifrån i hållbarhetsarbetet på alla NCC:s arbetsplatser, oavsett land eller typ av verksamhet. Verktyget är obligatoriskt för alla projekt på NCC Building Sweden med ett projektvärde över 50 MSEK och för NCC Infrastructure Sweden för projekt med projektvärde över 100 MSEK.

Hållbara lösningar och arbetsplatser

NCC bidrar till en god samhällsutveckling genom hållbara lösningar. NCC Industry har under 2019 arbetat med att utveckla sin portfölj av hållbara produkter, tjänster och metoder och har samlat dem i tre koncept under den gemensamma rubriken "Smart choices for a better world":

- **Green concept** – Lösningar för minskad miljöpåverkan i ett livscykelperspektiv. Exempel på produkter är bland annat NCC Green Asphalt och NCC Machine Sand.
- **Climate resilience concept** – Lösningar för att hantera negativa effekter av klimatförändringar som till exempel kraftig nederbörd och höga vattenflöden. Exempel på produkter är bland annat NCC Armour Stone och NCC DrænStabil.
- **Considerate concept** – Lösningar för att öka välmående under arbete och fritid, till exempel bullerreducering och säkerhetslösningar. Som exempel kan nämnas NCC ViacoQuiet.

Exempel på en metod som stöder Smart choices for a better world är NCC Kielo, en metod för att skapa och bibehålla biologisk mångfald i NCC:s täkter.

Viktiga händelser 2019

- Smart choices for a better world – koncept för hållbara produkter, tjänster och metoder
- Utgivning av gröna obligationer till ett värde av 1,6 miljarder kronor

Gröna företagsobligationer för gröna projekt

Under 2019 gav NCC för första gången ut så kallade gröna företagsobligationer till ett värde av 1,6 miljarder kronor som noterades på Nasdaq Stockholm. NCC gjorde dessutom en refinansiering av 100 miljoner kronor genom en grön "private placement". Avsikten är att finansiera investeringar i hållbara fastighetsutvecklingsprojekt, omvandling till förnyelsebara energikällor vid asfaltstillverkning, återbruk på byggarbetsplatser och andra gröna investeringar.

Det gröna ramverket för obligationerna har verifierats av Centre for International Climate and Environmental Research (CICERO), ett oberoende forskningscenter knutet till Universitetet i Oslo. Ramverket klassas som "Medium green", vilket är den näst högsta nivån i CICERO:s bedömningar, och styrningsstrukturen "Excellent" vilket är högsta betyg.

SCHAKTFRI LEDNINGSFÖRNYELSE GER MILJÖVINST

Schaktning i samband med ledningsbyggande medför stora belastningar på miljön. Omfattande transporter och användning av maskiner innebär stor energiåtgång och koldioxidutsläpp. Schaktning innefattar även användning, bearbetning och framtagande av ändliga resurser som grus-, kross- och asfaltprodukter och belastar miljön negativt.

NoDig är en tjänst från NCC för hållbar ledningsförnyelse som minimerar behovet av schaktning. Istället för att schakta upp vatten- och avloppsledningar och byta ut dem renoveras befintliga ledningar på ett klimatsmart sätt genom att man enbart schaktar i två ändar. Tjänsten är kostnadseffektiv och ger mindre störningar i gatumiljön, kortar arbetstiden, kräver betydligt mindre resurser och minskar klimatavtrycket avsevärt.

HÅLLBARHETSCERTIFIERADE BYGGNADER

CERTIFIERINGSSYSTEM	SVANEN		BREEAM		LEED		DGNB		MILJÖBYGGNAD	
	Antal	Betyg	Antal	Betyg	Antal	Betyg	Antal	Betyg	Antal	
NCC		Pass		Bronze		Bronze		Bronze		
		Good		Silver		Silver		Silver	9	
		Very Good	5	Gold	4	Gold		Gold	3	
		Excellent	4	Platinum		Platinum				
	3	Outstanding								
Totalt 2019 (2018)	3 (15)		9 (3)		4 (0)		0 (2)		12 (48)	

Att byggnader byggs för att klara ambitiösa certifieringskrav har blivit en självklarhet i många byggprojekt, däremot är det inte självklart att byggnaden faktiskt certifieras. Från och med 2019 noteras inte preliminära certifieringar i tabellen utan endast genomförda certifieringar som skett under året.

Intressentdialog och väsentlighetsanalys

För att definiera de mest väsentliga hållbarhetsfrågorna för NCC används analyser av strategiska frågor, drivkrafter i samhället samt resultat från intressentdialoger. Metoden för att definiera de väsentliga frågorna följer GRI Standarders riktlinjer och består av identifiering, prioritering och validering. Deltagare till intressentdialogerna väljs ut av respektive affärsområde utifrån relevans, exempelvis genom att de berörs av koncernens arbete.

2016 genomfördes en webbaserad intressentundersökning för att förankra NCC:s hållbarhetsramverk och ge intressenterna möjlighet att lämna återkoppling på NCC:s väsentliga frågor. Över 2 800 intressenter från Sverige, Norge, Danmark och Finland deltog i undersökningen och tillsammans representerade de medarbetare, leverantörer, kunder, investerare och studenter. Undersökningen visade på ett stort engagemang för NCC:s hållbarhetsarbete och en samsyn kring de fokusområden som definierats i hållbarhetsramverket. Frågor som lyftes bland intressenterna var hälsosamma och säkra arbetsplatser, sunda affärer och ingen korruption, ingen diskriminering på NCC:s arbetsplatser, hälsosamma byggnader och konstruktioner samt materialval baserade på hälso- och miljöegenskaper.

Därtill genomförs regelbundet andra typer av dialoger, exempelvis i form av kvartalsvisa kundundersökningar (Net Promoter Score) och medarbetarundersökningar (NCC Pulse). NCC mäter även koncernens

SKAPAT OCH DISTRIBUTERAT EKONOMISKT VÄRDE

MSEK	2019	2018
Skapat ekonomiskt värde		
Kunder	58 262	57 400
Distribuerat ekonomiskt värde		
Leverantörer	-44 673	-45 366
Anställda	-9 392	-9 828
Långivare	-112	-85
Staten (kostnadsförd skatt och sociala avgifter)	-3 211	-2 869
Aktieägare	-540 ¹⁾	-432
Behållet ekonomiskt värde	334	-1 180

¹⁾ Föreslagen utdelning.

anseende hos beslutsfattare, intresseorganisationer och allmänheten.

Regelbundna avstämningar med NCC:s intressenter kommer även framöver att utföras för att säkerställa att NCC:s prioriteringar är relevanta för marknaden, samhället och NCC.

NCC:s väsentliga områden

Utifrån NCC:s hållbarhetsramverk har koncernen identifierat 14 väsentliga områden enligt GRI Standarder. De väsentliga områdena genomsyrar arbetet i alla led genom värdekedjan och deras väsentliga påverkan i värdekedjan presenteras i tabellen nedan.

VÄSENTLIGA ÄMNET OCH AVGRÄNSNINGAR

	Väsentlig påverkan		
	hos leverantörer	i NCC:s verksamhet	hos kunder
EKONOMISK PÅVERKAN			
Ekonomiskt resultat		●	
Anti-korruption		●	●
Konkurrens	●	●	
MILJÖPÅVERKAN			
Material		●	●
Energi		●	●
Utsläpp		●	
Avfall/effluenter ¹⁾		●	
Utvärdering av leverantörer	●	●	
SOCIAL PÅVERKAN			
Hälsa och säkerhet		●	
Utbildning		●	
Mångfald/jämställdhet		●	
Utvärdering av leverantörer	●	●	
Icke-diskriminering		●	
Märkning av produkter och tjänster		●	●

¹⁾ Avgränsat till NCC:s bygg- och konstruktionsverksamhet.

OM DEN HÄR RAPPORTEN

NCC rapporterar årligen sitt hållbarhetsarbete som en del av företagets årsredovisning. Sedan 2010 tillämpas Global Reporting Initiatives (GRI) riktlinjer för redovisning av hållbarhetsinformation. Årets hållbarhetsredovisning, som avser verksamhetsåret 2019, är upprättad enligt GRI Standarder Core och utgör även NCC:s Communication on Progress enligt FN:s Global Compact.

På sidorna 78–91 presenteras fördjupad hållbarhetsinformation och nyckeltal. För GRI-index, se följande sidor. Redovisningen är inte granskad av tredje part. Redovisningen för verksamhetsåret 2019 publicerades den 9 mars 2020. I de fall inget annat anges, avser informationen hela NCC-koncernen.

Kontaktperson: Ekonomi- och finansdirektör Susanne Lithander, 08-585 510 00, susanne.lithander@ncc.se

LAGSTADGAD HÅLLBARHETSRAPPORT

Denna lagstadgade hållbarhetsrapport lämnas av styrelsen i NCC AB, men utgör inte en del av de formella årsredovisningshandlingarna. Hållbarhetsrapporten i enlighet med årsredovisningslagen är inkluderad i årsredovisningen på följande sidor: 1–11, 20–22 och 78–91.

NCC:s affärsmodell och hållbarhetsramverk presenteras på sidorna 78–79, miljö på sidorna 80–81 och 86–89, sociala förhållanden på sidorna 80–81, 85 och 89, medarbetare på sidorna 80–81 och 83–85, mänskliga rättigheter på sidorna 80–82, 85 och 89 samt antikorrupcion på sidorna 80–82 och 89. Riskbeskrivningar återfinns på sidorna 20–22.

I det fall inget annat anges, avser informationen hela NCC-koncernen, inklusive dotterbolag.

REVISORS YTTRANDE AVSEENDE DEN LAGSTADGADE HÅLLBARHETSRAPPORTEN

Till bolagsstämman i NCC AB, org.nr 556034-5174

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2019 på de i rutan till vänster angivna sidorna och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Uttalande

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm den 6 mars 2020
PricewaterhouseCoopers AB

Ann-Christine Hägglund
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Erik Bergh
Auktoriserad revisor

GRI-index

GRIstandard	Uppllysning	FN:s Global Compacts Principer	Sidhänvisning (ÅR)	Utelämnad information
GRI 101: Foundation 2016				
GRI 102: General Disclosures 2016				
Organisationsprofil				
102-1	Organisationens namn		12	
102-2	Aktiviteter, varumärken, produkter och tjänster		6-7, 12, 15-17	
102-3	Huvudkontorets lokalisering		12	
102-4	Verksamhetens lokalisering		6-7	
102-5	Ägande och företagsform		19, 94	
102-6	Marknader som organisationen är verksam på		6-7, 13-15	
102-7	Organisationens storlek		1, 6-7, 13-15, 22-23, 83	
102-8	Information om anställda och andra arbetare		83	
102-9	Leverantörskedja		89-91	
102-10	Väsentliga förändringar gällande organisationen eller dess leverantörskedja		22	
102-11	Försiktighetsprincipen	7	82	
102-12	Externa initiativ		82, 86-89	
102-13	Medlemskap i organisationer		82, 85-89	
Strategi				
102-14	Uttalande från vd		2-5	
102-15	Huvudsaklig påverkan, risker och möjligheter		20-21, 78	
Etik och integritet				
102-16	Värderingar, principer, standarder och etiska riktlinjer	1-10	11, 78-79, 82, 89-91	
Styrning				
102-18	Bolagsstyrning		82, 94-95	
Intressentdialog				
102-40	Lista över intressentgrupper		91	
102-41	Kollektivavtal	3	83	
102-42	Identifiering och urval av intressenter		91	
102-43	Tillvägagångssätt vid intressentdialog		91	
102-44	Viktiga frågor som lyfts i intressentdialogen		91	
Om redovisningen				
102-45	Enheter som inkluderas i den finansiella årsredovisningen		45	
102-46	Process för att definiera redovisningens innehåll och ämnenas avgränsningar		91	
102-47	Lista över väsentliga ämnen		91	
102-48	Justeringar av tidigare lämnad information			Inga revideringar har gjorts.
102-49	Förändringar i redovisningen			Inga förändringar har gjorts.
102-50	Redovisningsperiod		12, 91	
102-51	Datum för publicering av senaste redovisningen		91	
102-52	Redovisningscykel		91	
102-53	Kontaktperson för frågor angående redovisningen		91	
102-54	Rapportering i enlighet med GRI Standards		91	
102-55	GRI-index		92-93	
102-56	Extern bestyrkande		91	
GRI 200: Ekonomiska standarder				
Ekonomiskt resultat				
GRI 103: Management approach 2016	103-1-3	Beskrivning av det väsentliga ämnet, dess avgränsningar och styrning	78-81, 91	
GRI 201: Economic Performance 201	201-1	Skapat och distribuerat direkt ekonomiskt värde	91	
	201-2	Finansiell påverkan samt andra risker och möjligheter orsakade av klimafförändringar	88-89	
	201-3	Definierade förmånsplaner och andra pensionsplaner	18, 41-44	
Antikorruption				
GRI 103: Management Approach 2016	103-1-3	Beskrivning av det väsentliga ämnet, dess avgränsningar och styrning	78-82, 91	
GRI 205: Anticorruption 2016	205-1	Verksamheter som utvärderats för risker avseende korruption	89	
	205-2	Kommunikation kring och utbildning i antikorruptions-policyer och rutiner	82, 89	
	205-3	Bekräftade fall av korruption och vidtagna åtgärder	82, 89	
Konkurrens				
GRI 103: Management approach 2016	103-1-3	Beskrivning av det väsentliga ämnet, dess avgränsningar och styrning	78-82, 91	
GRI 206: Anticompetitive Behavior 2016	206-1	Antal rättsliga åtgärder för konkurrenshämmande och monopolfrämjande beteende, samt resultat	55	

GRIstandard	Upplysning	FN:s Global Compacts Principer	Sidhänvisning (ÅR)	Utelämnad information
GRI 300: Miljöstandarder				
Material		7, 8, 9		
GRI 103: Management Approach 2016	103-1-3 Beskrivning av det väsentliga ämnet, dess avgränsningar och styrning		78-81, 82, 86-87, 91	
GRI 301: Materials	301-2 Andel återvunnet material		86	Väsentligt i NCC:s industriella verksamhet.
Energi		7, 8, 9		
GRI 103: Management Approach 2016	103-1-3 Beskrivning av det väsentliga ämnet, dess avgränsningar och styrning		78-81, 87-89, 91	
GRI 302: Energy 2016	302-1 Energiförbrukning i organisationen		87-89	
	302-4 Minskning av energiförbrukning		87-89	
Utsläpp		7, 8, 9		
GRI 103: Management Approach 2016	103-1-3 Beskrivning av det väsentliga ämnet, dess avgränsningar och styrning		78-81, 87-89, 91	
GRI 305: Emissions 2016	305-1 Direkta utsläpp av växthusgaser (Scope 1)		87-89	
	305-2 Indirekta utsläpp av växthusgaser (Scope 2)		87-89	
	305-4 Intensitet avseende växthusgasutsläpp		81, 87-89	
	305-5 Minskning av utsläpp av växthusgaser		81, 87-89	
Avfall och effluenter		7, 8, 9		
GRI 103: Management Approach 2016	103-1-3 Beskrivning av det väsentliga ämnet, dess avgränsningar och styrning		78-81, 87-89, 91	
GRI 306: Effluents and waste 2016	306-2 Avfallsmängd per typ och hanteringsmetod		86-87	
Leverantörsutvärdering miljö		7, 8, 9		
GRI 103: Management Approach 2016	103-1-3 Beskrivning av det väsentliga ämnet, dess avgränsningar och styrning		78-82, 89, 91	
GRI 308: Supplier Environmental Assessment 2016	308-1 Nya leverantörer som granskats avseende miljömässig påverkan		89	Kvantitativa data ej tillgängliga på grund av insamlingstekniska begränsningar. Åtgärder för att förbättra möjligheterna till rapportering av denna upplysning framöver är vidtagna.
GRI 400: Sociala standarder				
Hälsa och säkerhet på arbetsplatsen				
GRI 103: Management Approach 2016	103-1-3 Beskrivning av det väsentliga ämnet, dess avgränsningar och styrning		78-81, 83-84, 91	
GRI 403: Occupational Health and Safety 2016	403-2 Arbetsskador, olycksfallsfrekvens, sjukdomar, förlorade arbetsdagar, sjukfrånvaro och dödsolyckor		83-84	Data gällande sjukfrånvaro och lost day rate för underentreprenörer samt data per kön är ej tillgängliga p.g.a. insamlingstekniska begränsningar.
	403-3 Arbetare med hög risk för sjukdom relaterade till yrke		83-84	
Utbildning		1-10		
GRI 103: Management Approach 2016	103-1-3 Beskrivning av det väsentliga ämnet, dess avgränsningar och styrning		78-81, 83-84, 91	
GRI 404: Training and Education 2016	404-1 Genomsnittligt antal timmar utbildning per år och medarbetare		84	Rapporteras endast på koncernnivå och för Sverige p.g.a. insamlingstekniska begränsningar.
Mångfald och jämställdhet		6		
GRI 103: Management Approach 2016	103-1-3 Beskrivning av det väsentliga ämnet, dess avgränsningar och styrning		78-82, 85, 91	
GRI 405: Diversity and Equal Opportunity 2016	405-1 Mångfald i styrande organ och bland medarbetare		85	Åldersfördelning redovisas enligt kategorierna i NCC:s mångfaldsmål.
Icke-diskriminering		6		
GRI 103: Management Approach 2016	103-1-3 Beskrivning av det väsentliga ämnet, dess avgränsningar och styrning		78-82, 85, 91	
GRI 406: Non-discrimination 2016	406-1 Fall av diskriminering och vidtagna åtgärder		85	
Leverantörsutvärdering socialt		1-6, 10		
GRI 103: Management Approach 2016	103-1-3 Beskrivning av det väsentliga ämnet, dess avgränsningar och styrning		78-82, 89, 91	
GRI 414: Supplier Social Assessment 2016	414-1 Nya leverantörer som granskats avseende social påverkan		89	Kvantitativa data ej tillgängliga på grund av insamlingstekniska begränsningar. Åtgärder för att förbättra möjligheterna till rapportering av denna upplysning framöver är vidtagna.
Marknadsföring och märkning		9		
GRI 103: Management Approach 2016	103-1-3 Beskrivning av det väsentliga ämnet, dess avgränsningar och styrning		78-81, 90, 91	
GRI G4: Construction and Real Estate Sector Supplement	CRE8 Typ av hållbarhetscertifieringar, antal och gradering av märkningar		90	

Bolagsstyrningsrapport

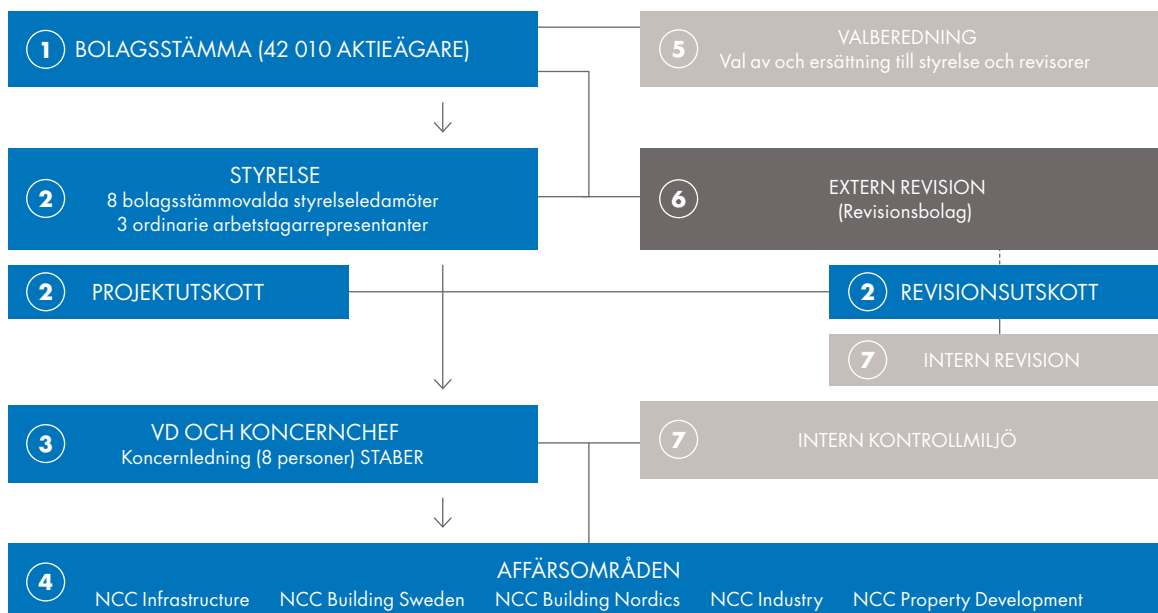
NCC AB är ett svenskt publikt aktiebolag vars aktier är upptagna till handel vid börsernas Nasdaq Stockholm. NCC AB styrs i enlighet med svensk bolagsrättslig lagstiftning och andra regelverk som gäller för börsnoterade bolag, som bland annat innefattar Svensk kod för bolagsstyrning (för ytterligare information om koden, se www.bolagsstyrning.se).

NCC AB har tillämpat koden sedan den infördes 2005. NCC AB följde under året Nasdaq Stockholms Regelverk för emittenter och god sed på aktiemarknaden. Denna rapport lämnas av styrelsen i NCC AB, men utgör inte en del av de formella årsredovisningshandlingarna.

Så styrs NCC

- 1 BOLAGSSTÄMMA**
Kallelseförordningen till bolagsstämma anges i bolagsordningen. Kallelse ska ske genom annonsering i Post- och Inrikes Tidningar samt på bolagets webbplats www.ncc.se. Att kallelse skett ska annonseras i Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet.
Kallelse till årsstämma ska enligt aktiebolagslagen utfärdas tidigast sex veckor och senast fyra veckor före stämman.
Kallelse till extra bolagsstämma, där fråga om ändring av bolagsordning ska behandlas, ska utfärdas tidigast sex veckor och senast fyra veckor före stämman. Kallelse till annan extra bolagsstämma ska utfärdas tidigast sex veckor och senast två veckor före stämman. Bolagsstämma kan hållas i Stockholm, Solna eller Sigtuna kommun. Aktieägare får vid bolagsstämma medföra högst två biträden, om aktieägaren gjort föregående anmälan om detta. Bestämmelser i bolagsordningen om tillsättande och entledigande av styrelseledamöter, eller om ändring av bolagsordningen, saknas.
- 1 AKTIESTRUKTUR OCH RÖSTRÄTT**
Aktier i NCC utges i två serier, serie A och serie B. Aktie av serie A berättigar till tio röster och aktie av serie B till en röst. Alla aktier ger samma rätt till andel i bolagets tillgångar och vinst samt berättigar till lika stor utdelning. För fördelning av antal aktier och röster samt aktieägarstruktur, se ncc.se. Aktier av serie A kan på begäran omvandlas till aktier av serie B. Begäran om sådan omvandling ska göras skriftligen till styrelsen och beslut om omvandling sker löpande. Efter beslut om omvandling anmäls detta till Euroclear Sweden AB för registrering. Omvandlingen är verkställd när registrering skett. Antalet aktieägare uppgick till 42 010 vid årsskiftet med Nordstjernan AB som största enskilda ägare med 16,83 procent av kapitalet och 47,62 procent av rösterna.
- 2 STYRELSE, REVISIONSUTSKOTT OCH PROJEKTUTSKOTT**
Styrelsen ska bestå av lägst fem och högst tio ledamöter som utses av årsstämman. De anställda är representerade i styrelsen. Styrelseledamöterna väljs för en period av ett år. Under 2019 var åtta styrelseledamöter valda av årsstämman. Dessutom ingick tre ordinarie representanter med två suppleanter för de anställda. För information om enskilda styrelseledamöter, se sid 101. Revisionsutskottet utgörs av styrelseledamöterna Ulla Litzén, Angela Lange-mar Olsson och Mats Jönsson. Ordförande i revisionsutskottet är Ulla Litzén. Projektutskottet utgörs av styrelseledamöterna Alf Göransson och Geir Magne Aarstad. Ordförande i projektutskottet är Alf Göransson.
- 2 STYRELSENS ORDFÖRANDE**
Styrelsens ordförande är Tomas Billing (för uppgifter om ordförandens ålder, utbildning, arbetslivserfarenhet, uppdrag utanför bolaget samt innehav av aktier i bolaget, se sid 101). Ordföranden leder styrelsearbetet och har regelbundet kontakter med vd för att kunna följa koncernens verksamhet och utveckling. Ordföranden företräder bolaget i ägarfrågor och är adjungerad ledamot i valberedningen, dock utan rösträtt.
- 3 VD OCH KONCERNCHEF**
Verkställande direktör i bolaget är Tomas Carlsson (för uppgifter om vds ålder, utbildning, arbetslivserfarenhet, uppdrag utanför bolaget samt innehav av aktier i bolaget, se sid 103). Styrelsen har upprättat instruktioner dels för arbetsfördelningen mellan styrelsen och vd, dels för den ekonomiska rapporteringen till styrelsen (se även "Styrelsens rapport om intern kontroll", sid 98).
- 3 VICE VD**
Bolaget har inte utsett någon vice vd.
- 3 KONCERNLEDNING**
NCC:s koncernledning består av vd, cheferna för NCC Infrastructure, NCC Building Sweden, NCC Building Nordics, NCC Industry och NCC Property Development, ekonomi- och finansdirektör samt chef för affärsutveckling och IT. För information om ledamöter i koncernledningen, se sid 103.
Koncernledningen arbetar i huvudsak med strategiska och andra koncerngemensamma frågor och har som regel möte en gång per månad.
- 4 AFFÄRSOMRÅDENAS STYRNING**
Koncernen är sammansatt av affärsområden. Varje affärsområde leds av en affärsområdeschef och har en styrelse där bland annat NCC AB:s vd, ekonomi- och finansdirektören och chefsjuristen ingår. För vissa beslut krävs godkännande av NCC AB:s vd, styrelseordföranden eller styrelsen i NCC AB.
Cheferna för respektive koncernstab har koncernövergripande funktionsansvar för frågor som faller under respektive stabschefers befattning och mandat.
- 5 VALBEREDNING**
Årsstämman utser en valberedning som har till uppgift att föreslå val av ordförande vid årsstämman, val av styrelseordförande och val av styrelseledamöter samt arvoden till dessa. Valberedningen ska även lämna förslag på revisorer och arvode till dessa. Valberedningens arbete följer den instruktion som fastställts av årsstämman.
- 5 UTVÄRDERING AV STYRELSE OCH REVISORER**
Styrelsen utvärderas inom ramen för valberedningens arbete. Vidare gör styrelsen en gång per år en utvärdering av sitt arbete och formerna för styrelsearbetets genomförande, vilket även utgör en del av valberedningens utvärdering (se även "Styrelsens arbete", sid 96).
Revisionsutskottet biträder också valberedningen vid utvärdering av revisionsarbetet.
- 6 REVISORER**
För granskning av bolagets årsredovisning, koncernredovisning, bokföring samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning ska på årsstämman utses auktoriserad revisor. Registrerat revisionsbolag kan även utses till revisor i bolaget. Valberedningen nominerar revisorer. Mandattiden för nuvarande revisor är ett år. NCC:s revisor är, fram till slutet av den årsstämma som hålls under 2020, det registrerade revisionsbolaget PricewaterhouseCoopers AB (PwC). Som huvudansvarig revisor från PwC har auktoriserade revisorn Ann-Christine Hägglund utsetts. För mer information om vald revisor, se sid 100.
- 7 INTERN STYRNING OCH KONTROLL**
NCC:s verksamhet kräver en hög grad av delegerat ansvar. I koncernen finns en gemensam beslutsordning som klargör vem som äger rätt att fatta beslut och i vilket skede i beslutsprocessen. Områden som regleras, förutom strategiska och organisatoriska frågor, är till exempel investeringar och försäljningar, hyres- och leasingavtal, finansiering, borgensförbindelser, garantier, anbudsprövningar och affärsöverenskommelser. Vid sidan av beslutsordningen föreligger en rad andra koncerngemensamma styrande dokument avseende bland annat kommunikation, finans, uppförandekod, miljö och arbetsmiljö.
Antalet pågående projekt i produktion varierar mellan olika år och uppgår till flera tusen. Organisationen för ett projekt varierar med projektets storlek och komplexitet. Varje projekt drivs av en projektledare som är ansvarig för produktutformning, inköp, ekonomi, produktion, kvalitet, färdigställande och överlämnande till kund. Större projekt följs upp varje månad av affärsområdeschef, vd, ekonomi- och finansdirektören och chefsjuristen. Anbud på projekt

NCC:S STYRNINGSSTRUKTUR 2019

överstigande 300 MSEK genomgår en särskild anbudsprövning och ska bekräftas av vd. Anbud på projekt överstigande 500 MSEK genomgår en särskild prövning på koncernnivå och av vd samt bekräftas av NCC AB:s styrelse. Fastighetsprojekt i egen regi som överstiger en investering på 50 MSEK ska godkännas av vd och investering avseende projekt i egen regi överstigande 150 MSEK ska godkännas av NCC AB:s styrelse. Investeringsbeslut understigande 50 MSEK hanteras av respektive affärsområde.

Angående internrevision, se sid 99, punkt 5, Uppföljning.

7 UPPFÖRANDEKOD

NCC har under lång tid bedrivit ett omfattande arbete för att utveckla och implementera koncernens värderingar. Dessa värderingar har omsatts i normer och regler för hur NCC:s medarbetare ska agera i olika situationer. Regelverket sammanfattas i en Uppförandekod. Uppförandekoden beskriver de krav som NCC har på sitt eget agerande och uppförande – styrelse, ledning och alla anställda – och som NCC också förutsätter att alla affärspartners respekterar.

Varje chef är inom sitt ansvarsområde skyldig att säkerställa att både medarbetare och affärspartners är informerade om innehållet i Uppförandekoden och kraven på dess efterlevnad. Chefer inom NCC ska alltid föregå med gott exempel. Uppförandekoden följs upp som en naturlig del av den löpande verksamheten.

Under året har en uppförandekod för leverantörer implementerats för att ytterligare tydliggöra vad NCC förväntar sig av dem beträffande efterlevnad av NCC:s Uppförandekod.

NCC Compass är ett styrande dokument med tyngdpunkt på att tillhandahålla organisationen enkel och konkret rådgivning i syfte att förebygga risker

för oegentligheter. Fem områden har identifierats som speciellt viktiga i NCC Compass: mutor och korruption, konkurrensrätt, intressekonflikter, mångfald och hantering av personuppgifter. NCC Compass är tillgänglig via NCC:s intranät. Alla medarbetare i NCC kan tillgodogöra sig innehållet i NCC Compass och söka vägledning. Vidare har NCC utsett och särskilt utbildat 55 medarbetare avseende affäretik och hur NCC Compass ska tillämpas i olika situationer. Dessa medarbetare kallas Navigatörer då deras uppdrag är att hjälpa medarbetarna i NCC att navigera rätt på områden som omfattas av NCC:s Uppförandekod. Dessutom har NCC ett kvalificerat systemstöd för intern och extern rapportering av oegentligheter, allt inom ramen för den värderingsstyrda och transparenta företagskultur som NCC arbetar för att vidareutveckla. NCC:s rutiner och stöd är inriktade på att anställda ska våga fråga om råd i svåra situationer, istället för att okunskap eller obetänksamhet leder till felaktiga beslut eller oönskat beteende. Arbetsmetoderna innefattar bland annat riktlinjer för hantering av de vanligast förekommande risksituationerna. Implementering samt utbildningar och diskussioner med NCC:s medarbetare har fortsatt under året. NCC:s samtliga medarbetare omfattas av utbildningen. Vidareutbildning inom området sker i form av en kortare, webbaserad utbildning. Under året har även webbaserade utbildningar i GDPR fortsatt genomförts för NCC:s medarbetare.

Medarbetare som uppmärksammar misstänkt oetiskt eller otillbörligt agerande ska i första hand anmäla detta till närmaste chef. En rutin finns också som möjliggör anonym rapportering. Funktionen har två syften, dels att skydda anmälaren och dels att säkerställa en säker hantering av den anmälda. Samtliga tips som innehåller tillräcklig information leder till utredning. Disciplinära åtgärder vidtas därefter i situationer där så krävs.

VIKTIGA EXTERNA REGELVERK

- Aktiebolagslagen
- Börsens regelverk
- Svensk kod för bolagsstyrning
- Årsredovisningslagen
- Bokföringslagen
- Marknadsmissbruksförordningen

INTERNA REGELVERK

- Bolagsordning
- Styrelsens arbetsordning och instruktioner för vd
- Revisionsutskottets arbetsordning
- Projektutskottets arbetsordning
- Koncernens och affärsområdenas beslutsordningar
- NCC:s Uppförandekod och NCC Compass
- Finanspolicy och informationspolicy
- Andra styrande dokument i form av policies, direktiv, regler, riktlinjer och instruktioner

Bolagsstyrning i NCC 2019

Årsstämma 2019

Årsstämma 2019 hölls på Norra Latin i Stockholm den 9 april. 297 aktieägare var närvarande, vilka representerade 47,9 procent av aktiekapitalet och 65,6 procent av det totala antalet röster. Protokoll från årsstämman 2019 liksom tidigare årsstämmor finns tillgängliga på www.ncc.se. Vid årsstämman 2019 beslutades bland annat följande:

Utdelning för verksamhetsåret 2018 om 4,00 SEK per aktie, uppdelat på två utbetalningstillfällen.

Till styrelseledamöter omvaldes Tomas Billing, Viveca Ax:son Johnson, Geir Magne Aarstad, Mats Jönsson, Angela Langemar Olsson, Ulla Litzén och Birgit Nørgaard. Till ny ledamot valdes Alf Göransson. Tomas Billing omvaldes till styrelsens ordförande.

Arvode till styrelsen beslutades utgå med totalt 4 600 000 SEK exklusive arvode för utskottsarbete, fördelat på 1 100 000 SEK till styrelsens ordförande och 500 000 SEK till övriga stämموvalda ledamöter. Beslutade arvoden avseende ordförande och per ledamot är oförändrande. Arvode till revisionsutskottets ledamöter utgår med 175 000 SEK till utskottets ordförande samt 125 000 SEK till respektive övrig ledamot i utskottet. Särskilt arvode till ledamöterna i projektutskottet utgår med 125 000 SEK till ordförande och 100 000 SEK till övrig ledamot.

Riktlinjer för bestämmande av lön och annan ersättning till verkställande direktören och andra personer i bolagets ledning antogs. Vidare beslutades att införa ett långsiktigt prestationsbaserat incitamentsprogram (LTI 2019) för ledande befattningshavare och nyckelpersoner.

För att täcka åtaganden enligt LTI 2019 bemyndigade årsstämman styrelsen att, intill nästa årsstämma, få återköpa högst 867 487 B-aktier samt överlåta högst 300 000 B-aktier till deltagarna i LTI 2019.

Överlåtelse ska även kunna ske av högst 500 000 B-aktier på Nasdaq Stockholm för att täcka kostnader, i huvudsak för utdelningskompensation, sociala avgifter och betalningar enligt de syntetiska aktierna, med anledning av utestående långsiktiga prestationsbaserade incitamentsprogram (LTI 2016, LTI 2017, LTI 2018 samt LTI 2019).

Resultat- och balansräkningar för 2018 fastställdes och ansvarsfrihet beviljades för styrelsen och den verkställande direktören.

Styrelsens arbete

Styrelsen hade under år 2019 nio ordinarie sammanträden samt ett konstituerande sammanträde i anslutning till årsstämman. Styrelsens arbete omfattar främst strategiska frågor, fastställande och uppföljning av verksamhetsmål, affärsplaner, bokslut, större investeringar och försäljningar samt andra beslut som enligt beslutsordningen ska behandlas av styrelsen. Styrelsen har upprättat en arbetsordning för sitt arbete samt instruktioner, dels för arbetsfördelningen mellan styrelsen och vd, dels för den ekonomiska rapporteringen till styrelsen. Styrelsen genomförde i anslutning till styrelsesammanträden ett antal arbetsplatsbesök. Andra ledande befattningshavare i NCC har utöver vd och ekonomi- och finansdirektör deltagit vid sammanträden som föredragande. NCC:s chefsjurist har varit sekreterare.

Revisionsutskottet ska inom ramen för styrelsearbetet bl.a. övervaka bolagets finansiella rapportering och bereda frågor rörande bolagets finansiella rapportering och revision i enlighet med 8 kap. 49 b § aktiebolagslagen och fullgöra de uppgifter som följer av EU:s förordning nr 537/2014. Utskottet har hållit sju möten 2019 där samtliga ledamöter var närvarande. Styrelsen inrättade, i enlighet med Svensk kod för bolagsstyrning, i december 2018 en oberoende

STYRELSE 2019

STYRELSESAMMANTRÄDEN OCH NÄRVARO 2019

	Invald år	Oberoende gentemot bolaget och bolagsledningen	Oberoende gentemot större aktieägare	Styrelse-arvode, KSEK	Utskotts-arvode, KSEK	29 jan	9 apr	9 apr (konst)	26 apr	28 apr	26 jun	18 jul	25 okt	27 okt	6 dec
Bolagsstämmovalda ledamöter															
Tomas Billing	1999	ja	nej	1 100		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Viveca Ax:son Johnson	2014	ja	nej	500		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Carina Edblad ¹⁾	2014	ja	ja	137	34	✓	✓								
Geir Magne Aarstad	2017	ja	ja	500	100	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Angela Langemar Olsson	2018	ja	nej	500	125	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Mats Jönsson	2017	ja	ja	500	125	✓	✓	✓	✓			✓	✓	✓	✓
Ulla Litzén	2008	ja	ja	500	175	✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Birgit Nørgaard	2017	ja	ja	500			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Alf Göransson ²⁾	2019	ja	ja	363	91			✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓
Ordinarie arbetstagar-representanter															
Karl G. Sivertsson	2009			–		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Karl-Johan Andersson	2011			–		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Harald Stjernström	2018			–		✓	✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓

¹⁾ Carina Edblad avgick som styrelseledamot vid årsstämman den 9 april 2019.

²⁾ Alf Göransson valdes in i styrelsen vid årsstämman den 9 april 2019.

internrevisionsfunktion, Group Internal Audit, som sedan dess genomför revisioner av hela koncernen på uppdrag av revisionsutskottet och styrelsen. Styrelsens utvärdering av sitt arbete har genomförts genom att en styrelseledamot enskilt intervjuat övriga ledamöter. Resultatet av intervjuerna har sedan sammanställts och diskuterats i styrelsen. Underlaget i ärendet har tillställts valberedningen.

Styrelsens projektutskott medverkar i beredning, analys och beslut avseende anbud inom entreprenadverksamheten vid projekt över 1,5 Mdr SEK. Utskottet har under 2019 behandlat fem projekt och hållit fem möten där samtliga ledamöter varit närvarande.

Återköp av egna aktier

Bolaget innehar 530 267 aktier av serie B för att täcka åtaganden enligt de pågående långsiktiga incitamentsprogrammen. Under 2019 har 0 aktier sålts för att täcka kostnader, 0 aktier överförs till deltagarna i LTI 2016 och 128 217 aktier återköpts.

Ersättning till bolagsledningen

Enligt Svensk kod för bolagsstyrning ska styrelsen inrätta ett ersättningsutskott med uppgift att bereda frågor om ersättning och andra anställningsvillkor för bolagsledningen. Om styrelsen, som i NCC:s fall, finner det mer ändamålsenligt, kan hela styrelsen fullgöra ersättningsutskottets uppgifter. Riktlinjer för lön och annan ersättning till koncernledningen beslutas av årsstämman. Vd:s ersättning föreslås av ordföranden och fastställs av styrelsen. Övriga ledande befattningshavares ersättningar föreslås av vd och godkänns av styrelsens ordförande. Ersättning till vd och andra ledande befattningshavare utgörs av fast lön, rörlig ersättning samt pension och övriga förmåner.

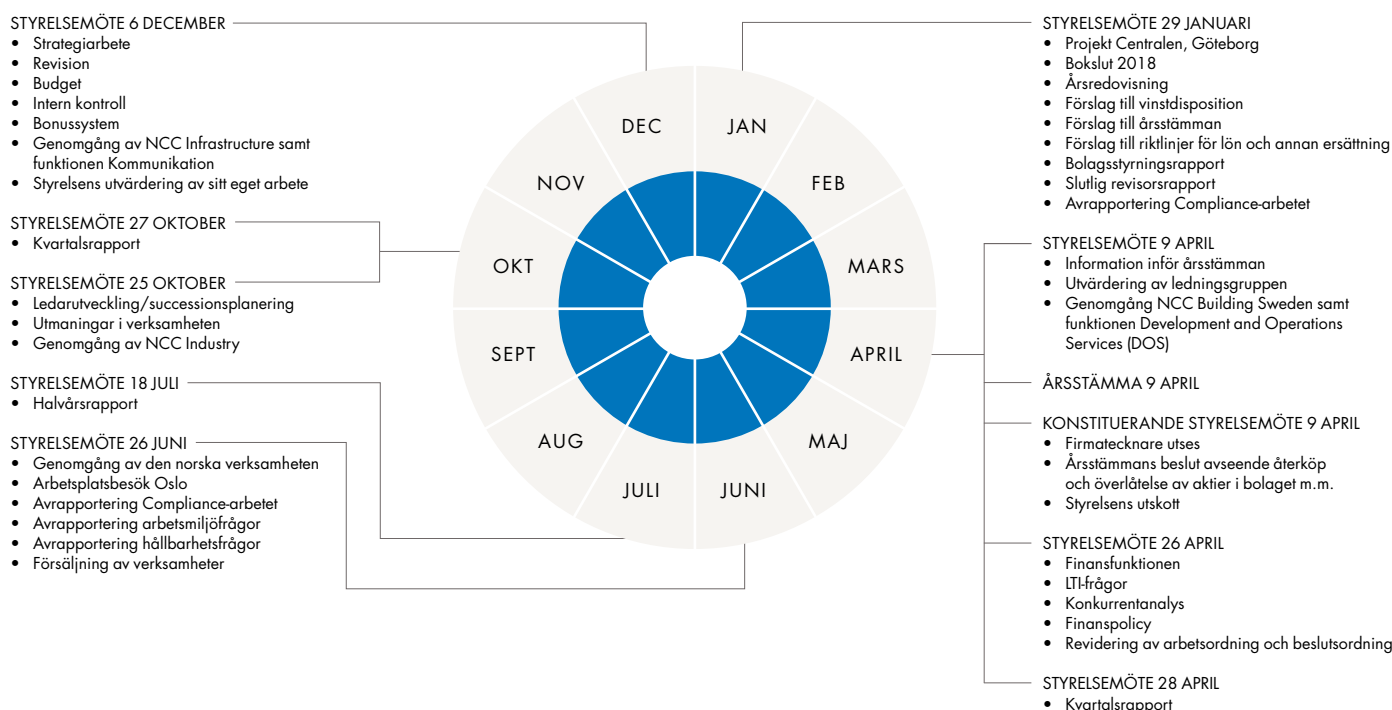
Årsstämman 2019 beslutade om ett långsiktigt prestationsbaserat incitamentsprogram (LTI 2019) omfattande vd, bolagsledning samt ytterligare ca 160 befattningshavare inom koncernen. LTI 2019 är ett treårigt program som ger deltagarna rätt till B-aktier givet att vissa prestationsmål nås vid programmets slut, det vill säga vid utgången av 2021. Kortfristig rörlig ersättning beslutas av styrelsen. De rörliga ersättningar som kan utgå till vd och andra ledande befattningshavare är kopplade till förutbestämda och mätbara kriterier, vilka utformats i syfte att även främja bolagets långsiktiga värdeskapande. Därtill tillämpas tydliga gränser för det maximala utfallet av rörliga ersättningar. Styrelsen följer upp och utvärderar tillämpningen av ersättningsprogrammet avseende ledande befattningshavare inom bolaget. Med andra ledande befattningshavare avses de personer som utöver vd utgör koncernledningen. En specifikation över löner och andra ersättningar avseende styrelse, vd och ledande befattningshavare finns i not 5, sid. 41–44.

Valberedning 2019

Till ledamöter i valberedningen omvaldes vid årsstämman den 9 april 2019 Viveca Ax:son Johnson (styrelseordförande Nordstjärnan AB), Anders Oscarsson (aktiechef AMF/AMF Fonder) och Simon Blecher (fondförvaltare Carnegie Fonder) med Viveca Ax:son Johnson som ordförande. Styrelsens ordförande Tomas Billing är adjungerad ledamot i valberedningen, dock utan rösträtt. Ersättning har ej utgått till valberedningens ledamöter. Den mångfaldspolicy som valberedningen tillämpar följer artikel 4.1 i Svensk kod för bolagsstyrning. Valberedningens förslag till årsstämman 2020 finns på ncc.se.

STYRELSENS ARBETSÅR 2019

Utöver stående punkter som investeringar och försäljningar inom NCC Property Development samt Finans

Styrelsens rapport om intern kontroll

Styrelsens ansvar för intern kontroll regleras i den svenska aktiebolagslagen och i Svensk kod för bolagsstyrning. Bolagsstyrningsrapporten ska innehålla upplysningar om de viktigaste inslagen i bolagets system för intern kontroll och riskhantering, i samband med den finansiella rapporteringen, samt vid upprättande av bolagets koncernredovisning. Dessa uppgifter lämnas i detta avsnitt.

1 RISKBEDÖMNING OCH RISKHANTERING

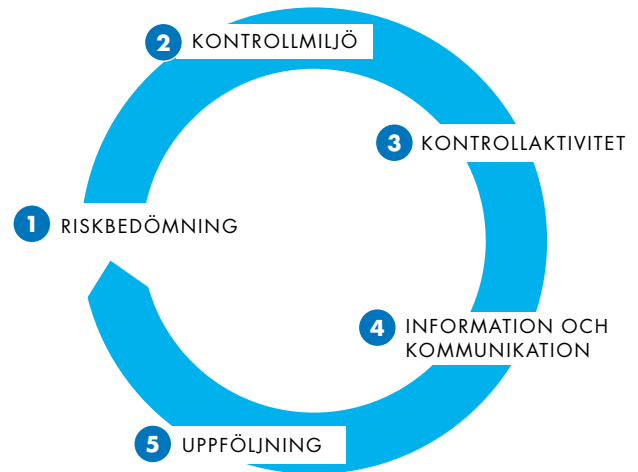
NCC genomför metodiskt riskbedömning och riskhantering, som ett led i det interna kontrollarbetet, för att säkerställa att de risker som NCC är utsatt för och som kan påverka den interna kontrollen och den finansiella rapporteringen, hanteras inom bolagets fastställda processer.

Väsentliga risker som beaktas är bland annat marknadsrisker och operativa risker, samt övriga risker för fel i den finansiella rapporteringen. Vad gäller de senare sker en systematisk och dokumenterad uppdatering en gång per år. Väsentliga risker innefattar främst fel i den successiva vinstavräkningen, samt poster som baseras på uppskattningar och bedömningar, till exempel värderingar av exploateringsmark och pågående utvecklingsprojekt, goodwill och avsättningar.

I NCC följs risker upp på flera olika sätt, bland annat genom:

- **Regelbundna avstämningar** med respektive affärsområdeschef och ekonomichef. Från NCC AB deltar alltid vd och ekonomi- och finansdirektör. Vid avstämningarna genomgås bland annat ordergång, resultat, större pågående och problematiska projekt, kassaflöde samt utestående kundfordringar. Vid dessa möten avhandlas även anbud och större investeringar i enlighet med beslutsordningen.
- **Affärsområdesmöten** hålls minst fem gånger per år med respektive affärsområde. Mötena protokollförs. Vid mötet deltar, förutom ansvarig för affärsområdet och delar av dess ledningsgrupp, NCC AB:s vd, ekonomi- och finansdirektören samt chefsjuristen. Vid dessa möten genomgås fullständigt resultat, ställning och kassaflöde, både för utfall, prognos och alternativ budget. Prognos upprättas och genomgås i samband med kvartalen mars, juni och september och budget för nästkommande år i november. Vid mötena avhandlas vidare även anbud, investeringar och försäljningar i enlighet med beslutsordningen. Investeringar och försäljningar av fast egendom över 150 MSEK ska godkännas av NCC AB:s styrelse. Alla investeringar över 50 MSEK ska godkännas av NCC AB:s vd.
- **Större anbud** som lämnas från affärsområdet (över 300 MSEK) ska bekräftas av NCC AB:s vd. Anbud över 500 MSEK ska bekräftas av NCC AB:s styrelse. I projekt över 1 500 MSEK involveras projektutskottet. Projekt över 300 MSEK följs också upp via NCC Project Trend Report (PTR) process.
- NCC AB:s styrelse får månatliga **ekonomiska rapporter** och vid varje styrelsesammanträde presenteras NCC:s ekonomiska situation.
- Kvartalsvis uppföljning av väsentliga krav och tvister, som även rapporteras till styrelsen.

Hantering av finansiella riskpositioner såsom ränte-, kredit-, likviditets-, valuta- och refinansieringsrisker görs inom specialistfunktionen NCC Koncernstab Finans. NCC:s finanspolicy innebär att NCC Koncernstab Finans alltid ska konsulteras och där staben bedömer det lämpligt, handlägga finansiella ärenden. Risker som också kan påverka rapportering är brott mot NCC:s uppförandekod och brister i försäkringskydd. Dessa risker följs upp av funktionen Compliance och NCC Försäkringsaktiebolag.

2 KONTROLLMILJÖ

Styrelsen har det övergripande ansvaret för den interna kontrollen och över den finansiella rapporteringen. En god kontrollmiljö kännetecknas av att företaget har upprättat och efterlever fastställda policies, direktiv, riktlinjer, manualer och arbetsbeskrivningar. Dessa ska vara dokumenterade och finnas tillgängliga. I NCC betyder det att styrelsen årligen fastställer en arbetsordning för styrelsens arbete. Styrelsen upprättar vidare en instruktion för arbetsfördelningen mellan styrelsen och vd. Verkställande direktören ansvarar enligt instruktionen för att arbetet med den interna kontrollen bidrar till en effektiv kontrollmiljö.

NCC-koncernen är en internationell organisation som styr och bedriver sin verksamhet i en nordisk operationell struktur. Den operativa ledningen i koncernen baseras på den beslutsordning i NCC-koncernen som styrelsen årligen fastställer. Beslutsordningen anger vilka ärenden som kräver styrelsens godkännande eller bekräftelse. Detta återspeglas i sin tur i affärsområdenas motsvarande beslutsordningar och attestregler. Basen för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen utgörs av det som dokumenterats och kommunicerats i styrande dokument såsom interna policies, direktiv, riktlinjer, instruktioner och övriga manualer. NCC-koncernens legala styrning sker utifrån en enhetlig bolagsstruktur med dotterbolag i varje land.

För mer information om kontroll och styrning i NCC, se koncernens webbplats www.ncc.se. Där återfinns bland annat bolagsordning och Uppförandekod.

3 KONTROLLAKTIVITETER

NCC:s hantering av risker bygger på att ett antal kontrollaktiviteter sker på olika nivåer för affärsområdena, Shared Service Centers (SSC) och staber.

Kontrollaktiviteterna ska säkerställa såväl effektivitet i koncernens processer, som en god hantering av identifierade risker. För affärsverksamheten är verksamhetssystemen grunden för den kontrollstruktur som satts upp. Den fokuserar på viktiga steg i affärsverksamheten som investeringsbeslut, anbudsprövning och starttillstånd. NCC lägger stor vikt vid uppföljning av projekt.

Det är ett starkt fokus på att affärstransaktioner som inkluderas i den finansiella rapporteringen är korrekta.

NCC har sedan ett antal år ett antal SSC-enheter, dels NCC Business Services (NBS), vilken hanterar merparten av den nordiska verksamhetens ekonomiska transaktioner, dels Human Resources Services (HRS) vilken hanterar NCC:s löneadministration för de nordiska länderna. Vidare finns Development & Operations (DOS), vilka har ett centralt ansvar för de gemensamma IT-systemen inom NCC.

Funktionerna har som krav att deras processer ska ha kontrollaktiviteter som hanterar identifierade risker på ett för NCC effektivt sätt i förhållande till nedlagd kostnad. Enheterna utvecklar sina processer med hjälp av så kallade kontrollmatriser. En kontrollmatris knyter ihop risk och kontroll samt säkerställer att kontrollen är dokumenterad och att bevis finns på att kontroll har ägt rum.

4 INFORMATION OCH KOMMUNIKATION

Information och kommunikation av interna policies, direktiv, riktlinjer, manualer och koder som gäller den finansiella rapporteringen återfinns på NCC:s intranät (MyNCC).

Informationen innehåller vidare metodik, instruktioner och stödjande dokument i form av checklistor och övergripande tidplaner. Det är ett levande regelverk, som regelbundet uppdateras med till exempel nya regelverk avseende IFRS och Nasdaq Stockholm. Det är ekonomi- och finansdirektören i NCC som är huvudansvarig. MyNCC innehåller bland annat:

- Policies och regler för värdering och rubricering av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader.
- Definitioner av de begrepp som används inom NCC.
- Redovisnings- och rapporteringsinstruktioner.
- Ramverk för självvärdering av intern kontroll.
- Ekonomifunktionens organisation.
- Tidplaner för bland annat revision och rapporteringstillfällen.
- Beslutsordning.
- Attestinstruktioner.

All finansiell rapportering ska följa regelverket på MyNCC.

Finansiell rapportering sker dels med siffror i ett koncerngemensamt rapporteringssystem, dels med skriftliga kommentarer enligt särskilt fastställda mallar. Instruktioner och regelverk kring både skriftlig och siffermässig rapportering återfinns på MyNCC. Regelbundna utbildningsprogram och konferenser hålls för ledning och ekonomipersonal avseende gemensamma principer och ramverk rörande krav som ställs på den interna kontrollen.

Avrapportering av statusen av den interna kontrollen sker på ett årligt styrelsesammanträde för NCC AB. Avrapportering sker även på affärsområdesnivå. Ansvarig för att information och kommunikation av den interna kontrollen är upprättad och effektiv är NCC-koncernens ekonomi- och finansdirektör.

5 UPPFÖLJNING

Uppföljning för att säkerställa effektiviteten och kvaliteten på den interna kontrollen sker inom NCC på olika sätt. NCC har utvecklat ett system (ramverk) för dokumenterad självvärdering av intern kontroll. Självvärderingen genomförs regelbundet för NCC:s affärsområden, staber och koncernkontor och är en del av underlaget för styrelsens bedömning av den interna kontrollen.

Verksamhetssystem, själva grunden i NCC:s verksamhet, utvärderas genom affärsområdenas verksamhetsrevisioner, där även eventuella brister åtgärdas. Den interna kontrollen följs via styrelsearbetet i de olika affärsområdena och där punktinsatser anses behövas utnyttjas ekonomi- och controllerorganisationen eller externa konsulter med rätt kompetens för uppgiften.

Revisionsutskottet har under 2019 hållit sju möten och PwC har deltagit vid samtliga dessa. Revisionsutskottets uppdrag är bland annat att med avseende på den finansiella rapporteringen övervaka effektiviteten i Bolagets interna kontroll, internrevision och riskhantering. Styrelsen har inrättat en oberoende internrevisionsfunktion, Group Internal Audit. Funktionen leds av Chief Audit Executive och är ansvarig för att tillhandahålla oberoende och objektiv försäkran och utvärdering av riskhantering och interna kontrollprocesser. Funktionen arbete är planerat i samråd med revisionsutskottet och rapporteringen sker till styrelsen genom revisionsutskottet. Styrelsen träffar revisorerna minst en gång per år. Därutöver har styrelsens ordförande direktkontakt med revisorerna vid ett flertal tillfällen under året. Inför dessa möten har synpunkter från revisionen av affärsområden och dotterföretag föredragits på styrelsemöten i respektive affärsområde eller för respektive affärsområdesledning. De synpunkter som framkommer beaktas och följs upp i respektive enhet. NCC:s revisor har även översiktligt granskat bolagets niomånadersrapport.

REVISORS YTTRANDE OM BOLAGSSTYRNINGSRAPPORTEN

Till bolagstämman i NCC AB, org.nr 556034-5174

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten för år 2019 på sidorna 94–103 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FAR:s uttalande RevU 16 Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten. Detta innebär att vår granskning av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionsssd i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

Uttalande

En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Upplýsningar i enlighet med 6 kap. 6§ andra stycket punkterna 2–6 årsredovisningslagen samt 7 kap. 31§ andra stycket samma lag är förenliga med årsredovisningen och koncernredovisningen samt är i överensstämmelse med årsredovisningslagen.

Stockholm den 6 mars 2020
PricewaterhouseCoopers AB

Ann-Christine Hägglund
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Erik Bergh
Auktoriserad revisor

Styrelse

Revisorer – PricewaterhouseCoopers AB

Ann-Christine Hägglund

Huvudansvarig revisor. Född 1966.

Övriga väsentliga uppdrag: Huvudansvarig revisor i JM, Byggmax och Business Sweden.

Erik Bergh

Auktoriserad revisor. Född 1979.

Övriga väsentliga uppdrag: Medpåskrivande revisor i Cloetta AB och Radisson Hospitality AB.

Uppgifter om aktieinnehav i NCC avser direktägda, via närstående och via bolag ägda, aktier per 31 december 2019.

① Tomas Billing

Ordförande. Född 1963. Civ.ek.

Ordinarie ledamot sedan 1999 och ordförande sedan 2001.

Övriga uppdrag: Styrelseordförande i Röko AB och Arboritec Holding AB. Styrelseledamot i Etac AB, BiJaKa AB, Hotscreen Holding AB, Beths Beauty Holding AB, Centrum för Rättvisa och Stiftelsen Hilma af Klints Verk.

Tidigare erfarenheter bland annat: Vd i Nordstjernan AB och vd i Hufvudstaden AB. *Aktieinnehav i NCC AB:* 20 600 A-aktier och 115 400 B-aktier.

④ Alf Göransson

Född 1957. Internationell ekonom.

Ordinarie ledamot sedan 2019 och ordförande i projektutskottet.

Övriga uppdrag: Styrelseordförande i Loomis och AxFast, styrelseledamot i Sweco, Attendo, Hexpol, Melker Schörling AB och Sandberg Development Group.

Tidigare erfarenheter bland annat: Koncernchef för Securitas 2007–2018, koncernchef för NCC 2001–2007 och koncernchef för Svedala Industri 2000–2001.

Aktieinnehav i NCC AB: 4 000 B-aktier.

⑦ Ulla Litzén

Född 1956. Civ.ek. och MBA.

Ordinarie ledamot sedan 2008 och ordförande i revisionsutskottet.

Övriga uppdrag: Styrelseledamot i AB Electrolux, Husqvarna AB, Ratos AB och Epiroc AB.

Tidigare erfarenheter bland annat: Vd i W Capital Management AB 2001–2005 och direktör i Investor AB 1996–2001.

Aktieinnehav i NCC AB: 6 900 B-aktier.

Arbetsgagarrepresentant
⑩ Bengt Göransson

Född 1959. Installationsledare.

Suppleant sedan 2017.

Facklig förtroendevald i NCC.

Arbetsgagarrepresentant för Unionen.

Aktieinnehav i NCC AB: 295 B-aktier.

Arbetsgagarrepresentant
⑬ Harald Stjernström

Född 1962. Projektchef inom NCC Building, avd Hus Stockholm.

Ordinarie ledamot sedan 2018. Anställd sedan 1984. Facklig förtroendevald i NCC.

Arbetsgagarrepresentant för Ledarna.

Aktieinnehav i NCC AB: 0.

② Geir Magne Aarstad

Född 1960. Civ.ing.

Ordinarie ledamot sedan 2017 och ledamot i projektutskottet.

Övriga uppdrag: Ordförande och partner i GRAA AS.

Tidigare erfarenheter bland annat: Vd för AL Rahhi Contracting Company Ltd (Saudiarabien) 2009–2011, vd i Skanska Norge 2004–2009 och regionchef i Skanska Norge 2001–2004.

Aktieinnehav i NCC AB: 5 200 B-aktier genom privat bolag.

⑤ Mats Jönsson

Född 1957. Civ.ing.

Ordinarie ledamot sedan 2017 och ledamot i revisionsutskottet.

Övriga uppdrag: Styrelseordförande i Tengbom och Lekolar samt styrelseledamot i Coor och Assemblin.

Tidigare erfarenheter bland annat: Vd och koncernchef för Coor Service Management 2004–2013, affärsenhetschef i Skanska Services 2000–2004 och divisionschef i Skanska Sverige 1998–2000.

Aktieinnehav i NCC AB: 20 000 B-aktier.

⑧ Birgit Nørgaard

Född 1958. Civ.ek. och MBA.

Ordinarie ledamot sedan 2017.

Övriga uppdrag: Styrelseordförande i Norisol A/S, vice styrelseordförande i NNE A/S, Danska Statens IT Råd och Dansk Vækstkapital I. Styrelseledamot i DSV A/S, WSP Global Inc., RGS Nordic A/S, ABP och Dansk Vækstkapital II.

Tidigare erfarenheter bland annat: Koncernchef i Carl Bro A/S 2003–2010, COO i Grontmij NV 2006–2010 samt CFO i Danisco Distillers A/S 1993–2000.

Aktieinnehav i NCC AB: 3 000 B-aktier.

Arbetsgagarrepresentant
⑪ Mats Johansson

Född 1955. Snickare.

Suppleant sedan 2011. Anställd sedan 1977.

Byggnadssnickare och facklig förtroendevald i NCC samt handläggare, arbetsmiljö. Arbetsgagarrepresentant från Svenska Byggnadsarbetareförbundet.

Övriga uppdrag: Styrelseledamot i AB Ronneby Industrifastigheter samt vice ordförande Byggnadsregion Småland/Blekinge.

Aktieinnehav i NCC AB: 510 B-aktier.

③ Viveca Ax:son Johnson

Född 1963.

Ordinarie ledamot sedan 2014.

Övriga uppdrag: Ordförande i Nordstjernan AB, Axel och Margaret Ax:son Johnsons stiftelse för allmännyttiga ändamål. Ledamot i Bonava AB, Rosti Group AB, FPG Media AB samt Axel och Margaret Ax:son Johnsons stiftelse.

Tidigare erfarenheter bland annat: Vice ordförande Nordstjernan 1997–2007, ordförande sedan 2007– samt olika positioner inom Nordstjernankoncernen.

Aktieinnehav i NCC AB: 64 000 B-aktier (inkl. närstående) samt 25 000 A-aktier och 41 000 B-aktier genom privat bolag.

⑥ Angela Langemar Olsson

Född 1970. Civ.ek.

Ordinarie ledamot sedan 2018 och ledamot i revisionsutskottet. Senior Investment manager i Nordstjernan AB.

Övriga uppdrag: Ordförande i Sunparadise Group AG.

Tidigare erfarenheter bland annat: CFO på Nordstjernan AB, koncerncontroller på Hufvudstaden AB och Assistant Controller på Swedish Match AB.

Aktieinnehav i NCC AB: 5 700 B-aktier.

Arbetsgagarrepresentant
⑨ Karl-Johan Andersson

Född 1964. Beläggningsarbetare.

Ordinarie ledamot sedan 2011. Anställd sedan 1984. Facklig förtroendevald i NCC.

Arbetsgagarrepresentant för SEKO.

Övriga uppdrag: Ordförande klubb SEKO Väg och Ban Skåne. Ordförande i SEKO förhandlingsorganisation NCC.

Aktieinnehav i NCC AB: 0.

Arbetsgagarrepresentant
⑫ Karl G. Sivertsson

Född 1961. Snickare och kranförare.

Ordinarie ledamot sedan 2009. Anställd sedan 1981. Facklig förtroendevald i NCC. Arbetsgagarrepresentant för Svenska Byggnadsarbetareförbundet.

Övriga uppdrag: Styrelseledamot i Byggnadsregion Mellannorrland samt suppleant i Byggnadsförbundsstyrelse.

Aktieinnehav i NCC AB: 200 B-aktier.

Styrelsens sekreterare
Ann-Marie Hedbeck

Född 1972. Jur.kand.

Chefsjurist i NCC AB sedan 2018.

Tidigare erfarenheter bland annat: Chefsjurist i NCC Infrastructure och chefsjurist i Skanska AB. Anställd i NCC sedan 2017.

Aktieinnehav i NCC AB: 0.

Koncernledning

① Tomas Carlsson**Vd och koncernchef**

Född 1965. Civ.ing. och MBA.

Vd och koncernchef sedan 7 maj 2018.

Tidigare erfarenheter bland annat: Vd Sweco 2012–2018, chef NCC Construction Sweden 2007–2012 och regionchef NCC Construction Väst 2005–2006.

Övriga uppdrag: Styrelseledamot i Alimak Group AB.

Aktieinnehav i NCC AB: 30 270 B-aktier och 299 128 köpoptioner B-aktier.

④ Henrik Landelius**Chef för affärsområde
NCC Building Sweden**

Född 1975. Civ.ing.

Chef NCC Building Sweden från 2018.

Anställd i NCC i totalt 12 år.

Tidigare erfarenheter bland annat: Chef division NCC Building Sverige 2016–2018, vice vd NCC Construction Sverige 2014–2016, chef projektutveckling fastighets AB L E Lundberg och vd Byggnads AB L E Lundberg 2011–2013 samt affärschef NCC Construction Sverige 2005–2011.

Aktieinnehav i NCC AB: 1 500 B-aktier och 14 957 köpoptioner B-aktier.

⑦ Kenneth Nilsson**Chef för affärsområde NCC Infrastructure**

Född 1961.

Chef NCC Infrastructure från 2018.

Anställd i NCC sedan 2018.

Tidigare erfarenhet bland annat: 30 års erfarenhet från olika chefspositioner inom Skanska, bl.a. som vice vd i Skanska Sverige AB och ansvarig för Skanskas väg- och anläggningsverksamhet i Sverige samt som vd för Skanska OY och ansvarig för Skanskas bygg- och anläggningsverksamhet i Finland.

Aktieinnehav i NCC AB: 14 957 köpoptioner B-aktier.

② Joachim Holmberg**Chef för affärsområde
NCC Property Development**

Född 1971. Head of NCC Property Development från 2019. Anställd i NCC sedan 2019.

Tidigare erfarenheter bland annat: Chef Skanska Sveriges kommersiella projektutveckling 2014–2019, Affärsutvecklingschef Skanska Sveriges kommersiella projektutveckling 2012–2014, Distriktschef Skanska Sverige 2007–2012, Projektchef Skanska Sverige 2003–2007.

Aktieinnehav i NCC AB: 3 000 B-aktier.

⑤ Susanne Lithander**Ekonomi- och finansdirektör**

Född 1961. Civ.ek.

Ekonomi- och finansdirektör från 2018.

Anställd sedan 2018.

Tidigare erfarenheter bland annat: CFO på Billerud Korsnäs 2011–2018, vd för Mercuri International samt flertal positioner inom Ericsson.

Aktieinnehav i NCC AB: 1 935 B-aktier.

⑧ Jyri Salonen**Chef för affärsområde NCC Industry**

Född 1965. Civ.ek.

Chef NCC Industry från 2016.

Anställd i NCC sedan 2008.

Tidigare erfarenheter bland annat: Affärsområdeschef NCC Roads 2015, divisionschef NCC Road Services 2014, Affärsenhetschef NCC Roads i Finland 2009–2013, diverse positioner inom ExxonMobil internationellt och Esso i Finland.

Aktieinnehav i NCC AB: 3 017 B-aktier och 29 912 köpoptioner B-aktier.

③ Ylva Lagesson**Chef för Development &
Operations Services**

Född 1971. Civ.ing.

Chef Development & Operations Services från 2018. Anställd i NCC sedan 2018.

Tidigare erfarenheter: Vd för Nobelhuset AB 2017–2018. Dessförinnan bland annat vice divisionschef NCC Building, chef för marknads och affärsutveckling på NCC Construction Sverige samt ett antal roller inom entreprenad och produktion.

Aktieinnehav i NCC AB: 3 000 B-aktier.

⑥ Catarina Molén-Runnäs**Chef för affärsområde
NCC Building Nordics**

Född 1966. Civ.ing.

Chef NCC Building Nordics sedan 13 Januari 2020. Anställd i NCC sedan 2020.

Tidigare erfarenheter: CPO Nordic Choice Hotels 2013–2020, CEO Nordic Property Management 2013–2020, Dir Technical Services Scandic Hotels 2004–2012. Dessförinnan olika roller – bland annat 10 år på NCC i perioden 1988–1998.

Aktieinnehav NCC: 0

Utökad ledningsgrupp

Maria Grimberg, kommunikationsdirektör

Ann-Marie Hedbeck, chefsjurist

Marie Reifeldt, personaldirektör

Harri Savolainen, inköpsdirektör

Carola Lovén var affärsområdeschef för NCC Property Development och medlem av koncernledningen t o m 22 juli 2019.

Klaus Kaae var affärsområdeschef för NCC Building Nordics och medlem av koncernledningen t o m 12 januari 2020.

Uppgifter om aktieinnehav i NCC avser direktägda, via närstående och via bolag ägda, aktier per 31 december 2019.

Finansiell information och kontakt

NCC lämnar finansiell information för verksamhetsåret 2020 vid följande tillfällen:

1 april	Årsstämma
28 april	Delårsrapport januari–mars
17 juli	Halvårsrapport januari–juni
6 november	Delårsrapport januari–september
Januari 2021	Bokslutskommuniké 2020

NCC:s delårsrapporter finns att hämta på NCC:s webbplats, www.ncc.se, där all information om NCC-koncernen finns samlad på svenska och engelska. På webbplatsen finns även ett arkiv med delårsrapporter sedan 2009 och årsredovisningar sedan 1996. NCC trycker och distribuerar inte delårsrapporter och årsredovisning.

Under fliken "Investor Relations" finns kursutveckling för NCC:s A- och B-aktie med uppdatering var 15:e minut varje handelsdag samt relevanta nyckeltal. På webbplatsen återfinns NCC:s pressmeddelanden.

Den som vill beställa finansiell information från NCC kan antingen använda beställningsformuläret på webbplatsen www.ncc.se, skicka

e-post till ir@ncc.se, skriva till NCC AB, 170 80 Solna, eller ringa till NCC AB på telefon 08-585 510 00. Ansvarig för aktieägarfrågor och finansiell information för NCC-koncernen är Maria Grimberg, telefon 070-896 12 88, e-post: ir@ncc.se.

Årsstämma

Årsstämma hålls den 1 april 2020 kl. 16.30. Plats: Norra Latin, Drottninggatan 71 B, Stockholm. Anmälan kan ske på NCC:s webbplats www.ncc.se, per post under adress NCC AB, c/o Euroclear Sweden AB, Box 191, 101 23 Stockholm eller per telefon 08-402 92 54, senast den 26 mars 2020. Vid anmälan ska uppges namn, person- eller organisationsnummer, adress och telefonnummer samt antalet eventuella biträden.

Inregistrering till årsstämman börjar kl. 15.30. Kallelse till årsstämman finns på NCC:s webbplats, www.ncc.se och var införd i Post- och Inrikes Tidningar den 3 mars 2020. Att kallelse skett annonserades i Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet.

NCC AB (publ), Org.nr 556034-5174, säte Solna. Adresser till bolagen i NCC-koncernen finns på www.ncc.se.

Aktieägarinformation på ncc.se

På NCC:s hemsida under fliken Investor Relations hittar du all finansiell information kring NCC-koncernen och det som rör dig som är aktieägare i NCC.

AKTIEÄGARSERVICE

På vår Aktieägarservice kan du prenumerera på den information du önskar få.

KURSFÖRÄNDRING

Kursinformation finns med 15 minuters fördröjning och du har även möjlighet att se totalavkastning (inklusive återinvesterade utdelningar) och jämföra NCC-aktiens utveckling med nordiska konkurrenter.

ANALYTIKERLISTA

Här finns en lista över de analytiker som löpande följer NCC.

MER INFORMATION/
KONTAKTPERSON
Maria Grimberg
Kommunikationsdirektör
Tel: 070-896 12 88
E-post: ir@ncc.se

Definitioner/ordlista

Finansiella nyckeltal

Avkastning på eget kapital: Årets resultat enligt resultaträkningen exklusive andelen avseende innehav utan bestämmande inflytande, i procent av genomsnittligt eget kapital.

Avkastning på sysselsatt kapital: Resultatet efter finansnetto inklusive resultat från andelar i intressebolag med återläggning av räntekostnader, i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital. Avkastning på sysselsatt kapital används för att optimera koncernens kapitalallokering och värdeskapande.

Direktavkastning: Utdelningen i procent av börskursen vid årets slut.

Driftsnetto: Resultat från fastighetsförvaltning före avskrivningar.

EBITDA: Rörelseresultatet enligt resultaträkningen med återläggning av av- och nedskrivningar (ej byggregaterade projekt) inklusive nedskrivningar av omsättningsfastigheter exklusive avskrivningar enligt IFRS16, leasing.

Genomsnittlig räntebindningstid: Återstående räntebindningstid vägd med utestående räntebärande skulder.

Företagets nettoskuld: Total nettoskuld exklusive leasingskuld (IFRS 16) och exklusive pensionskuld (IAS 19).

Genomsnittligt eget kapital: Medeltalet av redovisat eget kapital den 1 januari, 31 mars, 30 juni, 30 september och 31 december.

Kapitalomsättningshastighet: Nettoomsättning dividerad med genomsnittligt sysselsatt kapital.

Nettoinvesteringar: Utgående balans minus ingående balans plus avskrivningar och nedskrivningar minus uppskrivningar avseende anläggningstillgångar och omsättningsfastigheter.

Nettoomsättning: Inom entreprenadrörelsen redovisas nettoomsättningen enligt principen för successiv vinstavräkning. Dessa intäkter redovisas i takt med att entreprenadprojekten inom bolaget successivt färdigställs. Fastighetsförsäljningar redovisas per den tidpunkt då väsentliga risker och förmåner överförs till köparen, vilket normalt sammanfaller med ägandets övergång. I moderbolaget motsvaras nettoomsättningen av resultatavräknad fakturering på avslutade projekt.

Net Debt/EBITDA: Företagets nettoskuld dividerad med EBITDA.

Orderingång: Värdet av erhållna projekt och förändringar på befintliga projekt under den aktuella perioden. Som erhållna uppdrag räknas även projekt i egen regi för försäljning för vilka beslut om igångsättning fattats samt sålda färdigställda bostäder från lager.

Orderstock: Värdet vid periodens utgång av återstående ej upparbetade projektintäkter i ineliggande uppdrag, inklusive ej avslutade projekt i egen regi för försäljning.

P/E-tal: Börskursen vid årets slut dividerad med resultat per aktie efter skatt.

Resultat per aktie, efter skatt: Årets resultat hänförligt till NCC:s aktieägare dividerat med ett vägt genomsnitt av antal aktier under året.

Räntetäckningsgrad: Resultat efter finansiella poster med återläggning av finansiella kostnader dividerat med finansiella kostnader.

Rörelsemarginal: Rörelseresultat i procent av nettoomsättningen.

Skuldsättningsgrad: Nettoskuld dividerad med eget kapital.

Soliditet: Summan av eget kapital i procent av summa tillgångar.

Sysselsatt kapital: Balansomslutningen minskad med icke räntebärande skulder inklusive uppskjutna skatteskulder. Genomsnittligt sysselsatt kapital beräknas som medeltalet av värdena den 1 januari, 31 mars, 30 juni, 30 september och 31 december.

Total avkastning: Kursutveckling under året plus utbetald utdelning dividerat med aktiekursen vid årets ingång.

Total nettoskuld: Räntebärande skulder och avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser (pensionskuld enligt IAS 19) minus likvida medel, kortfristiga placeringar och räntebärande fordringar.

Utgående ränta: Nominell ränta vägd med balansdagens utestående räntebärande skulder.

Valutaeffekt: Den påverkan som förändringar i olika valutor har på den löpande rapporteringen i NCC-koncernen vid omräkning till svenska kronor.

Valutakursdifferens: Kursförändringar hänförliga till förändringar i olika valutor vid omräkning av fordringar och skulder i utländsk valuta.

Återköp egna aktier i aktiedata: Vid beräkning av de nyckeltal som beräknas utifrån antalet utestående aktier, har återköpta aktier exkluderats.

Branschrelaterade definitioner

Direktavkastningskrav: Köparens krav på avkastning vid förvärv av fastighetsprojekt. Driftsintäkter minus drifts- och underhållskostnader (=driftnetto) dividerat med marknadsvärdet.

Fastigheter: I verksamhetsbeskrivning avses hus, bostäder och mark.

NCC Partnering: En samverkansform i bygg- och anläggningsbranschen där byggherren, konsulterna och entreprenören tidigt i processen etablerar ett öppet och förtroendefullt samarbete, baserat på gemensamma mål, gemensamma aktiviteter och gemensamma ekonomiska intressen, i syfte att optimera projektet.

Uthyrningsgrad: Hur stor andel av förväntade hyresintäkter som motsvaras av tecknade hyreskontrakt (även kallad ekonomisk uthyrningsgrad).

Produktion: NCC och Narva.

Fotografer: Apelöga sid 1. Trine Gaarder Stenberg omslag. Carina Gran omslag insida, sid 10. Jonathan Greven sid 8. Claes Henschel sid 5. Joakim Kröger omslag insida, sid 1, 3, 5, 7, 9, 10, 31, 100, 102. Microsoft sid 5. Erik Mårtensson sid 11. Damir Prcic sid 1, 8. Schenker Pori sid 9.

Tryck: Åtta.45, Stockholm, 2020.

Denna trycksak är koldioxid-kompenserad i enlighet med ClimateCalc.
Kompensationen är köpt hos:
South Pole
www.climatecalc.eu
Cert. no. CC-000093/SE

NCC är ett av de ledande nordiska bygg- och fastighetsutvecklingsföretagen med en omsättning på över 58 Mdr SEK och 15 500 medarbetare. Med Norden som hemmamarknad är NCC verksamt inom hela värdekedjan – utvecklar kommersiella fastigheter och bygger bostäder, kontor, industrilokaler och offentliga byggnader, vägar och anläggningar samt övrig infrastruktur.

NCC erbjuder även insatsvaror för byggproduktion samt tillhandahåller beläggning och vägservice. NCC skapar framtidens miljöer för arbete, boende och kommunikation med ett ansvarsfullt byggande som ger hållbart samspel mellan människa och miljö.